

6 VELIKI INTERVJU
MATJAŽ BROJAN, PREJEMNIK NAZIVA
ČASTNI OBČAN OBČINE DOMŽALE

10 TEMA MESECA
50 LET OSNOVNE
ŠOLE RODICA

16 OBRAZI DOMŽAL
TINA KRAŠOVIC,
ETNOLOGINJA

**OBČINA
DOMŽALE**

prostor zadovoljnih ljudi

SLAMNIK

GLASILO OBČINE DOMŽALE

28. APRIL 2023 | LETNIK LXIII | ŠTEVILKA 4 | IZDAJA KULTURNI DOM FRANCA BERNIKA DOMŽALE | CENA 1,09 EUR

www.kd-domzale.si/glasilo-slamnik.html

Foto: Rok Majhenič

Mlada župan in županja

Most med politiko in občinsko upravo na eni strani in mladimi v naši lokalni skupnosti na drugi strani.

Zadnjih nekaj tednov je v naši občini potekal natečaj za mladega župana in mlado županjo. Vsi mladi, ki živijo v našem mestu in so stari od 18 do 26 let, so se lahko prijavi na natečaj, med vsemi pa je na koncu županja izbrala Aljaža Praznika in Ajdo So-

kler. Njun mandat bo trajal dve leti, njuno poslansvo pa bo biti ambasador mladih. Predstavljal bosta most med politiko in občinsko upravo na eni strani in mladimi v naši lokalni skupnosti na drugi strani. Kot pravijo na Občini Domžale, bosta prisotna na dogodkih, sooblikovala bosta mladinsko politiko, podajala pobude in predloge mladih občinski upravi, sodelovala pri pravi proračuna, vezanega na področje mladih, v Komisiji za mladinska vprašanja in pri pravi Strategije za mlade. Da imajo od slej svoja mlada predstavnika neposredno povezana z vejo lokalne oblasti, se veselijo tudi mladi, ki jima v roke polagajo upe po realizaciji projektov, za katere si želijo, da se uresničijo in postanejo del vsakdana domžalske mladine.

Slavnostna seja ob občinskem prazniku

V torek, 18. aprila 2023, je v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale potekala slavnostna seja ob občinskem prazniku s podelitvijo priznanj nagrajencem Občine Domžale.

Ne zgodi se vsako leto, da naša občina dobi častnega občana, a če bi se ozrli po občini med tistimi, ki tega naziva še niso imeli, je Matjaž Brojan zagotovo ime, ki mu je mesto v tej eliti družini. S svojo pronicljivo in neusahljivo raziskovalno energijo je brskal skozi zgodovino naših krajev in popeljal Domžalce skozi različne dobe naše zgodovine. Njegovo delo in ljubezen do Domžal bo za vedno znamenovala in obeleževala spomine na neke čase, medtem ko se bomo

njega za vedno spominjali v današnjem času, ki ga umešča med pomembnejše občane naše občine. Na slavnostni seji ob prazniku Občine Domžale je tako prejel častni naziv in priznanje, skupaj z drugimi letošnjimi nagrajenci Občine Domžale. Poleg Matjaža Brojana so priznanja prejeli tudi Miha Kosec, ki je za dolgoletno delo športnega delavca v naši občini prejel zlato plaketo, srebrno plaketo sta prejela Moški pevski zbor Radomlje in Danijela Danica Šraj, katere pronicljivo novinarsko pero pa

tudi umetniško oko je na papir preli marsikatero satiro, pa tudi likovno delo. Bronaste plakete so prejeli dolgoletni sodelavec slamnikarskih in drugih kulturnih projektov v Domžalah Roman Kos, dolgoletna predsednica Društva upokojencev Vir Marija Skok, in dobro znani smučarski tekač in eden tistih, ki že leta skrbijo za razvoj vrhunskih kadrov v zimskih športih pri nas Matjaž Pavovec. Nagrade pa so prejeli Tatjana Horjak, Darko Flis, ŠRD Konfin - Sveta Trojica, Jože Kragelj in Tadej Stražar. Na letošnji

podelitvi in slavnostni akademiji Občine Domžale je bilo čutiti, da po naši občini veje nov veter, na kar je v osrednjem nagovoru opozorila tudi županja Renata Kosec. Sicer pa je občinsko praznovanje obogatil tudi čudovit glasbeni repertoar letošnje slavljence med šolami, Osnovne šole Rodica, ki se je predstavila z Otroškim pevskim zborom, s katerim sta se skozi glasbeno popotovanje sprehodila v prečudovitih opernih izvedbah baritonist Martin Kozjek in sopranistka Eva Černe Avbelj.

KUTURA

Dominik Mencej, filmski režiser

Dominik Mencej je filmski režiser najmlajše generacije, katerega film Jezdeca je pot po slovenskih kinodvoranah začel v začetku aprila. Domžalska premiera se je odvila le dan po slovenski, kar ne preseneča, saj je Mencej v veliki meri Domžalčan. Film Jezdeca je avtorjev prvi igrani celovečerec. Filmski kritik Neil Young je za Screen Daily zapisal, da »film ni le najboljši celovečerni prvenec leta 2022, temveč tudi najboljši v zadnjega pol desetletja«. Za zamudnike bo na sporedu Mestnega kina tudi v maju. > 24

OBRAZI TRŽNICE

Anže Pirnat, kmetija in sirarstvo Pirnat

Anže Pirnat je mlad kmet in sirar z družinske kmetije in sirarstva Pirnat, ki ga najdete na Brezovici pri Dobu, nedaleč od Domžal. Že več mesecev kot lokalni proizvajalci svoje mlečne izdelke, tako iz kravjega kot kozjega mleka, ponudijo tudi kupcem na domžalski tržnici. Od avgusta lani ob petkih in sobotah na domžalsko tržnico z veseljem prihajajo tudi z družinske kmetije in sirarstva Pirnat, saj si želijo, da bi v lokalnem okolju njihove domače mlečne izdelke bolje spoznali. > 30

PRETEKLOST

800 let prve omembe kraja Dob

Ko smo se pred leti začeli pripravljati na praznovanje 800-letnice prve omembe Doba, je znani zgodovinar Blaž Otrin, tudi sam Dobljan, ob preučevanju zgodovine kraja ugotovil, da je bil prvič omenjen leta 1223, zato je bila sprejeta odločitev, da neke vrste rojstni dan skupaj z jubilejom - Dobom, praznujejo letos - v začetku junija, so ponosno zapisali Dobljani. Praznovanju jubileja se bodo pridružila vsa društva in organizacije KS Dob. O zgodovini Doba pa se lahko poučite v tokratnem Slamniku. > 31

OKOLJE

Močvirni simpozij 2023

V naših krajih imamo čudovito naravo, pogosto se je niti ne zavedamo, a med nami so tisti, ki je ne le opazijo, ampak nanjo opozarjajo in zanjo skrbijo. V luči te skrbi organizirajo praznovanje ob razglasitvi Krajinskega parka Češeniško-Prevojske gmajne in spoznavanje močvirij, teh izjemno pomembnih in ogroženih ekosistemov. Z raznolikim programom, kot je raznolika biotska pestrost močvirij, bodo združili znanost in kulturo. Unikatni dogodek, zaradi katerega se boste zaljubili v močvirja, obljudljajo. > 37

ROK ZA ODDAJO

Naslednja številka Slamnika izide v petek, **26. maja 2023**.

Rok za oddajo prispevkov je v četrtek, **11. maja 2023, do 12. ure**.

Pri vsakem prispevku mora biti jasno razvidno, kdo je avtor prispevka, podpis fotografa in komentar k fotografiji.

Prispevke lahko v času uradnih ur oddate v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale, zunaj uradnih ur v nabiralniku na stavbi ali na naš e-naslov.

V skladu z Odlokom o javnem glasilu Občine Domžale Slamnik nenaročeni prispevki ne bodo honorirani, končno odločitev o objavi prispevkov in njihovi dolžini pa sprejema uredništvo. Za vsa vprašanja smo vam na voljo na e-naslovu: urednistvo.slamnik@kd-domzale.si

AKTUALNO

Drage bralke,
dragi bralci,

osrednji občinski dogodek aprila je bila slavnostna seja ob občinskem prazniku s kulturno prireditvijo ter podelitvijo priznanj nagrajencem Občine Domžale. V letošnjem letu je bil podeljen tudi naziv častni občan Občine Domžale, prejemnik tega spoštovanega naziva pa je postal Matjaž Brojan. S svojo pronicljivo in neusahljivo raziskovalno energijo je brskal skozi zgodovino naših krajev in popeljal Domžalce skozi različne dobe naše zgodovine. Marsikatero njegovo raziskovanje in prispevke k ohranitvi domžalske kulturne dediščine ste lahko prebrali tudi v Slamniku. Tokrat je naš gost v Velikem intervjuju, v katerem nas je prepričal, da je v njem, kljub hudi bolezni, ki ga je prizadela v zadnjih letih, še vedno prisotna in živa neskončna volja po ustvarjanju, delu, iskanju ...

Na straneh Slamnika vam predstavljamo tudi ostale nagrajence ter utemeljitve priznanj in nagrad Občine Domžale za leto 2022.

Aprilska Tema meseca je posvečena Osnovni šoli Rodica, ki je v lanskem letu obeležila 50 let svojega obstoja. Praznovanje so premaknili v letošnje leto, ki poteka v znamenju spomina na to, kaj se je v šoli dogajalo vse od leta 1972, ko je prvič odprla svoja vrata ... in skupaj z ravnateljico Mileno Vidovič smo obujali spomine tudi za Slamnik.

Aprilski Obraz Domžal je Tina Krašovic, študentka doktorskega študija in mlada raziskovalka in asistentka na Filozofski fakulteti, ki od oktobra poučuje tudi krožek Etnologija na Univerzi za tretje življenjsko obdobje Društva Lipa Domžale. Mladi etnologinji je vodenje krožka v veliko veselje, saj je rada aktivno vključena v domače okolje.

Skok v preteklost pa smo naredili s prispevkom zgodovinarja Blaža Otrina, ki nas popelje 800 let nazaj v zgodovino, ko je bil prvič omenjen kraj Dob. Dobljani pa vse bralce Slamnika vabijo, da praznujete skupaj z njimi – najbolj slovesno bo v začetku junija, zato ne spreglejte obvestil in vabil v majski številki Slamnika, kjer bodo navedene prav vse slovesnosti, ki jih bodo v Dobu namenili pomembnemu jubileju.

Vabljeni k branju Slamnika.

Špela Čarman,
odgovorna urednica

Osrednje praznovanje občinskega praznika

V sredo, 19. aprila 2023, je v domžalskem Češminovem parku potekalo že tradicionalno srečanje Spoznajmo se, praznujmo skupaj. Praznovanja 71-letnice Občine Domžale so se udeležile številne organizacije, ki delujejo na več področjih družbenega življenja, in predstavile svoje delovanje.

Na stojnicah se je predstavilo kar sedeminštirideset organizacij – poleg kulturnih in športnih so se srečanja udeležili tudi predstavniki nekaterih občinskih izobraževalnih ustanov, mladinskih združenj in institucij, ki se posvečajo delu s starostniki. Otroci so se veselili s **hroščkom Simonom**, občinsko maskoto, in se pogumno preizkusili na plezalni steni in mini Planici, se udeležili ustvarjalnih delavnic in se pomerili v številnih športnih aktivnostih, ki so jih pripravila posamezna športna društva. Na ploščadi ob parku so se medtem vtstili plesni, pevski, športni in drugi nastopi, s katerimi so nastopajoči predstavili svoje ustvarjalno delo. Za prijetno vzdušje je skrbel voditelj srečanja **Juž Milčinski**.

Zbrane sta na začetku srečanja nagovorila domžalska podžupana – **Matej Primožič** in **Borut Ernestl**, uradni del srečanja pa je stekel z nastopom **Godbe Domžale** in nagovorom županje mag. Renate Kosec. Ta je po slavnostni priložnosti dejala: »Včeraj je bilo vzdušje naravnost fantastično, tako kot se za rojstnodnevno praznovanje spodobi. Veseli me, da rojstni dan praznujemo skupaj, vsi občani in občanke, vse generacije – med nami so bili tako otroci kot tudi starejši občani in občanke – to je tudi bistvo vsakoletne zabave, da se odpremo, povežemo in še bolj sodelujemo in da si skupaj zaželimo, da bo tudi prihodnje leto spodbudno, kreativno in optimistično za vse nas in za občino Domžale.« Županja je predstavila tudi mladega župana Aljaža Praznika in mlado županjo Ajdo Sokler.

Po koncu uradnega dela so se obiskovalci lahko posladkali z rojstnodnevno torto in prisluhli slovenski kantavtorici **Ditki**.

Poleg osrednjega praznovanja in slavnostne seje ob občinskem prazniku s podelitvijo priznanj nagrajencem Občine Domžale ter Dneva odprtih vrat Urada županje, so se v aprilu zvrstili tudi številni drugi, priložnostni primerni dogodki, kot so odprte fotografske razstave Mestne vedute Domžal skozi čas, vodni ogledi po Pravljičnem Šumberku in Vilinskem Homcu, kegljanje slovenskih paraplegikov za pokal Občine Domžale in slovesnost ob dnevu upora proti okupatorju v Žejah.

V začetku naslednjega meseca bo potekala tradicionalna prvomajska budnica. Aprilsko vreme je onemogočilo izvedbo aprilske Kuh'ne na plac', majska pa je predvidena za 6. in 19. maj.

Slavnostni razrez rojstnodnevne torte

Nastop Godbe Domžale

Mini planica, Smučarska zveza Slovenije – Združenje smučarskih panog

Plezalni stolp, Planinsko društvo Domžale

Ustvarjalne delavnice za otroke

Na stojnici Doma upokojencev Domžale

Nastop domžalskih mažoret in twirleric

Nastop Ditke

Vabljeni na vodeni ogled z jamarji po pravljico-doživljajski poti | sobota 13. maj • ob 10. uri • Češminov park

PRVOMAJSKA BUDNICA

1. maj 2023, ob 6. uri

OBČINA DOMŽALE
prva in jedrinska skupina

Godba Domžale bo ob spremljavi narodnih noš in mažoret
budnico pričela v **Depali vasi** in nadaljevala v smeri proti centru Domžal,
kjer sledi tradicionalni golaž pri Kebru.

DOMŽALE
prva in jedrinska skupina

OBČINA DOMŽALE
FOTO: JURE GUBANC

SLAMNIK, GLASILO OBČINE DOMŽALE, ISSN 2536-4030, IZHAJA V NAKLADI 14.200 IZVODOV IN GA PREJEMAJO VSA GOSPODINJSTVA BREZPLAČNO. Ustanoviteljica glasila je Občina Domžale. **Izdajatelj:** Kulturni dom Franca Bernika Domžale, zanj direktor Jure Matičič / **Odgovorna urednica:** Špela Čarman / **E-naslov:** urednistvo.slamnik@kd-domzale.si / **Trženje oglasnega prostora:** Nataša Gliha, 041 654 695, carniola1@siol.net. / **Oblikovna zasnova:** Mojca Bizjak, Klemen Gabrijelčič / **Prelom in priprava za tisk:** KREO / **Jezikovni pregled:** Primož Hieng / **Uredništvo:** Tina Kušar, tel.: (01) 722 50 50, slamnik@kd-domzale.si, Ljubljanska cesta 61, Domžale / **Uradne ure** od ponedeljka do petka od 10. do 12. ure, ob sredah pa tudi od 15. do 17. ure / **Tisk:** Tiskarsko središče d. o. o., Slovenčeva ulica 19 a, 1000 Ljubljana/ Uredništvo si pridržuje pravico do krajšanja prispevkov.

Na velikonočnem sejmu postavili butaro velikanko

Na domžalski tržnici se je v soboto, 1. aprila 2023, odvijal velikonočni sejem.

Na stojnicah so ponujali številne velikonočne artikle in druge domače izdelke. Posebna atrakcija pa je bila postavitve butare velikanke, ki so jo postavili člani Turističnega društva Jarše - Rodica. Ob tem so poskrbeli tudi za prijetno vzdušje z glasbo in druženjem. Dogodka se je udeležil tudi podžupan Občine Domžale Matej Primožič, ki je skupaj s člani TD Jarše - Rodica in gasilci PGD Domžale - mesto pomagal postaviti butaro, ki bo krasila tržni prostor do bele nedelje.

Obiskovalci so si lahko poleg lepo okrašenih butaric in oljčnih vejic ogledali potek izdelave in pečenja oblatov, prav tako so bili v ponudbi tudi raznovrstno okrašeni pirhi, košare in drugo blago.

OBČINA DOMŽALE

Butaro velikanko so postavili člani Turističnega društva Jarše - Rodica ob pomoči podžupana Mateja Primožiča.

Seznanitev z vojaškimi dolžnostmi

Uprava za obrambo Ljubljana je v petek, 14. aprila 2023, v veliki dvorani Kulturnega doma Franca Bernika Domžale izvedla seznanitev mladih iz občin Domžale, Lukovica, Trzin, Mengeš in Moravče z vojaškimi pravicami in obveznostmi.

Povabljeni so bili vsi, ki so v tem koledarskem letu dopolnili 18 let (letnik 2005), teh je približno 240, in so sposobni opravljanja vojaške službe. Zakon o vojaški dolžnosti

čim več prisotnih odločilo za opravljanje službe poklicnega vojaka ali pogodbenega vojaškega obveznika, saj jih naša država potrebuje za zagotavljanje varnosti. Poudaril je še, da

Nagovor podžupana Boruta Ernestla

namreč določa njihov vpis v vojaško evidenco – mladi so bili seznanjeni s pravicami in dolžnostmi, ki temu sledijo. Prejeli so tudi informacije o poklicnem opravljanju vojaške službe, pogodbenem opravljanju vojaške službe v rezervni sestavi Slovenske vojske, o prostovoljnem služenju vojaškega roka, možnostih štipendiranja za delo v Slovenski vojski in o dijaških oziroma študentskih vojaških taborih.

Na predstavitvi je vse prisotne pozdravil podžupan Občine Domžale **Borut Ernestl** in izrazil upanje, da se bo

Občina Domžale s Slovensko vojsko redno sodeluje predvsem v okviru dejavnosti zaščite in reševanja. Vojska sodeluje pri občinskih zaščitno-reševalnih vajah, zato je bil na predstavitvi prisoten tudi namestnik poveljnika Civilne zaščite Občine Domžale **Peter Gubanc**. Pri organizaciji in izvedbi dogodka so poleg Občine Domžale sodelovali še pripadniki Območnega združenja slovenskih častnikov Domžale, dogodka se je udeležil tudi njihov predsednik **Milan Narat**.

OBČINA DOMŽALE
FOTO: OBČINA DOMŽALE

KUHA ZA VAS!
SOBOTA 6. maj
od 10. ure dalje

PETEK 19. maj
od 17. ure dalje

KUHNA NA PLAC

Tržni prostor Domžale

OBČINA DOMŽALE
gostinca, javnega in kulturnega

Prvo srečanje Podjetniškega kluba Domžale

Prvega srečanja Podjetniškega kluba Domžale se je poleg županje mag. Renate Kosec ter podžupanov Mateja Primožiča in Boruta Ernestla ter domžalskih podjetnikov udeležil tudi Joc Pečečnik, predsednik Kluba slovenskih podjetnikov (SBC).

V četrtek, 13. marca 2023, je na pobudo Občine Domžale in v sodelovanju z Območno obrtno-podjetniško zbornico Domžale potekalo 1. srečanje Podjetniškega kluba Domžale. Na povabilo mag. Renate Kosec, županje Občine Domžale, se je poleg direktoric in direktorjev 21 srednjih in velikih podjetij v občini odzval tudi Joc Pečečnik, predsednik Kluba slovenskih podjetnikov.

Mag. Renata Kosec je v uvodu povedala: »S Podjetniškim klubom Domžale vam, podjetnikom, ponujamo roko in vas vabimo, da aktivno sodelujete pri oblikovanju in ureničenju strategije za razvoj gospodarstva v občini Domžale. Občina Domžale je prostor zadovoljnih ljudi, poznani smo kot športna občina in občina z bogato kulturo, z delovanjem Podjetniškega kluba Domžale pa bi radi ponovno razvili tudi zdravo in odgovorno gospodarstvo.« **Joc Pečečnik** je izpostavil: »V Klubu slovenskih podjetnikov združujemo podjetnike, ki so sami ustvarili svoja podjetja ali pa so prevzeli družinska podjetja. V zadnjem obdobju aktivno delujemo na lokalni ravni, aktivno povežemo tudi lokalne skupnosti. Skupaj moramo ustvariti pogoje, da bomo imeli več besede pri oblikovanju nacionalne gospodarske politike in pogojev za razvoj gospodarstva.«

V uvodnem delu sta prisotne poleg županje **mag. Renate Kosec** pozdravili tudi **Karolina Kalan**, direktorica Območne obrtno-podjetniške zbornice Domžale, in **mag. Marjeta Podpeskar Omahen**, vodja oddelka za finance in gospodarstvo Občine Domžale. **Karolina Kalan** je predstavila zbornico in opozorila, da zbornica v občini Domžale ni ostanek prejšnjega sistema, da se je modernizirala in nudi številne inovativne storitve s področja podjetništva: »Območna obrtno-podjetniška zbornica Domžale je že sedem let

Srečanje Podjetniškega kluba Domžale

Zbrane je nagovoril Joc Pečečnik, predsednik Kluba slovenskih podjetnikov.

ključno podporno okolje v občini in tudi širši regiji. Zasnovali smo avtorski program dnevi podjetništva za devetošolce, ki ga uspešno izvajamo ne le lokalno, ampak tudi na nacionalni ravni. Ustanovili smo prvo podjetniško knjižnico v Sloveniji in prvo podjetniško bralno značko. Redno pa organiziramo tudi brezplačna izobraževanja za krepitev kompetenc podjetnikov, pa tudi njihovih zaposlenih.«

Mag. Marjeta Podpeskar Omahen je dodala: »Vesela sem vašega odziva, da ste se v tako velikem številu udeležili prvega srečanja Podjetniškega kluba Domžale. Občina Domžale si prizadeva, da bi poleg podpornega okolja, ki ga v sodelovanju z Območno obrtno-podjetniško zbornico Domžale nudimo mikro- in malim podjetjem, razvili tudi sodelovanje z velikimi in srednjimi podjetji na našem območju. Želimo si, da bi vas vključili v snovanje strategije gospodarskega razvoja občine Domžale, kar bo tema prihodnjih srečanj Podjetniškega kluba Domžale. Zaveda-

mo se, da ste ključni dejavnik pri gospodarskem razvoju občine in nekateri tudi širše prav vi, podjetniki. Občina pa tudi država morata ustvarjati pogoje, ki bodo podpirali vašo rast. Verjamem, da bomo uspešni, in se veselim tudi prihodnjih srečanj.«

V nadaljevanju je **Joc Pečečnik** v kratkem predavanju z naslovom Povezovanje lokalne skupnosti in podjetnikov – prednosti in izzivi nagovoril prisotne podjetnike. Poudaril je: »Vesel sem, da se v Občini Domžale oblikuje nova podjetniška celica, ki bo generirala razvoj gospodarstva v občini. V Klubu slovenskih podjetnikov delujemo povezovalno, da bomo skupaj lahko pomemben sogovornik na nacionalni ravni in ščitili interese delodajalcev.« Na koncu predavanja je vse prisotne povabil, da se opredelijo do predstavljenih vsebin.

Podjetniški klub Domžale je organiziran kot interesno združenje, kar je **mag. Renata Kosec** pojasnila z besedami: »Na občini imamo velik interes sodelovati s podjetniki, zato smo se odločili za organizacijo 1. srečanja Podjetniškega kluba Domžale. Glede narave organiziranosti in načina povezovanja podjetnikov pa bomo sledili interesom podjetnikov.«

Srečanje je moderirala **Mellanie Grudnik**, prisotna pa je bila tudi **Katarina Karlovšek**, izvršna direktorica SBC – Kluba slovenskih podjetnikov.

OBČINA DOMŽALE
FOTO: ROK MAJHENIČ

Domžale so gostile zaključni turnir NLB Lige ABA 2

Z novinarsko konferenco Košarkarskega kluba Helios Suns, ki je potekala 11. aprila, se je tudi uradno začel uvod v zaključni turnir NLB Lige ABA 2. Boj za lovoriko osmih najboljših ekip tekmovanja se je v Športni dvorani Domžale odvijal med 12. in 16. aprilom.

V uvodu je zbrane na novinarski konferenci pozdravil Milija Vojinović, športni direktor ABA lige, ter se zahvalil za dobrodošlico in organizacijo tekmovanja. Mag. Renata Kosec, županja Občine Domžale, je v nadaljevanju povedala: »V čast mi je, da vas lahko pozdravim v imenu Občine Domžale, kjer domuje košarkarski klub. V naši občini, občini Domžale, ki jo rada opišem kot prostor zadovoljnih ljudi, je šport pomemben del skupnosti. To kažemo ne samo z besedami, ampak tudi z vso infrastrukturo, ki je umeščena v prostor, in s programi, ki jih tudi finančno podpiramo. Navijamo za vse, najbolj pa za naš domači klub. Košarkarskemu klubu Helios Suns, igralcem, trenerski ekipi in vodstvu želim dobro igro na zaključnem turnirju NLB Lige ABA 2, prav tako tudi v vseh nadaljnjih tekmovanjih. Vse navijače pa vabim, da se njim v podporo srečamo na tribunah Športne dvorane Domžale.«

Misli je ob koncu novinarskega srečanja strnil direktor KK Helios Domžale **Matevž Zupančič**. Povedal je,

Novinarska konferenca ob začetku turnirja NLB Lige ABA 2

da se prav tako veseli spektakla, ki ga pripravljajo v klubu, navijače pa je povabil, da se jim pridružijo ter skupaj spisejo novo uspešno zgodbo. Obljubili so atraktivno dogajanje na parketu in spektakularen uvod. In tako je tudi bilo ...

V nedeljo, 18. aprila 2023, je v Športni dvorani Domžale potekala zadnja tekma finalnega turnirja mednarodne lige ABA 2. Napeto tekmo med domačini iz Košarkarskega kluba Helios Suns in gosti, Košarkarskim klubom Krka Novo mesto, je spremljala tudi mag. Renata Kosec, županja Občine Domžale. Domačim športnikom je po tekmi za osvojen drugo mesto iskreno

čestitala: »Navdušeno sem spremljala igro naših košarkarjev na nedeljski tekmi. Bili so vrhunski. Izrekam jim iskrene čestitke za odlično predstavo in osvojen 2. mesto na finalnem turnirju mednarodne lige ABA 2. Verjamem, da tako izkušene in izjemno pripravljene športnike tista nesrečna točka razlike ob naslednji priložnosti ne bo premagala. Že se veselim novih, napetih bojev in verjamem, da se jim obeta veliko zmagoslavja.«

Naslednja tekma za preboj ekipe KK Helios Suns v Ligo ABA 1 bo potekala v petek, 28. aprila 2023, ob 20. uri v Športni dvorani Domžale. Nasprotniki bodo košarkarji KK Borec iz Čačka.

OBČINA DOMŽALE

IZ URADA ŽUPANJE

April je odprl vrata na stežaj

Spoštovane občanke in spoštovani občani,

april je v občini Domžale vedno prazničen in poln čudovitih dogodkov. Slogan letošnjega rojstnega dne je *Odprimo vrata na stežaj*. S sloganom smo želeli poudariti, da so občinska vrata odprta vsem, tako občankam in občanom, krajevnim skupnostim, organizacijam, javnim zavodom, podjetjem in vsem tistim posameznikom, ki si želijo resnično pomembne gradnje. Gradnje skupnosti, v kateri se bomo vsi počutili sprejeti in slišani, skupnosti, ki bo na prvo mesto postavila ljudi.

Poleg osrednje občinske proslave, kjer smo dobili novega častnega občana, podelili eno zlato, dve srebrni in tri bronaste plakete ter pet nagrad Občine Domžale, smo posebej slavnostno praznovali tudi na dogodku *Spoznajmo se, praznujmo skupaj*. Na dogodku sem prvič predstavila mladega župana Aljaža Praznika in mlado županjo Ajdo Sokler. Vesela sem, da sta se pridružila ekipi in da bomo skupaj gradili občino, ki bo zanimiva tudi za mlade. V letu 2023 smo prvič organizirali tudi *Dan odprtih vrat Urada županje*.

Ob občinskem prazniku pa smo za vse občane in občanke ter za druge, ki želijo bolje spoznati občino Domžale, pripravili vodene ogled po Pravljičnem Šumberku in Vilinskem Homcu ter fotografsko razstavo *Mestne vedute Domžal skozi čas*, ki bo v Knjižnici Domžale na voljo za ogled vse do konca meseca. Tudi društva so nas ponovno razveselila s svojimi dogodki, začelo se je s postavitvijo butarice velikanke na tržnem prostoru, zaključili pa bomo s tradicionalno prvomajsko budnico.

Občinski praznik je z naborom številnih in raznolikih aktivnosti ponovno pokazal, da smo občina, ki je bogata, ne samo zaradi naravnih danosti in geografske lege, ampak predvsem zaradi ljudi, ki tu živijo. To so dokazali tudi letošnji nagrajenci. Izjemno sem ponosna na njihovo delo in nanje, saj so kljub številnim dosežkom ostali skromni, preprosti in iskreni.

Naj bo ta uvodnik namenjen predvsem občinskemu prazniku, druge aktivnosti pa sledijo na občinskih straneh in v naslednjem uvodniku.

Prijetne prvomajske počitnice. Izkoristite proste trenutke za obisk narave in sprostitve, ne pozabite pa tudi na številne kulturne dogodke, ki se bodo v kratkem preselili na prosto.

mag. Renata Kosec
županja Občine Domžale

Aktivnosti za normativno ureditev zavarovanja barij, mokrišč in šotišč v občini Domžale

V sredo, 5. aprila 2023, je v skladu s sprejetim programom dela potekala izredna seja Odbora za prostor in varovanje okolja na temo aktivnosti za normativno ureditev zavarovanja barij, mokrišč in šotišč na območju domžalske občine.

Seje se je udeležilo skupaj 25 predstavnikov iz naravovarstvenih društev ter organizacij na območju Domžal, vabljeni predstavniki odborov za varovanje okolja iz sosednjih mejnih občin, predstavniki medobčinskih inšpektoratov skupnih občinskih uprav sosednjih občin in člani matičnega odbora.

ga pristopa k zavarovanju biotsko pomembnih naravnih vrednot.

Dr. Tomaž Lavrič je prisotne seznanil z aktualnimi mokrišči na območju občine ter jih pozval, naj po svojem vedenju locirajo morebitna nova mokrotna zemljišča, ki imajo značaj mokrišč in to sporočijo odboru. Nova nahajališča bodo pregledali,

Izredna seja Odbora za prostor in varovanje okolja

Zbrane udeležence je na začetku pozdravil Borut Ernestl, podžupan Občine Domžale, ki je povedal, da je treba pri zavarovanju mokrišč in ekoloških območij narediti korak naprej, kar bo v prihodnje podpirala tudi Občina Domžale.

V nadaljevanju je Eva Hrovat, mag. ekol. biod., iz Zavoda za ihtiološke in ekološke raziskave Revivo predstavila pomen mokrišč za ohranitev naravnih habitatov, ki pripomorejo k temu, da se v tleh zadržuje in prečiščuje voda, izboljšuje kakovost zraka, hkrati pa zeleno pomirja, daje hlad in senco v sončnih dneh, kar ugodno vpliva na živalski in rastlinski svet. Izpostavila je težave uporabnikov takih območij, kjer vse pogosteje mokrišča zasipavajo, regulirajo v kanale za odtekanje vode ter na njih vzpostavljajo odlagališča za smeti.

Andreja Škvarč in Sonja Rozman iz Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave sta izpostavili, kakšno funkcijo opravljajo mokrišča, ter, da le-ta ne poznajo meja med občinami. Predstavili sta aktualno stanje glede Krajinskega parka Češeniško-Prevojske gmajne, kjer je skoraj tri četrtine območja v občini Domžale, in nas seznanili z velikim napredkom sosednjih občin pri ureditvi zavarovanj teh občutljivih naravnih habitatov. Na koncu sta podali tudi prispevek glede formalne-

popisali in ustrezno dokumentirali, kar bo v nadaljevanju pomagalo občinski upravi ob sodelovanju Zavoda RS za varstvo narave, da se pripravi ustrezen akt o zavarovanju barij, mokrišč in šotišč v občini Domžale. Vsa društva je pozval, naj tudi v prihodnje organizirajo dogodke z namenom ozaveščanja javnosti o pomenu naravnih vrednot, predvsem ob svetovnem dnevu zemlje, dnevu voda, dnevu mokrišč in podobno.

V zaključni točki so se udeleženci zahvalili za povabilo in pristop k zaščiti varovanih območij. Izpostavili so, da če obstoječih mokrišč ne bomo zaščitili, bo to velika škoda za domžalsko območje, ne glede na to, da je bilo veliko škode v preteklosti že narejeno pri agromelioracijskem urejanju zemljišč od Krtine do Doba, ob umeščanju in graditvi avtoceste v prostor, načrtovanju poslovnice cone Želodnik in pri drugih izvedenih velikih gradbenih posegih v naravnem okolju.

Odbor bo v nadaljevanju pripravil podlage za normativno ureditev zavarovanja mokrišč kot naravnih vrednot na domžalskem. Ko bo gradivo pripravljeno, bo na javni razgrnitvi občanom dostopno za pobude, predloge in ideje.

DR. TOMAŽ LAVRIČ,
PRESEDNIK ODBORA ZA PROSTOR
IN VAROVANJE OKOLJA
FOTO: OBČINA DOMŽALE

Voden ogled z interpretativnimi vodniki

Vilinski Homec

visit domzale

sobota, 20. maj, ob 10. uri

Zbirno mesto: Gostilna Repanšek Homec, Radomlje

Občina Domžale tudi letos nadaljuje z obnovami vodovoda in kanalizacije

Občina Domžale v sodelovanju z Javnim komunalnim podjetjem Prodnik tudi v letošnjem letu nadaljuje z obnovami vodovodnega in kanalizacijskega sistema.

V začetku aprila so se začela investicijska in vzdrževalna dela na vodovodu, kanalizaciji in vodovodnih hišnih priključkih po Rožičevi ulici v Sr. Jaršah. V okviru del bo obnovljenih 196 m vodovoda, hkrati pa bo točkovno sanirana kanalizacija. Na območju del bo vzpostavljena cestna zapora, dostopi do objektov bodo možni skladno s prometno signalizacijo, navodili izvajalca in odločbo Občine Domžale. Dela bodo predvidoma zaključena konec julija 2023.

V prvi polovici leta se bodo začela še investicijsko vzdrževalna dela na:

- vodovodu po Cankarjevi ulici (na območju od Cankarjeve 5 b do 15 a),
- vodovodu in kanalizaciji po Kamniški cesti (od trgovine Merkurja do trgovine Tuš),
- vodovodu in kanalizaciji na Podrečju (na območju od Podrečja 8 do Podrečja 10).

O točnem začetku del bodo uporabniki z območja načrtovanih investicij pravočasno obveščeni.

Sredstva za obnove vodovodnega

Obnova vodovodnega in kanalizacijskega omrežja

in kanalizacijskega omrežja so zagotovljena iz omrežnin, ki omogočajo, da z nujnimi sistematičnimi obnovami obeh omrežij zagotavljamo varno in zanesljivo oskrbo s pitno vodo in dobro vodo iz pipe – tako za nas kot za prihodnje generacije.

OBČINA DOMŽALE IN PRODNIK, D. O. O.

FOTO: PRODNIK, D. O. O.

Mag. Renata Kosec, podpredsednica sekcije občin s sedežem upravnih enot pri združenju SOS

V sredo, 29. marca 2023, je v Ljubljani potekala volilna skupščina Skupnosti občin Slovenije (SOS).

Na skupščini so delegati, županje in župani občin članic volili novo vodstvo, in sicer v treh sekcijah, sekciji mestnih občin, sekciji občin s sedežem upravnih enot in sekciji drugih občin. V sekciji občin s sedežem upravnih enot je bil za predsednika izvoljen dr. Vladimir Prebilič,

še stališči skupnosti glede reorganizacije upravnih enot in višine povprečnine: »Nismo proti reorganizaciji upravnih enot, bi pa bili radi vključeni v reformo, saj se omenja, da bodo del bremen upravnih enot prevzele občine. Prav tako bomo na vlado naslovili vprašanje dviga povprečnin oziroma

Novoizvoljeno vodstvo na skupščini Skupnosti občin Slovenije

župan Občine Kočevje, za podpredsednico pa mag. Renata Kosec, županja Občine Domžale, ki je ob tem povedala: »Sodelovanje pri vodenju stanovske organizacije je pomembno, saj se vse občine srečujemo s podobnimi problemi in izzivi. Pri tem je pomembno, da nismo same, saj je dobra rešitev pogosto odvisna tudi od dogovora na ravni države, kjer smo kot člani združenja lahko uspešnejši.«

Na volilni skupščini sta bila za predsednika sekcij izvoljena še Nejc Smole, župan Občine Medvode, za sekcijo ostalih občin, in mag. Gregor Macedoni, župan Mestne občine Novo mesto, za sekcijo mestnih občin. Skupaj z dr. Vladimирjem Prebiličem bosta po rotacijskem sistemu v enakem časovnem deležu predsedovala Skupnosti občin Slovenije. Dr. Vladimir Prebilič je v pogovoru z novinarji po volilni skupščini pojasnil

jih glede dviga povprečnine pozvali k dialogu. Stroški za delovanje javnih zavodov so z dvigom energentov in drugih stroškov bistveno višji in nekatere občine bodo morale za kritje omenjenih stroškov iskati dodatne vire.«

Skupnost občin Slovenije je največje reprezentativno združenje občin v Sloveniji. Usmerjeno je v sodelovanje, izmenjavo izkušenj, širjenje informacij in združevanje slovenskih občin. Najvišji organ skupnosti je skupščina, ki jo sestavljajo predstavnice in predstavniki vseh občin članic. Skupščina za lažje delo izvoli predsedstvo Skupnosti občin Slovenije, ki je v skladu s statutom organizirana tripartitno (mestne občine, občine s sedežem upravnih enot in druge občine), saj se je v preteklosti pokazalo, da so lahko interesi občin glede na njihovo velikost različni in včasih tudi nasprotni.

OBČINA DOMŽALE

Srečanje Kluba županij Skupnosti občin Slovenije je prvič potekalo v Občini Domžale

Na pobudo Skupnosti občin Slovenije so se 22. marca 2023 v Občini Domžale srečale slovenske županje, članice Kluba županij Skupnosti občin Slovenije.

Mag. Renata Kosec je ob začetku srečanja povedala: »Ponosna sem, da prvo, spoznavno srečanje v tem mandatu poteka v naši občini. Pričakujem, da bo vsaka predstavila primer dobre prakse in da nas bo to povežalo, tako za sodelovanje na ravni občin kot pri oblikovanju enotnih stališč oziroma odnosa do države.« Županje so poleg predstavitev dobrih praks, ki jih vodijo v občini, razpravljale tudi o pomenu dobrega sodelovanja in vzajemnega zaupanja ter o vlogi žensk v politiki.

litiki. Uravnoveženost prostorov odločanja vpliva na oblikovanje politik, ki se osredotočajo in čim širše zaobjemajo ter vključujejo različne potrebe in pričakovanja občank in občanov.

Mag. Renata Kosec je v uvodnem delu, ki je potekalo v konferenčni sobi Občine Domžale, pozdravila z besedami: »Ne glede na to, ali smo županje mestne občine, velike, srednje ali male občine, imamo vse določene obsege del, ki jih moramo realizirati za kvaliteto bivanja občank in

Srečanje občinske uprave Občine Domžale z župniki domžalske dekanije

Na Gorjuši pri Domžalah se je v sredo, 12. aprila, občinska uprava Občine Domžale sestala z župniki domžalske dekanije.

V želji po povezovanju so bili na srečanje povabljeni župniki iz sedmih župnij, udeležili pa so se ga radomeljski, virski, domžalski, ihanski in jarški. Po predstavitvah vsake izmed župnij je sledilo druženje v povezovalnem in sodelovalnem duhu.

Mag. Renata Kosec, županja Občine Domžale, je po dogodku povedala: »Srečanje je bilo izjemno lepo, saj se zavedamo, da župnije predstavljajo zelo pomembne del naše lokalne skupnosti in kot take jih moramo tudi jemati, se z njimi povezovati in na skupnih področjih sodelovati, kolikor je le mogoče. Tokrat smo si že izmenjali ne-

kaj idej in predlogov, med drugim pa smo si zadali, da se dobimo večkrat na leto in da ob teh priložnostih tudi skupaj pogledamo bolj konkretne predloge in ideje, najdemo rešitve in uresni-

čimo določene skupne projekte. Srečanje je steklo nad pričakovanji, odziv pa je bil zelo pozitiven.«

OBČINA DOMŽALE
FOTO: OBČINA DOMŽALE

Srečanja se je udeležilo 19 županij.

Prvega srečanja Kluba županij Skupnosti občin Slovenije v mandatu 2022–2026 se je udeležilo 19 od 29 županij, ki po volitvah v novembru oziroma decembru 2022 vodijo slovenske občine. V Skupnosti občin Slovenije so v uvodu srečanja posebej opozorili, da Klub županij predstavlja prostor, ki nudi podporo vse večjemu številu žensk na ključnih mestih odločanja v lokalni po-

občanov.« Županje so srečanje nadaljevale na Krumperku in z ogledom Železne jame srečanje zaključile z druženjem na Jamarskem domu. Ob koncu srečanja se je mag. Renata Kosec zahvalila Skupnosti občin Slovenije za pobudo za organizacijo srečanja, oblikovale pa so se tudi prve pobude za prenos dobrih praks oziroma sodelovanj med občinami.

OBČINA DOMŽALE

V rebalansu proračuna za leto 2023 zagotovljena sredstva za dežurstva zobozdravnika ob sobotah

V soboto, 8. aprila 2023, je z delom začel dežurni zobozdravnik za otroke, mlade in starejše v Zdravstvenem domu Domžale.

Mag. Renata Kosec, županja Občine Domžale, je pojasnila: »S strani občank in občanov smo prejeli več pobud za vzpostavitev dežurnega zobozdravnika za otroke, mlade in starejše v Zdravstvenem domu Domžale. Pobude smo sprejeli, saj je dostopnost zdravstvenih storitev pomembna za kvaliteto bivanja v vseh starostnih obdobjih. Sredstva za ambulantno dežurnega zobozdravnika v sobotah smo tako zagotovili v okviru rebalansa proračuna Občine Domžale za leto 2023, ki je bil sprejet na marčni seji Občinskega sveta Občine Domžale.«

V preteklih letih je bil za občanke in občane Občine Domžale najbližji dežurni zobozdravnik v Mestni občini Ljubljana, kjer so v dežurni ambulanti sprejeli nujne primere, in sicer puljenje zob, rezanje tkiva ob ognjoku, odpiranje bolečega zoba za drenažo gnoja, ki je ob zobni korenini, ter posege za prekinitev hudih vnetij in bolečin, krvavitve in poškodb v predelu zob ali ustne votline. Obvezno zdravstveno zavarovanje je v dežurnih zobozdravstvenih ambulantah izven občine Domžale zagotavljalo plačilo omenjenih nujnih zobozdravstvenih storitev samo za občanke in občane občine, v kateri je bila ambulanta, drugi pa so morali storitve plačati po ceniku. Z odprtjem ambulante dežurnega zobozdravnika v ZD Domžale pa bodo nujne zobozdravstvene storitve brezplačne tudi za občanke in občane občine Domžale.

Dežurna zobozdravstvena ambulanta bo delovala ob sobotah, urnik pa bo objavljen na spletni strani Zdravstvenega doma Domžale. Mag. Renata Rajapakse, direktorica Zdravstvenega doma Domžale, se je najprej zahvalila občini za razumevanje in razporejena sredstva v rebalansu proračuna ter dodala: »Skupaj s sodelavci si prizadevamo, da bi prebivalke in prebivalci občin naših ustanoviteljic imeli kar največ storitev organiziranih znotraj ZD Domžale. V zadnjih dveh letih smo tako odprli ambulanto za obravnavo duševnih stisk starejših, ambulanto za obravnavo duševnih stisk mladostnikov, dodatno fizioterapijo v Zdravstveni postaji Mengeš in kardiološko ambulanto. Pridobili smo tudi dodatne programe na področju družinske medicine, pediatrije, ginekologije in zobozdravstva. Že dalj časa smo si prizadevali tudi za ponovno vzpostavitev dežurnega zobozdrav-

nika ob vikendih v Zdravstvenem domu Domžale. Mag. Renata Kosec je že kot podžupanja podpirala nove programe, in veseli smo, da se je tako odločila tudi v tem primeru.« Opozorila je tudi, da bo ambulanta dežurnega zobozdravnika izvajala le nujne zobozdravstvene storitve, nadaljnje zdravljenje pa bodo pacientke in pacienti urejali pri svojem osebnem zobozdravniku.

Za tesno in vzajemno sodelovanje se je zahvalila tudi mag. Renata Kosec: »Dostopnost zdravstvenih storitev je pomembna za kvaliteto bivanja v vseh življenjskih obdobjih in vesela sem, da smo skupaj z zdravstvenim domom uspešni pri organiziranju in uvajanju novih ter širitvi obstoječih zdravstvenih storitev. Dogovorjeni smo, da bomo na

tem področju aktivni tudi v prihodnje. Seveda je za izvajanje zdravstvenih storitev pomembna tudi primerna infrastruktura. Z ekipo smo intenzivno pristopili tudi k urejanju tega področja. Pričakujemo, da bomo imeli nove informacije v zvezi s tem že konec aprila, v začetku maja.« Spomnila je, da je Občina Domžale skupaj z občinami ustanoviteljicami Zdravstvenega doma Domžale pristopila k projektu gradnje prizidka in podzemne garažne hiše: »Idejni projekt je bil zastavljen že pred leti, zato je nujno, da resno pristopimo in naredimo vse potrebne korake za čim hitrejšo rešitev ter za zagotovitev primerne infrastrukture za izvajanje zdravstvenih storitev,« je še dodala županja.

OBČINA DOMŽALE

Z razstavo Mestne vedute Domžal skozi čas smo odprli vrata na stežaj

Z odprtjem fotografske razstave Mestne vedute Domžal skozi čas 3. aprila 2023 se je začel praznični april, ko Občina Domžale obeležuje občinski praznik. Letos pod sloganom Vrata na stežaj.

V Knjižnici Domžale je avtor Roman Kos slikovito predstavil zbrane fotografske motive, ki so se časovno približale letnici 1952, nekatere so starejše, druge malo novejše in predvsem takšne, ki morda še niso bile videne in objavljene.

Zbrane fotografije so predstavljene v koledarju Občine Domžale za

leto 2023, povod za izdelavo koledarja pa je bil predhodni izid obsežne monografije Občina Domžale 1850–2020, s podnaslovom Značilnosti njenega upravnega razvoja in delovanja avtorja dr. Miroslava Stiplovskega, ki je izšla v letu 2022 ob sedemdesetletnici nastanka Mestne občine Domžale.

OBČINA DOMŽALE

Avtor razstave Roman Kos je predstavil zbrane fotografske motive.

DOMŽALSKI BOLŠJAK

nedelja, 21. maj 2023 | od 9. do 13. ure
Češminov park

VELIKI INTERVJU

NESKONČNA VOLJA PO USTVARJANJU, DELU, ISKANJU

MATJAŽ BROJAN, PREJEMNIK NAZIVA ČASTNI OBČAN OBČINE DOMŽALE

Letošnji naziv častnega občana Občine Domžale je prejel človek, ki je s svojim delovanjem globoko vpet v zgodovino naše občine, področja njegovega delovanja pa so tako široka in raznolika, da jih bomo težko zaobjeli v tem pogovoru.

Cveta Zalokar in Vera Vojska
Foto: Rok Majhenič

Velik del svojega življenja je posvetil slamnikarstvu in tudi sicer ohranjanju kulturne dediščine. Širše je poznan po svojem dolgoletnem novinarskem delu, zlasti na Radiu Slovenija, in pri urejanju našega lokalnega glasila. Napisal in izdal je številne knjige, največ s področja življenja in dela v občini Domžale ter njenih občanov, sodeloval je tudi kot soavtor pri skupinskih delih o pomembnih občanah (npr. o Bertonclju, Berniku). Na področju kulturnega udejstvovanja, ki presega naše okolje, pa omenimo rezbarstvo in kiparstvo ter ljubiteljsko strast zbirateljstva. Vse večkrat v zadnjih letih išče zatočišče tudi v poeziji. Žal ga je v času pandemije prizadela bolezen covid-19, zaradi katere se je dolgo boril za življenje, dolgotrajna pa je tudi rehabilitacija. A je ostal zvest samemu sebi – takoj ko je zmožel, se je že lotil dela in pisanja. Tako je že izdal zbirko pesmic, ki jih je posvetil vnukinji Ani, pred izidom je knjiga o soočenju s hudo boleznijo, pridno pa piše tudi zgodovino predvojnih domžalskih sokolov in orlov. V njem je še vedno prisotna in živa neskončna volja po ustvarjanju, delu, iskanju ... Priznanja, ki mu ga je podelilo njegovo domače okolje, je resnično vesel. In prejel ga je več kot zaslužno!

S slamnikarstvom je bila zaznamovana že vaša mladost. Kako se je spominjate?

Slamnikarstvo, to so moji predniki. Že pred 250 ali celo več leti je družina Jančigaj (rod moje stare mame) živela v Krakovem v domžalski pravasi. Vsaj pet rodov se je že v 18. stoletju tam ukvarjalo z izdelovanjem slamnikov. Torej mi je slamnikarstvo bilo usojeno in mi je nekako že v rodu. Praded, ded, babica in še drugi v preteklosti so se ukvarjali z izdelovanjem slamnikov. V mladosti se še spominjam starega očeta Matije, ki je še po vojni vodil podjetje za izdelovanje kap in slamnikov, a je v petdesetih letih 20. stoletja ugasnilo. Ostal mi je spomin na tiste nevesele čase ugašanja slamnikarstva, vendar je ta spomin ostal v meni kot nekakšna zaveza, da moram kaj storiti zato, da se za Domžale še ohrani tisto, kar je še mogoče ohraniti. Pozno, a ne prepozno, sem začel zbirati gradivo o slamnikarstvu v Domžalah, ki je postalo osnova zdajšnjega Slamnikarskega muzeja.

Kdo je v vašem življenju najbolj vplival na vas, vaša prepričanja in odnos do družbe, ljudi?

V rosi mladosti vsekakor mama, potlej pa moji učitelji in mentorji. Ko sem bil sprejet na I. osnovno

Bistveno je, da ti bodo ljudje verjeli v tem, kar pišeš ali sporočaš. Tako mi je vedno govoril. Izkušen sem v delu z ljudmi pridobil veliko, dobre in tudi slabe. Vedno so mi pred oči hodile besede: Bodi svoj, imej svojo pamet, voljo, hotenje, ne pusti se podrežati. Pa sem se v življenju moral velikokrat podrediti, zdaj se ne podrejam nikomur več.

šolo kot učeči slavist, sem se zelo navezal na svojega ravnatelja Milana Flerina, ki me je dolgo usmerjal v poklicu. Ker je bil urednik Občinskega poročevalca, me je pritegnil v svoje urejanje, z njim pa sem se privadil novinarskemu delu. Govoril mi je, da moram biti v vsem prepričljiv, v informacijah verodostojen. Bistveno je, da ti bodo ljudje verjeli v tem, kar pišeš ali sporočaš. Tako mi je vedno govoril. Izkušen sem v delu z ljudmi pridobil veliko, dobre in tudi slabe. Vedno so mi pred oči hodile besede: Bodi svoj, imej svojo pamet, voljo, hotenje, ne pusti se podrežati. Pa sem se v življenju moral velikokrat podrediti,

zdaj se ne podrejam nikomur več. Imam svojo glavo, svoja prepričanja, od katerih ne odstopam. Dogajalo se mi je, da so me skušali podrediti, saj so mi dobesečno prepovedovali misliti po svoje, a jaz sem trmast. Trma, torej biti svoj – stane, a je vredno! Znam pa žal biti neprijeten v tej ogroženosti, tudi neprijazen in žaljiv. A tak sem! Na žalost!

Odlučili ste se za študij slovenskega jezika in sprva tudi za učiteljski poklic. Vedno ste radi in veliko pisali. Kaj vam pomenijo naš jezik, kultura, narodna zavest?

V življenju sta mi bila usojena dva imenitna učitelja materinščine. V Domžalah je bila to Milena Vodopivec, v Kopru, kjer sem hodil v gimnazijo, profesor Jože Hočevvar. Bral sem vedno rad, pravzaprav ogromno. Vse slovenske klasike sem prebral. Tako sem jeziku posvečal veliko skrb. Mnogi pravijo, da je zdaj moj jezik arhaičen. Ta ugotovitev je zame pravzaprav velika pohvala, saj se želim izražati tako, kot svoj jezik čutim v sebi. Slovensko kulturo, predvsem starosvetne rokopisne tekste sem skoraj v celoti spravljal na lipove plošče, nekaj tega (Brižinske spomenike, recimo) znam v celoti na pamet. Kar zadeva moje slovenstvo: ves živim zanj, zato me zelo moti to, da se marsikdo norčuje iz tistih ljudi, ki si v naših čudnih, po svoje zmedenih časih, upajo reči: 'Slovenija, ljuba domovina, z vsem kar predstavljaš, te imam rad!' Kako je že pesnik zapisal? Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti!

Vašo poklicno pot je najbolj zaznamovalo novinarstvo. Kako se vam je zgodilo prav novinarstvo?

Res je, novinarstvo je bilo moj vseživljenjski poklic. Vanj me je pogljal profesor Milan Flerin, tudi on je bil domžalski častni občan, ki me je napotil iz učiteljskega v ta poklic. Ni mi žal! V njem sem spoznal množico imenitnih ljudi (po moji oceni sem jih intervjuval vsaj 3000). Žal pa tudi nekaj manj prijetnih in prijaznih. Novinarstvo je poklic, ki se ti kaže vsak dan z novimi dogodki in ljudmi. Kaže se tudi v drugačni podobi. Mene je vedno vse zanimalo! Skušal sem biti objektiv, preprost v izrazu, pošten v trditvah, z ljudmi pa prijazen. Bolje je v teh časih, če si avtoritativen.

Med drugim ste bili dolgoletni dopisnik za območje naše občine na Radiu Slovenija. Kakšno pa je bilo novinarsko delo v feljtonsko-dokumentarni redakciji, kjer je nastalo več kot 750 vaših oddaj?

Dvajsetletno obdobje dela na radiu je bilo moje najsrečnejše in najbolj ustvarjalno obdobje. Zaupali so mi ustvarjanje zgodovinskih, etnoloških, jubilejnih in tudi verskih oddaj. Ogromno sem bil na terenu, saj se pravo življenje odvija prav tam: na vasi, med ljudmi, v okolju, kjer vse brbota od ustvarjalne pridnosti Slovencev. Za vsako temo sem se vedno skrbno pripravil, na kup sem znesel vse živo, kar je zadevalo konkretno temo. Od tod imam še danes na stotine fasciklov, ki me spominjajo na vse oddaje. Hkrati

pa sem bil tudi dopisnik Radia Slovenija iz našega konca. Ob Domžalah sem pokrival še občine Mengeš, Trzin, Komendo, Kamnik, Moravče, Lukovico in še druge občine, če so bili kolegi bolni ali na dopustih. Zahteve teh javljanj so bile take: v eni minutki prikaži problem, nakaži rešitev, vključi vsaj dva ali tri sogovornike ter poudari poanto vsega, o čemer si v prispevku govoril! Tako je bilo! Ampak šlo je! Nekoč mi je radijski urednik rekel: 'Brojan, vi delate in mislite tako, kot bi šla os sveta skozi Domžale!' Pa sem mu odgovoril: 'Jaz delam tako zato, ker vem, da gre os sveta res skozi Domžale!'

Veličasten je vaš knjižni opus, v njem je več kot 20 obsežnih monografij. Kako ste izbirali področja, o katerih ste pisali?

Knjige so moje vseživljenjske spremljevalke. Že kot študent sem vse svoje male honorarje zapravljal za knjige, ki se jih je doslej nabralo med 14.000 in 15.000. To so moje resnične prijateljice. Pravijo, da so knjige konzerve znanja. Če so res, potem imam doma pravi konzervatorij. Kar pa zadeva moje knjige; v njih skušam ohranjevati vse, kar še ni bilo zapisano, posebej, kar zadeva Domžale. Toliko je tega, da vsega, kar se mi razkriva, v življenju ne bom nikoli utegnil zapisati. Bo pa storil to kdo drug za me. Svoje arhive, bogato knjižnico, svoje knjige in vse, kar bo za me ostalo v pisni podobi, želim zapustiti svojim Domžalam. Če bodo kdaj v prihodnje uspeli pripraviti

Vedno pravim, da so vredne stvari vredne tega, da se ohranijo. To posebej velja za vredne ljudi. Domžale so imele v času pravo plejado takih ljudi; vrednih, poštenih, usmerjenih v delo in ustvarjanje, takih, katerih delo prav kliče, da ga ohranimo v spominu. Naš čas jih je pozabil, jaz pa jih v svojih knjigah seveda želim ohraniti: zaradi vsega, kar so Domžalam naredili.

ti arhiv kraja ali občine, ki ga pa danes nimamo. Imam pa bojazen, da bi se vse razneslo in na koncu moje vseživljensko delo ne bi ostalo skupaj.

Knjige ste v zadnjem obdobju izdajali v samozaložbi. Kako ste uspeli zbrati sredstva, ki gotovo niso majhna?

Slovenci smo, kar zadeva pisanje in izdajanje knjig, med najbolj piščimi narodi v Evropi in svetu. Več kot očitno je, da imamo kaj povedati 'iz sebe' in da želimo to zapustiti sodobnikom in potomcem. Za koga pa sploh pišemo? Da, za svoje ljudi, za koga pa! Ker sem svojo vseživljensko zbirko slamnikarstva prodal proti plačilu občini, sem sklenil, da ves denar (do zadnjega centa) porabim za izdajanje knjig. Jaz za svoje pisateljsko delo nikoli nisem bil plačan! Delam iz veselja in iz svojega notranjega sveta, ki ga želim izraziti na pisni način. Niti enega samega centa nisem porabil za luksuz, izlete ali kaj takega. Vse je šlo v moje knjige. Zdaj je vse pošlo, jaz pa bom začel resno prodajati svoje knjige, kolikor mi jih bo uspelo v življenju še napisati in izdati. Me pa to delo zelo veseli; vsaka knjiga, ki izide, je tvoj otrok, tvoja samopotrđitev, predvsem pa uspeh in motiv hkrati, ki te žene v nove projekte.

Med drugim je veliko vaših knjig povezanih tudi z Domžalami, obujali ste spomin na številne zanimive Domžalce in Domžalke. Se tudi dovolj zavedamo svojih korenin, smo dovolj pozorni do naših prednikov?

Vedno pravim, da so vredne stvari vredne tega, da se ohranijo. To posebej velja za vredne ljudi. Domžale so imele v času pravo plejado takih ljudi; vrednih, poštenih, usmerjenih v delo in ustvarjanje, takih, katerih delo prav kliče, da ga ohranimo v spominu. Naš čas jih je pozabil, jaz pa jih v svojih knjigah se-

veda želim ohraniti: zaradi vsega, kar so Domžalam naredili. Doslej sem napisal 26 knjig, od tega dve v soavtorstvu z drugimi. Moj kriterij je pač ta, da želim Domžalam ohraniti tisto, kar je vredno in doslej pozabljen. Ob tem bi rad povedal, da nisem zgodovinar. Svojih del se ne lotevam tako, kot zahteva zgodovinska stroka. Iščem in zapisujem zgodbe starih Domžalcev, pišem o njihovih navadah in življenjih. To je imenitna materija. Kaj vse so doživljali! Verjamem, da so tudi oni želeli, da za njimi ostane kaka sled. Jaz te sledi njihovih življenj doživljam oziroma ohranjam.

Pri krajevnem poimenovanju vztrajate pri Domžalcih (in ne Domžalčanih). Pojasnite nam, zakaj?

Pri tem ne gre za nič drugega kot za to, da želim, hočem in skušam poimenovati svoje ljudi Domžal tako, kot so se imenovali nekoč. Domžalci, torej! Le kdo in kdaj nas je preimenoval v Domžalčane? Do leta 1935 smo bili Domžalci; Franc Bernik, veliki Domžalec, nas je ves čas tako poimenoval. Bil sem na SAZU, kjer so mi povedali zelo podobno zgodbo, ki se je zgodila Ljubljani. Prešeren v Povodnem možu zapiše: Od nekdanje lepe so Ljubljanke! slovele. Torej so bili ob njih tudi Ljubljanci. Tudi o njih piše Prešeren. Mi pa se iz svojih 'Domžalcev' norčujemo. Pravo poimenovanje (po starem) za Domžale velja 'Domžalci'. Stoletja je bilo tako, zdaj pa nova moda, za katero se ne ve, kdo jo je ukazal – hoče, da smo Domžalčani. Kaj smo torej? Domžalci, kot smo bili stoletja ali Domžalčani, kot nas je (kdo bi vedel kdo?) poimenoval zanje?

Sicer pa: če želite, pa naj bo vsak poimenovan tako, kot hoče. Jaz sem Domžalec, vi pa – kakor vam drago.

Vsa leta ste tudi zavzeti zbiratelj, številne zbirke ste večkrat pokazali širši javnosti. Prispevali ste obsežno zbirko za Slamnikarski muzej. Katere dragocene predmete iz vaše zbirke bi še posebej radi izpostavili?

O ljudeh vedno pripovedujejo predmete! Skozi predmete, ki so ostali, lahko začutiš tudi prednike. Jaz sem imel to srečo, da so mi v roke prišli predmeti iz hiš, kjer so živeli. Prav tako tudi različno pisno gradivo, ki je zapisano celo še v stari, visoki nemščini. Te predmete hranim z vso ljubeznijo, z veliko odgovornostjo pa nekatere stare in dragocene slovenske rokopise, ki sem jih večino izrezljal tudi v lesu.

Zbrali ste tudi obsežno bibliografijo Domžal, od publikacij, brošur in zložen, pa tudi bogato gradivo objavljenih člankov in zapisov. Kaj je v njej še posebej vrednega omembe?

Zdi se skoraj neverjetno, vendar je res: Domžale so v preteklih, recimo 200 letih doživele natis kakih 300 knjig, brošuric, zložen, priložnostnih publikacij, jubilejnih zbornikov in mnogo, mnogo drugega. Ta bibliografska zakladnica je izjemne vrednosti, ki nepotvorno govori o naših Domžalah. Ob tem sem vse življenje zbiral oziroma izrezoval članke, ki govorijo o nas, Domžalah. Saj jih še prešteti ne morem več! Recimo, da je teh časopisnih izrezkov tudi kar 200.000 ali celo morda več.

Širši javnosti ste poznani kot odlični rezbar, med drugim ste tako poustvarili Prešernove

verze, Zdravljico, Brižinske spomenike, Rateški in Stiški rokopis, pa ornamente domačina Jožeta Karlovška. Kaj vam je pomenilo to tiho in vztrajno delo?

Z rezbarjenjem sem si krasil svoj prosti čas. Ohranil sem večino motivov slovenskega ornamenta v lesu, hkrati pa tudi izjemni, čudoviti svet nekdanjega ponosnega Domžalca Jožeta Karlovška. Potrudil sem se, da bo tudi v tem neverjetno razsežnem svetu (več deset tisoč motivov je ustvaril) in o človeku Jožetu Karlovšku ostala trajna sled. Sicer pa: ob lesu mi je lepo; nič ne govori, pusti se oblikovati, za tvojim delom pa tudi nekaj ostane. Kar zadeva stare rokopise, pa še tole: v glavnem nikogar ne zanimajo, zato naj se mi zapiše tole – Slovincu: za dežele čast – si le!

Vaša velika ljubezen je tudi nogomet, v mladih letih igravec, vseskozi pa zvesti navijač in tudi kronist. Napisali ste tudi monografijo o NK Domžale. Kaj vam pomenita ta najbolj globalni šport in domači klub?

Dve monografiji o nogometu stajata, ki je izšla ob 80. obletnici kluba in zadnja ob 100. obletnici. Z nogometom sem tesno povezan. Za naš klub sem ob očetu in stricu, ki sta bila zraven praktično od začetka nogometa v Domžalah, sam kot desni branilec igral tri sezone od leta 1965 do 1968. Gre za lepo in v slovenskih razmerah dragoceno tradicijo. Le nekaj več uspehov si za svoje osebno zadovoljstvo želim. Ker pa v klubu delajo odlično z mladimi, upam, da bodo slej ko prej prišli tudi uspehi. Pa čeprav gre mladim letos nekoliko slabše.

Pred leti ste KS Ihan zapustili dragoceno gradivo 38 knjig in druge dokumentacije o njihovem sokrajšanu, jezikoslovcu dr. Antonu Brezniku. Najbrž ste že večkrat razmišljali, kaj tudi sicer narediti in komu zaupati vašo izjemno dragoceno zapuščino.

Velik človek in jezikoslovec je bil dr. Anton Breznik. Ko so ga kot ravnatelja Škofijske gimnazije v Šentvidu Nemci izseljevali skupaj z učenci iz šole, je gledal na usode dijakov, pozabil pa nase. To vse pove o njem. Presodil sem, ko sem zbirko o njem podaril Ihanu, da ta tja tudi spada: le kam drugam kot pa v Ihan, kjer je bil doma Navžarjev gospod?

Zadnje obdobje so vas močno zaznamovale posledice covida-19. Kaj nam boste o svoji 'kalvariji' povedali z napovedano knjigo?

Za menoj je najtežje leto življenja, ki sem ga skoraj vsega preživel po petero slovenskih bolnišnicah. V eni od operacij sem se že poslovil, vendar so me zdravniki vrnili v življenje. Vredno je živeti! Jaz se ta čas 'spravljam k sebi'. Sicer pa – kot prej živim za uredničevanje svojih sanj. Zanje živim in jih kolikor morem uredničujem. Živim za družino, dom, delo, domovino. Zelo, zelo močno pa za Domžale.

V imenu bralk in bralcev Slamnika ter njegovih ustvarjalcev vam iskreno čestitamo. Bi za konec svojim Domžalcem ob prejemu naziva častnega občana želeli posredovati kakšno sporočilo?

Želim vam zdravja, moči, veselja in ustvarjalnosti. Ker ste z menoj vred Domžalci, vam bi rad sporočil: Rad vas imam, Domžalci smo in ste nekaj posebnega! ☐

Mestni Kino
Domžale

MAJ
2023
KINO
SPORED

9. maj
POGOVOR
režiserka
Andrina
Mračnikar

IZGINJANJE

dokumentarni film / Verschwunden / režija: Andrina Mračnikar / 2022, Avstrija, Slovenija / 99'

Stari oče Andrine Mračnikar je leta 1920 tako kot velik del slovenskega prebivalstva južne Koroške glasoval za to, da bi pokrajina ostala v Republiki Avstriji. To dejanje samoodločanja in demokracije bi lahko pomenilo izhodišče za sožitje v raznolikosti, kot je bilo slovenski manjšini tudi obljubljen z zakonom. Namesto tega so koroški Slovenci danes na različne načine diskriminirani, slovenskega jezika pa v javnih prostorih že dolgo ni več slišati. Kako bo s tem čez trideset let, se sprašuje režiserka. Ali bo takrat sploh še kdo govoril slovensko? Kaj ti koristi jezik, če ga ne moreš z nikomer več govoriti? Kaj vse umira skupaj z jezikom? Spomin? Lastna zgodovina?

ROŽNATA LUNA

19 | 21 | 22 | 29. maj

drama / Pink Moon / režija: Floor van der Meulen / scenarij: Bastiaan Kroeger / igrajo: Julia Akkermans, Johan Leysen, Eelco Smits, Anniek Pheifer, Sinem Kavus / 2022, Nizozemska, Slovenija / 95'

Med družinsko večerjo Jan svojima odraslima otrokoma oznani, da ima dovolj življenja. Čez nekaj mesecev – okoli svojega 75. rojstnega dne – se namerava posloviti. Za Iris je novica kot strela z jasnega. Zanj je Jan energičen oče, skrben dedek ter na splošno zdrav in aktiven človek, ki bi moral biti še najmanj deset let del njenega življenja. Tako si je vsaj predstavljala ... Prisljena se je soočiti s popolno absurdnostjo situacije, medtem, ko se njen brat zdi spriznjen z očetovo odločitvijo. Ko se bliža vznemirljivi rok, se Iris odloči, da bo ignorirala bratov nepremišljen akcijski načrt. Namesto tega svojega očeta prisili, da odgovori na eno vprašanje, ki je zanj najpomembnejše: zakaj? Ne da bi kdaj dobila zadovoljiv odgovor, se sčasoma odloči najti način, kako se spopasti z očetovo zadnjo željo.

TIHO DEKLE

25. | 27. | 30. maj

drama / An Cailín Ciúin / režija: Colm Bairéad / scenarij: Colm Bairéad po zgodbi Foster Claire Keegan / igrajo: Catherine Clinch, Carrie Crowley, Andrew Bennett, Michael Patric / 2022, Irsko / 95'

Irsko podeželje leta 1981. Devletna Cailín živi v kaotičnem domu z nosečo materjo, surovim očetom in glasnejšimi sorojenci. Stvari pa se spremenijo, ko jo starša čez poletje pošljeta živeti k materini sestrični in njenemu možu. Cailínovo okolje sprva nekoliko plaši, toda v njem kmalu najde toplino in pozornost, ki ju je tako zelo potrebovala. V ljubečem domu se delica počasi razcveti, a sredi idilčne lepote irskega podeželja se skriva boleča resnica, ki jo začne Cailín odkrivati z novo pridobljenima pogumom in samozavestjo ...

JAZ IN MOJ MUC RU

13. | 14. | 20. | 24. maj

mladinski film / Ru Mon chat et moi - La grande aventure de Proû / režija: Guillaume Maitatchevsky / scenarij: Guillaume Maitatchevsky, Michaël Souhaité, knjižna predloga Maurice Genevoix / igrajo: Capucine Sainson-Fabresse, Corinne Masiero, Lucie Laurent, Nicolas Umbdenstock, Juliette Gillis / 2023, Francija / distribucija: Fviva / 83' / podnapisi, 7+

Ru je živahen maček, ki odkriva življenje na strehah Pariza. Njegova usoda se spremeni, ko ga posvoji desetletna Clémence. Nekega dne se družina odpelje v kočvo v osrčju gora. Tako se začne izjemna pustolovščina Clémence in Ruja, ki bosta skupaj odkrivala gozd, srečala skrivnostno Madeleine in doživela čudovito zgodbo, ki ju bo za vedno spremenila

MESTNI KINO DOMŽALE

Ljubljanska 61, 1230 Domžale
T 01 722 50 50
blagajna@kd-domzale.si

www.kd-domzale.si

AKTUALNO

SLAVNOSTNA SEJA OB OBČINSKEM PRAZNIKU

Podelitev priznanj nagrajencem Občine Domžale za leto 2022.

Občina Domžale
Foto: Rok Majhenič

Vtorek, 18. aprila 2023, je v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale potekala slavnostna seja ob občinskem prazniku s podelitvijo priznanj nagrajencem Občine Domžale. Podeljene so bile plakete (brona, srebrna, zlata) in nagrade Občine Domžale, prejemnik letošnjega naziva častni občan Občine Domžale pa je postal Matjaž Brojan.

Na dogodku so nastopili sopranistka **Eva Černe Avbelj**, baritonist **Martin Kozjek** in **Otroški pevski zbor Osnovne šole Rodica** z zborovodkinjo **Emo Cerar** in pianistom **Simonom Dvoršakom**. Dogodek je povezoval **Boštjan Romih**. Povabljeni so bili nagrajenci s spremljevalci, kot običajno pa tudi predstavniki Občine Domžale, občinske svetnice in svetniki, direktorji javnih zavodov in častni občani Občine Domžale. Želeli bi si, da bi bili z nami tudi nekdanji funkcionarji, a je bila dvorana ob tej pomembni svečanosti hitro povsem polna.

V nadaljevanju sledijo utemeljive priznanj in nagrad Občine Domžale za leto 2022.

Častni občan – Matjaž Brojan

Matjaž Brojan, novinar, urednik in ljubitelj vsega lepega, je človek, ki je s svojim delovanjem globoko vpet v zgodovino domžalske občine. Mnogo let je bil zvest novinarskemu poslanstvu, je avtor številnih knjig o življenju in delu v občini Domžale, izjemno je njegovo široko in raznoliko delo na različnih področjih ohranjanja kulturne dediščine, posveča se tradiciji slavninarske obrti, zbirateljstvu, rezbarjenju in kiparstvu – vse naštetu pa ga uvršča med najpomembnejše Domžalčane v zadnjem obdobju. V njegovem knjižnem opusu posebno mesto zaseda monografija *Slamnata sled Domžal* (2012), v kateri Brojan popisuje zgodovino ter družbene razsežnosti slavninarske obrti in industrije na Domžalskem, najdemo pa na primer tudi dragocene zapise o tehnikah pletenja kit in šivanja slavninikov. Po poteh tradicionalne obrti se Matjaž Brojan sprehodi tudi v knjigi o slavninarstvu v Mengšu, področju je zvest tudi v strokovnem članku, objavljenem v delu *Pletemo kite* (2019), ki ga je izdalo KUD Fran Maselj Podlimbarski. V lokalnih in drugih glasilih ter publikacijah je objavil osemindeset člankov o slavninarstvu, tako pa prispeval k vědnosti in zavesti o pomenu slavninarstva na Domžalskem. Med drugim je nesporen njegov prispevek k vzpostavitvi domžalskega Slavninarskega muzeja. Naslovi del, pod katere se je podpisal Matjaž Brojan, so tudi *Katarina iz domžalskega spomina* (2012), *Počivajoči domžalski spomin* (2013), *Domžalci in njihov čas* (2016), *Dr. Franjo Rosina, pravi rodoljub* (2017) in *Domžalski kralji brez kron* (2020). Sodeloval je tudi pri nastajanju knjige o *Aciju Bertonclju*, monografiji o Francu Berniku ter knjigi *Demos na Domžalskem* (2020).

Matjaž Brojan je bil več let urednik Občinskega poročevalca, seda-

Voditelj večera Boštjan Romih, podžupan Matej Primožič, častni občan Matjaž Brojan in županja mag. Renata Kosec

nega Slamnika, kot kolumnist pa je razmišljal o zgodovini domžalskega kina, železnice in sokolskega gibanja. Tako je ohranil prenekatero vsebino iz naše preteklosti, dediščine. Pozornost je posvečal tudi športu in rekreaciji, je avtor monografije, izdane ob 100-letnici TVD Partizan, ter del *Nogomet v Domžalah: njegovih osem desetletij* (2001) in *Stoletje nogometa v Domžalah* (2020). V knjigi *Domžalska bančna leta: monografija bančne ustvarjalnosti* (1994) pa se je kot pisec posvetil še zgodovini bančništva v naših krajih.

Brojanova zbirateljska prizadevanja so izjemno dragocena. Spomnilo le na neprecenljivo darilo Krajevni skupnosti Ihan – pomoč pri postavitvi zbirke in predajo zapuščine sokrajana in jezikoslovca dr. Antona Breznika, ki je obsegala osemindeset knjig ter drugo dokumentacijo. Večkrat je dela iz svoje bogate zbirke kulturne dediščine razstavljal v Menačenkovi domačiji, še posebej pa izstopa velika razstava v Galeriji Domžale z naslovom *Prve besede jezika* (2014), na kateri je Brojan predstavil rezbarsko delo, poimenovano *Stiški spomeniki*. Kot rezbar je obdelal verze *Prešernove Zdravljice*, *Brižinske spomenike*, *Rateški rokopis*, *Stiški rokopis* ter posebno serijo slovenskih ornamentov po *Jožetu Karlovšku*. Razstavljal je tudi v *Narodni in univerzitetni knjižnici*.

Matjaž Brojan se je ljudem zapisal v spomin tudi kot dolgoletni radijski novinar, pokrival je dogajanje v domžalski občini. Med drugim je napisal knjigo o zgodovini slovenskega radia ter ustvaril številne samostojne radijske oddaje, v katerih se je izdatneje posvečal zgodovinski in naravni, zlasti pa kulturni dediščini, ki ji je vse življenje namenjal

ogromno pozornosti. Ves čas svojega službovanja je pridno zbiral in urejal najrazličnejšo dokumentarno, narodopisno in drugo informativno gradivo, povezano z Domžalami. Vse je skrbno shranjeval in tako ustvaril nadvse pregledne arhive. Njegova zbirka obsega celotno bibliografijo Domžal, Brojan natančno zbira publikacije, brošure in zloženke, k nastanku marsikaterih izmed njih pa je prispeval tudi svoj smisel za upovedovanje in bogato znanje.

Leta 2008 je prejel zlato plaketo Občine Domžale ter državno Steletovo nagrado za dolgoletno požrtvalno delo pri ohranjanju in predstavljanju slovenske kulturne dediščine, poleg tega je prejemnik priznanja *Naša Slovenija* in cenjene *Murkove listine* za prispevek k ohranjanju tradicije slavninarstva na Domžalskem.

Z raziskovanjem zgodovine in kulturne dediščine našega območja je Matjaž Brojan opravil zares ogromno delo, pomembno tako za sedanje kot prihodnje rodove.

Zlata plaketa – Miha Kosec

Miha Kosec je eden najpomembnejših športnih delavcev v naših krajih, pri čemer posebej izstopajo njegova prizadevanja za razvoj smučarske panoge. Kot športnik, mentor in organizator ter smučarski sodnik je pomembno vplival na dobro delo Smučarskega kluba Domžale. Zanj je prispeval ure in ure prostovoljnega dela, vedno pa je posebno skrb namenjal privabljanju mladih generacij – pomagal je pri organizaciji in delovanju kluba ter poskrbel za ustrezne pogoje za izvedbo smučarskih tečajev in tekmovanj po vsej Sloveniji. Člane in članice Smučarskega kluba Domžale je motiviral za prostovoljno delo in prid uspe-

šnemu delovanju organizacije, obenem pa so bili ti lahko zares ponosni na svoje klubsko udejstvovanje. V letu 2022 je ob 55-letnici Smučarskega društva Domžale izdal monografijo *Smučanje v Domžalah skozi čas*, v njej je zajel zgodovino kluba in vključil glavne mejnike smučarske panoge v naši občini. Na ta način je zgodovino z več tisoč imeni in priimki ohranil za prihodnje rodove.

Miha Kosec je s smučanjem povezan od svojega četrtega leta. Je eden od pobudnikov za ustanovitev Smučarskega kluba Domžale – bil je njegov dolgoletni predsednik, predvsem pa mentor, ki je s svojim osebnim zgledom vplival na številne smučarske generacije. Njegov prispevek na področju športa in rekreacije v Občini Domžale je neizmerljiv. Ves čas si je prizadeval za razvoj športa po celotni občini ter za zagotavljanje primernih pogojev, še posebej za mlade ter člane ostalih športnih klubov in društev. Za svoje delo je prejel več priznanj, med njimi izstopata *Bloudkovo priznanje* in priznanje za življenjsko delo na področju športa v Domžalah.

Srebrna plaketa – Moški pevski zbor Radomlje

Zametki Moškega pevskega zbora Radomlje segajo v leto 1969, ko so bili v okviru Prostovoljnega gasilskega društva Radomlje imenovani člani pripravljalnega odbora za ustanovitev pevskega zbora. Spomladi naslednjega leta so ti zanesenjaki postali ustanovni člani Moškega pevskega zbora Radomlje. Na začetku je skupina štela enajst pevcev, ki jih je najprej sedem let vodil prof. Stane Habe. Zbor se je večkrat preimenoval, od leta 2016 pa nosi ime Kulturno društvo Moški pevski zbor Ra-

domlje. V petdeset let dolgi zgodovini je zbor pripravil mnogo domačih in mednarodnih nastopov, sodeloval je na večini lokalnih prireditelj ter zgledno sodeloval s Krajevno skupnostjo Radomlje, Občino Domžale ter z drugimi društvi in organizacijami, ob vsem tem pa se številčno kvalitetno krepil. Zbor nastopa v okviru praznovanj različnih jubilejev, sodeluje na območnih pevskih revijah in pri drugih oblikah združevanja pevcev doma in v tujini. Pevci se radi spominjajo revij in koncertov, ki so jih vse od leta 1984 družili z obrtniški pevskimi zbori in na katerih so predstavljali našo občino in Obrtno-podjetniško zbornico Domžale. V tistih časih je zbor predstavljal enega najkvalitetnejših moških vokalnih sestavov pri nas. Posebej so ponosni tudi na številna gostovanja v tujini in na prijateljstva, ki so se ob tem stakla.

V pregledu njihove zgodovine najdemo številne radijske posnetke in samostojno zgoščenko. Zbor je v vseh desetletjih delovanja vodilo sedemnajst zborovodij. Prvi je bil že omenjeni Stane Habe, zadnjih štirinajst let pa zbor vodi Primož Leskovec. Najdaljši, devetnajstletni staž je med sedmimi predsedniki zbora opravil Franci Velepec, že sedmo leto pa je predsednik društva Marjan Franc Levstek.

Srebrna plaketa – Danijela Šraj

Danijela Šraj je ljubiteljska kulturna delavka, ki se je slikarstvu, pisanju in novinarstvu posvetila predvsem po upokojitvi ter si tako uresničila želje, ki so jo spremljale v času službovanja v gospodarstvu. Z ustanovitvijo Likovnega društva Senožeti, ki je lani praznovalo 20-letnico, se je aktivno posvetila delu in izobraževanju na likovnem področju, največ pozornosti pa posvečala manj poznanim likovnim smerem. Z ustvarjanjem izraža občutja, razmišljanja in pripovedi, ki so ji blizu. Rada uporablja čiste in kontrastne, največkrat nasprotne si barve, ljub ji je tudi izraz z risbo oziroma črto. Danica Šraj kot ljubiteljica umetnosti zagovarja ne le izkustveno ustvarjanje, temveč tudi poznavanje teorije likovne umetnosti. Kot najboljša slikarka na natečaju Kulturnega doma Franca Bernika Domžale je samostojno razstavljala v Menačenkovi domačiji. Likovno društvo Senožeti je pod njenim predsednikovanjem organiziralo številne ustvarjalne likovne kolonije ter strokovne obiske galerij in razstav doma in v tujini. Ves čas se je zavedala, da je za prvostavno ustvarjanje pomembno osvajanje temeljnih znanj likovne in drugih umetnosti, to prepričanje pa je deli-

Sopranistka Eva Černe in baritonist Martin Kozjek

Otroški pevski zbor Osnovne šole Rodica

Matjaž Brojan, prejemnik naziva častni Občan Občine Domžale

Miha Kosec, prejemnik zlate plakete Občine Domžale

Moški pevski zbor Radomlje, prejemnik srebrne plakete

Danijela Šraj, prejemnica srebrne plakete Občine Domžale

Roman Kos, prejemnik bronaste plakete Občine Domžale

Marija Skok, prejemnica bronaste plakete Občine Domžale

Matjaž Pavovec, prejemnik bronaste plakete Občine Domžale

Tatjana Horjak, prejemnica nagrade Občine Domžale

Darko Flis, prejemnik nagrade Občine Domžale

Športno rekreativno društvo Konfin - Sveta Trojica, prejemnik nagrade Občine Domžale

Jože Kragelj, prejemnik nagrade Občine Domžale

Tadej Stražar, prejemnik nagrade Občine Domžale

Nagrada Občine Domžale – Športno rekreativno društvo Konfin - Sveta Trojica

Športno rekreativno društvo Konfin - Sveta Trojica z organiziranim delovanjem bogati življenje tako prebivalcev tega dela Krajevne skupnosti Dob kot vseh, ki radi obiščejo te kraje in sodelujejo pri raznovrstnih aktivnostih. Društvo se posveča ohranjanju kulturne dediščine, organizira športno-rekreativna srečanja, skrb nameinja tudi varovanju narave in promociji znamenitosti območja, na katerem deluje. Poseben poudarek daje združevanju različnih generacij, prikazovanju in krepitevi poznavanja ljudskih običajev – od žetve pšenice, izdelovanja kit in izdelkov iz slame, ličkanja koruze in izdelkov iz ličkovine do pletenja košar in košev iz viter, poleg tega člani izdelujejo velikonočne butarice iz naravnih materialov ter ohranjajo običaj nabiranja zdravilnih zelišč. Društvo svoje projekte predstavlja na tradicionalnih občinskih prireditvah (npr. Slamnikarski sejem) in tudi drugod. Na ustvarjalnih delavnicah in v okviru različnih taborov člani in članice ŠRD Konfin - Sveta Trojica pridobivajo in ohranjajo znanja prednikov, znani pa so tudi po organizaciji prireditev ob različnih praznikih.

Nagrada Občine Domžale – Jože Kragelj

Jože Kragelj je dolgoletni kreativni član Kulturnega društva foto kino in video klub Mavrica Radomlje. Kot elektroinženir in več računalničar vse od včlanitve z veliko vnemo ureja klubsko spletno stran, opravlja pa tudi funkcijo tajnika. Svoje fotografije razstavlja na samostojnih in skupinskih klubskih razstavah. Skupaj s svojo hčerko in desetletno vnukinjo je pripravil več samostojnih tematskih fotografskih razstav, razstav treh generacij. Posebej se je izkazal pri organizaciji fotografskih taborov in delavnic, namenjenih prepoznavanju mladih in nadarjenih fotografov. Je pronicljiv in angažiran vodja foto sekcije, pri čemer izstopajo njegove vodstvene in povezovalne sposobnosti. Jože Kragelj je kreativen, samoiniciativen, odločen in fotografskemu ustvarjanju predan človek. Njegov doprinos k razvoju društvenih dejavnosti je nedvomen, z oblikovanjem in vzdrževanjem klubske spletne strani nenazadnje ohranja vez med člani in širi svojo vizijo ljubiteljske fotografske umetnosti po vsej Sloveniji.

Nagrada Občine Domžale – Tadej Stražar

Tadej Stražar je član Kulturnega društva Miran Jarc Škocjan že od leta 1990, vse od takrat pa je sodeloval pri skorajda vseh predstavah, uprizorjenih v Poletnem gledališču Studenec. Z odrskimi deskami se je prvič srečal kot sedemletni fant, takrat je kot statist nastopil v dramski igri Kekec, pozneje pa so mu bile zaupane manjše kot tudi večje vloge. Med drugim je nastopil v predstavah Krog s kredo, Klopčič, Dama iz Maxima, Butalci in Deseti brat. Uspešno je opravil tečaj v Igralski šoli Satirikon, kjer se je teoretsko in praktično spoznal z dramsko igro ter z osnovami gledališke režije. Vseskozi je bil tudi v veliko pomoč pri ustvarjanju, organizaciji in izvedbi festivalskih prireditev. Je član društvenega upravnega odbora.

Poleg prizadevnega prostovoljnega dela v Kulturnem društvu Miran Jarc Škocjan se Tadej Stražar tudi glasbeno udeležuje. Že kot osnovnošolec se je pridružil Godbi Domžale, v preteklosti je bil tudi več let član vodstva, danes pa ostaja aktiven klarinetist, ki je kos tudi organizacijskim izzivom. □

la tudi z drugimi člani društva in jih obenem spodbujala, naj sledijo strokovnim in umetniškim vodjem, ki so z njimi sodelovali.

Danijelo Šraj odlikuje tudi dolgoletno novinarsko delo – še danes s kritično ostjo opozarja na dogajanja v domači občini in izven. Njeno pisanje je tehtno in vsebinsko utemeljeno. Dolgoletno prostovoljno delo je namenila tudi delovanju Krajevne skupnosti Radomlje, in sicer kot dejavna društvenica ter zvesta sodelavka lokalnega glasila.

Bronasta plaketa – Roman Kos

Roman Kos je že vrsto let zunanji strokovni sodelavec Kulturnega doma Franca Bernika Domžale, z njim sodeluje na številnih področjih. Leta 2012 je bil zaradi družinske tradicije in odličnega poznavanja slamnikarstva med pomembnejšimi člani skupine za postavitev slamnikarske zbirke ter med ustanovitelji Slamnikarskega muzeja. Z veliko angažiranostjo je sodeloval pri pridobivanju muzejskih predmetov in tako prispeval k njihovi ohranitvi. Od samega začetka je eden najbolj prepoznavnih vodnikov po muzeju in slamnikarski zbirki, prav tako je prenašalec znanja o pletenju kit in tudi snovalec številnih učnih vsebin in programov za mlade.

Kot soorganizator pomembno prispeva k pripravi in izvedbi tradicionalnega Slamnikarskega sejma, kot strokovni in tehnični sodelavec pa redno deluje pri postavljanju in sooblikovanju razstav v vseh objektih Kulturnega doma Franca Bernika Domžale, pri čemer ga vodi izjemna občutka za prostor in poglobljen odnos do posameznih razstavljenih eksponatov. Poleg tega je v preteklosti sodeloval pri nastajanju knjig, ki so izšle pod okriljem KD, in

pri tem izkazal veliko mero zanesljivosti in strokovnosti. Roman Kos se je s svojim delom izkazal kot izjemen strokovnjak ter srčen in predan zanesenjak, njegovi prispevki pa so nedvomno pripomogli k promociji in ugledu naše občine, njene kulturne dediščine in zgodovine.

Bronasta plaketa – Marija Skok

Marija Skok je več kot dve desetletji opravljala funkcijo predsednice Društva upokojencev Vir, pri svojem delu pa pokazala veliko srčnosti, prizadevnosti in iskreno željo po skrbi za starejše občane. Njihova življenja še vedno bogati kot aktualna podpredsednica društva, in sicer z organizacijo različnih dejavnosti (krožkov, delavnic, razstav, pogovorov, izletov, ekskurzij). Vedno je z dobro voljo poskrbela za izvedbo članskih srečanj, na primer vsakoletnih občinskih zborov in družinj s soslednimi društvi. V okviru Pokrajinske zveze društev upokojencev za Gorenjsko je posebno skrb posvečala prostočasnim dejavnostim in sodelovanju med vsemi vključenimi društvi.

Marija Skok že mnogo let sodeluje v Društvu za raziskovanje jam Simon Robič, poleg tega je članica Krajevne organizacije Društva izgnancev Domžale. Številni jo poznajo kot srčno prostovoljko, ki ceni vsakršni prispevek h kvalitetnejšemu položaju starejših. Znana je kot tista, ki vedno pozorno izbere besede pohvale, namenjene vsem, ki s svojim predanim in prostovoljnim delom prispevajo k delovanju društev.

Bronasta plaketa – Matjaž Pavovec

Matjaž Pavovec je že od otroških let vpet v smučarski tek in biatlon. Začel je kot nadebudni smučarski te-

kač in kot tekmovalec vztrajal do članskih kategorij. Po koncu tekmovalne kariere se je aktivno vključil v Smučarski klub Ihan in štiriindvajset let opravljal funkcijo njegovega predsednika. S somišljeniki je oblikoval ekipo, ki še danes vodi vse ključne klubske aktivnosti. V zadnjih dvajsetih letih se je SK Ihan povzpela med vodilne slovenske klube na področju biatlona in k temu uspehu je Matjaž Pavovec izdatno prispeval. Zadnja leta v skupnem seštevk slovenskega pokala redno osvaja naslov najboljšega kluba in to tako z nadarjenimi mladimi biatlonci kot člani, ki so več let krojili jedro reprezentance na največjih tekmovanjih, kot so olimpijske igre, svetovni pokal, svetovna in evropska prvenstva in druga pomembna tekmovanja. Matjaž Pavovec je tudi član vodstva biatlonske panoge pri Smučarski zvezi Slovenije. V vseh letih delovanja je opravil izjemno delo za razvoj slovenskega biatlona.

Za uspešnimi športniki stojijo uspešna vodstva matičnih klubov. Matjaž Pavovec je zagotovo tista oseba, ki je s svojim izjemnim delom pripomogla, da sta se Ihan ter Občina Domžale v slovensko športno zgodovino trajno zapisala kot prizorišči vzpona vrhunskih biatloncev.

Nagrada Občine Domžale – Tatjana Horjak

Kjer so pesem, druženje in prijateljstvo, tam je Tatjana Horjak, ustanovna članica Mešanega pevskega zbora Klas Groblje. Je predsednica, steber in srce zbora, ki letos praznuje 30-letnico delovanja. V času njegovega predsedovanja je zbor na regijskih tekmovanjih prejel tri srebrne plakete, na Sozvočenjih pa je v letu 2010 osvojil nagrado za perspektivno zasedbo. Na mednarodnem tek-

movanju v avstrijskem Linzu je zbor prejel srebrno plaketo, na mednarodnem pevskem tekmovanju v Vrtnjački Banji v Srbiji pa dosegel zmago v kategoriji mešanih pevskih zborov in zlato priznanje prve stopnje.

Tatjana Horjak je kot oseba zelo predana in skromna. Je glavna pobudnica božičnih, velikonočnih in dobroteljskih koncertov ter nastopov zbora v domovih za ostarele. S svojim požrtvovalnim delom širi pevsko kulturo, skrbi za sodelovanje z drugimi zbori, poleg tega je tudi predsednica sveta Javnega sklada za kulturne dejavnosti, območne izpostave Domžale. Aktivna je tudi kot članica Krajevne skupnosti Jarše - Rodica.

Nagrada Občine Domžale – Darko Flis

Darko Flis živi za šport in s svojim zgledom že desetletja navdušuje mlade za borilne veščine, z organizacijo športnih prireditev pa promovira občino Domžale in njene prebivalce. Njegov dolgoletni trener je bil Takashi Tokuhisa, srečanje z njim ga je utrdilo v šotokan karateju. V osemdesetih letih minulega stoletja se je profesionalno boril v kategoriji 'full contact', poleg tega pa postavjal nenavadne telesne rekorde in z njimi zaznamoval različne jubileje, praznike in znamenitosti. Med drugim je več kot uspešno zaključil projekt 1000 karate kat do konca leta 2020, izvedel ga je ob praznovanju 30. obletnice samostojnosti Republike Slovenije.

Darko Flis je dolgoletni podpornik in član Težkoatletskega kluba Domžale ter član Društva upokojencev Domžale. Kot veteran med karateisti še vedno nastopa. Pri športnem udejstvovanju sledi lastnim ciljem in idejam, je zgled mladim šotokancem in pomemben promotor športa v naših krajih.

TEMA MESECA

50 LET OSNOVNE ŠOLE RODICA

Osnovna šola Rodica je v lanskem letu obeležila 50 let svojega obstoja. Praznovanje so premaknili v letošnje leto, ki poteka v znamenju spomina na to, kaj se je v šoli dogajalo vse od leta 1972, ko je prvič odprla svoja vrata ... In dogajalo se je marsikaj. Zamenjale so se številne generacije otrok, tudi učiteljev in seveda ravnateljev. Najdlje je ravnateljvala Andreja Pogačnik Jarc, ki jo je nasledila Milena Vidovič, ki šolo vodi danes.

Mateja A. Kegel

Foto: Miro Pivar, Mateja A. Kegel

Osnovna šola Rodica je svoja vrata odprla 24. junija 1972, zgrajena je bila s pomočjo občanov in se je prvotno imenovala OŠ Josipa Broza Tita. Leta 1992 pa se je preimenovala v OŠ Rodica, po naselju, kjer ima šola sedež. Osnovna šola Rodica ima tako kot tudi številne druge šole lep razvit sistem vrednot. Kot pravi ravnateljica Milena Vidovič, med ključnimi izpostavljajo sodelovanje, povezanost, prijateljstvo, poleg vseh tistih, ki predstavljajo tudi zdravje v najširšem pomenu besede.

Kot pravi njihovo poslanstvo: V vsakem otroku iščemo pozitivno, prizadevamo si, da se bo znal in želel učiti, da bo odkril in izrazil svoje najboljše lastnosti; gradil mostove prijateljstva in miru, razvijal ljubezen do domovine in znal sobivati z naravo. Hkrati pa tudi njihova vizija to podpira, saj si želijo biti šola, ki razvija ustvarjalnost in vedoželjnost, spodbuja k spoštovanju in odgovornosti, krepi vztrajnost in zanesljivost na poti odrasčanja ter odpira vrata v svet povezovanja in sodelovanja.

»Trudimo se, da delo v šoli ni samo strogo izobraževalno, ampak je povezano z vzgojnimi trenutki, kar je v današnjem času še posebej pomembno. Gre tudi za to, da je pri prenosu znanja pomembno razvijati tudi ustrezne interakcije v odnosu med učenci in učitelji in hkrati oblikovati odnos do avtoritet. Prav tako pa so izredno pomembne medvrstniške relacije, ki se v današnjem času, sploh skozi nasilje, ki smo mu priča tudi v medijih, lahko hitro porušijo,« opozarja na pomembnost vzgojnega ustreznega usmerjanja skozi osnovnošolsko izobraževanje ravnateljica Milena Vidovič. Ob tem je spomnila tudi na to, kako se tudi medvrstniško nasilje skozi generacije in leta spreminja in tu ima šola pomembno vlogo, da ga zazna in vzgaja učence v pravi smeri. In to je pri dobrih 700 učencih v šoli vsekakor izziv.

V šoli pri tovrstnih vzgojnih vsebinah vključujejo tudi druge lokalne partnerje, od Zdravstvene doma Domžale do Centra za mlade. Vzgoja oziroma izobraževanje pa sta pomembni tudi pri aktivnostih s starši. Tako poskuša šola v okviru roditeljskih sestankov vključevati še dodatne informacijske vsebine, kjer pa ravnateljica pogosto pogrša prav tiste starše, ki bi morda tovrstno usmerjanje najbolj potrebovali. Vsekakor pa učence opogumljajo k proaktivnosti, tudi v primeru nasilja, da postanejo senzibilni in usmerjeni v preprečevanje le-tega. »Velja osnovno pravilo, da ne ostaneš tiho, ko nasilje vidiš ali doživiš. Vedno je treba to nekomu sporočiti, ker v primeru, da nihče ne reagira, to pomeni, da nasilje spodbuja,« dodaja ravnateljica.

Izzivi šole v današnjem času

Sicer pa je šola, kot veliko drugih, skozi svojo zgodovino doživljala prenovne, dopolnitve, a izzivov nikoli ne zmanjka. »Mi smo prostorsko stisko skozi zadnja leta kar solidno reševali, v letu 2022 smo dobili tudi

novi kuhinjo in jedilnico. Seveda so vedno kakšne manjše stvari, ki bi jih bilo treba rešiti, a naš ključen problem je ta trenutek naša dislocirana enota Jarše. Gre za zelo star šolski objekt, ki je potreben temeljite obnove. Tam se danes šola pet oddelkov razrednega pouka, in gre za lokacijo, ki jo imamo izredno radi, saj predstavlja prijetno šolsko okolje z manjšim številom otrok. Kaj se bo zgodilo v prihodnje, bomo videli, a vsekakor bi bilo danes z vidika varnosti in dobrega počutja otrok in zaposlenih dobro investirati v prenovo jarške šole, sploh ko pomislimo, da so vse ostale možne rešitve, kot je prizidek k naši šoli ali morebitna izgradnja šole na Viru, ta trenutek zelo oddaljene.«

Drugi izziv, ki ga ima šola v zadnjem letu pa je t. i. kadrovski deficit, ki pa ima, kot opozarja ravnateljica, več ozadij. »Eden od razlogov za pomanjkanje učiteljev je tudi njihov materialni položaj, saj s svojim znanjem in kompetencami izobraženi učitelj hitro dobi delo, ki je bolj plačano, na drugem področju. A to ni edini, morda niti ne primarni razlog. Učiteljem je v množstvu zahtev odzvet pedagoški mir, pogosto je zmanjšan občutek zadovoljstva pri opravljanju poklica, čeprav je ravno to ključno za uspešno delo z učenci. Pomembno je le tisto, kar je zapisano v poročilih, delo v šoli se nikakor ne iztrga iz birokratskih spon. Šola je namreč izredno na prepihu, v šolskih prostorih so ves čas prisotni motilci učiteljevega dela, stres in pritiski, če ne drugega pa zaradi nezadovoljnih učencev in staršev zaradi ocen, ko poskušajo doseči preobrat na neustrezen način. Včasih stvari pripeljejo tako daleč, da se morajo 'zagovarjati' tudi pred nadzor-

nimi službami,« o izzivih učiteljevanja spomni Milena Vidovič. Zavedati se je treba, da je učitelj ključni kader v izobraževalnem procesu, in to, da se generacije menjajo, da prihajajo upokojitve, mladih učiteljev pa je vse manj, ker marsikdo po končanem šolanju ne vstopi v pedagoški poklic, zagotovo predstavlja velik problem naše družbe.

Pomembno pa je tudi, da učitelji imajo možnost spoznavanja in prenosa dobrih praks iz drugih držav (in obratno), k čemur stremijo tudi na OŠ Rodica. »V zadnjih desetih letih smo se srečali s precej šolskimi sistemi po Evropi. Nismo spoznavali le prednosti, ki jih poznajo v tujini, ampak oza-veščali prednosti lastne prakse ter pogovore dela v slovenski šoli. Tudi mi smo marsikateri navdih našli v finski šoli, vendar je tam sistem zasnovan na drugačnih kulturnih ter strokovnih podlagah. Kot vrednoti pa tako v šoli kot v družbi izstopata sodelovanje in zaupanje. Premike v slovenski šoli je nemogoče delati selektivno ali pa zgolj na všečnih atributih (npr. učenci nimajo domačih nalog). Finci visoko vrednotijo pomen izobraževanja ter vlogo učitelja, zato v njegov razvoj in avtonomijo tudi veliko vlagajo. Reforme v šolskem sistemu, ki se pripravljajo pri nas, bodo morale vključevati zlasti kadrovske izzive, pa seveda vsebinske/kurikularne in tudi digitalne, a slednje naj ne bodo prioritete. Najpomembnejši je še vedno človek, odnosi z drugimi.«

Zgodovina in razvoj šolanja prinesla potrebo po spremembah

Sicer pa se je zgodovina rodiške šole razvijala skupaj z našo državo, bi lahko rekli. A kot pravi ravnateljica,

posebnimi potrebami, ni bilo toliko prilagajanja in različnih kulturnih kontekstov učencev, kot jih poznamo in imamo danes in vse to zahteva prilagoditev izobraževalnih pristopov in prostorov v sodobnem času. »To je svetla plat dela v šolstvu, da ti sistem nikoli ne dovoli, da 'zaspíš', vendar ti mora hkrati dopuščati dovolj pedagoške svobode, da lahko vse to razvijaš.«

Slavnostna prireditve

Velik del programa ob obeležitvi 50-letnice šole je predstavljala glasba, s pevskimi zbori pod vodstvom odličnih zborovodkinj in ekipe učiteljev, ki je zasnovala celotno prireditve. Zborovsko petje je v zadnjih letih izjemno napredovalo, udeležujejo se različnih prireditev, revij in tekmovanj. Otroški pevski zbor pod vodstvom zborovodkinje Eme Cerar je letos nastopil tudi na slavnostni seji ob prazniku občine Domžala.

Milena Vidovič, ravnateljica Osnovne šole Rodica

je tisto, kar se dogaja danes, v soodvisnosti od tistega, kar je bilo na tem mestu včeraj, naslonimo se na tisto, kar so nam pustili predhodniki. Rodiško šolo opiše kot šolo, ki je naravnana k inovativnosti. »Veliko smo vlagali v (samo)izobraževanje pedagoških delavcev in spodbujali k inovativnim rešitvam v pedagoškem procesu. In čeprav včasih slišimo očitke, da se ukvarjamo z nekaterimi projekti, ki se nikjer ne vidijo, nam vse to pomaga, da stvari tečejo tako, kot morajo. Vključujemo se v vse ključne nacionalne projekte, ki podpirajo določene vzgojne trenutke v rasti otrok in učiteljev, kot so recimo Zdrava šola, Eko šola, mednarodni projekti, kot so Cnepius, Erasmus izmenjave in podobno, pa so odlična priložnost za izobraževanje in samopotrjevanje.«

Prav mednarodne izmenjave so med učenci in učitelji ustvarile nova prijateljstva, ki se ohranjajo tudi po koncu projektov. In ravno konec aprila je potekala še ena izmenjava z osnovno šolo iz Velike Gorice pri Zagrebu, s katero OŠ Rodica sodeluje že vrsto let v projektu Branje ne pozna meja.

So se pa potrebe v šoli skozi desetletja zagotovo spremenile. Če je bil nekoč koncept izobraževanja osnovan na velikih učilnicah, razrednem učenju, je danes vse več poudarka na individualnem pridobivanju znanja v manjših prostorih. Tako danes ne gre več samo za potrebo po učilnicah za razredni ali predmetni pouk, ampak tudi potrebo po manjših prostorih, kjer potekajo individualni procesi ali delo v manjših skupinah, nekaj, česar pred 50 leti nismo poznali. Ob tem ravnateljica spomni tudi, da se v tistih časih, ko je šola nastajala, tudi nismo toliko ukvarjali s samo integracijo otrok s

le. Šola namenja kulturi, glasbenemu in gledališkemu ustvarjanju veliko pozornosti, prav tako tudi drugim obšolskim dejavnostim, ki bogatijo osebnost in življenje učencev in učenek.

Ravnateljica ob tem s ponosom pove, da so se v pripravo programa slavnostne prireditve ob 50-letnici šole kot zbornika, ki je nastal ob obletnici, vključili številni sodelavci šole. Zbornik, ki so ga pripravili in v pripravo katerega je vključenih kar 75 avtorjev, jim je še posebej v ponos in zagotovo lep spomin, ki doprinaša k zgodovini šolstva na Domžalskem. Priprava na celoten program in dogajanje pa je nastajalo ob nemotenem poteku pouka, poudari ravnateljica. V same aktivnosti ob obletnici šole so se vključili tudi nekdanji učenci, ponovno so ustvarjali medgeneracijske povezave in tako dokazali, da drug brez drugega ne morejo. Niti ne želijo.

Slavnostna akademija je sicer potekala v Kulturnem domu Franca Bernika v Domžalah, na prireditvi pa so se predstavili mnogi, zbrane pa sta z nagovori, poleg ravnateljice pozdravila tudi županja mag. Renata Kosec in direktor Zavoda RS za šolstvo dr. Vinko Logaj. Med gosti akademije smo lahko opazili tudi oba domžalska podžupana in dolgoletno ravnateljico šole Andrejo Pogačnik Jarc.

Osnovna šola Rodica bo, dokler jo bo vodila Milena Vidovič, ostala šola, usmerjena k inovacijam, projektnim dejavnostim in vrednotenju pomena vloge učitelja v razvoju otrok in mladotnikov, v lokalni skupnosti in družbi kot celoti. To so bile vrednote, ki jih je prevzela od svoje predhodnice in jih želi uresničevati tudi naprej. □

Minister za kohezijo in regionalni razvoj z župani o priložnostih za naše občine

Aprila je na povabilo domžalske poslanke Državnega zbora RS Monike Pekošak Domžale obiskal dr. Aleksander Jevšek, minister za kohezijo in regionalni razvoj. Na dogodku, ki je potekal v prostorih Obrtno-podjetniške zbornice Domžale, so bili prisotni županja občine Lukovica Olga Vrankar, župan občine Moravče Milan Balažič, župan občine Trzin Peter Ložar, župan in podžupanja občine Mengeš Bogo Ropotar in Tina Štrukelj ter oba domžalska podžupana Matej Primožič in Borut Ernestl.

Na srečanju so spregovorili o priložnostih in izzivih naših lokalnih skupnosti pri črpanju kohezijskih sredstev, ki so lahko velik doprinos pri realizaciji investicijskih projektov v občinah. Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj je med drugim pristojno za evropsko kohezijsko politiko, na podlagi katere lahko Slovenija prejema kohezijska sredstva iz evropskega proračuna. Prav to pa je tudi priložnost za razvoj naših krajev in naših občin ob ustreznem črpanju kohezijskih sredstev.

V trenutni finančni perspektivi, ima Slovenija do leta 2027 (z možno stjo koriščenja do leta 2029) na voljo 3,2 milijarde evropskih kohezijskih sredstev. V tem času bo zasledovala šest ciljev politik, in sicer konkurenčnejšo in pametnejšo Slovenijo, bolj zeleno, nizkoogljično Slovenijo, bolj povezano Slovenijo z izboljšanjem mobilnosti, bolj socialno in vključujočo državo, ki je bližje državljanom in specifičen cilj Sklada za pravični prehod: Slovenija za pravični prehod.

»Znotraj ključnih ciljev, ki jih prinaša finančna perspektiva, je ogromno podciljev, ki se jih lahko uresničimo s pomočjo konkretnih podjetniških pobud, z inovativnimi projekti, ki zajemajo tudi vzpostavitev tehnoloških inkubatorjev, spodbudo startup podjetij in podobno,« o ključnem sporočilu trenutne finančne perspektive pravi minister Jevšek. »Gre tako za področje energetike, od obnovljivih virov energije do zelene mobilnosti, izgradnje kolesarskih poti, železniške infrastrukture ter čiščenja in odvajanja komunalnih voda in pitne vode. Tukaj pa je potem še projektni del Evropa bližje državljanom, ki zajema mehkejšo cilje, usmerjene v socialno izobraževanje. Še eden od pomembnih ciljev finančne perspektive je tudi pravičen prehod, prestrukturiranje delovnih mest,« pravi minister.

V številnih občinah imajo seveda želje po različnih projektih, kot je recimo izgradnja pokritega kopaljšča, a kot pravi minister, v koheziji ni sredstev za izgradnjo športnih

objektov, a to ne pomeni, da država tovrstnih projektov z razpisi ne bo podprla, a obstajajo tudi drugi finančni instrumenti, ki to omogočajo. »Imamo ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport, ki bo tudi s tega področja pripravilo razpise. Po mojih zadnjih informacijah, naj bi minister Han v kratkem povabil vse župane na skupini sestank, kjer bo predstavil prav razpise s področja športnih objektov.«

Poslanica DZ Monika Pekošak, ki je ministra gostila, je ob tem izpostavila, da kohezijska sredstva prinašajo veliko priložnost na področju solarizacije objektov, kot so šole pa tudi degradirana območja. Prav tako pa meni, da bi bilo dobro razmisliti o t. i. regijskih projektih, pri čemer bo v pomoč prav mehanizem za razvoj regij. To je pritrtil tudi minister, ki pravi, da bodo pripravljene zelo natančne usmeritve in je že v pripravi razpis za spodbujanje razvoja regij, ki bo prinesel tudi natančno opredelitev, kaj sploh je regijski projekt, in da je pomembno, da imajo tovrstni projekti učinek na celotno regijo in ne samo eno občino.

Še vedno pa je za marsikatero organizacijo izziv zalaganje sredstev, je izpostavil Beno Štern, svetovalec na področju evropskih sredstev, ki je odprl vprašanje, zakaj se v večji meri ne poslužujejo avansiranja tudi pri nas, medtem ko so v Bruslju številni projekti avansirani, kar pomeni, da uredba na višjem nivoju to dovoljuje in omogoča, seveda z bančno garancijo v določenem odstotku. Kot pravi, je premoštevno financiranje lahko izziv tako za občine kot ostale entitete, ki nimajo dodatnega financiranja in težko zdržijo večmesečno obdobje izplačevanje nepovratnih sredstev. Tudi minister se je ob tem strinjal, da je

fleksibilnost finančnih mehanizmov potrebna in bo to tudi v prihodnje podpiral.

Sicer pa so bili udeleženci s srečanjem izredno zadovoljni, sploh, ker so iz prve roke dobili ogromno nasvetov in rešitev, vezano na črpanje kohezijskih sredstev.

MATEJA A. KEGEL

ASPI razdajalnica

Prišla je pomlad in z njo toplejše vreme, sonček in čas druženja zunaj.

Društvo za pomoč mladostnikom in odraslim s spektroatvistično motnjo (Društvo ASPI) vas vabi na ASPI razdajalnico. Pridite 13. maja 2023 na Stobovsko 8 na druženje, predstavitev društva, izobraževanje o avtizmu in dobrodelno izmenjevalnico oblačil, obutve, knjig, unikatnih izdelkov

Program:
12.00 predstavitev Društva ASPI in predavanje o avtizmu
11.00–14.00 izmenjevalnica (boljšjak)
11.00–14.00 pop-up Coffe Ameba
Več informacij:
info.drustvoaspi@gmail.com ali 051 668 356

Prostovoljci pomagajo povsod

Negovanje načela prostovoljstva oziroma spodbujanja posameznikovega prispevka v dobro skupnosti in posameznikom ostaja eno izmed primarnih poslanstev Rdečega križa Slovenije in Območnega združenja RK Domžale, pa tudi vseh krajevnih organizacij. Prostovoljci delujejo v različnih in nemalokrat zapletenih okoliščinah, v hitro spreminjajočem se svetu. Pravilni strateški pristopi smi-

vljenimi prostovoljnimi urami se tudi naše območno združenje RK zavezuje, da bodo tudi nadalje krepili ugled in pomen delovanje Rdečega križa Domžale – tako v lokalnem okolju kot na nacionalni ravni. Njihove dejavnosti bodo tudi v letu 2023 usmerjene v reševanje ogroženih ljudi in življenj ter blaženju ranljivosti, v lajšanje socialnih in psihosocialnih stisk in težav, izboljšanje socialnega položaja, kre-

selnega vključevanja mladih v vrste RK bodo zagotovili uspešno nadaljevanje, močnejšo in modernejšo organizacijo, ki je in bo zmožna odgovoriti na humanitarne izzive sodobnega časa, ki se nenehno spreminjajo ter zahtevajo nove oblike in metode dela.

Številke kažejo, da je bilo lani skupaj v vseh 13 krajevnih organizacijah Rdečega križa vključenih 130 prostovoljcev in prostovoljcev, ki so opravili 4242 prostovoljnih ur. Pri prvi pomoči pa so člani ekipe prve pomoči opravili 284 prostovoljnih ur. Rezultati opravljenega dela v letu 2022 so dobro izhodišče za aktivnosti in programe, ki bodo pripomogli k blaženju posledic spremenjenih razmer tudi v letošnjem letu. Pri načrtovanju dela za leto 2023, predvsem zaradi energetske krize, predvidevamo še več prošenj za pomoč na različnih področjih, kjer se potrebe povečujejo in s tem tudi število uporabnikov. S svojim strokovnim delom in mnogimi opra-

pitvi zdravja, dvigu kakovosti življenja ljudi ob spoštovanju njihovega dostojanstva in osnovnih človekovih pravic. Nadaljevali in okrepili bomo razvijanje novih programov, ki bodo prepričljivi na razpisih in zanimivi za prostovoljce. Prizadevali si bodo krepiti in pomladiti člansko pripadnost in tvorno sodelovanje.

Iskrena hvala sponzorjem in donatorjem ter v prvi vrsti občini Domžale, ki je v skladu z Zakonom in humanitarni naravnosti namenila dovolj sredstev - predvsem za lajšanje pomoči potrebnim ljudem. Ob tej priložnosti pa še povabilo vsem, ki bi želeli delati v Rdečem križu Slovenije, še posebej v Območnem združenju RK Domžale: dobrodošli!

Prepričana sem, da boste z lahko našli področje, kjer bi radi delali in seob tem prepričali, kako resničen je rek: Dobro se z dobrim vrača.

VERA VOJSKA

FOTO: OZ RK DOMŽALE

OBMOČNO ZDRUŽENJE RDEČEGA KRIŽA DOMŽALE

Vabilo na

krvodajalsko akcijo

v sredo, 24. maja, in v četrtek, 25. maja, med 7. in 13. uro v Športni dvorani Domžale.

Še vedno velja naročilo na odzvem v tednu pred krvodajalsko akcijo na telefonski številki: 051 389 270 ali 051 671 147.

Vnaprej hvala za vašo solidarnost in pomoč v imenu vseh, ki jim je in jim bo vaša darovana kri rešila življenje.

Obvestilo – dežurna taksa

Obveščamo vas, da s 13. majem uvajamo dežurno takso v času lekarniške dežurne službe v vrednosti 1,43 evra (DDV je vključen). Taksa v dežurni službi se zaračunava za vsak različen kos izdelka, ki ni predpisan na recept ali naročilnico za medicinske pripomočke.

47. člen Pravilnika o razvrščanju, predpisovanju in izdajanju zdravil za uporabo v humani medicini navaja: »Med dežurno službo mora pooblaščen oseba izdati zdravilo na recept, ki je predpisan istega dne ali če je označen kot nujen.« Zdravilom na recept in medicinsko tehničnim pripomočkom na naročilnico dežurne takse ne bomo zaračunavali.

Občanom priporočamo, da obiščejo lekarno v času dežurstva, ko je to nujno potrebno. Na ta način pomembno prispevamo k temu, da tisti, ki našo pomoč potrebujejo takoj, to tudi pravočasno dobijo.

Hvala za razumevanje.

LEKARNA DOMŽALE
LJUBLJANSKA 72, 1230 DOMŽALE
WWW.MESTNELEKARNE.SI

DELOVNI ČAS
OD PONEDELJKA DO PETKA 7.30-19.30
SOBOTA 7.30-13.00
SOBOTA, NEDELJA IN PRAZNIKI 9.00-12.00
(01) 777 02 50
LEKARNA.DOMZALE@MESTNELEKARNE.SI

NOVICE

Petindvajseta obletnica Rotary kluba Domžale

Rotary klub Domžale kot del mednarodnega združenja rotarijcev že petindvajseto leto poskuša na območju občin Domžale, Mengeš, Moravče, Lukovica in Trzin vsaj malo dodati k lepšemu življenju nekaterih skupin ljudi. Rotarijstvo ni konkurenca drugim dobrodelnim organizacijam. Svojo pomoč namenja ljudem, ki se morda v očeh nekaterih vidijo kot manj kritični, pa po drugi strani nimajo vsega tistega, kar bi si v življenju zaslužili.

Ob 25-letnici ustanovitve je Rotary klub Domžale v Knjižnici Domžale v četrtek, 13. aprila 2023, pripravil predstavitev rotarijskega gibanja in delovanje kluba. Širši javnosti so v obliki pogovora z nekaterimi njegovimi člani predstavili ponovno obuditev rotarijstva v novejši zgodovini naše države, zgodovino kluba ter načrte za prihodnost. Pogovor je vodila Cveta Zalokar, njeni sogovorniki pa so bili Tomaž Bole, Rotary klub Ljubljana, Viktorija Vehovec, Boštjan Deželak in Janko Velkavrh iz Rotary kluba Domžale. Pogovoru so prisostvovali mag. Renata Kosec, županja Občine Domžale, Matej Primožič, podžupan Občine Domžale, Janez Podobnik, Rotary klub Idrija, Marino Morino, Rotary

klub Zg. Brnik, dr. Peter Raspor, Rotary klub Ljubljana Center, Bogo Ropotar, župan Občine Mengeš, in še nekateri člani domžalskega in drugih Rotary klubov. Svoje petindvajsetletno delovanje so med pogovorom s projekcijo na platno popestrili s številnimi fotografijami z raznih dobrodelnih akcij v preteklih letih.

Tomaž Bole, Rotary klub Ljubljana, je v pogovoru podal nekaj spo-

minov na ustanovitev domžalskega Rotary kluba. Kot botri so kontakte s potencialnimi člani navezovali Tomaž Bole, Boris Lukner, Jaka Pucihar in Ciril Smrkolj. Domžalski novonastali Rotary klub so poučili o rotarijstvu na splošno, o načinu delovanja kluba in o postopku ustanovitve. 23. maja 1998 so Domžalčani imeli 'charter', tj. sprejem v mednarodno organizacijo Rotary klubov.

V nadaljevanju je prva predsednica Rotary kluba Domžale Viktorija Vehovec povedala veliko zanimivih stvari. Rotarijstvo je bilo od začetka samo moška organizacija in žensk niso spustili medse. Na Rotarijskem srečanju v Avstriji, v začetku domžalskega kluba, je bila tam edina ženska, ki je na koncu tudi dobila besedo. Povedala je, kaj in kako vidi vodenje kluba. Je pa

bila tudi prva ženska, ki je bila predsednica kakega Rotary kluba.

Kot je v nadaljevanju dejal Janko Velkavrh iz Rotary kluba Domžale, član Rotary kluba postaneš na povabilo in priporočilo aktivnega rotarijca, ki se mora prej prepričati, da je oseba, ki jo predlaga za člana, za članstvo primerna. Pri tem ne gre za kakšne posebne zahteve, pač pa za to, da je kandidat dober in pošten človek, ki je pripravljen delati za dobro drugih, ne da bi zato pričakoval kakšno korist zase.

Tako je najnovejši član Rotary kluba Domžale postal Boštjan Deželak, ki je v nadaljevanju povedal nekaj svojih izkušenj z vstopom v klub, njegova botra je Viktorija Vehovec. V tem času so v pediatrično kliniko že donirali jogije, zbrali so sredstva za nakup aparata za otroke na kirurški kliniki, za neinvativno merjenje, prvi v Sloveniji, ki omogoča preglede otrok brez bujenja in poseganja v ožilje in telo.

Ob koncu so nekaj besed in čestitk ob 25-letnici Rotary kluba Domžale povedali Janez Podobnik, Rotary klub Idrija, Marino Morino, Rotary klub Zg. Brnik, dr. Peter Raspor, Rotary klub Ljubljana Center, ter Bogo Ropotar, župan Občine Mengeš.

BESEDILO IN FOTO: MIRO PIVAR

Za prijetno otroštvo in mladost vseh naših otrok

Zveza prijateljev mladine Domžale, ki jo vodi mag. Karlina Strehar, se trudi, da bi s svojimi različnimi aktivnostmi pomagala zagotoviti prijetno otroštvo in mladost vsem otrokom na našem območju. Z željo za še boljše delo se je odločila, da del programa prevzame Društvo prijateljev mladine Domžale, ki deluje izključno na območju občine Domžale. Vodi ga Maja Strel. V ta namen se je ZPM tudi kadrovsko okrepila in sprejela bogat program, ki ga je uspešno izvajala v letu 2022, delno pa aktivnosti potekajo tudi letošnjem letu. Ustanovljeno je bilo tudi Društvo prijateljev mladine Kamnik, ki ga vodi Sonja Flis Loboda.

Med zimskimi šolskimi počitnicami zaradi koronavirusa ni bilo počitniškega varstva otrok, saj je pouk potekal na daljavo, je pa ZPM Domžale organizirala program počitniških dejavnosti med poletnimi počitnicami od 16. do 31. avgusta 2022. Program je otrokom omogočil aktivno preživljanje prostega časa. Temeljil je na gibanju, druženju in ustvarjanju ter spoznavanju domačega kraja (družabne igre, ustvarjalna delavnica za izdelovanje nakita, spoznavanje poklica policist, kino dan v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale – obisk kmetije, čofotanje v domžalskem bazenu, izdelovanje akvari-

ja, potep ob Kamniški Bistrici in po pravljicnem Šumberku, obisk Knjižnice Domžale, spoznavanje skrivnega gosta in obisk gasilcev, tekmovanje v športnih igrah.). Poletno počitniško varstvo je potekalo v sodelovanju z OŠ Venclja Perka in Društvom Lipa, Univerzo za tretje življenjsko obdobje. V šoli so otroci kosili in uporabljali zunanje površine igrišč, v prostorih Lipa so imeli na voljo učilnice. V počitniško varstvo je bilo vključenih največ otrok doslej, med njimi 90 odstotkov otrok iz občine Domžale.

V letu 2022 je Zveza prijateljev mladine Domžale organizirala 32. medobčinski otroški parlament na OŠ Venclja Perka Domžale na temo: Moja poklicna prihodnost. Stališča parlamenta so bila prek delegacije prenesena na 32. regijski otroški parlament, ki je bil organiziran prek zooma. Enako je bil izvedena tudi šolska ura s predsednikom Državnega zbora, na kateri so sodelovali učenci OŠ Venclja Perka, njej pa je sledil 32. nacionalni otroški parlament v sejni dvorani Državnega zbora RS, na katerem so določili tudi temo za otroški parlament v letošnjem letu. Duševno zdravje otrok in mladostnikov so tako učenci v okviru ZPM Domžale obravnavali že letos.

Posebno skrb je Zveza prijateljev mladine Domžale namenila organi-

zaciji dejavnosti v Tednu otroka – v prvem tednu oktobra 2022, v okviru projekta Igraj se z nami v Češminovem parku. Gost je bil ambasador Tedna otroka - Nipke. Organizirali so številne delavnice. Na odru so se zvrstili glasbeni in plesni nastopi. S srečelovom, prostovoljnimi prispevki in peko palačink je bilo zbranih 1.283,76 evra, ki so bili uporabljeni za delovanje ZPM Domžale. V Kulturnem domu Franca Bernika Domžale so bile za otroke in spremljevalce na voljo brezplačne vstopnice za ogled filmov.

Posebno skrb Zveza prijateljev mladine Domžale namenja zbiranju finančnih sredstev za pomoč otrokom iz socialno ogroženih družin. Tako zbrana sredstva so namenjena za nakup delovnih zvezkov, plačila položnic za elektriko, komunalno, stroške v šoli, itd. Pri tem bi se radi zahvalili prav vsem, ki donirajo tovrstna sredstva, pa naj gre za posameznike, podjetja, zbiranje donacij iz dohodnine ipd. Ob tem prostovoljci v okviru ZPM pomagajo pri učenju učencem z učnimi težavami, prostovoljka pravnica pa ponuja brezplačne pravniške storitve socialno ogroženim družinam.

Že vrsto let si ZPM prizadeva, da bi z vrsto novoletnih prireditev ter prazničnih delavnic vsem otrokom omogočila veseli in prijeten praznični de-

ember. Tudi v lanskem letu je bila pripravljena vrsto novoletnih delavnic s prostovoljkami ZPM Domžale: otroci so lahko obiskali filmske ter lutkovne predstave v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale, ki jih je obiskal tudi dedek Mrz z darili. Povabljeni otroci so bili obdarovani z darili, zbranimi in pripravljenimi prek različnih projektov in sodelovanj. (npr. OŠ Venclja Perka Jaz tebi – ti meni), Trije zimski botri ter različni drugi projekti, v katerih so sodelovali tudi starši. ZPM je hvaležna prav vsem, ki so omogočili, da so bili številni otroci obdarovani, socialno ogroženim družinam pa je ZPM pomagala tudi z živili, pralnimi praški, čistili, higienskimi pripomočki za osebno nego, zimskimi oblačili – tako za otroke kot odrasle; po potrebi so dobili športno obutev in oblačila, tudi poletna oblačila, posebej tisti, ki so šli na letovanje, šolske potrebščine tudi v okviru projekta Poštar Pavli zbira šolske potrebščine, pozabili pa niso niti na raznovrstne igrače, otroške knjige in družabne igre, pomoč je bila tudi v obliki darilnih bonov, s katerimi so pomagala nekatera trgovska podjetja.

Tradicionalne aktivnosti, s katerimi zelo pomagajo otrokom iz socialno ogroženih družin, so letovanja na morju, otroci so letovali v petih izmenah po 10 dni, veliko otrok je letovalo brezplačno. Sredstva za brezplačno letovanje otrok so bila pridobljena z donacijami (RK Domžale – delno sofinanciranje za 29 otrok iz občine Domžale, z razpisom na ZPMS. Skupaj je letovalo več kot 200 otrok. Med njimi se je povečalo za 22 odstotkov število otrok, ki so letovali brezplačno.

Otrokom iz UE Domžale že vrsto let ZPM Domžale omogoča botrstvo v projektu Botrstvo v Sloveniji. ZPM Domžale se vključuje tudi v humanitarni program ZPM Slovenije. Odobrena finančna sredstva so bila namenjena za poplačilo računov, najemnin, stanovanjskih stroškov (elektrika, komunalna...), stroškov v šoli in za obšolske dejavnosti, za projekt Športnik sem in drugo.

Za realizacijo vseh načrtovanih projektov poleg sredstev, pridobljenih na občinskem razpisu za delo z mladimi, ZPM Domžale pridobi še donatorska sredstva, sredstva od ZPMS ter prispevke iz dohodnin. ZPM se vključuje v večino projektov, ki jih organizirajo na ZPMS.

V organizirane dejavnosti želijo povabiti čim več otrok. Cilj je obogatiti njihov prosti čas med zimskimi in poletnimi počitnicami (varstvo, letovanje), med prazniki (veseli december) ter v Tednu otroka. Dobro sodelujejo z lokalnimi društvi in zavodi.

Že malce daljši prispevek pove, kako številne so bile aktivnosti, s katerimi je Zveza prijateljev mladine Domžale, ki ji na območju naše občine posebej pomaga Društvo prijateljev mladine Domžale, v letu 2022 popestrila življenje naših otrok, ob tem pa pomagala socialno šibkim družinam in predvsem njihovim otrokom, da bi bilo njihovo otroštvo in mladost vodnjak, iz katerega bi pili vse življenje. Pri tem lahko pomagamo vsi, zato povabljeni, da se pridružite Zvezi prijateljev mladine Domžale. Dobrodošli in hvala.

Uradne ure: vsako sredo od 16.00 do 18.00

Naslov: ZPM Domžale, Ljubljanska 58, 1230 Domžale

Telefon: 01 721 27 91 (v času uradnih ur ob sredah od 16.00 do 18.00)

Mobitel: 041 367 808

E-naslov: zpm.domzale@siol.net, karlina.strehar@gmail.com

Splet: www.zpm-domzale.si

VERA VOJSKA

FOTO: ZPM DOMŽALE

POPRAVEK

V 3. številki Slamnika je bilo v prispevku Naše šolske poti niso varne napačno napisano ime predsednika Sveta KS Krtnina, ki se pravilno glasi dr. Boštjan Šumiga. Avtorica se za napako opravičujem.

Vera Vojska

Med 27 najlepšimi rožnimi vrtovi v Evropi

V Arboretumu Volčji Potok se zelo trudijo, da bi kar najbolj informirali vse ljubitelje tega čudovitega parka z dogajanjem v njem. Tako so tudi letos pripravili tradicionalno spomladansko novinarsko konferenco, na kateri so sodelujoči predstavili pretekle dosežke, novosti in načrte za leto 2023.

Konferenco je začel direktor Aleš Ocepek, ki je povedal, da je za javnim zavodom uspešno leto. Park je obiskalo 306.000 obiskovalcev, največ v maju in decembru, kar je plod novih zamisli in ideje, da se v parku vedno nekaj dogaja. Arboretum je postal pomemben kraj za sproščene sprehode, za kulturne dogodke in cilj za mnoge turiste, predvsem pa prijetno zavetje in priložnost za lepo preživitev prostega časa za vse generacije.

V letu 2022 je bilo s pomočjo Ministrstva za kulturo izvedenih nekaj večjih investicij: čiščenje dveh jezer in postavitve razglednega stolpa na ruševinah nekdanjega starega gradu. Posajenih je bilo sto novih dreves za prihodnost. V park je pripeljal električni vlak, na katerega se lahko zapelejo tudi invalidski vozički. Stolp in vlak sta pestro ponudbo obogatila za začetkom aprila.

Arboretum je zelo ponosen na priznanje za vrtno odličnost, kar ga uvršča med 27 najlepših rožnih vrtov v Evropi. Priznanje je parku podelila Svetovna zveza vrtničarskih društev.

V nadaljevanju je Melita Miš Strgar predstavila raznolik program prireditev s poudarkom na spomladanski razstavi tulipanov. Letos je bila razstava še posebno skrbno načrtovana v sodelovanju s študenti, krajinskimi arhitekti in vrtnarji. Tulipani so letos po dolgem času spet v Spodnjem angleškem parku. Naj-

bolj barvite bodo grede s sortimentom tulipanov, teh je kar 350. Že četrto leto zapored bodo obiskovalci izbirali mistra tulipanov.

Program dogodkov in razstav je pripravljen za celo leto. V avgustu bo v Arboretumu potekalo evropsko mladinsko floristično tekmovanje, stvaritve bodo na ogled obiskovalcem.

Marija Magdalena Kregar, arhitektka razglednega stolpa, je razložila, kako je stolp dobil sedanjo podobo. Skupaj z direktorjem Arboretuma Volčji Potok Alešem Ocepkom sta odprla razgledni stolp, na katerega so se prvi povzpeli novinarji in se prepričali, da ne ponuja samo res čudovitega pogleda na Arboretum Volčji Potok in bližnje Kamniške planine, temveč se ob lepem vremenu pogled ustavi kar na Triglavu.

Nato je direktor Kulturnega doma Franca Bernika Domžale Jure Matičič predstavil program Koncertov v rozariju in izhodišča za program sedemnajstih kino večerov v juliju in avgustu v arboretumu.

Letošnjo novost, zelene skulpture treh konjev, je predstavil njihov avtor Jure Bogataj. Skulpture so po vsej površini ozelenjene z živimi rastlinami. Najvišja je visoka pet metrov. Na ogled bodo od junija naprej.

Matjaž Mastnak je povedal več o drevesih za prihodnost. Glede na podnebne spremembe se bo moral spremeniti tudi sortiment v javnih nasadih. V arboretumu so v zadnjem letu zasadili tudi večje površine s hortenzijami in trajnicami.

Mateja Račevski je predstavila projekt 50 posebnih dreves za otroke in družine. Namenjen je spoznavanju dreves v Arboretumu Volčji Potok. Otoci v parku s pomočjo knjižice poiščejo petdeset dreves, preberejo zanimivosti o njih in s pomočjo drgnjenke odtisnejo obliko njihovih listov. V projektu so se preizkusili tudi novinarji

in kar hitro ugotovili, da gre za resnično zelo ustvarjalen projekt, v katerega se lahko vključujejo vse generacije.

Seveda pa je to le del novosti v našem Arboretumu Volčji Potok, ki v teh dneh ponuja mnogo več, predvsem pa vas vabijo na sproščene sprehode med tulipani, ne bo manjkalo tudi drugih cvetlic, pa tudi kakšen manjši sejem in katera od ustvarjalnih delavnic vas vabijo, da preživite veliko pri-

jetnih trenutkov v Arboretumu Volčji Potok, ki vas bo razvajal tudi z nekaterimi tradicionalnimi razstavami, najmlajši pa bodo ob otroškem igrišču zanesljivo našli zase in za starše marsikaj zanimivega. Dobrodošli, in ne pozabite, da je naš čudoviti arboretum odprt prav vsak dan in da je v njem prav vsak dan tudi kaj novega.

VERA VOJSKA

FOTO: ARBORETUM VOLČJI POTOK

DRUŠTVO KRAJANOV NASELIJ
ZGORNJEGA IN SPODNJEGA TUŠTANJA

vas vabi na

28. tradicionalno srečanje v Tuštanju (Cegunca) pri Moravčah

1. maja 2023

Program prireditve:

- 10.30 Pihalna godba Moravčice in mažorete Moravske Lilije
- 11.00 ŽIV-ŽAV z Alenko Kolman; plesno glasbena zabava z maskoto PUJSA PEPA. Sledila bo celodnevna animacija za otroke s popoldanskim obiskom maskote MUCE KITTY
- 12.00 Ansambel Gregorja Kobala
- 13.00 start povorke oldtimerjev (gostišče Soklič-Zalog pod Sv. Trojico), prijavite se lahko od 11. ure dalje
- 15.00 Državno prvenstvo v ročni košnji (kvalifikacije za evropsko prvenstvo v ročni košnji Moravčice 2023)
- 16.00 Pristrčniki
- 21.00 Mambo Kings

Knjižnica semen kot novost v Krajevni knjižnici Ihan

Knjižnica semen deluje kot vsaka druga knjižnica, le da si v njej ne izposojate knjig, temveč domača semena, iz katerih vzgojite rastline, in nato pridelate nova. Del teh semen nato vrnete v knjižnico. Glavno vodilo in načelo je promocija biotske raznovrstnosti, lokalne pridelave hrane, samooskrbe in vrnitev semen v roke ljudi.

Knjižnica semen je namenjena vsem posameznikom, ki doma pridelujejo svoje vrtnine, se zavedajo pomena zdravih domačih semen, ohranjanja avtohtonih vrst rastlin ter so pripravljeni za skupno dobro darovati nekaj svojega časa in truda.

Pogoj za sodelovanje v Knjižnici semen je veljavno članstvo v Knjižnici Domžale. Za izposojanje semen smo pripravili posebno aplikacijo, ki omogoča pregled nad kroženjem semen. Aplikacija je enostavna in je namenjena samostojni uporabi. Prilagojena je uporabniku in ga z navodili vodi ves čas procesa izposoje in vračanja semen. Z veseljem pa vam bo pomagalo tudi na osebje v knjižnici.

Na dan si lahko izposodite največ tri vrste semen (eno vrečko vsakega). Naenkrat imate lahko izposojenih 10 vrečk.

Zelo bomo veseli vsakega daru. Paziti je treba le, da ste semena vzgojili sami in da poznate osnovne podatke o rastlini, saj jih boste morali vnesti v poseben obrazec. Ob prihodu v knjižnico vas bodo čakale naše vrečke za shranjevanje semen ter navodila za postopek vnosa semen v bazo.

Izposojena semena doma posadite v svojih vrtovih. Rastline vzgajate

na naraven način ter semena vzamete iz najboljših plodov. Semena posušite in del teh vrnete v knjižnico. V knjižnici jih daste v za to pripravljene vrečke, opremitve jih s potrebnimi podatki in jih vrnete v sistem.

V primeru, da rastlina ne obrodi, pridete v knjižnico in v sistemu označite, da gojenje rastline ni bilo uspešno, ter navedete razlog.

Knjižnica semen bo aktivna v sezoni vrtnarjenja – to je od začetka februarja do konca oktobra v času odprtosti Krajevne knjižnice Ihan, v preostalem času bo Knjižnica semen zaprta. Vrečke s semeni najdete v omari v pisanih škatlah, ki so jih posebej za Knjižnico semen dekorirali člani društva Verjamem vate.

Vabljeni k zbiranju in deljenju semen.

Urnik Krajevne knjižnice Ihan:

Torek: 14.00–19.00
Sreda: 14.00–19.00
Petek: 7.00–9.00/11.00–14.00
Tel.: 08 205 01 73
ihand@dom.sik.si

Slovenska proizvodnja kakovostnih vzmetnic in ležišč od leta 2001.

MARSEN
VSE ZA ZDRAVO SPANJE NA ENEM MESTU.

VZMETNICE · LATEX LEŽIŠČA
LETVENE PODLOGE · POSTELJE · VZGLAVNIKI

100% naravni latex
Piramidna ležalna površina
Pralna prevleka

25% POPUST
NA VZMETNICE
IN LEŽIŠČA

IZDELANO V SLOVENIJI
100% NARAVNO

Marko Peterka s.p.,
prodaja in proizvodnja kakovostnih izdelkov za zdravo in udobno spanje
Salon: Ihan, Breznikova 78, 1230 Domžale (poleg Gasilskega doma)
T: 01 721 12 18, G: 041 925 625, E: info@marsen.si

www.marsen.si

5. REDNA SEJA OBČINSKEGA SVETA OBČINE DOMŽALE

Svetnice in svetniki Občinskega sveta Občine Domžale so se v četrtek, 20. aprila 2023, sestali na 5. seji, ki je potekala v sejni sobi Občine Domžale. Sejo je vodila mag. Renata Kosec, županja Občine Domžale.

Miha Ulčar
Foto: Rok Majhenič

Prejeto po pregledu navzočnosti in komentarju na zapisnik prejšnje seje je bil sprejet spremenjen dnevni red, saj je bila tretja točka (Stališče Občine Domžale k seznanitvi z rezultati študije hrupa za opredelitev območij in obsega potrebnih protihrupnih ograj ob pomembnih cestah v upravljanju Direkcije RS za infrastrukturo na območju Ljubljane z okolico v občini Domžale) umaknjena z dnevnega reda zaradi odsotnosti poročevalca z Direkcije RS za infrastrukturo. Dnevni red se je preštevilčil, na seji pa je bila dodana še ena točka, tj. Soglasje k oddaji v najem gostinskega prostora v Domu športnih organizacij.

Volitve in imenovanja

Pod točko Volitve in imenovanja so občinske svetnice in svetniki imenovali predstavnike Občine Domžale v svete javnih zavodov, katerih ustanoviteljica oziroma soustanoviteljica je občina. Za predstavnico zainteresirane javnosti v Svetu javnega zavoda Center za mlade Domžale so, do izteka mandatne dobe, imenovali Nežo Pirnat. Za predstavnico Občine Domžale v Svetu lokalnih skupnosti Centra za socialno delo, Osrednja Slovenija-vzhod so imenovali Tadejo Šuštar Zalar. Za predstavnika Občine Domžale v Svetu javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Glasbena šola Domžale so namesto Jožeta Pavlija imenovali Mihaela Kozjeka. Za predsednika Nadzornega odbora Občine Domžale so občinske svetnice in svetniki namesto Marka Kiaute imenovali Boruta Kurmanška.

Odlok o zaključnem računu proračuna Občine Domžale za leto 2022 – skrajšani postopek

Gradivo pod to točko je svetnicam in svetnikom predstavila mag. Marjeta Podpeskar Omahen, vodja oddelka za finance in gospodarstvo, ki je povedala, da je začetek leta 2022 obetal gospodarsko rast in okrevanje po dvoletni epidemiji covida-19. Optimizem je prekinila vojna v Ukrajini, ki je dodatno poglobila energetsko krizo in povzročila dvig cen materialov in storitev. Zaradi nepredvidljive situacije so z rebalansom proračuna v juniju 2022 načrtovane investicije in ostale zakonsko obvezne naloge občine ponovno vrednotili in v predlog rebalansa vključili tudi inflacijske vplive. Dodatno so napolnili stalno rezervno občine (pojav nalezljivih boleznih ...) ter splošno proračunsko rezervacijo. Pri pregledu in primerjavi prihodkov in odhodkov v zadnjih petih letih je bilo leto 2022 rekordno tako po prihodkih kot tudi odhodkih. V letu 2022 so realizirali 36.972.356 evrov prihodkov in 34.987.776 evrov odhodkov. Mag. Podpeskar Omahenova je še pove-

dala, da je povečanje prihodkov občine v letu 2022 predvsem posledica dodatnih sredstev, ki jih je s strani države občina prejela iz naslova dohodnine. Rast v letu 2022 beležijo tudi pri ostalih dveh ključnih prihodkih: prihodkih iz naslova komunalnih prispevkov, ki so v letu 2022 dosegli rekordno vrednost 1.769.601 evrov in prihodkih iz naslova nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, ki so znašali 3.773.793 evrov.

Občinski svet je na glasovanju sprejel Odlok o zaključnem računu proračuna Občine Domžale za leto 2022 in Poslovno poročilo Občine Domžale za leto 2022, ki sta objavljena v Uradnem vestniku Občine Domžale.

Sklep o spremembi cen programov vrtcev, ki izvajajo javno službo

Gradivo in razloge za spremembo cen programov vrtcev, ki izvajajo javno službo, so svetnicam in svetnikom predstavile Nina Mav Hrovat, ravnateljica Vrtca Domžale, Martina Pančur, ravnateljica Vrtca Urša, in Živa Kološa, ravnateljica Vrtca Dominik Savio. Pravilnik o metodologiji za oblikovanje cen programov v vrtcih, ki izvajajo javno službo, predvideva, da se cene programov usklajujejo enkrat letno, in sicer v primeru, da pride do bistvenih sprememb višine posameznih elementov cene programov ter da morajo biti cene v vseh zavodih, ki izvajajo javno službo predšolske vzgoje enake. Stroški za izvedbo programa v vrtcih so se v letu 2022 povišali, predvsem ker so se povišali stroški dela in ker se je spremenila struktura košarice živil.

Strošek dela predstavlja pomemben delež v ceni programa vrtca, zato je višja minimalna plača, višji regres za prehrano med delom, višji regres za letni dopust, višja minimalna premija KDPZ za javne uslužbenke, dvig plačne razrede vsem zaposlenim s 1. aprilom 2023, napredovanje javnih uslužbencev v plač-

ne razredne in nazive, vplivalo tudi na ceno programov v vrtcih.

Stroški programov so višji tudi, ker je po ZeJN -3B treba v košarico vključiti minimalni 15-odstotni delež ekoloških živil in minimalno 20-odstotni delež živil iz sheme kakovosti, kar pomeni dvig cene košarice živil.

Po predlogu bi se cene vrtcev zvišale za 18,3 % za prvo starostno skupino in 14 % za drugo starostno skupino. Primer dviga cene programa za vrtce: za 2. starostno skupino za 5. plačilni razred to pomeni povišanje za nekaj manj kot 20 evrov.

Razprava pod to točko je bila zelo pestra in dolga. Mag. Tomaž Deželak (SDS) je v uvodu razprave vprašal, kaj pomeni, če dvignejo cene, in kaj pomeni, če ne dvignejo cene. Prav tako ga je zanimalo, kdo krije razliko, če občinski svet ne izglasuje podražitev. Kristina Slapar, vodja oddelka za družbene dejavnosti, je povedala, da če bi breme nosila samo občina, je ta znesek lahko v višini 1,4 milijona evrov. Robert Hrovat (SDS) je povedal, da pod to točko pričakuje široko razpravo, saj je prepričan, da večina svetnikov ne bi kar na slepo potrdila takšnega povišanja cene, kar bi pomenilo veliko breme za starše otrok, ki obiskujejo vrtce. Predlagal je, da se to točko po razpravi prekine in da se za prihodnjo sejo pripravi rebalans proračuna, v katerem se zagotovi razlika, ki bi jo morali plačati starši in to breme naložijo Občini Domžale. S svojim predhodnikom in njegovim predlogom sta se v nadaljevanju strinjala tudi Robert Pečnik (LMM) in mag. Tomaž Deželak (SDS).

V razpravo se je vključil tudi Matej Oražem (LMM), ki je opozoril, da je na predzadnji seji ravno na to temo postavil svetniško vprašanje in da pravih odgovorov s strani občinske uprave na to temo ni bilo. Ob tem se je vprašal, če je občinsko upravo povišanje cen ujelo nepripravljene ali pa se sprenevedajo. Poudaril je, da bo moral ta zne-

sek v višini 1,4 milijona evrov nekdo plačati, ali bodo to starši ali občina. Po njegovem mnenju bi morala to breme nositi občina, na to pa bi se morala pripraviti že predhodno. Oražem je še povedal, da se strinja s predlogom svetnika Hrovata, da se seja prekine in v rebalansu proračun zagotovi subvencija, da starši ne bodo občutili tako drastičnega povišanja cen. Boštjan Deželak (LTD) je povedal, da bodo povišanje cen vrtca še dodatno obremenili obremenjene starše in da je treba razmišljati naprej in za ljudi. Prihajajo namreč še dodatne podražitve. Predlagal je, da se poišče rezerve in se ne prevali vseh stroškov na starše.

V razpravi je sodelovala tudi Živa Kološa, ravnateljica Vrtca Dominik Savio, ki je povedala, da noben starš ne plača polne cene, ampak plača največ 77 % cene, veliko staršev pa plača precej manj. V nadaljevanju je povedala, da v njihovem vrtcu za prvo starostno obdobje, kjer je cena višja, 70 % staršev ne plača ničesar, ker gre za drugega ali nadaljnega otroka, v drugem starostnem obdobju pa je staršev, ki ne plačajo nič, 43 %. V razpravi je izpostavila tudi krizo vrednost dela in da bo treba delo vzgojiteljic in njihovih pomočnic ovrednotiti, saj jih večina dela za minimalno plačo.

V nadaljevanju je v razpravi sodelovalo še nekaj svetnic in svetnikov, nekateri so podprli podražitev, saj je bilo iz gradiva in obrazložitev razvidno, da povišanje ne bo preveč obremenilo staršev, spet drugi pa so podprli predlog svetnika Hrovata, da se ta točka prekine in zagotovi subvencija v rebalansu proračuna. Marija Doroteja Grmek (SDS) je predlagala, da v primeru, če se na seji upošteva predlog za prekinitve te točke, da svetniki glasujejo vsaj za spremembo cen za Vrtec Dominik Savio, saj gre za koncesijski vrtec, ki ne bo prejel subvencije Občine Domžale, ampak od ustanovitelja. Kristina Slapar, vodja oddelka za

družbene dejavnosti, je ob tem predlogu opozorila, da je bila koncesija podeljena s pogojem, da koncesijski vrtec opravlja delo po ceni, kot to velja za javne vrtce, zato dvig cene tega vrtca ne bi bil v skladu s koncesijsko pogodbo in takratnim razpisom. Mag. Tomaž Deželak (SDS) ji je odgovoril, da ima koncesijska pogodba možnost, da se sklene aneks, če je takšna volja obeh strank.

Županja mag. Renata Kosec je pred glasovanjem povedala, da morajo biti cene za programe v vrtcih v občini enotne, zato je pomembno, da zagotovijo nemoteno delovanje vseh treh zavodov in sledijo predlogom, ki so jih v zvezi z dvigom cene pripravile strokovne službe vseh treh zavodov. Povedala je tudi, da celotnega stroška tokratnih podražitev materialov in storitev ter dela ne more več kriti občina, saj bo s tem ogrozila svoje projekte. Pojasnila je še, da se v primeru, da do dviga cen ne bo prišlo, lahko zgodi, da bo koncesijski vrtec ob koncu šolskega leta zaprl svoja vrata, kar pomeni, da bo skoraj 80 otrok ostalo brez vrtca.

Občinski svet je najprej glasoval o predlogu Roberta Hrovata (SDS), da se točka prekine in uvrsti na eno izmed naslednjih sej. Ker je njegov predlog na glasovanju podprlo 15 svetnikov, 12 pa jih je bilo proti, so točko prekinili in se bo nadaljevala na eni izmed prihodnjih sej občinskega sveta.

Odlok o štipendiranju v Občini Domžale – prva obravnava

Posvetili so se tudi Odloku o štipendiranju v Občini Domžale in ga v prvi obravnavi sprejeli. Predlog odloka, ki ga je predstavila Kristina Slapar, vodja oddelka za družbene dejavnosti, določa tri vrste štipendij: štipendije za deficitarne poklice, štipendije športnikom in štipendije umetnikom, namenjene dijakom in študentom. Namen odloka je, tako kot do zdaj, zagotavljati štipendije za deficitarne poklice, ki so kot taki prepoznani na območju domžalske občine, ter spodbujati dijake in študente, športnike in umetnike, pri njihovem nadaljnjem udejstevanju.

Svetniki so po razpravi potrdili Odlok o štipendiranju v Občini Domžale v prvi obravnavi.

Program dela in finančni načrt Nadzornega odbora Občine Domžale za leto 2023

V drugem delu seje se je Občinski svet seznanil s programom dela in finančnim načrtom Nadzornega odbora za leto 2023, ki ju je predstavil Robert Rutar, namestnik predsednika Nadzornega odbora.

Še preden so občinski svetniki podali svoja vprašanja, pobude in predloge, so soglašali s predlogom, da javni Zavod za šport in rekreacijo Domžale v najem lahko oddaja gostinski prostor, ki je del poslovnih prostorov Doma športnih organizacij, saj ne gre za športni oziroma rekreativni prostor. □

Vprašanja, pobude in predlogi občinskih svetnic in svetnikov

POBUDA v zvezi javnimi razpisi
(zaporedna številka 49)

POSREDOVAL: Peregrin Stegnar
(NSi) po e-pošti 28. 2. 2023

VSEBINA: Občina Domžale objavlja javne razpise, s katerimi podpira različne programe društev, posameznikov in druge zainteresirane javnosti, kjer se pravno naslanja na splošne pravne podlage. Predlagam, da se pripravijo pravilniki, ki zavzamejo specifične potrebe in zahteve, ki so značilne za Občino Domžale. Javni razpisi bi morali biti opremljeni s podatki in informacijami zainteresirane javnosti tako, da se ob razpisu navede osnutek pogodbe, sklep o imenovanju komisije, ki bo postopek vodila, ter drugo potrebno, da postane bolj kredibilni in transparentni, ter morda s tem dosežemo kvalitetejšje, številčneje prijave, ki bodo naši občini doprinesle napredek in dodano vrednost. V javnih razpisih ni zaslediti podatka o času odpiranja vlog, kjer bi lahko bila zainteresirana javnost prisotna. Prav tako ni zaslediti, da so rezultati in poročila o izvedbi javnih razpisov objavljeni. Predlagam, da se dobra praksa vseh občin, ki delujejo transparentno, uvede tudi v našo občino.

PRIPRAVLJALKA ODGOVORA:
županja

VSEBINA ODGOVORA: Velik del javnih razpisov temelji na določilih Zakona o javnih financah, ki ne zahteva priprave pravilnikov, določa pa med drugim naslednje:

- postopek za dodelitev sredstev se začne v primeru, če so v proračunu zagotovljene proste pravice porabe za določene namene,
- bila imenovana komisija, ko se sredstva dodeljujejo na podlagi javnega razpisa.

Postopek javnega razpisa vodi komisija, ki jo s sklepom imenuje predstojnik neposrednega proračunskega uporabnika (opomba: županja). Komisija mora pred odločitvijo o objavi javnega razpisa v zapisniku oceniti, ali je vsebina razpisne dokumentacije pripravljena tako, da je mogoče pričakovati uspešen javni razpis. Komisija opravi strokovni pregled popolnih vlog, jih oceni na podlagi zahtev in meril, ki so bila navedena v javnem razpisu, ter pripravi predlog prejemnikov sredstev. Na podlagi predlogov komisije predstojnik neposrednega proračunskega uporabnika (županja) izda sklepe o izboru prejemnikov sredstev. 106. člen Zakona o javnih financah določa obvezne sestavine javnega razpisa, ki jim v javnih razpisih tudi sledimo, pri čemer osnutek pogodbe ni obvezna sestavina.

Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo glede postopkov javnega razpisa določa nekoliko drugače, čemur tudi sledimo. 101. člen tega zakona določa, da se postopki za javni razpis uporabljajo smiselno tudi za lokalne skupnosti, pri čemer pristojnosti ministra izvršuje županja. Postopek se uvede z objavo javnega razpisa. Županja sprejme sklep o začetku postopka za izbiro kulturnih programov in projektov, s katerim določi vrsto postopka (javni razpis), datum objave in besedilo razpisa. 114. člen zakona določa obvezne sestavine besedila javnega razpisa, pri čemer osnutek pogodbe ni obvezna sestavina. Po preteku razpisnega roka komisija za odpiranje vlog odpre vse vloge, ki so do tedaj prispele. Odpiranju sme prisostvovati vsaka oseba, ki kandidira na razpisu-javnost. V

času pisanja sta objavljena dva javna razpisa s področja kulture, pri čemer so dan, ura in kraj odpiranja objavljeni v javnem razpisu. Komisija za odpiranje vlog, ki jo imenuje županja, predloži ustrezne vloge na isti javni razpis skupaj s poročili strokovni komisiji. Strokovna komisija, ki je posvetovalno telo županje, razvrsti kulturne programe in projekte glede na kriterije za ocenjevanje in vrednotenje kulturnega programa oziroma projekta, kot so določeni v objavi javnega razpisa.

Stranke ne morejo prisostvovati ocenjevanju in vrednotenju vlog ter sprejemanju poročila na strokovni komisiji. Na podlagi predloga strokovne komisije županja izda o vsaki ustrezni vlogi, prispeli na javni razpis, posamično odločbo. Odločbe so podlaga za sklepanje pogodb o sofinanciranju kulturnih programov in projektov.

Zakon o športu natančno določa postopek javnega razpisa, pri čemer je v 25. členu izrecno navedeno, da odpiranje prejetih vlog ni javno. Na podlagi 27. člena istega zakona ocenjevanje in vrednotenje vlog ter zapisnik komisije niso javni.

Prejemniki javnih sredstev morajo biti objavljeni na svetovnem spletu ter imena članov komisije, kar je moč najti na naslednjem naslovu: <https://www.domzale.si/objava-228>. Na podlagi navedenega ocenjujemo, da so postopki transparentni, bomo pa o vaših nekaterih predlogih opravili razmislek.

VPRASANJE v zvezi z okoljsko problematiko v Lazah pri Dobu
(zaporedna številka 17 in 32)

POSREDOVAL: Gregor Horvatič (Gibanje Svoboda) na seji 16. 2. 2023

Postavljam svetniško vprašanje, zakaj pristojne službe kljub številnim pozivom krajanov Laz niso ukrepale glede številnih posegov v prostor v Lazah pri Dobu, saj so bila zdaj po samovoljnih posegih v strugo stare Rače odstranjena še številna drevesa ob občinski cesti v vas Laze.

PRIPRAVLJALKA ODGOVORA:
županja

VSEBINA ODGOVORA: Upravljanje z vodami in vodnimi ter priobalnimi zemljišči je v pristojnosti države. Direkcija za vode odloča o posegih in določi velikost posega. Inšpekcijski nadzor nad izvrševanjem določb zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov izvaja inšpektorji, pristojni za vode. Sečnjo dreves ob občinski cesti v Laze je odredil Zavod za gozdove Slovenije, PE Domžale.

VPRASANJE v zvezi s prenovo železniške postaje
(zaporedna številka 9)

POSREDOVAL: Matej Oražem (LMO) na seji 16. 2. 2023

VSEBINA: Zanima me stališče županje Občine Domžale o projektu prenovе železniške postaje Domžale, ki intenzivno poteka. Ali ta projekt mag. Renata Kos ocenjuje kot dober in koristen za našo občino in občane ali ne? Nadalje me zanima, ali je vodstvo občine že imelo sestanek na temo tega projekta s Slovenskimi železniciami ter pozvalo pristojne k ohranitvi prepotrebni parkirnih mest na prostoru, kjer so trenutno v projektu načrtovane samo

ceste. 220 parkirnih mest, ki jih je ta projekt ukinitel, je številnim prebivalcem, obiskovalcem, zaposlenim v SPB-1 povzročil ogromne težave in zadrege. Zato me zanima, s katerimi hitrimi in takojšnjimi ukrepi (ne le strategijami in analizami) bo Občina Domžale zagotovila primerno ureditev parkiranja primarno zlasti za številne prebivalce in zaposlene v SPB-1?

PRIPRAVLJALKA ODGOVORA:
županja

VSEBINA ODGOVORA: Projekt prenovе železniške postaje, ki trenutno poteka, torej gradnjo podhoda in modernizacijo postaje, podpiram, saj se s podhodom udeležencem v prometu zagotavlja dodatna varnost in hkrati povezuje dva, do zdaj z železniško postajo ločena dela naselja Domžal.

Glede urejanja parkirnih mest na zemljišču med železniško postajo in SPB-1 sporočam, da občina ni lastnica zemljišča in zato z njim ne razpolaga. Ureditev mirujočega prometa je treba v centru Domžal obravnavati celostno, enotno za celotno mesto, kjer se nahajajo še drugi večstanovanjski objekti.

Prednost prebivalcev in zaposlenih v SPB-1 v primerjavi z drugimi večstanovanjskimi objekti je, da imajo v določenem deležu že zagotovljena parkirišča v garažnem delu SPB-1. Ta so zaščiteni z zapornico in dostopna le zanje. Vsi, ki parkirnih mest nimajo zagotovljenih v okviru predmetnega objekta, pa imajo že zdaj možnost parkiranja v parkirni hiši pod posebnimi pogoji. Sredstva za ureditev mirujočega prometa v Domžalah so načrtovana v Odloku o spremembi Odloka o Proračunu Občine Domžale za leto 2023.

PISMA BRALCEV

Uredništvo si pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov, v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi možnostmi. Izjema so odgovori in popravki objavljenih informacij, ki bi lahko prizadeli posameznikovo pravico ali interes, kot to določa zakon. Prispevki za rubriko Pisma bralcev morajo biti opremljeni s polnim imenom in naslovom odgovorne fizične osebe (tudi v primeru institucij, organizacij, strank, društev ipd.) ter kontakt, na katerem je mogoče preveriti avtentičnost avtorja.

Slamica na slamico

OZ besedilom pod fotografijo v Slamici, ki je bila objavljena v februarjski številki Slamnika, na prvi vtis ni nič narobe, čeprav že ponuja vsebinsko rešitev ... Narobe je le to, da je bil v istem glasilu v lanski majski številki na četrti strani zgoraj objavljen razpis, točneje Javno povabilo k oddaji predlogov za izdelavo idejne rešitve ureditve krožišča v Domžalah. V tem povabilu je bilo vse lepo razloženo, kaj se pričakuje od predlogov in nato bo komisija, ki jo bo imenoval župan, te predloge pregledala in ocenila po določenih kriterijih, na kar bo izbrani predlog javno objavljen na občinski spletni strani. Predloge so sprejemali do 17. junija??? Udeležencem povabila so dali celih 20 dni časa za izdelavo idejne zasnove!? Zdaj pa ne vem, ali sem to objavo o izboru najboljšje rešitve spregledal ali

ne, najbrž ne, saj bi lahko bila izbrana rešitev že realizirana, saj bo od objave povabila kmalu preteklo že leto dni. Torej bi bilo bolj umestno vprašanje Slamice, kaj se dogaja s tem javnim povabilom, kje je komisija, če sploh je, v katerem predalu so običajne poslane idejne rešitve ureditve krožišča, kakšni so ti predlogi itn. To pa so žal vprašanja za prejšnje občinsko vodstvo, ki je razpisalo javno povabilo. Ali bodo seznanili novo občinsko vodstvo, kje so obležale te idejne rešitve, pa je že drugo vprašanje?

PP ROMAN KOS

Spoštovana gospa županja, dragi občinski protokol,

slavnostna seja občinskega sveta ob občinskem prazniku Občine Domžale, ki poteka v aprilu, je vsako leto priložnost za skupno praznovanje, druženje in predvsem pomembno dejanje zahvale s podelitvijo občinskih priznanj in nagrad. To je trenutek, ko se skupaj ozremo nazaj, v našo preteklost, in tudi naprej, v prihodnost.

Žal na letošnjo slavnostno sejo kot bivša županja tokrat prvič nisem bila povabljen. Čeprav sem pošteno oddelala in vodila občino tri mandate med letoma 1995 in 2006. Izgovor, da nas je preveč 'bivših', ne drži, saj sva od ustanovitve novih občin naprej to funkcijo, izbrano na neposrednih volitvah, opravljala le dva. To me preseneča in žalosti obenem. Očitno v miselnosti trenutne občinske oblasti ni več prostora za tiste, ki s(m)o morda vendarle prispevali kakšen majhen košček v domžalsko zgodovino, k njeni uspešni zgodbi in

dosežkom. In da, predobro vem, da je dvorana v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale majhna in daleč premajhna, pa vendarle ...

Naj pojasnim, da sem se tokrat slavnostne seje želela udeležiti tudi kot soprodelateljica za podelitev naziva častnega občana dragemu Matjažu Brojanu ter še nekaterih drugih priznanj. In hotela z njimi ob tem slavnostnem dogodku deliti veselje in jim stisniti roko.

P. s.: Slavnostne seje sem se na koncu vendarle udeležila, zahvaljujoč pozornosti ene od aktualnih občinskih svetnic (Ana Cajhen, hvala!), ki me je prijazno povabila v svojem imenu kot spremljevalko.

CVETA ZALOKAR, NEKDANJA ŽUPANJA

Razširitev domžalskega zdravstvenega doma

Prebivalci Domžal smo veseli, da imamo v slem središču kraja svoj zdravstveni dom, ki dobro deluje, kljub vsem izzivom, ki jih ni malo: vedno večji prirast prebivalcev, staranje populacije, prostorska stiska zdravnikov, če jih naštejemo le nekaj. Vseeno pa imamo pri roki tako rekoč vse: od ambulant za otroke, mladostnike in odrasle, laboratorij, zobozdravstvo, rentgen, urgenco ter različne specialistične ambulante in fizioterapijo. Trud vodstva in zaposlenih spoštujemo in si želimo, da bi jim delo olajšali z novimi dodatnimi prostori.

Razširitev zdravstvenega doma je velik zalogaj, tako prostorski kot finančni. Kot sem prebrala v zadnjem Slamniku (Pisma bralcev), je Cveta Zalokar predlagala možnost gradnje in prestavitve ZD na Viru, pri nakupovalnem središču Ar-

kadija. To se mi ne zdi dobra rešitev iz razloga, da bi tako ZD bil oddaljen od mesta in čeprav ponuja več prostora za vozila, bi bil tistim brez avtomobila kratko malo nedostopen. Center mesta ima eno veliko prednost, to pa je bližina javnega prevoza: avtobusa in vlaka, pravzaprav se do zdravstvenega doma človek lahko sprehodi tudi peš. To vsekakor ni zanemarljiva prednost, sploh pa ko toliko govorimo o zmanjšanju prometa in prevelikem pritisku avtomobilov na mestno središče. Kakšna škoda, da se nova, zdaj že stara parkirna hiša ne spravi bolje v promet z ugodnimi ali brezplačnimi najemi za voznike iz okolice Domžal, ki pot do Ljubljane nadaljujejo z javnimi prevozi!

Prepričana sem, da obstajajo prostorske rezerve v Domžalah, ki bi bile lahko primerno urbanistično urejene in prilagojene potrebam zdravstvenega doma. Mnogokrat so najbolj enostavne in praktične rešitve tudi najboljše, tudi s cenovnega vidika. Dajmo prave ljudi na prava mesta in jim pustimo delati.

Seveda bi bilo prav, da bi se s predlogi seznanili tudi prebivalci, a stroka bi morala imeti zadnje besedo. Pri tem mislim, da je najbolj pomembno in nujno sodelovanje z vodstvom zdravstvenega doma, ki najbolje pozna potrebe in organizacijo dela v domu in lahko oceni, ali so predlagane rešitve tudi najbolj ustrezne.

P. s.: Občini pa predlagam, da dodatno oddavči drugi, tretji in vsak naslednji avtomobil v družini oziroma glede na velikost oziroma njihovo prostornino. Prepričana sem, da bi se tako steklo kar nekaj denarja v občinsko blagajno in bi se morebiti kdo odrekal nepotrebni konjičku. Ljudje smo postali sužnji lastne nečimrnosti in lenobe – pripravljani smo zradirati vse zelene površine za ljubo parkirišč, ki so nam postala pomembnejša od otroških igrišč in parkov.

MIOMIRA ŠEGINA

OBRAZI DOMŽAL

AKTIVNO VKLJUČENA V SVOJE DOMAČE OKOLJE

TINA KRAŠOVIC, ETNOLOGINJA

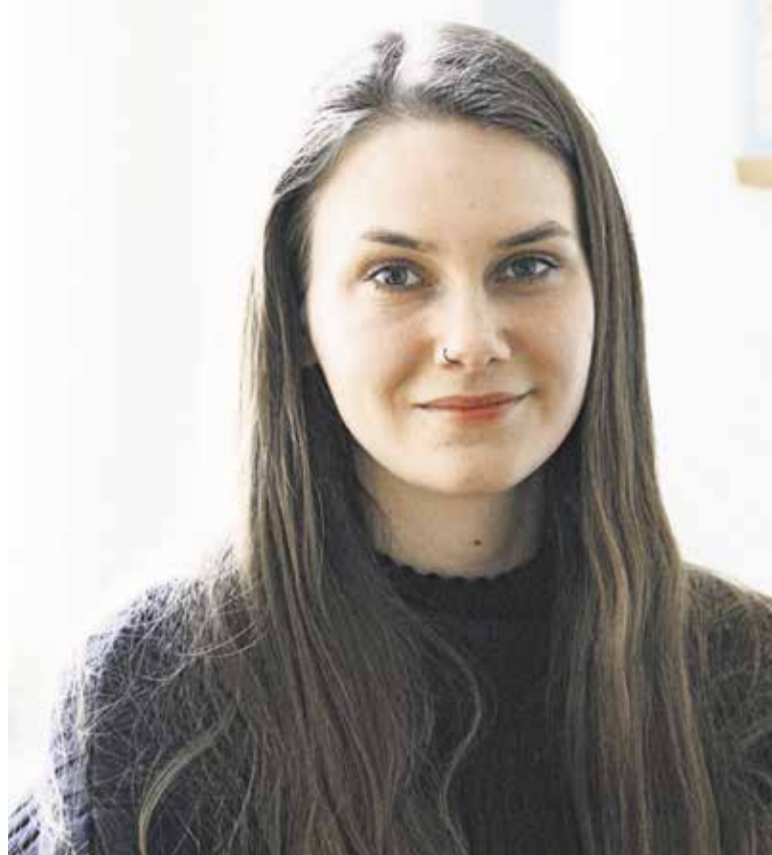
V letošnjem šolskem letu s študenti etnologije v Univerzi za tretje življenjsko obdobje Domžale sodeluje Tina Krašovic, magistrica etnologije. Zato je bilo moje prvo vprašanje povezano z njenim življenjem in dosedanjo delovno potjo.

Vera Vojska
Foto: Aljaž Čarman

Splošno maturo sem opravila na Gimnaziji in srednji šoli Rudolfa Maistra Kamnik, izobraževanje eno leto nadaljevala na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani na smeri Zootehnika in se po enem letu prepisala na Filozofsko fakulteto v Ljubljani. Tam sem nekaj časa obiskovala dvopredmetni študijski program na smereh etnologija in kulturna antropologija ter umetnostna zgodovina, nakar sem vpisala enopredmetni študij na oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo in diplomirala ter dve leti pozneje magistrirala. Z oktobrom 2022 sem na Filozofski fakulteti začela z doktorskim študijem in zasedla delovno mesto mlade raziskovalke in asistentke, od oktobra pa poučujem tudi krožek Etnologija na Univerzi za tretje življenjsko obdobje Društva Lipa Domžale.

Od kod vaša ljubezen do etnologije?

Teško bi rekla, da sta etnologija in kulturna antropologija vеди, ki bi me od nekdaj zanimali, kar ni ravno presenetljivo, glede na to, da se z njima v osnovni in srednji šoli praktično ne srečamo (razen posredno – torej z obravnavanjem specifičnih tem, ki so sicer del zanimanja etnologije in kulturne antropologije, ali pa v sklopu krožkov oziroma občolskih dejavnosti). V srednji šoli sem veliko prostega časa namenila konjem in jahanju, zato sem se po končani gimnaziji vpisala na Biotehniško fakulteto, smer Zootehnika. Pred kratkim sem premišljevala o enem izmed mojih najljubših predmetov, etnologiji (vedi, ki se ukvarja z vedenjem živali), in obujala spomine na ure sedenja pred kurnikom s svinčnikom in beležko v roki, v katero sem beležila vse, kar so koločili v opazovanem času počele. Pomislila sem, da je bil to pravzaprav preizkus v potrpežljivosti in iniciacija v vlogo opazovalke, ki jo zavzemam tudi danes: v etnologiji in kulturni antropologiji je namreč ena izmed temeljnih tehnik etnografske metode opazovanje z udeležbo. Le da sedaj ne opazujem več kokoši, temveč ljudi, kar je kompleksnejše, ampak tudi precej bolj zanimivo. Kakorkoli: študij Zootehnike sem opustila in razmišljala, kam zdaj. Ob tem sem iskala študij, ki bi bil povezan s stvarmi, ki so mi ljube: predvsem z branjem, pisanjem, filmom. Spomnim se, da sem na spletni strani Filozofske fakultete pregledovala predstavitvene opise oddelkov in v predmetniku Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo opazila predmet Vizualna antropologija, ki me je prepričal k vpisu. Ponujal je namreč tako praktični del, v katerem se študentke in študenti spoznajo z osnovami snemanja in montaže filma, kot tudi teoretski del, ki je namenjen predvsem razumevanju rabe filma in foto-

Bolj na splošno bi lahko rekla, da etnologija povezuje preteklost s sedanostjo in razkriva 'neuradno' preteklost tistih, za katere v učbenikih ni prostora: to med drugim pomeni, da se med urami pogovarjamo tudi o tem, kako so živele in sprejemale sočasne družbeno-politične spremembe študentke same.

grafije v znanstvene namene oziroma kot del antropološkega raziskovanja. Poleg vizualne antropologije so me k študiju privabila tudi imena neevropskih predmetov, na primer Etnologija Amerik, Etnologija Azije, Etnologija Afrike ... Ko pogledam nazaj, bi rekla, da sem imela o antropologiji morda nekoliko stereotipno podobo – predstavljala sem si raziskovalce, ki odhajajo odkrivat oddaljene, 'eksotične' koticke sveta, spoznavajo staroselske skupnosti in njihove 'nenavadne' rituale. Pa me je, presenetljivo, tekom študija bolj kot raziskovanje na drugih kontinentih pritegnila 'etnologija doma', torej raziskovanje naše (moje) lastne skupnosti. Zdi se mi, da je preučevanje lastnega okolja v nekem smislu večji izziv, ker je potrebna večja mera refleksije na osebnostno 'kulturno prtljago', s čimer imam v mislih predvsem v procesu socializacije pridobljeno vedenje (ki je seveda lahko tudi popačeno) o lastni kulturi, in ki lahko postane nezavedno.

To vedenje lahko v procesu raziskovanja močno vpliva na presojanje o tem, kaj je smiselno raziskovati in česa ne, po drugi strani pa lahko zamegli pogled, da spregledamo tiste fenomene, ki so v naših očeh postali popolnoma samoumevni. Ko torej raziskujem lastno okolje, moram ved čas zasledovati, ozavestiti in opredeliti lastno pozicioniranost in predstavo do preučevanega.

Pri tem ste se srečali z zelo zanimivim primerom.

Če prikažem na primeru: v diplomski nalogi sem se ukvarjala s Stanovanjsko-poslovnim blokom 1, ki ga v Domžalah poznamo pod kratko SPB-1.

Ker me podoba bloka in način, kako ga vrednoti okolica (in do neke mere seveda tudi jaz), spremljata že od otroštva, sem morala poleg raziskovanja odnosa, ki ga ima do njega domžalsko prebivalstvo, premišljevat tudi lastne sodbe (za katere se je izkazalo, da so velikokrat neupravičene in celo napačne) o stanovanjskem poslopju. Skratka, etnologija in kulturna antropologija izurita v opazovanju in hkrati izoblikujeta občutljivost, s katero gledamo na svet: zavemo se, da naš način življenja ni edini pravi, niti edini možni, iz česar izhaja (in z mislijo na sodobno družbeno-politično stanje), da iskanje globalnih univerzalnih rešitev na problem, s katerimi se soočamo, ni nujno prava pot, če imamo v mislih vse lokalne partikularnosti, ki jih (med drugim) razgrinjajo etnologi in kulturni antropologi.

Kje sta se srečali Tina Krašovic in domžalska univerza za tretje življenjsko obdobje?

To se je zgodilo po naključju: na razpis sem naletela nekaj zate, ko

sem magistrirala. Ker sem z oktobrom nastopila na delovnem mestu mlade raziskovalke na oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo FF UL, se mi je poučevanje etnologije na Društvu Lipa zdela dobra priložnost, da svoje znanje uporabim in razvijam še na drugačen način in v drugačnem okolju, vseč mi je bila tudi ideja, da bom na ta način aktivneje vključena v svoje domače okolje. Na razpis sem se torej prijavila in kmalu dobila poziv, da naj pridem na razgovor. S svojim nastopom sem očitno prepričala predsednika Marjana Ravnikarja, prejšnjo mentorico Ano Vrtovec Beno in animatorko skupine Manico Perdan Ocepek in z oktobrom 2022 začela poučevati etnologijo.

Kakšne so prve izkušnje pri Lipi, UTŽO Domžale? Razlike med starejšimi in študenti Filozofske fakultete, kjer ste asistentka.

Moja srečanja s študenti v sklopu asistentskega dela na Filozofski fakulteti so do zdaj dokaj omejena: v prvem semestru sem soizvajala predmet Muzeologija – vaje. To niso bila klasična ex cathedra predavanja, temveč obiski različnih muzejev, pri čemer so študentke dobile bližnji vpogled v nastajanje posameznih muzejskih zbirk, zbiralno politiko in delo muzejskih kustosov. Konkretnješa primerjava med delom s študenti na fakulteti in s študentkami Društva Lipa torej zaenkrat ni mogoča, lahko pa povem, da mi je vodenje krožka etnologije v veliko veselje. Mislim, da s predsednikom Marjanom Ravnikarjem, animatorko Manico Perdan Ocepek, prejšnjo mentorico Ano Vrtovec Beno in skupino študentk dobro sodelujemo, morda ali predvsem zato, ker zasledujemo skupni cilj: vzdrževati prijetno atmosfero v skupini in omogočiti medsebojno spoštovanje, medsebojni dialog, medsebojno izmenjavo znanj. Študentke na eni strani namreč izhajajo iz različnih strokovnih in poklicnih ozadij, na drugi pa izvirajo z vseh koncev Slovenije, ki si jih lahko zamislite, zaradi česar se marsikdaj zaiskrijo zanimive in raznovrstne asociacije med posameznimi obravnavanimi pojmi ali vsebinami. Poleg tega mojim predavanjem pridenejo specifična znanja, ki jih jaz nimam, skozi pripovedi in spomine pa mi pomagajo razumeti čas, v katerem jaz nisem živela. Zaradi opisane dinamike med menoj in skupino je delo na UTŽO po svoje zagotovo posebno in drugačno od poučevanja študentk in študentov na fakulteti.

Kako boste izbirali teme? So morda prve ure s študenti Društva Lipa že pokazale teme, ki jih najbolj zanimajo?

Pred prvim predavanjem sem s pomočjo Marjana Ravnikarja, Manice Perdan Ocepek in Ane Vrtovec Beno oblikovala krovno temo, ali bolje, rdečo nit, ki bi povezovala predavanja skozi celotno študij-

sko leto, hkrati pa so slišane in aktivne udeležence v krogu izmenjave. Sprva sem teme izbirala predvsem upoštevajoč lastna zanimanja, pozneje sem vsebine pripravljala tudi glede na odzive s strani študentk. Na to, o čem bomo govorile, vplivajo tudi sočasni družbeni dogodki: prazniki, rojstni dnevi in podobno. Naj dodam, da mi v splošnem pripravlanje tem predstavlja svojevrsten izziv. Nekatere študentke etnologijo namreč obiskujejo že leta in lahko si predstavljate, da so poslušale velik nabor različnih vsebin, ki so del etnološkega preučevanja. Izziv je torej v pripravlanju svežih perspektiv na vsebine, s katerimi so se študentke sicer morda že srečale. Vprašanje, ki si ga zastavim pred pripravljanjem predavanja, je vedno isto: kako tematiko predstaviti na način, ki bo v harmoniji z najnovejšimi oziroma sodobnimi etnološkimi spoznanji. Pri pripravah mi pomaga bivša mentorica Ana Vrtovec Beno, ki me predvsem seznanja z vsebinami, ki so jih s študentkami predelale v preteklih letih. V veliko pomoč mi je animatorka skupine Manica Perdan Ocepek, ki uspešno opravlja vlogo mediatorke med menoj in skupino študentk. Moje delo usmerja z dragocenimi nasveti glede načina podajanja snovi in strukturiranja predavanj, poslušam me in svetuje, kadar nisem prepričana, kako naprej, in posreduje pri usklajevanju mojih zanimanj in znanj z željami študentk. Zasedla sem, da bo ena od tem tudi domžalska domača hišna imena (ne domžalska hišna imena, temveč zbiranje spominov in zgodb, ki jih imajo študentke na mesto Domžale: na stavbe, različne lokacije, na parke, ulice itd.). Mogoče kaj več o tem enkrat prihodnjič.

Zakaj menite, da je med starejšimi veliko zanimanja za etnologijo? Je mogoče ob posameznih temah uporabljati tudi praktične izkušnje?

Študentke v šali povedo, da na etnologijo hodijo zato, ker ni domače naloge. Povedo tudi, da hodijo zaradi skupine in druženja s sošolkami, in da z obiskovanjem krožka ostajajo aktivne. Nekatere so se v preteklosti ukvarjale z naravoslovnimi vsebinami in se jim zdi krožek dobra priložnost, da se seznanijo tudi s humanistiko. Bolj na splošno bi lahko rekla, da etnologija povezuje preteklost s sedanostjo in razkriva 'neuradno' preteklost tistih, za katere v učbenikih ni prostora: to med drugim pomeni, da se med urami pogovarjamo tudi o tem, kako so živele in sprejemale sočasne družbeno-politične spremembe študentke same. Na ta način predavanja postanejo bolj intimna in reflektivna, kar pomeni večjo povezanost med študentkami. S pripovedovanjem krepijo medsebojno zupanje, hkrati pa so slišane in aktivne udeležence v krogu izmenjave znanj. □

Kronika domžalskih poklicnih gasilcev

Od 24. 3. do 19. 4. 2023

Osemindvajset intervencij smo nanizali v času od zadnjega poročanja, kot običajno v povprečju po eno na dan. Zanimiva je njihova koncentracija. 26. in 27. marca smo v seštevku posredovali sedemkrat ter 15. aprila štirikrat. A po naših ocenah gre zgolj za naključja, med tako raznolikimi intervencijami ne najdemo povezav. Garaže smo najpogosteje, šestkrat, zapuščali med 15. in 16. uro, ter petkrat med pol sedmo in pol osmo zjutraj.

Posredovali smo pri padcih treh kolesarjev (v mengeškem krožišču, pri papirniškem mostu čez Kamniško Bistrico ter v križišču Kamniške in Miševne na Rodici) ter pri padcu otroka s skirojem na Ljubljanski v Domžalah. Posebej hudo je bilo, ko je na Rodici motorist s sopotnikom trčil v osebno vozilo. Ob tem je motorist utrpel več hudih poškodb, sopotnik pa lažjih. Na lokalnih cestah je prišlo do dveh trčenj osebnih vozil ter na avtocesti oziroma na avtocestnem počivališču v Lukovici do naleta treh vozil. V teh osmih prometnih nesrečah je zdravniško pomoč potrebovalo enajst oseb.

Še kot zanimivost. Otrokom, udeleženi v prometnih nesrečah oziroma kakor koli prisotnim pri naših posredovanjih, za tolažbo in pomiritev izročimo majhnega plišastega medvedka. Samo v soboto, 15. aprila, smo izročili štiri.

Naš alarm je zaradi požara zazvonil petkrat. Zagorelo je v proizvodnih prostorih podjetja na Pelechovi cesti v Preserjahu pri Radomljah, a je k sreči že zaposlenim uspelo omejiti začetni požar. V kurilnici stanovanjske hiše na Krtini so se pregrela električna vodniki peči, na Gorjuši pa so v dimniku zagorele saje. V Zideh pri Trojanah je zagorel delovni stroj, do našega prihoda so ga pogasili že gasilci PGD Trojane. Posebej resno smo vzeli prijavo požara na bencinskem servisu v Domžalah na Krumperški in tja odhiteli skupaj z gasilci štirih prostovoljnih gasilskih društev. Šlo je za lažno prijavo, naši občutki so bili mešani – bili smo jezni, a hkrati zadovoljni, da bencinska črpalka ni v ognju.

S strani Policije in NMP so nas zaprosili za pomoč pri vstopu v nekaj stanovanj, reševalcem smo tudi pomagali pri prenosu obolelih oseb, v Moravčah celo s pomočjo vrvne tehnike. Odzvali smo se, ko se je na igrišču v Trzinu deklici med igro v stopalo zasadila stopalka zavore skiroja. Pri Ihanu je poplavljal Mlinščica, v stanovanju na Ljubljanski v Domžalah pa odtrgana vodovodna cev. Zaradi poškodovane rešetke smo zavarovali dostop do štiri metre globokega jaška v središču Domžal. V Mačkovcih smo s pomočjo avtolestve iz dimnika osvobodili vanj ujeto ptico.

Občni zbor OZVVS Domžale

V petek, 17. marca, smo domžalski veterani vojne za Slovenijo v prostorih kulturnega doma na Viru izvedli redni letni občni zbor, na katerem se je zbrala slaba četrtina članov našega združenja.

OZVVS DOMŽALE Za uvod je mlada pevka in kitaristka Lana Komatar iz Ihana zapela državno himno, v nadaljevanju pa še dve pesmi: Ne bodi kot drugi in Daleč je za naju pomlad. V nadaljevanju je predsednik OZVVS Domžale Janez Gregorič pozdravil župana trzinske občine Petra

V okviru dela z mladimi je bila izvedena strokovna ekskurzija učencev devetega razreda OŠ Domžale v Park vojaške zgodovine v Pivki in še nekaj enournih predavanj o nastanku naše domovine na drugih osnovnih šolah.

Ob koncu leta smo v Mengšu

Ložarja in goste iz sosednjih združenj ter podal poročilo o delu v preteklem letu, v katerem je bilo izvedenih veliko aktivnosti, med drugim tudi posodobitev štirih obeh za tajna skladišča orožja iz obdobja 1990–1991, na Homcu, v Škrjančevem, v Dobu in na Kolovcu. V spomladanskem času smo obiskali Brione v Istri, kjer je bil podpisan mednarodni sporazum o končanju vojne v Sloveniji leta 1991. Drugo potovanje pa je vsebovalo strokovno ekskurzijo v Vesoljski center v Vitinju in na dan (1. oktober 2022) obisk koroške vasice Libeliče, ki je ravno na tisti dan praznovala stoto obletnico priključitve matični domovini. V teh krajih se res lahko veliko naučimo o ljubezni do rodne dežele, ki nam jo na splošno v Sloveniji zelo primanjkuje.

slavnostno podelili medalje ob 30. obletnici osamosvojitve naše države, Republike Slovenije.

Sekretar Vasja Novak je podal finančno poročilo, o katerem je pozneje nadzorni odbor izdal pozitivno mnenje. Izvedene so bile nadomestne volitve za člana predsedstva OZVVS Jožeta Kosmača, ki nas je po hudi bolezni zapustil, na njegovo mesto je bil izvoljen Milan Narat.

Podeljeno je bilo še nekaj medalj za 30. obletnico osamosvojitve. Zbor je bil končan s tradicionalnim družabnim srečanjem, kar gre veteranom vojne za Slovenijo dobro od rok.

Zahvala gre tudi KS Vir, ki nam je omogočila, da smo gostovali pri njih.

J. GREGORIČ

Spoštovani,

ponovno obujamo skupno branje in pogovor ob izbranih citatih iz antičnih klasičnih del (Dnevnik cesarja Marka Avrelija, Pisma prijatelju Luciliju rimskega filozofa Seneke in Aristotelove Nikomahove etike).

Vabimo vas na

BRALNI VEČER

Dnevnik cesarja Marka Avrelija

v torek, 23. maja 2023,
od 19.30 do 20.30
v Kodrovi dvorani KD Radomlje.

Optika Škofic že od 1975

Ljubljanska 87, Domžale,
T: 01 721 40 06

Delovni čas:
pon. – pet.: 8⁰⁰ – 12⁰⁰, 15⁰⁰ – 18⁰⁰
sobota: 9⁰⁰ – 12⁰⁰

DRUŠTVO KREATIVNI NOMADI

Vabilo

na izmenjevalnico otroških izdelkov (igračice, knjige, oblačila, družabne igre) in ženskih oblačil, ki bo potekala v sklopu Dneva za spremembe Slovenske filantropije, katerega letošnji slogan je Za(čutimo) dobro.

Na izmenjevalnico lahko prinesete otroške izdelke, kot so igrače, knjige, oblačila in družabne igre ter ženska oblačila. V zameno si lahko izberete izdelke, ki jih potrebujete. To je odlična priložnost za preživljanje prijetnega dneva v družbi enako mislečih ljudi ter za odkrivanje novih stvari.

Lepo vabljeni tudi tisti, ki nimate stvari za izmenjati, saj nam je v interesu, da vsak prinesen kos dobi novega, drugega lastnika.

Prosimo, da na izmenjevalnico prinesete le stvari, ki so še vedno uporabne, v dobrem stanju in čiste.

Izmenjevalnica bo potekala v **petek, 5. maja, od 17. ure dalje** v Športnem parku Škrjančevo, piknik prostor pod starimi, modrimi drevesi.

Lokacija: <https://goo.gl/maps/6cMdiyenU99a6mWog>

V primeru slabega vremena bo dogodek prestavljen, zato prosim spremljajte **FB stran - kreativninomadi**.

Lepo vabljeni.

Ročna dela med najbolj priljubljenimi

Med številnimi dejavnostmi, ki jih najdemo med več kot 200 člani in članicami Društva upokojencev Naš dom Dob, je tudi skupina ročnodelcev, ki se zbere vsak ponedeljek dopoldne v prostorih Krajevne skupnosti Dob ter razveseljuje sebe in vse, ki občudujejo njihovo pridnost in ustvarjalnost.

DU NAŠ DOM DOB Ob obisku teh pridnih in prizadevnih deklet, fantov je bolj malo, sem bila najprej navdušena nad njihovo ustvarjalnostjo in sodelovanjem, nasveti in

li naše omare in police, pa tudi prelepe rože in pirhe, ki navdušujejo vse, ki si ogledujejo njihove razstave, ne pozablajo pa tudi prisrčnih čestitk za različne praznične dni.

pomočjo, ki se kaže na vsakem koraku, prijetnim klepetom, ki obsega dogodke in zgodbe vsake od njih ter ne nazadnje veselega razpoloženja, ki se kaže na obrazih v glavnem malce starejših udeleženk ročnodelskega krožka. Svoje delo prilagajajo tudi praznikom. Tako sem v času pred veliko nočjo občudovala, kako so iz različnih materialov ustvarjale raznovrstne pirhe in druga drugo navduševala nad spretnostjo, ki se kaže med ustvarjalkami. Nekatere med njimi povedo, da so ročna dela pomemben del njihovega prostega časa že od otroštva oziroma mladosti, ko so spretnosti podedovale od svojih babic in mater, druge so s pletenjem, vezenjem, kvačkanjem in še marsičem začele pozneje, vse pa z velikim veseljem obiskujejo ustvarjalni krožek vsak ponedeljek in svoje izdelke predstavljajo tudi na priložnostnih razstavah, kjer najdemo prav vse, kar je mogoče narediti s spretnimi rokami in velikim veseljem. Še posebej veliko ljubezni in ljubečih pogledov najdem pri pletenju roza šala ali svetlo modrih nogavičk in kape za vnuka ali celo pravnuka, brezrokavnika za sina ali hčer, pa še marsikaj. Občudujemo kvačkane prte in prtiče, ki bodo polepša-

Prijeten klepet le sem in tja zmoti katera od ročnodelk, ki iz svoje volne, prejice ali le krep papirja in lepila skuša ustvariti kakšen nov izdelek, ki ji ga doslej še ni uspelo. Pa ji bo, saj ji bo koristen nasvet mentorice Tončke Prenar, Marije Vrhovnik in Katarine Milanovič, ki vsaka na svojem področju poznajo vse skrivnosti pletenja, kvačkanja, izdelovanja pirhov ali rož. Dobrodošel pa bo tudi nasvet prijateljice ob njej in pa spretnost njenih rok. Ni problema, ki ga ne bi rešile.

Sem kar bolna, če kaj ne delam, mi je rekla ena od ustvarjalk ročnodelskega krožka, med klepetom, tudi ubujanjem spominov na mladost, manjkalo pa ni niti priložnosti za obravnavo aktualnih dogodkov, predvsem pa za izmenjavo koristnih mnenj. Prepričana sem, da bodo tudi v prihodnje ponedeljko-vi dopoldnevi razgovori za prijateljska srečanja ob ročnih delih, ki so le ena od oblik dela in druženja Društva upokojencev Naš dom Dob, ki s tovrstnimi aktivnostmi lepša jeseň življenja vsem, ki so se jim pridružili.

VERA VOJSKA
FOTO: DU NAŠ DOM DOB

DRUŠTVA

S skupnimi močmi do prijetnega materinskega dne

Jaz pa grem na zeleno travco ...

Jaz pa grem na zeleno travco, trgat rožce za mojo mamco, je bila uvodna prísrečna pesmica, ki jo lahko zapojejo le otroci mamicam, ki so do vrha napolnile telovadnico Osnovne šole Dragomelj, kamor sta jih ob materinskem dnevu povabili Lipa Domžale, Univerza za tretje življenjsko obdobje, ter Osnovna šola Dragomelj, v programu pa so ob učencih OŠ Dragomelj, sodelovali še citrarska skupina Notice ter Plesna šola Miki, iz Društva Lipa pa citrarke in kitaristi ter članice literarnega krožka. Prvo prijetno presenečenje pa je obiskovalke čakalo že ob prihodu, ko so posebej za materinski dan prejele nageljček in bile povabljenе, da si ogledajo pestro razstavo ustvarjalnih delavnic ročnih del Društva Lipa, kjer ni manjkalo niti Unicefovih punčk, ter se še enkrat več prepričajo, kaj za prijetnejšo jesen življenja lahko pomeni obiskovanje Univerze za tretje življenjsko obdobje – Društva Lipa Domžale. Vsem prisotnim, med katerimi so bili tudi županja Občine Domžale mag. Renata Kosec, podžupan Matej Primožič, direktorica Centralne čistilne naprave Domžale - Kamnik dr. Marjetka Levstek ter še nekate-

ri predsedniki krajevnih skupnosti, sta čestitke in lepe želje izrekla tudi ravnateljica OŠ Dragomelj Urška Kovač Grad in predsednik Društva Lipa Marjan Ravnikar, ki je govoril o poslanstvu Društva Lipa in pohvalil medgeneracijsko sodelovanje, ki se je posebej izkazalo v glasbenih točkah.

Po pozdravih se je prijetna prireditev nadaljevala s pesmima združenih pevskih zborov in glasbenikov Otroek poje in Mamici. Prisotne sta skozi program s številnimi lepimi besedami vodila povezovalca Pia Kladnik, ki je tudi zapela, in Mark Demian Robida. Ob citrarkah in kitaristkah smo prisluhnili članicam literarnega krožka in njihovim spominom na mame, prisotni pa smo prisluhnili tudi pesmim v angleškem in španskem jeziku. Zaploskali smo vsem, tudi citrarkam začetnicam. Vedno s svojimi melodijami in glasovi pobožajo citrarke Sončnice, tudi kitaristi Tempo. Učenci so recitali najlepše pesmi o mamah pesnika Toneta Pavčka in se predstavili tudi z igranim prizorčkom, Notice, citrarska skupina, se je najbrž ob igranju venčka slovenskih ljudskih spominjala praznovanja 10.

rojstnega dne. Čudovit večer so prevemale želje vseh mater sveta, da bi našli pot, če bi se izgubili v labirintu, pa tudi pogum, srečo, zadovoljstvo, najlepše noči in najpopolnejše dni. Za ples je poskrbela Plesna šola Miki, čudovite Avsenikove in Slakove pesmi pa so, tudi ob harmonikarju Boštjanu Cerarju, zaokrožile prijeten praznični večer, za katerega bi lahko za podnaslov izbrali naslov pesmi: Srečen sem, da bi ves svet objel.

Za slovo smo prisluhnili pesmi Mamica je kakor zarja in številnim zahvalam vsem, ki so omogočili praznični večer Organizatorji koncerta se za podporo zahvaljujejo pokroviteljem: JSKD, območni izpostavi Domžale, Krajevni skupnosti Slavka Šlandra, Krajevni skupnosti Venclja Perka, Krajevni skupnosti Simona Jenka, Centralni čistilni napravi Domžale - Kamnik in Cvetličarni Vijolica Dob.

Bila je to nepozabna srčna prireditev, ko smo lahko vsi skupaj rekli: Vesele pesmi iz srca bo najbolj vesele mamica moja.

VERA VOJSKA
FOTO: MIRO PIVAR

Kaj je tapkanje telesa in kako pomaga?

Brezplačna vadba Dihamo z naravo je sestavljena iz različnih metod, ki nam omogočajo lažje soočanje s čustvenimi izzivi in izboljšujejo pretočnost živčnega sistema. Tokrat bomo podrobneje spoznali metodo tapkanja, ki jo izvajamo ob zaključku vadbe.

DRUŠTVO ŠOLA ZDRAVJA Izkazalo se je, da je tapkanje med drugim koristno za ljudi, ki se soočajo z depresijo, tesnobo, fobijami in posttraumatskim stresom. Na fizičnem nivoju spodbudi živčni sistem, dvigne mišični tonus ter izboljšuje limfni in krvni obtok. Tapkanje je pre-

z dlanmi pretapkamno celotno telo. Lahko jo izvajamo hkrati s kakšno drugo aktivnostjo ali pa samostojno. Odlično se prileže zjutraj, pred obrokom, saj nas zbudi in aktivira.

Redno izvajanje vadbe Dihamo z naravo deluje preventivno in kurativno, saj umirja um, sprošča ču-

Domžalska skupina Tisa med izvajanjem vadbe Dihamo z naravo

prsto in neboleče; hitro se ga lahko nauči vsak udeleženec vadbe, ki nato metodo lahko uporabi kadarkoli in kjerkoli.

Študija, objavljena v časopisu Mentalnih boleznih in boleznih živcev (Journal of Nervous and Mental Disease), najstarejši recenzirani, psihološki reviji v Združenih državah Amerike, je pokazala, da so tehnike tapkanja bistveno bolj znižale glavni stresni hormon kortizol kot druge metode, ki so jih v raziskavi primerjali.

Tapkanje uravnateži aktivnost med simpatičnim in parasimpatičnim delom možganov, kar ustvarja 'nevtralno čustveno stanje', ki je zlati standard zdravja in dobrega počutja. To je tudi stanje, ki ga ljudje že tisočletja poskušajo doseči z meditacijo, molitvijo, jogo in drugimi praksami čuječnosti.

Tehniko izvajamo stoje, in sicer tako, da po določenem vrstnem redu

stvene napetosti ter skrbi za gibljivost hrbtenice in sklepov.

Da bi spoznali točen postopek tapkanja telesa, vas vabimo, da se udeležite brezplačne tedenske vadbe Dihamo z naravo, ki v Domžalah poteka vsak ponedeljek od 17.30 do 18.30 v Češminovem parku.

Priključite se lahko kadarkoli še vse do konca junija ter v septembru in oktobru 2023. Za več informacij obiščite spletno stran: <https://solazdravja.com/category/dihamo-z-naravo/>.

Na vadbo se lahko prijavite na barbaramlakar@gmail.com. Prijava ni obvezna, je pa priporočljiva, saj vas lahko vadiateljica v primeru slabega vremena obvesti o nadomestni lokaciji oziroma o nadomestnem terminu izvedbe vadbe.

ANDRAŽ PURGER, PROF. ŠP. VZG.,
VODJA PROJEKTA DIHAMO Z NARAVO,
DRUŠTVO ŠOLA ZDRAVJA
FOTO: B. MLAKAR

Zeliščarji društva Lipa na obisku v Radovljici

Ko pride v deželo pomlad, se z naravo prebudimo tudi ljudje in komaj čakamo, da nabereмо prve zvončke, regrat in čemaž, da nas zjutraj zbudi ptičje petje in sonček prijetno pogreje.

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE, DRUŠTVO LIPA Naša mentorica Katja Rebolj nas je povabila na prvo potepanje v letošnjem letu – v Radovljico. Prvič smo se tudi odločili, da se na pot odpravimo z avtobusi in vlakom. Pot je bila še bolj zanimiva, ker se marsikdo od nas že dolgo ni peljal z vlakom.

V Radovljici nas je pričakalo toplo spomladansko sonce. Stari del mesta je lepo urejen, z izložbami, ki jih krasijo že velikonočni aranžmaji, vredni fotografiranja, kot ideja za okrasitev doma. Na pročelju Čokoladnice pa napis, ki vabi: Za srečo ni tablet, je pa čokolada!

Katja se je dogovorila za kosilo v Hiši Linhart na Linhartovem trgu, kjer nas je z vrhunsko kulinarijo razvajal priznani chef Uroš Štefelin. Vsak krožnik je bil nekaj posebnega in vsak grizljaj pravo kulinarično doživetje.

Za slovo se je chef še fotografiral z nami, in če bi se radi razvajali, ga obiščite.

Staro mestno jedro Radovljice se ponaša z najpomembnejšo srednjeveško in renesančno arhitekturo ter kulturno dediščino na Slovenskem.

Tu se nahaja tudi Lekarniški in alkimistični muzej, ki je v družinski lasti družine, lastnice kozmetike Mioba.

Ob vstopu v lekarno te objame čudovito opojen vonj zelišč in dišečih olj, ki te vabi, da raziščeš notra-

nost in bogato dediščino zbiratelj. Muzej ponuja obiskovalcem vpogled v minulih dveh tisočletjih svetovne farmacije, s poudarkom na razvoju na slovenskem ozemlju.

V njem je zbranih več kot 2000 predmetov. Lahko vidimo opremo le-

karn iz 18. in 19. stoletja, zbirko italijanskih in španskih alborelov – okrašenih keramičnih posod za shranjevanje zdravil, lekarniški in alkimistični laboratorij, zbirko možnarjev iz obdobja od 12. do 19. stoletja ter tehnične in uteži. V zbirki je 30 farmacevtskih knjig, izdanih med 15. in 19. stoletjem ter etnološka zbirka ljudskega zdravilstva na našem ozemlju.

Skozi muzej nas je vodila še zanimiva igra – 12 nalog, ki smo jih ob ogledu reševali in prejeli še diplomu za uspešno delo, ki nas bo vedno spomnila na prijetno druženje v Radovljici in nenazadnje na to, da smo se v vseh teh letih druženja pri zeliščarjih veliko naučili in to praktičiramo tudi v vsakdanjem življenju.

Pot domov je vedno krajša, čeprav enaka, in poslovlili smo se v pričakovanju novega odkrivanja lepote in narave naše lepe dežele.

MARINA KOPAČ
FOTO: MIMI MIKLAČIČ

Priprave na 3. srečanje upokoencev v Domžalah

Pomlad. Za nekatere najlepši letni čas, za druge prebujenje po zimi, ki to nekako že več let ni, kar je bila.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV DOMŽALE

Tako se mraz in nestanovitno vreme vlečeta že leta, kar nekako v poletje. Ravno takšni smo ljudje, različni, kot letni časi, kot vreme, ampak prav je tako. Različnost nas dela posebne, nas bogati, razvršča in nas uvršča v življenje. Obenem nam da tudi svoje mišljenje in razmišljanje, vsakemu po svoje. Kaj je komu všeč, je zelo osebno mnenje. Kaj je prav, to pa je že tema za razpravo. Prav je tisto, kar je dobro, dobro pa je tisto, kar je v korist večini. In takšno stališče zavzemamo in ga uresničujemo po vnaprej začrtanem in sprejetem programu na letni skupščini tudi v Društvu upokoencev Domžale.

Odbori, socialni program (SzS), ročno spretnostne delavnice, šport, šah, mesečne poučne ekskurzije, stanovanjska komisija, odbor za načrtovanje srečanja upokoencev in investicije delajo s polno paro. Kajti čas nam vsem hitro, prehitro beži. Leto se obrne kot bi mignil in programe je treba izpeljati, jih udejanjiti in uresničiti. To je naša zaveza vsem članicam in članom društva, da kar jim obljubimo, tudi izpolnimo.

Pri športnih dejavnostih so možnosti velike, da vsak najde nekaj dobrega in v korist zdravju; pohodi, ples, biljard, bowling balinanje, pa še več možnosti načrtujemo predvsem za drugo leto ... Šah pa je itak razred zase, kajti naši šahisti so resnično navdse dobri, uspešni. Začeli smo tudi s skupino za igranje iger s kartami, pevsko delavnico za preprečevanje demence, osebnimi pogovori in svetovanjem osebam z demenco in njihovim svojcem.

Vse moči trenutno usmerjamo k 3. srečanju upokoencev v Domžalah. Srečanje bo letos drugačno, pestro, posebno. To bo srečanje tudi vseh upokoencev v PZDU Ljubljana z okolico. Tako vas že danes vabimo, da se nam pridružite v četrtek, 8. junija 2023, od 13. do 18. ure na prostoru pokritega drsališča v Domžalah. Vreme nam tako ne bo prišlo

do živlega, saj nas bo streha varovala tako pred vročino kot pred morebitnim dežjem. Program bo lep, pester, kulturno-glasbeno bogat, pa tudi za hrano in pijačo bo preskrbljeno. Pridite, ne bo vam žal.

Prav tako bomo v jeseni nadaljevali z delavnicami pravilne uporabe pametnih telefonov in dela z računalniki. Svojo udeležbo prijavite v tajništvo društva. Lahko se boste udeležili tudi drugih poučnih predavanj, ki jih pripravljamo na jesen in zimo.

Brezplačni prevozi za starejše se bodo opravljali tudi v poletnem času. Naročite se lahko na telefon 051 262 100 vsak delavnik od ponedeljka do petka od 9. do 12. ure. Do prevozov ste upravičeni vsi, ki ste občani Domžal, starejši od 65 let in nimate pokojnine večje od 880 evrov. Prevozi trajajo od 7. do 16. ure do 25 km v eno smer.

Izdelali smo tudi novo zgibanko, ki jo lahko dobite, če nas osebno obiščete na sedežu društva, Ulica Simona Jenka 11, Domžale. Vse naše aktivnosti, zanimivosti in dogodki so objavljeni tudi na naši spletni strani: <https://www.drustvoupokoencev-domzale.si/>.

Kot vidite, se vsi trudimo, da za vse nas naredimo in vsem omogočimo čim boljše preživljanje jesen življenja. Za vsakega se dogaja nekaj,

kar mu lahko popestri mogoče turoben, osamljen vsakdan.

Ker pa se zavedamo, da je vse lahko še boljše, vas vabimo v naše vrste, da s svojim bogatim znanjem in življenjskimi izkušnjami pomagate uresničiti vse to tako, da bo program še polnejši in pestrejši. Saj veste, več glav več ve, tako da prisrčno vabljeni.

Za vse informacije pa smo vam na voljo na sedežu društva, v času uradnih ur. To je zdaj v poletnem času ob ponedeljkih in petkih od 9. do 11. ure ali pa na telefon 01 724 19 04.

Bodite lepo in ostanite zdravi!

DU DOMŽALE

Srečanje za materinski dan

Spet je leto naokrog in tako smo se krajanke KS Preserje pri Radomljah zbrale 24. marca na poznem kosilu v gostilni Pri Jurju.

KS PRESERJE PRI RADOMLJAH

Srečanje je organizirala krajevna skupnost. Druženje je bilo posvečeno dnevu žena in materinskem dnevu. Zbralo se nas je kar lepo število, zelo spodbudno pa je, da nas je pa vsako leto več in da se nam pridružijo tudi mlajše generacije. To je prilžnost, ko se marsikatera krajanke srečajo po dolgem času in lahko obujajo spomine. Vedno pa nas po

dobrem kosilu čaka tudi kulturno-umetniški program. Tokrat so nam zaplesali člani Folklorne skupine Kamnik. Zelo se veselimo prihodnjega srečanja, na katerega naše krajanke vabimo še v večjem številu. Za spodbudo pa si lahko ogledate nekaj letošnjih utrinkov.

Tanja Vesel in Sabina Zupan

KS PRESERJE

Očiščena Krajevna skupnost Simona Jenka

KS SIMONA JENKA Kljub ne najbolj prijaznemu vremenu smo krajan KS Simona Jenka uspešno izvedli prostovoljno čistilno akcijo Očistimo Domžale 2023 – Očistimo Krajevno skupnost Simona Jenka.

VERONIKA BANKO, PREDSEDNICA SVETA KS SIMONA JENKA DOMŽALE

MEDICINSKA PEDIKURA
Pančur d.o.o.

031/353 347

možnost DARILNIH BONOV

skrbimo za zdravje vaših stopal

NOVA LOKACIJA
Slamnikarska 3B, Domžale
nasproti Sanolaborja

POIŠČITE NAS TUDI NA FACEBOOKU

SLAMNIK

GLASILO OBČINE DOMŽALE

#mladiZamlade

DAN ZA MLADE

26. 5. 2023

14:30-22:00

V PARKU MARTINA KRPA

KONCERT NIPKE IN POLKAHOLIKI

ŠPORTNI IZZIVI • PAINTBALL DVOBOJ • DELAVNICE ILUSTRACIJE

ZABAVNE PUSTOLOVŠČINE • BRALNICE POD SLAMNIKOM - OD 13. URE DALJE

Biotera

Član skupine **VEOLIA**

Biotera podjetje za ravnanje z organskimi odpadki, d.o.o. na podlagi 10. člena Uredbe o ravnanju z biološko razgradljivimi kuhinjskimi odpadki in zelenim vrtnim odpadkom (Uradni list RS, št. 39/2010) in 9. člena Uredbe o ravnanju z odpadnimi jedilnimi olji in mastmi (Uradni list RS, št. 70/2008) objavlja

NAZNANILO

O NAČINU ODDAJANJA BIOLOŠKO RAZGRADLJIVIH KUHINJSKIH ODPADKOV IN ODPADNIH JEDILNIH OLJ IZ GOSTINSTVA

Kot registriran zbiralec biološko razgradljivih kuhinjskih odpadkov ter odpadnih jedilnih olj in maščob, vpisan v evidenco zbiralcev odpadkov, ki jo vodi Agencija RS za okolje pod številko 35469-10/2013, obveščamo vse povzročitelje kuhinjskih odpadkov in odpadnih jedilnih olj iz gostinstva, da oddajanje kuhinjskih odpadkov in odpadnih jedilnih olj poteka na sledeč način:

Biorazgradljive kuhinjske odpadke in odpadna jedilna olja prevzemamo od povzročiteljev oziroma imetnikov odpadkov s celotnega področja Republike Slovenije. Odpadki se oddajajo na lokaciji nastanka odpadkov v vodotesnih posodah. Pobrano polno embalažo takoj nadomestimo s prazno, očiščeno in dezinficirano. Pogostost oddajanja odpadkov poteka v dogovoru z imetnikom odpada. Odvozi se izvajajo z vozili, namenjenimi za prevoz tovrstnih odpadkov, ki ustrezajo normativom glede opremljenosti.

BIOTERA d.o.o.

DOGAJA SE ...

Razstava cvetja in tulipanov
Arboretum Volčji Potok, 1. maja

1. maj, ponedeljek

Mestni kino Domžale

16.00 | ZAJČJA ŠOLA: VELIKA KRAJA JAJC
KINOKLUB
Animirani film / režiser: Ute von Münchow-Pohl / 2022 / 76' / sinhronizirano, 6+ / vodja tolpe mestnih zajcev se hoče za vselej znebiti velike noči, zato se poveže z lisicami. Maks pa mu mora to preprečiti.

18.00 | KITI, VARUHI PLANETA
KINOKLUB

Dokumentarni film / 2022 / 82' / sinhronizirano, 7+ / čudovito posnet dokumentarni film je hvalnica lepoti, inteligenci in veličastnosti kitov.

20.00 | TRIJE MUŠKETIRJI: D'ARTAGNAN
KINOKLUB

Pustolovski film / po romanu Alexandra Dumasa / igralci: Eva Green, François Civil, Vincent Cassel, Romain Duris, Pio Marmai, Louis Garrel / 2023 / 121' / neverjetna, junaška zgodba pripoveduje zgodbo o mladeniču D'Artagnanu, ki od doma odide v Pariz v upanju, da postane gardni mušketir.

Arboretum Volčji Potok
8.00-20.00 | SPOMLADANSKA RAZSTAVA CVETJA IN TULIPANOV

Razstava spomladanskega cvetja in tulipanov v Arboretumu je tradicionalno zaznamovana z vrvežem in pisano paleto barv / parkirišče je brezplačno in urejeno v bližnji vhoda / z novega razglednega stolpa se vam bo odprl pogled na grede tulipanov in širšo okolico Arboretuma Volčji Potok.

2. maj, torek

Mestni kino Domžale

16.00 | BRATA SUPER MARIO
KINOKLUB
Animirani pustolovski film / The Super Mario Bros. Movie / režija: Aaron Horvath, Michael Jelenic / 2023 / 92' / sinhronizirano, 6+ / super brata Mario in Luigi se znajeta v čarobnem kraljestvu, kjer se morata s pomočjo princeske v zapletenem labirintu spopasti z močnim Bowserjem in ustaviti njegove načrte za svetovno nadvlado.

18.00 | MAMA MAFIA
KINOKLUB

Komedija / režija: Catherine Hardwicke / igralci: Toni Collette, Monica Bellucci, Sophia Nomvete, Alessandro Bressanello, Eduardo Scarpetta, Tommy Rodger / 2023 / 101' / od predmestne gospodinje do neusmiljene mafijske šefice.

20.15 | KITI, VARUHI PLANETA
KINOKLUB

Glej opis pod 1. maj.

Lutkovno-glasbena predstava: Ponočnjaki
Kulturni dom Franca Bernika Domžale, 8. maja

21.00 | STAROSTNIKI

Grozičevka / režija: Raúl Cerezo in Fernando González Gómez / 2022 / 95' / dogajanje je postavljeno v Madrid med vročinskim valom in spremlja nenavadno vedenje starejših ljudi, pri čemer se osredotoča na osemdesetletnika, ki po samomoru svoje žene zapade v stanje demence, kar sproži niz paranormalnih dogodkov, ki bodo ogrozili življenja njegove družine.

Klub Blunout

20.30-23.00 | KRAJNČAN BROTHERS
Koncert / večkrat nagradjen in mednarodno uspešna žigana in Kristijan Krajnčan združujeta vokal, violončelo, tolkala in ples v osupljivo odisejo, ki z neusahljivo energijo jedra med različnimi žanri, generacijami, temperamenti in emocijami.

7. maj, nedelja

Mestni kino Domžale

17.00 | VARUHI GALAKSIJE: 3. DEJANJE
KINOKLUB

Glej opis pod 4. maj.

20.00 | JEZDECA ZA ZAMUDNIKE
KINOKLUB

Dama / režija: Dominik Mencej / igrajo: Timon Šturbej, Petja Labovič, Anja Novak, Nikola Kojo, Peter Musevski / 2022, Slovenija, Srbija, Bosna in Hercegovina, Italija, Hrvaška / 107' / mladi slovenski režiser, navdihnjen z Golimi v sedlu, je posnel nostalgično zgodbo o dveh prijateljih, ki se podata na cesto v iskanju svobode, ljubezni in samih sebe / nagrada občinstva in vesna za najboljšega igralca na Festivalu slovenskega filma.

8. maj, ponedeljek

Kulturni dom Franca Bernika Domžale

9.30 + 11.00 | PETER KUS, TERY ŽEŽELJ: PONOČNJAKI
Abonma OTROŠKI
Lutkovno-glasbena predstava / Lutkovno gledališče Maribor, WERK 89 Dunaj, Zavod Kuskus / režija, glasha in glasbeni instrumenti: Peter Kus / igrajo: Urška Cvetko, Miha Bezeljak, Elena Volpi in Michael A. / 45' / glasbeno-gledališka predstava o deklitki Tonki, ki ne more zaspati, saj jo iz sna dramijo nočni zvoki Ponočnjaki.

Mestni kino Domžale

19.00 | MODELAR
KINOKLUB

Glej opis pod 3. maj.

Domžalski komorni zbor Dancing Queen
Kulturni dom Franca Bernika Domžale, 15. maja

Galerija Domžale

19.00 | EMINA DJUKIČ: BREZČAS

Odprtie razstave / z umetnico se bo pogovarjal Jurij Smole / razstava bo odprta do 1. junija.

Mestni kino Domžale

19.00 | DO ZMAGE IN NAPREJ
Dokumentarni film / režija: Guðjón Ragnarsson / 2021 / 70' / podnapiši, 10+ / navdihujoč dokumentarec o skupini deklit, ki trenirajo košarko pod vodstvom nekonvencionalnega trenerja, ki pred njih ves čas postavlja nove izzive.

20.00 | ZVERI

KINOKLUB

Kriminalni triler / režija: Rodrigo Sorogoyen / 2022 / francoski par srednjih let se preseli v odmaknjeno vas v španski Galiciji, kjer išče bližino narave, njuna navzočnost pa dva domačina razvname do popolne sovražnosti in nasilja.

12. maj, petek

Knjžnica Domžale

16.00-19.00 | IGROTEKA

Glej opis pod 5. maj.

Krajevna knjižnica Ihan

18.00 | BRALNE TAČKE

Beremo kužku, skupinsko / za otroke od 4. leta dalje / spletna prijava / org.: Društvo ambasadorji nasmeha, Krajevna knjižnica Ihan.

13. maj, sobota

Mestni kino Domžale

18.00 | JAZ IN MOJ MUC RU

Mladinski film / knjižna predloga Maurice Genevoix / 2023 / 83' / podnapiši, 7+ / velika mačja dogodivščina desetletne Clémence in mačka Ruja, ko se iz Pariza odpravita na podeželje, v koč v ostriju gora.

19.00 | KO LJUBEZEN SPET POTRKA

KINOKLUB

Romantična komedija / po romanu Sofie Cramer / igralci: Sam Heughan, Priyanka Chopra Jonas, Russell Tovey, Celia Imrie, Céline Dion / 2023 / 105' / Mira Ray preboleva smrt svojega zaročenca, zato pošlje vsto sporočil na njegovo staro telefonsko številko – vendar ne ve, da je bila ta številka dodeljena novemu službenemu telefonu novinarja Roba Burnsa.

20.00 | KLUB ZADOVOLJNIH ŽENSK:

NASLEDNJE POGLAVJE

Romantična komedija / režija: Bill Holderman / igralci: Jane Fonda, Mary Steenburgen, Diane Ke-

Fotografska razstava: O grajskih vrtnarjih
Kulturni dom Radomlje, 22. maja

18. maj, četrtek

MEDNARODNI DAN MUZEJEV

GALERIJA DOMŽALE

odprta od 10.-12. ure in od 17.-19. ure / v galeriji je na ogled razstava Emina Djukič: Brezčas / vstop prost.

MENAČENKOVA DOMAČIJA

odprta od 10.-12. ure in od 17.-19. ure / v muzejski hiši sta na ogled stalni razstavi o kmečko-obrtniški družini Ahčin in kiparju Francetu Ahčinu ter občasnna razstava Katarina Goltez: V kraljestvu konjev / vstop prost.

SLAMNIKARSKI MUZEJ

odprta od 10.-12. ure in od 17.-19. ure / v muzeju je na ogled stalna razstava 300 let slamnikarstva na Domžalskem in občasna razstava Kofutnikova domačija v Srednjih Jaršah: Včeraj, danes, jutri / vstop prost.

Mestni kino Domžale

19.00 | ZVERI

KINOKLUB

Glej opis pod 11. maj.

20.00 | KLUB ZADOVOLJNIH ŽENSK:

NASLEDNJE POGLAVJE

Glej opis pod 13. maj.

Center Terra Anima

19.00 | ZGODBARJENJE OB OGNJU

Dušni zemljevit žabjeje kralja / Neja Meta Rojc / čas trajanja: 1 uro / dogodek je brezplačen, dobrodošli prostovoljni prispevki.

Spletno izobraževanje

9.00-13.00 | FINANČNA PISMENOST

Varstvo potrošnikov in njihove pravice ter spletno nakupovanje / spletno izobraževanje prek platforme zoom / projekt FINLIT v splošnih knjižnicah za ciljno skupino 55+ / obvezne prijave na: info@dom.sik.si / izobraževanje je brezplačno / org.: Knjižnica Domžale.

Krajevna knjižnica Ihan

17.00 | PRAVLJIČNA URICA

Priprava pravilic / za otroke od 4. leta dalje / predhodna prijava: 08 205 01 73 / org.: Krajevna knjižnica Ihan.

Knjižnica Domžale

17.00-17.50 | PRAVLJIČNA URICA

Glej opis pod 4. maj.

19.00 | KOLESARSKA POT PO BLIŽNJEM

VZHODU IN AFRIKI

Potopisno predavanje / kolesarjenje od Izraela do Kolumbije, Egipta, Sudan in Etiopije do Kenje.

Monokomedija: Nikoli ni prepozno
Poletno gledališče Studenec, 25. maja

20. maj, sobota

Kulturni dom Franca Bernika Domžale

10.00 | NATALIJA MANJLOVIČ VARGA,

ANDREJ ROZMAN ROZA: POVODNI MOŽ

AMBROŽ

Abonma otroški SOBOTNA MATINEJA in IZVEN Plesno-gledališka predstava za otroke / Plesni teater Ljubljana / koreografija in režija: Natalija Manjlovič Varga / soustvarjanje in izvedba: Barbara Kanc, Katarina Barbara Kavčič / Veronika Valdeš, Tines Špiak, Andrej Rozman Roza / 45' / koncertna različica predstave o povodnem možu Ambrožu, ki se iz vodnih globlin odpravi na kopno poiskati ženo.

Močvirje Blata in Mlake & Center Terra Anima

16.00 | ALTERNATIVNO VODENJE

Vodenje po poučni poti Blata in Mlake: sprehod z vajami za poglobljen stik z naravo in zgodbami za globlje spoznavanje močvirja / 1,5 ure / dogodek je brezplačen, dobrodošli prostovoljni prispevki.

19.00 | METAMORFOZE MOČ-VIR-JA

Večer zgodb za odrasle / pričevanje: Ivanka Učakar, Nataša Tanko, Renata Lapanja, Zdenka Čebašek Travnik, Tina Koščak, Neja Rojc in Špela Kaplja / dogodek je brezplačen, dobrodošli prostovoljni prispevki.

Mestni kino Domžale

17.00 | BRATA SUPER MARIO

KINOKLUB

Glej opis pod 2. maj.

18.00 | V 80 DNEH OKOLI SVETA

Animirana pustolovščina / režija: Samuel Tourneur / po romanu Julesa Verne / 2021 / 82' / sinhronizirano, 6+ / Passepartout je mlada in učena opica, ki ves čas sanja o tem, da bi postal raziskovalec.

19.00 | JAZ IN MOJ MUC RU

KINOKLUB

Glej opis pod 13. maj.

20.00 | HITRI IN DRZNI X

Glej opis pod 19. maj.

21. maj, nedelja

Mestni kino Domžale

17.00 | V 80 DNEH OKOLI SVETA

KINOKLUB

Glej opis pod 20. maj.

18.00 | BRATA SUPER MARIO

Glej opis pod 2. maj.

19.00 | DUNGEONS & DRAGONS: ČAST

MED TATOVAMI

KINOKLUB

Koncert: Klemen Slakonja
Klub Blunout, 26. maja

25. maj, četrtek

Poletno gledališče Studenec | Kulturno

društvo Miran Jarc Škocjan

21.00 | NIKOLI NI PREPOZNO

Monokomedija o iskanju smisla in ravnovesja, ki ugotavlja, da za pogovor s svojo podobo v zrcalu ni nikoli prepozno – lahko pa je, zlasti, če se v zrcalo pogledate z žlahtno komedijanko Mojco Fatur, do solz zabavno.

Mestni kino Domžale

19.00 | TIHO DEKLE

KINOKLUB

Drama / režija: Colm Bairéad / po zgodbi Foster Claire Keegan / 2022 / 95' / tiho presunljiva, rahlo-čutna pripoved o odrasčanju, ki skozi oči mlade protagonistke raziskuje vprašanja družine, osamljenosti in žalovanja.

20.00 | TOLPA IZ TEMPLE WOODSA

Kriminalna drama / režija in scenarij: Rabah Ameur-Zaitmeche / 2022 / 112' / upokojeni vojak živi v stanovanjskem naselju Temple Woods zunaj Pariza, kjer njegov mladi sosed pripada lokalni tolpi, ki namerava oropati konvoj arabskega princa.

26. maj, petek

Knjižnica Domžale

16.00-19.00 | IGROTEKA

Glej opis pod 5. maj.

Krajevna knjižnica Ihan

18.00 | BRALNE TAČKE

Beremo kužku, individualno / braici začetniki / predhodna prijava: 08 205 01 73 / org.: Društvo ambasadorji nasmeha, Krajevna knjižnica Ihan.

Klub Blunout

20.00-23.00 | KLEMEN SLAKONJA

Koncert / en večer, en band, en človek, tisoč obrazov / v nepozabnem, smeha polnem večeru, v katerem bodo zasijali njegovi pevski, igralski in imitacijski talenti, se bo Klemen Slakonja z vrhunskimi glasbeniki (Small Band: Ni, da ni) sprehajal med različnimi žanri.

27. maj, sobota

Mestni kino Domžale

17.00 | BRATA SUPER MARIO

KINOKLUB

Glej opis pod 2. maj.

18.00 | MALA MORSKA DEKLICA

Družinski muzikal / The Little Mermaid / režija: Rob Marshall / po zgodbi Hansa Christiana Anders-

20.00 | NEKEGA LEPEGA JUTRA *Glej opis pod 3. maj.*

9. maj, torek

Knjižnica Domžale
9.30-10.30 | **IGRALNE URICE**
Igrarije v knjižnici / za predšolske otroke od 2. leta dalje ter stariše, skrbnike, dedke in babice / vstop prost / org.: Knjižnica Domžale.

9.30 + 11.00 | **PETER KUS, TERY ŽEŽEL:** **PONOČNJAKI**
Abonma OTROŠKI
Glej opis pod 8. maj.

Mestni kino Domžale
17.00 | **OSEM GORA**
Abonma SREBRNO PLATNO in IZVEN
Drama / po romanu Paola Cognettija / 2022 / 147' / zgodba o prijateljstvu – o otrocih, ki postanejo moški in poskušajo izbrisati sledi svojih očetov, vendar se skozi vse ovinkne življenja vedno znova vrnejo domov.

20.00 | **IZGINJANJE PREMIERA**

Dokumentarni film / režija: Andrina Mračnikar / 2022 / 99' / filmska ustvarjalka Andrina Mračnikar se poda v svojo južnokoroško domovino, da bi raziskala, zakaj slovenski jezik in slovenska kultura čedalje bolj izginjata iz vsakdanjega življenja / dokumentarac, ki spretno prepleta osebno in politično, je prejel nagrado občinstva na graškem festivalu Diagonale.

10. maj, sreda

Kulturni dom Franca Bernika Domžale
9.30 | **PETER KUS, TERY ŽEŽEL:** **PONOČNJAKI**
Abonma OTROŠKI
Glej opis pod 8. maj.

Mestni kino Domžale
19.00 | **VARUHI GALAKSIJE: 3. DEJANJE**
KINOKLUB
Glej opis pod 4. maj.

20.00 | **KONOPOLJA OSVOBAJA DOMŽALSKA PREMIERA**
Dokumentarni film / režija: Miha Čelar / scenarij: Miha Čelar / pripoveduje: Rambo Amadeus / 2022 / 81' / konoplja osvobaja je s humorjem prežet dokumentarni esej o aktivistih iz Slovenije in od drugod, ki so svoje življenje posvetili legalizaciji konoplje.

11. maj, četrtek

Center za mlade Domžale
18.00 | **MOJ CAJT – MOJA IZBIRA**
Odrpje razstave nagrajenih del likovnega in literarnega natečaja Moj cajt – moja izbira in podelitev priznanj.

Knjižnica Domžale
17.00–17.50 | **PRAVLJIČNA URICA**
Glej opis pod 4. maj.

19.00 | **BRIGITA LANGERHOLC: DO GILJA IN NAPREJ**
Zaključek Športne bralne značke / gostja: Brigita Langerholc / predstavitev knjige in pogovor z nekdanjo atletinjo in olimpijko / za sodelujoče pri Športni bralni znački in izven / vstop prost / org.: Knjižnica Domžale.

Krajevna knjižnica Ihan
16.30 | **KNJIGA**
Ustvarjalna delavnica / za otroke od 6. leta dalje / predhodna spletna prijava / delavnico vodi: Gordana Bajuk / org.: Krajevna knjižnica Ihan.

aton, Don Johnson, Candice Bergen / 2023 / 107' / prigrade starih najboljših prijateljic v komediji Klub zadovoljnih žensk se nadaljuje, saj se bodo s svojim knjižnim klubom odpravile v Italijo na zabavno nekega večera ujamje pogled mladeniča na robu potovanja, ki si ga prej nikoli niso uspele privoščiti.

21.00 | **MED ŽIVLJENJEM IN SMRTJO**
Kriminalna drama / 2022 / 100' / Leo Castaneda je Španec, živi v Bruslju, kjer vozi metro na liniji 6 in nekega večera ujamje pogled mladeniča na robu perona, ki je njegov sin, a ga ni videl več kot dve leti.

14. maj, nedelja
Mestni kino Domžale
17.00 | **KLUB ZADOVOLJNIH ŽENSK:** **NASLEDNJE POGLAVJE**
KINOKLUB
Glej opis pod 13. maj.

18.00 | **JAZ IN MOJ MUC RU**
Glej opis pod 13. maj.

19.00 | **DUŠE OTOKA**
KINOKLUB
ZA ZAMUDNIKE

Komična drama / režija: Martin McDonagh / 2022 / 109' / Colin Farrell in Brendan Gleeson po več kot desetletju znova združena na velikem platnu v šenem triumfu iskega režiserja Martina McDonagha.

20.00 | **KO LJUBEZEN SPET POTRKA**
Glej opis pod 13. maj.

15. maj, ponedeljek

Kulturni dom Franca Bernika Domžale

20.00 | **DOMŽALSKI KOMORNI ZBOR DANCING QUEEN**
Za IZVEN
Koncert / nastopa: Domžalski komorni zbor / zborovodja: Gregor Klančič / repriza prvega tematskega pop koncerta iz cikla koncertov ob 35-letnici delovanja Domžalskega komornega zbora.

16. maj, torek

Knjižnica Domžale
9.30–10.30 | **IGRALNE URICE**
Glej opis pod 9. maj.

Kulturni dom Franca Bernika Domžale
20.00 | **DOMŽALSKI KOMORNI ZBOR DANCING QUEEN**
Za IZVEN
Glej opis pod 15. maj.

17. maj, sreda

Spletna predstavitev
12.00 | **ENCYCLOPEDIA BRITANNICA ONLINE**
Predstavitev elektronskega enciklopedičnega vira Encyclopedia Britannica Online / predstavitev je v angleškem jeziku / predstavitev je brezplačna / registracija ni potrebna / povezava na predstavitev na spletni strani www.knjiznica-domzale.si / org.: Konzorcij COSEC, Britannica, Slovenske splošne knjižnice.

Knjižnica Domžale
19.00 | **Kulturno društvo Moški pevski zbor Radomlje**
Kulturna društva se predstavijo / Tedni ljubiteljske kulture / vstop prost / org.: JSKD – OI Domžale, Knjižnica Domžale.

Kulturni dom Franca Bernika Domžale
18.00 | **ZVOKI 100-TIH STRUN**
Koncert oddelka brenkal GŠ Domžale / Glasbena šola Domžale.

ZA ZAMUDNIKE
Akcijska fantazijska avantura / 2023 / 134' / očarljivi tat in skupina neobičajnih pustolovcev se poda na epsko iskanje izgubljene relikvije, vendar gredo stvari nevarno narobe, ko naletijo na napačne ljudi.

20.00 | **ROŽNATA LUNA**
Glej opis pod 19. maj.

22. maj, ponedeljek

Knjižnica Domžale
8.00–19.00 | **BUKVARNA**
Ob nacionalnem tednu prostovoljstva / nagradna anketa / nagradni miselni oreh / vstop prost / org.: Knjižnica Domžale.

10.00 | **MATEJA GOMBOC: SPOSOJENA BABICA ŠTEFI**
Pogovor z avtorico / predstavitev knjige / v okviru festivala Bralnice pod slamnikom / sodelujejo: učenci OŠ Vencija Perka / pogovor vodi: Katja Lambersček / org.: Založba MiS, Knjižnica Domžale.

19.00 | **MATJAZ MASTNAK: ZA ZDRAVE IN CVETOČE VRTNICE NA DOMAČEM VRTU**
Predavanje / gojenje in nega vrtnic / Tedni življenjskega učenja / predava: Matjaž Mastnak, strokovnjak za okrasne rastline / vstop prost / org.: Arboretum Volčji Potok, Knjižnica Domžale.

Kulturni dom Radomlje
18.00 | **O GRAJSKIH VRTNARJIH**
Fotografska razstava / ob Tednih ljubiteljske kulture JSKD Peter Rojc razstavlja obsežno fotografsko raziskovanje o vrtnarjih družine Rojc s Hudega pri Radomljah / predstavitev sestave rodbinskega drevesa / rodoslovje / Medobčinski muzej Kamnik / FKVK Mavrica.

Mestni kino Domžale
19.00 | **DO ZMAGE IN NAPREJ**
KINOKLUB
Glej opis pod 11. maj.

20.00 | **ROŽNATA LUNA**
Abonma filmski PONEDELJEK in IZVEN
Glej opis pod 19. maj.

23. maj, torek
Knjižnica Domžale
9.30–10.30 | **IGRALNE URICE**
Glej opis pod 9. maj.

Mestni kino Domžale
19.00 | **KONOPLJA OSVOBAJA**
KINOKLUB
Glej opis pod 10. maj.

20.00 | **KLUB ZADOVOLJNIH ŽENSK: NASLEDNJE POGLAVJE**
Glej opis pod 13. maj.

24. maj, sreda
Knjižnica Domžale
12.00 | **ZALOŽBA ZALA**
S knjigo in kavo v lepši dan / predstavitev knjig za ložbe Zala / vstop prost / org.: Založba Zala, Knjižnica Domžale.

Kulturni dom Franca Bernika Domžale SOLE DOMŽALE
Zaključni koncert GŠ Domžale

Mestni kino Domžale
19.00 | **JAZ IN MOJ MUC RU**
Glej opis pod 13. maj.

20.00 | **ZVERI**
KINOKLUB
Glej opis pod 11. maj.

sena / igrajo: Halle Bailey, Jonah Hauer-King, Melissa McCarthy, Javier Bardem, Norma Dumezweni / 2023 / 135' / podnapisi, 7+ / igrana različica Dineyev glasbene klasike o morski deklici, ki si želi izkusiti življenje na kopnem in zaradi ljubezni zapusti svoj praviščni podvodni svet.

19.00 | **TIHO DEKLE**
KINOKLUB
Glej opis pod 25. maj.

20.30 | **MOJ FOTR**
Komedia / About My Father / režija: Laura Ferruso / igrajo: Robert De Niro, Sebastian Maniscalco, Leslie Bibb, Kim Cattrall, Anders Holm / 2023 / 89' / ko Sebastian svojemu imigrantskemu očetu Salvu, predstavniku stare italijanske šole, pove, da bo svojo punco zaprosil za roko, Salvo vztraja, da bi rad spoznal njeno sofisticirano, bogataško družino – In srečanje se spremeni v spopad dveh različnih kultur.

28. maj, nedelja

Mestni kino Domžale
17.00 | **V 80 DNEH OKOLI SVETA**
KINOKLUB
Glej opis pod 20. maj.

17.30 | **IMALA MORSKA DEKLICA**
Glej opis pod 27. maj.

19.00 | **LUNANA: JAK V RAZREDU**
KINOKLUB
ZA ZAMUDNIKE

Drama / režija: Pawo Choyning Dorji / 2019 / 109' / zgodba, posneta v najodročnejši šoli na svetu, nas uči, da bomo srečo morda našli tam, kjer jo najmanj pričakujemo / film je osvojil številne nagrade občinstva in se kot prvi butanski celovečerec uvrstil med nominirance za oskarja.

20.00 | **HITRI IN DRZNI X**
Glej opis pod 19. maj.

29. maj, ponedeljek

Mestni kino Domžale
19.00 | **ROŽNATA LUNA**
KINOKLUB
Glej opis pod 19. maj.

20.00 | **KO LJUBEZEN SPET POTRKA**
Glej opis pod 14. maj.

30. maj, torek

Mestni kino Domžale
19.00 | **MOJ FOTR**
KINOKLUB
Glej opis pod 27. maj.

20.00 | **TIHO DEKLE**
Glej opis pod 25. maj.

31. maj, sreda

Knjižnica Domžale
9.30 in 10.30 | **IGRAJMO SE V KNJIŽNICI**
Predstavitev knjižnične igroteke / kvalitetne didaktične, poučne in ustvarjalne igrače / za organizirane skupine in izven / obvezna je predhodna prijava na oddelku za otroke in mladino / org.: Oddelk za otroke in mladino Knjižnica Domžale.

Koledar dogodkov
Zbral in uredil: **Matija Kralj**
Fotografije: **promocijsko gradivo, Marko Pigac, Mateja Račevski**
Koledar kulturnih prirediteljihaja vglasilu Slannik. Za točnost informacij odgovarja prijavitelj dogodka. Uredništvo ne odgovarja za spremembe programov in si pridržuje pravico do krajsanja prispelih informacij. Informacije o dogodkih v **junju 2023** pošljite do **17. maja** na naslov: **koledar@kd-domzale.si**.

IZ NAŠIH VRTCEV IN ŠOL

Izdelovanje butaric z dedki in babicami

V petek, 31. marca, je bilo v našem vrtcu zelo živahno. Pripravili smo namreč cvetno delavnico ter nanjo povabili stare starše naših otrok.

VRTEC DOMINIK SAVIO Mize, ki so se šibile od zelenja, so vabile k ustvarjanju butaric in šopkov za bližajočo se cvetno nedeljo. Z neverjetno dobro voljo in zagnanostjo so pod spretnimi prsti nastajale čudovite stvari. Seveda pa so otroci, ki kar niso mogli verjeti, da so na obisk prišle njihove babice, mame, dedki in očetje, z veseljem pomagali in po-

nosno ter občudujoče gledali, kako spretni so njihovi stari starši.

Pa ni šlo samo za to, da smo nekaj naredili, izdelali. Bolj pomembno je, da tkemo pristne vezi med generacijami; da stari starši vedo, da so ljubljeni, pomembni in še kako dragoceni za mlajši rod. Med otroki pa se ohranja ljubezen do tradicije pa tudi znanje. Tako so nas stari starši podu-

čili, da mora biti v pravi butarici kar sedem vrst lesa. Če želiš, da je butarica narejena samo iz naravnih materialov, namesto vrvi uporabiš srobot. V nekaterih pokrajinah pa butarici pravijo presnec. Vse to so nam povedali naši dedki in babice. Učili pa se niso samo otroci. Tudi med starimi starši jih je bilo nekaj takih, ki so ob tej priložnosti prvič izdelovali butarice. Prišli pa so tudi stari starši, ki delavnice pred cvetno nedeljo obiskujejo že več kot 10 let – vnuki se namreč vrstijo in leta tečejo. Ti so se že prav izmojstrili v izdelovanju butaric.

S strani starih staršev je stekla tudi kakšna solza, pa ne zaradi žalosti, temveč iskrene hvaležnosti, da smo se spomnili nanje. In kako veselo je sporočilo, ki ga je napisala mamica enega izmed otrok: Naša mama pa že dolgo ni prišla tako nasmejana domov. To pove vse.

Dragi stari starši, v naši hiši ste vedno dobrodošli!

URŠA LAVRIČ

Uspeh naših gimnazijk na 15. konferenci Euromath 2023 in Euroscience 2023

Od 11. do 15. marca 2023 je v Krakovu na Poljskem potekala 15. evropska konferenca matematike in znanosti Euromath 2023 in Euroscience 2023.

SREDNJA ŠOLA DOMŽALE Udeležile smo se je tudi dve profesorici matematike in dve maturantki gimnazijskega programa Srednje šole Domžale. Gostila nas je Pedagoška univerza v Krakovu.

Na konferenci je sodelovalo 370 udeležencev iz 17 držav (Cipra, Grčija, Poljske, Ukrajine, Hrvaške, Južne Koreje, Romunije, Bolgarije, Italije, Irana, Gruzije, Slovenije ...). Učenci in dijaki so tekmovali v različnih disciplinah: v individualnih in skupinskih predstavah (math & science faktor), v 20-minutnih predstavah (math & science presentation), v tekmovalju posterjev (math poster design) in v teatru (math & science theatre). Predstavitve so potekale po štirih vzporednih progah. Na eni so o

matematiki govorili osnovnošolci, na drugi srednješolci, na tretji so mladi predstavljali izbrano temo iz znanosti, na zadnji pa so bile delav-

nice, ki so jih pripravili učitelji. Uvodno predavanje z naslovom Kako je izum mikročipa spremenil svet, je imel profesor s Tehnične univerze iz Gradca dr. Bernd Deutschmann.

Na predvečer mednarodnega dne matematike, ki ga praznujemo 14. marca (približek za število pi je 3,14), smo imeli organiziran dogodek Matematika in znanost ponoči, 14. marca pa je bila slavnostna podelitev nagrad in zaključek konference. Dijakinji Tina Zupan in Teja Nemec sta osvojili prvo nagrado v disciplini mathposter design competition. Čestitke!

Matematiko je za kraljico znanosti okronal že Carl Friedrich Gauss, tokrat pa smo jo lahko opazovali kot povezovalko ljudi različnih starosti, narodnosti in kompetenc. Gre za vedo, ki je univerzalna, saj združuje vse ljudi, ne glede na kulturne in geografske meje. Noben drug predmet se ne poučuje od 1. razreda naprej v vseh šolskih sistemih na svetu. Nekaterim se zdi matematika težka, drugi trenje matematičnih orehov naravnost obožujejo. Udeležence konference je združila ideja, da je matematika zanimiva in zabavna. Razvijali so raziskovalne, sodelovalne in komunikacijske spretnosti ter spoznali nove prijatelje iz različnih držav.

MARTA HROVATIN,

SREDNJA ŠOLA DOMŽALE

Zmagovalci v kreativnosti z odpadno embalažo

Srednja šola Domžale je že nekaj let aktivna pri ozaveščanju dijakov na področju ekologije.

SREDNJA ŠOLA DOMŽALE Veliko smernic za delo ponuja Ekošola, ki z razpisanimi projekti spodbuja učitelje in dijake h kreativnemu razmišljanju.

Kam z odpadno embalažo, kako jo reciklirati in ponovno uporabiti,

je bil letošnji šolski podvig. Dijaki za malico dobijo sok v tetrapaku. Ker mi je bila embalaža všeč, sem jo shranjevala v omari v razredu. Dijaki so to opazili in tudi sami kdaj prinesli prazno embalažo. V začetku leta smo z dijaki shranjeno odpadno embalažo razrezali in jo očistili. Sledilo je sestavljanje. S pomočjo vročega voska in spenjača je iz odpadne embalaže nastalo dolgo krilo in zgornji del oblačila, kar so učenci tudi pomerili. Dijaki so bili nad nastalo kreacijo navdušeni in takoj so se pojavile nove ideje.

S kreacijo oblačila iz odpadne embalaže, ki je bila razstavljena na sejmu Altermed & Green Vita v Celju, smo se uvrstili na 3. mesto, za kar smo prejeli tudi nagrado Eko-paket.

DAMJANA JOVAN IN

BARBARA GRAMC VODOPIVEC

Hodimo skupaj – že 30 let

Vrtec Dominik Savio – Karitas Domžale je zasebni vrtec s koncesijo. Vse od ustanovitve je del javne mreže, ki zagotavlja kvalitetno predšolsko vzgojo v občini Domžale.

Vrtec je prve otroke sprejel leta 1993 in letos praznuje 30 let delovanja.

V nedeljo, 7. maja 2023, vas ob 10.00 vabimo v župnijsko cerkev Domžale k slovesni sveti maši s spremljevalnim programom, pri kateri se bomo s hvaležnostjo ozrli na prehojeno pot. Praznujte z nami tudi vi!

VRTEC DOMINIK SAVIO – KARITAS DOMŽALE

Čistilna akcija 2023

Tudi letos se je OŠ Dragomelj odločila, da sodeluje v čistilni akciji, ki jo je organizirala Občina Domžale v sodelovanju s krajevnimi skupnostmi.

OŠ DRAGOMELJ V petek, 24. marca 2023, smo vsi zaposleni skupaj z učenci zavihali rokave, si nadeli rokavice in očistili kraje Dragomelj, Pšata, Šentpavel in Podgorica. Seveda smo poskrbeli za varnost vseh, zato so najmlajši čistili otroška igrišča, starejši pa so pobirali smeti v širši okolici šole. Izkazalo se je, da je bila akcija nujno potrebna, saj smo na travnikih, v gozdičkih, poteh ob avtocesti in v jarkih našli veliko odpadkov, predvsem prazne plastenke, pločevinke, embalaže hrane in gradbeni material. Po dogovoru s krajevno skupnostjo smo večje vreče s smetmi pustili ob poteh, od koder so jih popoldan odpeljali gasilci. Po akciji nas je v šoli pričakalo sadje, ki nam ga je za dobro opravljeno delo priskrbelo Krajevna skupnost Dragomelj-Pšata.

Kljub slabemu vremenu se je akcija v soboto dopoldan nadaljevala. Zbrali so se krajanji in nadaljevali s čiščenjem in urejanjem kraja. Gasilci so očistili reko Pšato, avtobusni postaji in ekološke otoke. Po akciji je ob dobri hrani in pijači sledilo

druženje v gasilskem domu.

Vsi učenci so bili zadovoljni, da so lahko sodelovali v čistilni akciji, saj se dobro zavedajo, kako pomembno je, da je okolica, v kateri bivamo, čista. Z ekološkimi vsebina-

mi pa nadaljujemo naslednji mesec, saj smo 22. aprila praznovali svetovni dan Zemlje in pripravili zbiralno akcijo starega papirja.

Vsem učencem, zaposlenim in krajanom zahvala za pomoč, dobro voljo in odlično opravljeno delo. Naša okolica je spet čista. Upamo in si želimo, da še dolgo ostane taka.

GABRIJELA VIŠENJAK,
OŠ DRAGOMELJ

Obisk Mačka Murija v skupini Ptičkov

Ko zapel je zvonček v uri, se prebudil je Maček Muri in nas obiskal v vrtcu ... Brez heca. V začetku marca smo Ptički iz vrtca Urša za starše pripravili kratko plesno štorijo o Mačku Muriju.

VRTEC URŠA Že pretekli mesec smo ob slikanici Mačka Murija izpod peresa Kajetana Koviča stopili v mačje mesto, spoznali navade mačk in mačkonov ter se poistovetili z njimi ob poslušanju skladb o Mačku Muriju v izvedbi Nece Falk. Mačje mesto

in prebivalce tega mesta smo tako vzljubili, da smo želeli košček doživetij podeliti s starši. Tako smo jih povabili na krajšo plesno predstavo. Ker smo v ta namen veliko časa preživeli ob plesnih ritmih Mačka Murija, je trud ter angažiranost opazil sam Muri in nas na dan nastopa opazoval skozi okno ter otrokom pomahal ob odlični izvedbi plesne štorije. Naslednji dan si je Muri vzel nekaj več časa ter nas obiskal še v igralnici. Prinesel nam je bonbone, z nami zaplesal, skupaj pa smo naredili nekaj prikupnih fotografij, v spomin na njegov obisk. Otroci so bili Mačka Murija zelo veseli in se jim bo zagotovo tudi brez fotografije globoko vtisnil v spomin.

Za prijetno doživetje in čudovit zaključek plesnega projekta o Mačku Muriju se zahvaljujem založbi Mladinska knjiga, ki nam je omogočila srečanje z Mačkom Murijem in posodila kostum.

ŠPELA BATIS
FOTO: SARA JUHANT

V CENTRU ZA MLADE MAJA DOGAJA

VADBA ZA MLADE

MIGAMO

JOGA PONEDELJKI
Joga, hatha flow, poteka ob ponedeljkih, 20:00-21:00.
Prvo srečanje v maju bo v ponedeljek, 8. 5. 2023.
Vodi Živa Mahkota, učiteljica joge.

PILATES TORKI - PETKI
Pilates poteka ob ponedeljkih, 17:30-18:30 in petkih, 17:00-18:00. Prvo srečanje v maju bo v petek, 5. 5. in ponedeljek, 8. 5. 2023.
Vodita Maša Saksida in Bojana Saksida, učiteljici pilatesa.

Vadba je namenjena mladim med 15. in 30. letom.
Cena: 10 €/mesec za 4 srečanja. Za pilates se lahko prijavite 1x ali 2x tedensko.

MEDGENERACIJSKA DELAVNICA
NARAVNA KOZMETIKA - TRDI ŠAMPON IN DEODORANT 16. 5. torek 17:00
Na medgeneracijski delavnici bomo izdelali trdi šampoin in deodorant.
Vodi: Mira Klemenc - kozmetika Meze
Cena: odrasli 10€, mladi 5€, otroci v spremstvu brezplačno

FOTO TEČAJ ZA MLADE 4. 5. četrtek 18:30
Rad/a fotografiraš, a ti fotografije niso všeč?
Če bi rad/a izpilila svoje fotografsko znanje, se nam pridruži na tečaju fotografije za mlade. Tečaj obsega 5 srečanj in je namenjen mladim med 16. in 30. letom starosti. Cena tečaja je 10 evrov. Vodi ga fotografinja Daša Kankaraš.

HENGAJ V PLACU 4.5./18.5. četrtek 20:00
Bi se rad/a družil/a s sovrstniki? V Placu za mlade se vsakih 14 dni srečujejo študenti in dijaki. Vabljen/a, da se jim pridružiš na ogledu filmov, peki pic, igri namiznega nogometa in ping ponga, družabnih iger...

PREDAVANJA za starše 17. 5. sredo 18:00
E-CIGARETE, VEJPI IN NJIHOV VPLIV NA MLADE
Na predavanju bomo govorili o električnih cigaretah, novih tobačnih izdelkih, e-tekočinah in tobačnih pripravkih ter nevarnosti njihove uporabe. Pogledali bomo kako zasvojenost z nikotinom vpliva na mlade, kakšen je cikel zasvojenosti in kako lahko z mladimi govorimo o tej temi (preventiva doma). Govorili bomo tudi o strategiji tobačne industrije in pogledali kakšni so trendi uporabe pri mladih. Predavanje bo vodila Kaja Čič, Youth Health Focus.

SVETOVALNICA
Se zaradi trenutne situacije počutiš nelagodno? Bi se rad/a pogovorila? V CZM ti je na voljo BREZPLAČNA svetovalnica. Svetovalnico vodi diplomirana psihologinja in je namenjena mladim do 30. leta. Rezervacija termina je obvezna.

VESELE POLETNE POČITNICE
Začetek zbiranja prijav bo v ponedeljek, 29. 5. 2023, od 8. ure dalje na 040 255 568 ali 01 722 66 00. Počitniški program bo potekal med 26. 6. in 14. 7. 2023. Podrobnejše informacije bomo objavili na naši spletni strani in na FB strani v maju.

DOMŽALE ZA MLADE - MLADINSKI INFORMATOR
Se ti zdi, da v Domžalah nič ne dogaja? Si prepričan_a? Premisli še enkrat! Mogoče pa je razlog, da samo nisi na tekočem z dogajanjem. Vse informacije za mlade iz Domžal in širše najdeš na portalu Domžale za mlade.
domzalezamlade.si

POSTANI CZM PROSTOVOLJEC
V Centru za mlade Domžale iščemo prostovoljce, ki bi nudili učno pomoč osnovnošolcem in srednješolcem. Če ti katerikoli predmet dobro gre in bi svoje znanje delil še s kom drugim ter mu tako pomagal, nam piši na naš elektronski naslov: info@czm-domzale.si ali nas pokliči na telefonsko številko 040 255 568.

ŽE V TEKU
NEMŠČINA USTVARJALNE DELAVNICE
UČNE URICE KEMIJE ŠPANŠČINA (ZAPRTE PRIJAVE)
NIZOZEMŠČINA FOTODELAVNICE ZA OTROKE

NA VSE AKTIVNOSTI OBVEZNE PREDHODNE PRIJAVE
NA [INFO@CZM-DOMZALE.SI](mailto:info@czm-domzale.si) ALI 040 255 568.

Center za mlade Domžale, Ljubljanska cesta 58, Domžale
040/255-568, 01/722-66-00; info@czm-domzale.si;
www.czm-domzale.si FB: czm_domzale IG: czm_domzale

90. jubilej Radomljanke Pavle Jašovec

Dolgoletna članica Medobčinskega društva invalidov Domžale in nekdanja poverjenica, Radomljanca Pavla Jašovec je v sredo, 5. aprila 2023, praznovala 90. rojstni dan.

Ob življenjskem dogodku sta jo obiskali predsednica društva Vida Perne in poverjenica Marija Creit, ki te dni namesto jubilarke skrbi za radomeljske invalide. V društvo je včlanjena skoraj 30 let in vedno je bila pripravljena pomagati svojim varovancem. Rada je bila med ljudmi in jim z obiski polepšala dan. V dolgih letih, ko je bila poverjenica, je opravila ogromno obiskov in izrekla ogromno čestitk ob življenjskih jubilejih članov, jim stisnila dlan in namenila prijazno besedo, tokrat pa je z veliko radostjo in srečo v očeh sama sprejela obisk. Za svoje predano požrtvovalno delo je od društva invalidov prejela tudi priznanja, ampak njej več pomenijo veselje ob obiskih ter dobra volja in smeh, ki ju pušča za seboj. Je tudi članica Društva upokojencev Radomlje. Vselej si vzame čas za pogovor, za pomoč, za tolažbo in veselja. Čeprav dandanes hodi s hoduljo, je volja še zdaleč ni zapustila. Vedno je bila aktivna, veliko je prekolesarila, česar danes sicer več ne zmore, danes pa ogromno časa preživi s svojim vnukom, ki tudi skrbi zanjo. Življenje ji je prineslo veliko lepih, pa tudi kakšen manj lep dogodek. Rojena je bila v Radomljah na kmetiji. Že zelo zgodaj je spoznava kmečka opravila in molža krave ji že pri sedmih letih ni bila tuja. Ker je želela čim prej pozabiti ločitev, je odšla v Nemčijo in skupaj s sinom Borisom ostala v tujini, kjer je trdo garala. Ob rednem delu je vedno našla še dodatno, da je sploh lahko preživela. Sin se je izučil za električarja, nato sta se vrnila domov. S trdim delom in odreknanji je gospa Pavla zgradila svoj dom, ob njem pa še hišo za sinovo družino. Še danes se čudi, kako lahko en človek vse to naredi. Kratak čas je bila zaposlena v Tosami, nato pa je upokojitev dočakala v službi na nekdanji Občini Domžale. Po upokojitvi jo je prijateljica prepričala, da se pridruži Medobčinskemu društvu invalidov Domžale, kjer se njene požrtvovalnosti in dobrodušnosti z veliko hval-

ležnostjo spominjajo. Leta in leta je bila nepogrešljiva članica številnih društvenih organov, vedno je kaj dobrega spekla in pomagala na društvenih srečanjih, na katerih je vedno ponosno nosila narodno nošo, ki ji je zelo ljuba – včasih se je prav tako udeleževala številnih prireditev z radomeljskimi narodnimi nošami, tako doma kot v tujini. Gospo na leta, preživeta v društvu, ve-

žejo lepi spomini. Kljub nekaterim zdravstvenim težavam, ki jo pri teh letih pestijo, se ne pritožuje, temveč skuša sebi in drugim pripraviti čim več prijetnih trenutkov. Želimo ji, da ji prihodnji dnevi in leta prinesejo veliko zdravja in miru, ki si ga želi, pa tudi ljudi, med katerimi se počuti dobro!

ZA MDI DOMŽALE
VIDA PERNE

SLAMICA!!!

Fotografija s kritičnim pridihom

Zanemarjen park s skulpturo Toneta Svetine ob domžalski Pošti – sredi mesta, zaraščeno, brez klopi, trave in kakšne rožice ...

KULTURA

DANES SO MLADI SOOČENI Z VEČJIMI IZZIVI IN PRITISKI

DOMINIK MENCEJ, FILMSKI REŽISER

Dominik Mencej je filmski režiser najmlajše generacije, katerega film Jezdeca je svojo pot po slovenskih kinodvoranah začel v začetku aprila.

Cveta Zalokar
Foto: Iztok Dimc

Domžalska premiera se je odvila le dan po slovenski, kar ne preseneča, saj je Mencej v veliki meri Domžalčan. Za vse, ki filma niste utegnili pogledati v aprilu, bo na sporedu Mestnega kina za zamudnike tudi v maju. Mencej je diplomiral iz filmske in televizijske režije na ljubljanski AGRFT. Njegov kratki film Prešana pomlad je leta 2014 na Festivalu slovenskega filma poleg vesne za najboljši kratkometražec prejel tudi vesne za najboljšo režijo, scenarij, glavno žensko vlogo in scenografijo. Film Jezdeca, ki je avtorjev prvi igrani celovečerec, je bil premierno predvajan na lanskoletnem Sarajevskem filmskem festivalu, na festivalu slovenskega filma v Portorožu je prejel nagrado občinstva, nagrado za najboljši prvenec Iridium, najboljšo montažo, najboljši zvok in nagrado za glavno moško vlogo (igrallec Petja Labovič za vlogo Antona). Film je dobitnik nagrade žirije Federacije filmskih kritikov Evrope in Mediterana (Fedeora) na 35. filmskem festivalu Herceg Novi. Filmski kritik Neil Young pa je za Screen Daily zapisal, da film »ni le najboljši celovečerni prvenec leta 2022, temveč po njegovem mnenju tudi najboljši v zadnjega pol desetletja«.

Kot smo napisali v uvodu, vas lahko štejemo tudi za Domžalčana. Kdaj ste se priselili v Domžale in kako se spominjate otroštva?

V Domžale smo se preselili, ko sem imel tri leta. Otroštva se spominjam predvsem po preživljanju časa na igriščih in ploščadih med bloki.

Obiskovali ste domžalsko gimnazijo, jo imate v lepem spominu?

Seveda, ti časi so bili zelo pestri, in to je bil tudi čas, ko sem začel oblikovati svoj filmski okus in znanje predvsem skozi priporočila in debate sošolcev in vrstnikov.

Kako in kje pa ste se srečali s filmom, kdo vas je navdušil za študij režije?

S filmom sem se srečal že v osnovni šoli, ko smo s kamkorderji snemali drug drugega pri skeitanju in ostalem druženju. Takrat sem se spoznal tudi z montažo in po korakih sem želel svoje videastično znanje izboljševati. Počasi sem se s tem ukvarjal vse več, kar je nato vodilo tudi do izobrazbe v tej smeri.

Kateri filmi ali režiserji so pomembno izoblikovali vaš odnos do filma?

Veliko jih je, tako da bi težko izpostavil samo nekaj njih. Predvsem že od nekdaj gledam vse filme, tudi če so slabi ali žanrski, saj v njih iščem zanimive pristope, segmente, ideje, in ni nujno, da kot celota deluje-

Če nam uspe premagati neko pot, morda ta niti ni fizična, nas lahko to zagotovo pripelje do nekega spoznanja in tudi bližje svobodi. Tu predvsem mislim na neko osebno notranjo svobodo, saj bi lahko rekli, da je tista zunanja bolj družbeni konstrukt, ki se ga ne da zares razložiti.

jo, pa od njih vseeno veliko odnesem. Predvsem se vedno navdušujem nad drugačnimi in nenavadnimi vsebinami pa tudi posebnimi pristopi in poskusi avtorjev.

Številni slovenski režiserji in režiserke opozarjajo, da je enostavno premalo denarja za film in nimajo pravih možnosti snemati. Je to, da ste lahko posneli celovečerni prvenec pri 34 letih zgodaj, prepozno ali ravno pravnjini čas?

Res je, da smo majhna država in je zato nasploh kulturnih sredstev manj kot drugod, za film pa jih je še posebej malo v primerjavi z drugimi evropskimi državami. Tako da sem bil v resnici zelo mlad, ko sem prišel do prvenca, glede na povprečje v Sloveniji. Širše gledano pa se mi to ne zdi zares zgodaj. Tako pridemo do začaranega kroga, kjer se malo dela in imajo zato ljudje premalo izkušenj in so zato izdelki začetniški, kar pa povzroča napačno predstavo, da še preveč neukih ustvarjalcev prejme sredstva. Neko tako kot dobiti prvo službo brez predhodnih izkušenj.

Film je nastal v produkciji Staragare, s koproducenti iz Hrvaške, Srbije, Italije, Bosne in Hercegovine ter Slovenije. S čim ste prepričali producenta?

Pravzaprav je bila čisto izhodiščna ideja o potovanju z mopedom in blagoslavlju motorjev prav producentova. Pozneje pa je še v razvoju postal projekt kaj hitro prepoznan v profesionalni mednarodni okolici, saj se je udeležil delavnice First Films First.

Je široka koprodukcija naporna, izhajajo iz nje kakšni posebni pogoji za režiserja?

Je naporna, ampak skoraj nujna, če želiš pri nas ustvariti relativno normalen film. Vseeno pa za režiserja tako zastavljena koprodukcija ne pomeni zares nekih težjih pogojev, le zavedati se mora, da bodo morali biti vsi financerji zadovoljni, torej morajo biti vse države sorazmerno z njihovo investicijo predstavljene v filmu. To je za nas bilo tako ali tako samoumevno, saj smo vedeli, da se bo v filmu potovalo in da bo takšno meddržavno sodelovanje pravzaprav zelo dobrodošlo.

Film se začne na podeželju, v Prlekiji in ga močno zaznamuje tudi narečna govorica glavnih junakov. To je zahteven izziv, kako ste se ga lotili?

Že pri pisanju sem se zavedal, da želim za glavna lika avtentično in pristno narečje. Ko smo imeli izbiro igralcev (Timona Šturbeja in Petjo Laboviča) potrjeno, sem z njima takoj govoril o narečju, saj sta sama iz Maribora. Oba sta se predala učnjemu narečja že leto pred snemanjem in konstantno vadila izgovorjavo ter izraze. Mislim, da jima je uspel res dober približek pristni prleščini.

Dogajanje v filmu je postavljeno v pozna devetdeseta, v pomlad leta 1999, nekako v čas po razpadu Jugoslavije in koncu vojn na Balkanu. Kako ste se vživeli v to obdobje, ki pravzaprav ni vaš čas. Takrat ste bili stari 12 let ...

Tistega leta sem bil res mlajši, kot sta v filmu predstavljena lika, a za mene je bilo to obdobje zelo pestro in se ga dobro spominim. Ravno v teh letih sem zares začel spoznavati svet okoli sebe in morda mi je zato to obdobje celo bolj blizu kot tisto, ko sem bil sam njunih let.

Film je kljub vsemu nekako nadčasoven in nadkrajeven, saj gradi na brezčasni zgodbi iskanja samega sebe. Ste vanj vgradili tudi lastna iskanja identitete?

Seveda, sicer nič pretirano konkretnega, a občutki likov vsi neko izhajajo iz mene. Na neki način je v vsakem neki del mene in njihove

ve dialoge bi skoraj lahko dojeli kot mojo notranjo diskusijo.

Mladenica za odhod spodbudi ogled filma Goli v sedli. Tudi sicer ne skrivate nekaterih podobnosti s tem filmom. S čim vas je v resnici nagovoril ta film?

Nagovoril me je s sporočilom o nekonformizmu in iskanju svobode, hkrati pa tudi z vizualnim slogom in glasbeno podlago. Mislim, da je to film, ki je zaznamoval generacijo in ki je še vedno aktualen.

S katerimi dilemami, kalupi in utesnjenostmi pa se srečuje današnja mlada generacija? So kakšne razlike?

Razlika med tistim in današnjim časom je po mojem mnenju v tem, da je bil tisti čas bolj optimističen in odprt za spremembe, medtem ko je naš čas bolj pesimističen in zaprt za nove ideje. V tistem času so ljudje verjeli, da se lahko stvari izboljšajo, da lahko dosežejo svoje cilje in uresničijo svoje sanje. Mislim pa, da je danes mlada generacija soočena z veliko večjimi izzivi in pritiski, ki jih prinaša sodobna družba.

Ne skrivate, da gre za še enega je izmed t. i. road movies, filmov ceste in potepanja. Je to najboljši način za prikaz nekako uporniškega, pa vendarle v vašem filmu zelo osebnega in nežnega iskanja?

Da, žanr filma ceste je skoraj sinonim za film o iskanju samega sebe. Najbrž bi bilo težko prikazati zgodbo o odcepitvi in iskanju svobode, če lik ne bi nikoli zapustil svojega doma. V teh pogledih si je ta žanr zelo blizu klasičnemu epu, kjer je pot hkrati fizična in mentalna.

Film se zaključuje optimistično, z upanjem, da je svoboda mogoča, da vsakdo vendarle ima možnost. Kaj ste hoteli s tem sporočiti?

Točno to. Če nam uspe premagati neko pot, morda ta niti ni fizična, nas lahko to zagotovo pripelje do nekega spoznanja in tudi bližje svobodi. Tu predvsem mislim na neko osebno notranjo svobodo, saj bi lahko rekli, da je tista zunanja bolj družbeni konstrukt, ki se ga ne da zares razložiti.

V filmu je prizor nočnega dogajanja v klubu Life. Je bilo to posneto s spominom na Domžale?

Tudi, hkrati pa je bila to diskoteka, ki je bila najprimernejša za snemanje, saj smo si jih za potencialno snemanje ogledali še kar nekaj. Vesel sem, da so ti prizori izpadli zelo prepričljivo, saj sem se bal, da bi bili lahko videti preveč inscenirano.

»A to čustveno bogato in večplastno delo je mnogo več kot le vsota svojih filmskih predhodnikov: navdušujoče nevsiljiva potopitev v minule čase predstavlja bogato teksturirano

ozadje za eno najbolj prepričljivih in nesentimentalnih evokacij ljubečega prijateljstva v zadnjem času,« je o filmu zapisal filmski kritik Neil Young za Screen Daily. Kaj vam pomeni takšna navdušujoča kritika?

Ta kritika je zares lepa in neverjetna. V čast mi je, da je nekoga moj film tako prevzel.

Kakšna pa je bila izkušnja premiere in sprehoda po rdeči preprogi na Sarajevskem filmskem festivalu, ki je eden pomembnejših v regiji?

Sarajevski festival sem obiskal že dvakrat prej in moram reči, da mi je eden najljubših festivalov v regiji. Atmosfera je zelo sproščena, hkrati pa celo mesto zaživi skupaj s projekcijami filmov. Prav neverjetno je prisostvovati projekcijam na javnih prostorih filmov zahtevnih evropskih avtorjev, ki jih gleda tisoč ali večglava množica. Kultura gledanja je čisto na drugem nivoju. Zaradi tega sem bil presrečen, ko sem izvedel, da je bil naš film tam sprejet v tekmovalni program.

Kakšen je bil sprejem filma pri občinstvu, ste imeli kakšno zanimivo izkušnjo?

Sprejem je bil na vseh festivalih zelo dober in povsod so bile skoraj popolnoma polne dvorane. Zanimiva izkušnja se mi je zgodila na festivalu v Cottbusu, kjer je bil film sprejet v mladinski tekmovalni program U18, na projekcijo pa je prišla polna dvorana izključno veliko starejših gledalcev. Mislim, da je to dokaz, da smo vsi mladi v srcu.

Kako poteka od premiere naprej mednarodna distribucija, kje vse so že lahko videli film?

Zaenkrat je bil film prikazan zgolj na festivalih. Na tak način je igral že po vsem Balkanu pa tudi po veliko drugih evropskih državah, zdaj pa gre celo na festival na Kitajskem.

Film bo torej letos prikazan tudi na 13. pekinškem mednarodnem filmskem festivalu. Boste tudi sami odpotovali na Kitajsko?

Mislim da ne. Po navadi festivali povabijo že veliko prej, če želijo prisostvovati avtorjev. Sem pa ravno tisti čas s filmom na festivalu Crossing Europe v Linzu, kar je tudi imenitno.

Nam lahko zaupate, kaj nastaja v tem trenutku, imate že idejo za nov film?

V tem trenutku nastaja poetični dokumentarni film o ekološkem vplivu človeka na naravo na Primorskem, prav tako pa imam v razvoju že nov igrani celovečerni film, ki bo govoril o predsodkih, stigmi in norosti. Postavljen bo v kontekst resničnega dogajanja iz preteklosti, a bo imel tudi prvine ljudskega izročila in magičnega realizma. Tega projekta se že zelo veselim in upam, da bo splavitev čim bolj gladka. □

Kulturni dom
Franca Bernika
Domžale

MAJ | JUNIJ
KOLENDAR DOGODKOV
sezona 2022/23

petek, 5. maj
20.00 / abonma
koncertni MODRI in IZVEN

M&M 2 (Mozartovi in Mendelsohnovi bonbončki)

koncert klasične glasbe / program: Bach, Mozart, Mendelssohn / nastopajo: William Hagen, Mate Bekavac, abonmajski orkester KDFBD

Zakaj Mendelssohn ob Mozartu? Oba sta bila verjetno najbolj nadarjena klasična komponista že v rosnih letih. Tako bomo slišali simfoniji za godala in zgodnji, šele sredi 20. stoletja ponovno odkriti violinski koncert v d molu, napisani, ko je bil Mendelssohn star komaj štirinajst let. Mozartova Adagio in Fuga je njegovo pozno delo, kjer je čutiti vpliv Bacha, pa vendar zveni Adagio skoraj zlovesče in tudi mistično. Prav Mendelssohn je obudil pozabo Bachovih del in poskrbel za "ponovno ožvitev" Bachove glasbe v romantičnem stoletju.

sobota, 20. maj
10.00 / Sobotna otroška
matineja / abonma in za IZVEN

N. M. Varga, Andrej Rozman Roza: POVODNI MOŽAMBROŽ "POVODNI KONCERT"

plesno-gledališka predstava za otroke / Plesni teater Ljubljana / koreografija in režija: Natalija Manojlovič Varga / soustvarjanje in izvedba: Barbara Kanc, Katarina Barbara Kavčič/Veronika Valdés, Tines Špik, Andrej Rozman Roza / 45'

Ambrož živi v podvodnem svetu, v katerem ni nobenih strojev, tovarn in trgovin. Vse, kar potrebuje, raste in plava v njegovem jezeru. Rad nagaja ribičem in se igra z vodnimi živalmi in predmeti z dna jezera. Ko pa v vodo pade čevljev, se Ambrož naenkrat spomni, da sta mu starša, preden sta odšla v toplejše vode, naročila, da si mora poiskati ženo, saj se sicer njihov rod ne bo nadaljeval. A kje naj jo najde? Ker pod vodo ne pozna nobene, se odpravi na površje, kjer pa je svet zelo drugačen.

Brina Klampfer: PALOMA

Slovensko mladinsko gledališče, AGRFT in društvo KUD Krik / produkcija magistrskega programa Gledališka režija / režija: Brina Klampfer / igrajo: Dario Varga, Romana Šalehar, Iztok Drabik Jug, Tamara Avguštin, Stane Tomazin, Draga Potočnjak / glasbeniki: Tadej Čaušević, Liam Hlede, Marijan Sajovic

Duhovita, grenko-sladka uprizoritev se naslanja na zgodbo o tovarni Paloma - Sladkogorska, ki je proizvajala higienski papir za vso nekdanjo Jugoslavijo in ki je pravzaprav razlog, da se je okoli nje razvilo naselje. Mlada ekipa ustvarjalcev se je lotila razmisleka o nostalgiji za socialističnim obdobjem, za spominom, vpisanim v generacije, ki so ga okusile, in tiste, ki ga niso - ali predstava o nekdanjih »boljših« časih temelji na resničnosti ali je vse skupaj le utvara? Intimne zgodbe krajanov, iz katerih izhaja, pa hkrati odpirajo vrsto širših družbenih tem: Kako so politični projekti izgradnje krajev vplivali na življenja ljudi? Kakšna je v takem kontekstu usoda malega človeka? Kako s tem shajati danes?

IZBR@NO V KNJIŽNICI DOMŽALE

Izbral in uredil: Janez Dolinšek

knjige za odrasle

Slavenka Drakulić

Nevidna ženska in druge zgodbe

BELETRINA, 2023

Slavenka Drakulić je ena najbolj prevajanih in plodovitih hrvaških avtoric ter zelo priljubljena med bralci. Nevidna ženska in druge zgodbe je njena deseta v slovenščino prevedena knjiga. V knjigi je zbranih šestnajst zgodb, katerih rdeča nit je staranje ter pahljača stanj in občutij, ki protagonisti na tej poti doleti. Drakulićeva vsakdanje dogodke protagonistov zapiše kruto realistično. Ženska z leti postane nevidna (prosojna, neopažena) in ravno ženske, ki so bile zelo lepe, staranje doživljajo veliko bolj dramatično, saj doživijo šok, ko se moški več ne ozirajo za njimi, ko se ne prepoznajo v lastnem odsevu. Pisateljica v eni od zgodb piše o tem, kako travmatična je za moške izguba poklicne identitete, pa v drugi o tem, ko v človekovo ospredje stopi bolezen, ko se stopnjuje pešanje spomina ter nastopi demenca, o osamljenosti, sramu, izgubi samostojnosti ter nemoči starega človeka. Drakulićeva piše o stvareh, o katerih se v naši družbi ne govori, saj nam vlada ideologija večne mladosti. Snov za zgodbe je črpala iz lastnih opažanj, saj kot pravi tudi sama, ni več mlada, ter iz zgodb, ki so ji jih pripovedovali drugi.

mentaciji. Razum se še prepogosto kaže kot suženj strasti. Zanimivo branje, v katerem nas avtor tudi opomni, da nas je raba razuma in vera v razumskost pripeljala do objektivno boljšega sveta, tudi v smislu morale in utrjevanja človekovih pravic.

Markus Zusak

Odposlanec

SANJE, 2019

Avstralski pisatelj Markus Zusak nam je bolj poznan po uspešnici Kradljivka knjig, vendar je tudi njegova knjiga Odposlanec dobila kar nekaj literarnih nagrad. Zgodbo nam pripoveduje Ed Kennedy, ki živi v najeti baraki. Družbo mu dela pes Vratar. Dela kot taksist, svoj prosti čas pa preživlja v družbi prijateljev, s katerimi rad karta. Njegovo življenje je povprečno. Nepričakovano izstopi iz anonimnosti in za nekaj trenutkov postane junak, ko prepreči poskus ropanja banke. Nato začne dobivati karte s kratkimi sporočili. Te karte so za Eda kot znamenje, da lahko premeta enoličnost in povprečnost. Skozi te izkušnje Ed odpre oči in srce za sočloveka ter pridobi nove pomembne izkušnje in spoznanja.

knjige za otroke in mladino

Gudrun Mebs

Nedeljka

MLADINSKA KNJIGA, 2022

Nedeljka je zgodba o osemletni deklici, ki je rojena v nedeljo in za nedeljske otroke velja, da so srečni otroci. A Nedeljka o tem ni čisto prepričana, saj že od rojstva živi v sirotišnici. V domu se kar dobro počuti, ima prijatelje, ne mara pa nedelj, saj takrat po večino otrok pridejo 'nedeljski' starši. Tudi Nedeljka sanjari o 'nedeljskih' starših, ki jo bodo peljali na izlet, v živalski vrt, na sladoled ... Nekega dne pa tudi ponjo pride 'nedeljska' mama, otroška pisateljica Ula. Močno se navežeta druga na drugo in lepo jima je, ko sta skupaj. A izkaže se, da ima Nedeljka res srečo, saj se ji uresničijo stvari, o katerih si prej niti sanjati ni upala ... Pisateljica je za knjigo leta 1984 prejela nemško nagrado za mladinsko književnost.

Marcus Pfister

Mavrična ribica se ne boji več

MLADINSKA KNJIGA, 2023

Mavrična ribica se odloči, da bo pomagala bolnemu Grbavčku. Z Malo Modro odideta v Vražjo sotesko po zdravilne alge. Ostale ribice so zelo zaskrbljene, saj je Vražja soteska najnevarnejši kraj v morju. A prijateljici vseeno odideta. Strah ju je. Globje se spuščata v sotesko, bolj je temno in z vseh strani prežijo pošasti. Končno najdeta rdeče alge, jih nabereta in se odpravita nazaj domov. Bosta premagali težko pot in pomagali Grbavčku, da bo ozdravel? Slikanica je imenitna iztočnica za pogovor o prijateljstvu, medsebojni pomoči, premagovanju strahov ...

Louis Adamič

Moja Amerika: 1928-1938

SOPHIA, 2022

Najuspešnejši slovenski izseljenski pisatelj se v nazadnje prevedenem delu posveča povečani tendenci deljenja ameriške družbe na 'prvorazredne Američane' in 'drugorazredne priseljence'. Sam se je namreč že v zgodnji mladosti preselil čez lužo ter na lastni koži izkusil poskuse prisilne izselitve. Tedaj je namreč vse bolj naraščalo mnenje, da se bo depresija v Združenih državah Amerike končala le in samo z deportacijo vseh priseljenec. Seveda pa položaj ni bil črno-bel. Kaj to pomeni za družine priseljenec? Kaj pa za njihove potomce? Kot piše Adamič, bi se s tovrstno prisilno izselitvijo razbile ne le številne družine, marveč tudi sama ameriška družba, ki je kot ena najbolj razgibanih družb na svetu že pred več kot sto leti predstavljala pristen talilni lonec. Sam avtor je, denimo, ko je bival v Kaliforniji v San Pedru, izkusil moč povezane skupnosti. Živel je namreč v močno razširjeni in tesno povezani hrvaški skupnosti. V domovini si je nakopal tudi nekaj sovražnikov, saj je odkrito podpiral obe deželi, tako svojo rodno zemljo kot tudi obljubljeno deželo, kamor se je odselil, ko je dopolnil 15 let. Kako je to edinstveno povezavo izkoristil za delovanje v dobro obeh družbah, pa si preberite v izbranem delu.

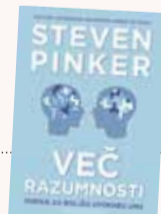

Steven Pinker

Več razumnosti: vodnik za boljše uporabo uma

UMCo, 2023

Steven Pinker je pri nas poznan po delih, kot so Razsvetljenje zdaj, Jezikovni nagon ter Kako deluje um. Tokrat se s perspektive kognitivnega psihologa sprašuje, kaj razumnost je in zakaj je pomembna. Zanima ga, kako ljudje dojemamo verjetnost in vzročnost, kaj razumeemo pod korelacijo in kako znamo brati statistiko. Čeprav smo v svojih vsakdanjih, praktičnih ravnanjih v večini razumni, oziroma vsaj mislimo tako, istočasno lahko verjamemo v precej bizarne ideje in nasedamo raznovrstnim ideološkim konstruktom. Pinker pravi, da ravnamo neracionalno predvsem takrat, ko nam ni všeč, kam razumska pot pelje ter nas je strah, da verjetni sklep ne bo ustrezal našim interesom in prepričanjem. Pokaže, kako imamo ljudje v resnici težave soočiti se z dokazi, ki nasprotujejo našim stališčem. Kot najtrdovratnejša kognitivna zmota in ovira pri rabi razuma se kaže pristranskost. Mi nasproti vam, levi proti desnim. Sočasno ko 'našo' resnico utemeljujemo s površnimi in šibkimi argumenti, je nasprotna stran deležna vse ostrine našega uma, s katerim zelo hitro odkrijemo napake v njihovi argu-

Stephanie Coururier

Knjiga o mojih čustvih

DIDAKTA, 2021

V slikanici spremljamo čustveno razgiban teden deklice Simone. Knjiga je didaktična slikanica za otroke (od 3 do 8 let), prek katere prepoznajo različna čustva. Vsebina je interaktivna in vsebuje nasvete za uravnavanje čustev. Avtorica je strokovnjakinja s področja sovrologije (metoda, ki kombinira hitre in učinkovite telesne in umske vaje, ki nam prinesejo globok mir, zavedanje in notranje zadovoljstvo). Otroci pri branju odkrivajo čustva in poskušajo deklici Simone pomagati pri obvladovanju paleta čustev. Simpatične ilustracije, ki bodo otrokom skoraj gotovo všeč, dopolnjujejo zabavni detajli in zavihki. Majhni nasveti v knjigi so uporabni, preprosti in učinkoviti.

sreda, 7. junij
četrek, 8. junij
petek, 9. junij
20.00 / gledališki
abonma in IZVEN

KULTURA

Mozart po svetu in slovenske malenkosti

Peti koncert modrega/koncertnega abonmaja KDFBD v sezoni 2022/23

KULTURNI DOM FRANCA BERNIKA

DOMŽALE Peti koncert modrega ali koncertnega abonmaja KDFBD v 25. jubilejni sezoni 2022/23 pod umetniško in so-izvajalsko taktirko Mateja Bekavca je tokrat 14. aprila 2023 v Tomčevi dvorani prinesel dela, ki naj bi bila Mozart po svetu in slovenske malenkosti. Kar sedem del z evropskega in domačega, slovenskega skladateljskega odra so predstavili znani domači umetniki, izvrstna četverica treh godalk oziroma godalca: Mojca Menoni/violina, Gea Pantner/viola in Martin Sikur/violončelo in z vodilno vlogo klarinetista M. Bekavca.

Vsa četverica je bila ves čas na odru, izmenjaje pa je zdaj z več, zdaj z manj (mozartovskih) domisljic odigrala tehtna dela. Pri tem pa kar svetovno premierno krstila troje del treh slovenskih skladateljev. Bil je to po eni strani (svetovni) pregled aludacij muzike na Mozartove izzive in prizvokke, obenem pa svetovne krstne izvedbe naših, slovenskih glasbenih del.

Med svetovno, tujo skladateljsko provenienco smo slišali dela nemškega flavtista in skladatelja F. Hartmanna Grafa, francoskega skladatelja in flavtista-pedagoga F. Deviena, Italijana G. Paisiella in švedsko-finskega klarinetista, skladatelja in prevajalca B. Cruessela. Zanimivo je to, da so slednji vsi po vrsti prispevali večstavna dela, Kwartete za klarinet in godalni trio. Izvajalci pri predstavitev njihovih del niso štedili s svojimi (poustvarjalnimi) močmi in v njih še največ orisali mozartovski duh. Ta je bil zdaj bolj, zdaj manj v ozadju ali/in v ospredju, vedno pa je bil tu. Umetniško povsem izenačena četverica vseh štirih izvrstnih instrumentalistov nam je tako ves čas kot 'zvezda danica' svetila po eni strani

z vsemi njihovim prepotrebnimi perfekcijami kot z Mozartom med, pred in za nami. Če temu pripišem aludacije Mozartove 'copy paste' glasbe, zagotovo v tem smislu prikazovanja sicer prave in pravoverne Mozartove glasbe nisem opisal še vsega. V srednjem stavku Hartmanna Grafa so šli v piano soigri tako daleč, da njihova perfekcija niti v dušenih (con sordino) godalih ni bila slišana nad večkrat piano (potiho) odigranem klarinetu M. Bekavca. Stregla mu ni ne po življenju, kaj šele po muziki.

Vsled temu pa so tudi vsa tri dela že omenjenih slovenskih skladateljev, dveh 30-letnikov in enega 40-letnika, predstavljala neke vrste antagonizem že slišani mozartovski glasbi: zdaj z manj, zdaj spet z več Mozartovega pridiha. Še najbolj drzen v tem je bil v ZDA živeči in delujoči Anže Rozman s kančkom filmskega pridiha. Njegovo Pismo domov je vključevalo tudi precej ali kar največ na račun v vsej tej slovensko-mozartovski glasbeni epizodi: žvižganje, topotanje, ploskanje ... pa tudi seveda glasbe same. Klemen Leben, harmonikar, skladatelj, aranžer, improvizator, peda-

gog in raziskovalec (doktorski študent) je v delu z naslovom Enthaup-tung/Obglavljenje ali ... kako iskati Mozarta v megli s premnogimi krikami, programsko, zunaj glasbeno odšel daleč proč od Mozarta. Nič narobe, saj smo tako lahko slišali le nadaljevanje sicer prisotne improvizacije. Tudi v delih z mnogo bolj resno obravnavo Mozartove glasbe. Delo še enega Slovenca, skladatelja in pianista Leona Firšta iz ene najbolj znanih in številčnih glasbenih družin iz Celja (oče, mati in kar trije bratje) z naslovom Mozart iz Wis-ha pa se je teme dotaknil s humorjem. Kot je sam (avtor) pokomentiral svoje delo: »... 'fake' Mozart, potem, se pa še pokvari.« Tudi s tem delom smo bili spet na izhodišču omenjenega koncerta, zdaj z več, zdaj z manj (izvirnega) Mozarta.

Ampak vsi trije nadebudni, vredni in glasbeno maksimalno ozavešeni Slovenci so v primerjavi s preostalo in daljno evropsko tovrstno srenjo več kot odlično odigrali svoje sodobne in moderne kompozicijske vloge. Pri tem pa ideje našega M. Bekavca zagotovo še niso izčrpane?

DR. FRANC KRIŽNAR

Slamnikarstvo kot nesnovna kulturna dediščina

Med najpomembnejšimi nalogami Slamnikarskega muzeja Kulturnega doma Franca Bernika Domžale je ohranjanje in prikazovanje nekdanje slamnikarske obrti kot pomembnega segmenta slovenske nesnovne kulturne dediščine, ki se izvaja v sodelovanju z lokalnimi društvi in posamezniki. V zvezi s tem vas želimo seznaniti z nekaj novostmi.

SLAMNIKARSKI MUZEJ, KULTURNI DOM FRANCA BERNIKA DOMŽALE Slamnikarstvo na Domžalskem, ki zajema rokodelska in obrtniška znanja pletenja kit, izdelave slamnikov in cekarjev, je bilo kot enota vpisano v Register nesnovne kulturne dediščine že leta 2014. Register nesnovne kulturne dediščine je osrednja zbirka podatkov o dediščini v Sloveniji, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo, medtem ko pobude ali po lastni presoji predlaga Slovenski etnografski muzej kot Koordinator varstva nesnovne

kulturne dediščine. Trenutno je vpisanih 113 enot in evidentiranih 330 nosilcev (podrobneje na spletni strani www.nesovnadediscina.si). Sicer pa pobudo za vpis lahko vložijo vsakdo. Tudi ob ustanovitvi Slamnikarskega muzeja je bilo na pobudo muzejskih institucij v okviru takratnega Študijskega krožka slamnikarstvo vpisano kot nova enota, katere nosilci so KUD Fran Maselj Podlimbarski iz Krašnje, Joži Košak iz Domžal in Sergej Pajk iz Ljubljane. Z letošnjim letom je na pobudo Slamnikarskega muzeja v re-

gister vpisana tudi šivilja slamnikov Ana Cajhen, ki že več let aktivno sodeluje z našim muzejem. Izučila se je v izobraževalnem programu novih šivilj slamnikov pod mentorstvom Joži Košak, ki je potekalo v muzeju že leta 2015. V prihodnje si nadejamo še več novih nosilcev te dediščine, ki je tako močno povezana z našim mestom.

Pomemben doprinos k prikazovanju slamnikarske dediščine je tudi serija kratkih filmov, ki je v zadnjih dveh letih nastala v produkciji našega zavoda. Na kratko je predstavljeno pletenje kit iz slame, šivanje slamnikov, nekdanje življenje domžalskih slamnikaric in vse ostalo, kar je povezano s Slamnikarskim muzejem in ljudmi, ki to dediščino predstavljajo. Za ogled so dostopni na spletni strani www.kd-domzale.si/muzejvirtualno. Med njimi je tudi film o šivanju slamnikov, ki ga je Slovenski etnografski muzej sprejel v zbirko etnografskih filmov, ki spremljajo vpisane enote v Registru nesnovne kulturne dediščine. Predvajan je bil tudi na Večeru petih filmov, dogodku, ki je potekal 15. marca 2023 v Slovenskem etnografskem muzeju.

KATARINA RUS KRUŠELJ
FOTO: ARHIV SMD

Kratki film o šivanju slamnikov, ki je nastal v lastni produkciji, je Slovenski etnografski muzej sprejel v zbirko etnografskih filmov, ki spremljajo vpisane enote v Registru nesnovne kulturne dediščine. Na fotografiji šivilja slamnikov Ana Cajhen.

V:MUZEJU

Maj '23

MENAČENKOVA DOMAČIJA
Razstava ilustracij | Vstop prost.
19. april – 20. maj 2023

KATARINA GOLTEZ
V kraljestvu konjev

MEDNARODNI DAN MUZEJEV 18. maj 2023

Ob mednarodnem dnevu muzejev vas vabimo, da si brezplačno ogledate naše stalne in občasne razstave.

- GALERIJA DOMŽALE

Odpri od 10. – 12. ure in 17. – 19. ure / v galeriji je na ogled razstava **Emina Djukić: Brežčas** / vstop prost

- MENAČENKOVA DOMAČIJA

Odpri od 10. – 12. ure in 17. – 19. ure / v muzejski hiši sta na ogled stalni razstavi o kmečko-obrtniški družini Ahčin in kiparju Francetu Ahčinu ter občasna razstava **Katarina Goltez: V kraljestvu konjev**

- SLAMNIKARSKI MUZEJ

Odpri od 10. – 12. ure in 17. – 19. ure / v muzeju je na ogled stalna razstava **300 let slamnikarstva na Domžalskem** in občasna razstava **Kofutnikova domačija v Srednjih Jaršah: Včeraj, danes, jutri** / vstop prost

Kulturni dom
Franca Bernika
Domžale

www.kd-domzale.si
T: 01/722 50 50

MENAČENKOVA DOMAČIJA

Cankarjeva ulica 9, 1230 Domžale, menacenk@kd-domzale.si | Odpri v času razstav od tor. do pet. od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00, ob sob. od 10.00 do 12.00; ob praznikih, ned. in pon. zaprto.

SLAMNIKARSKI MUZEJ DOMŽALE

Kajuhova 5, 1230 Domžale (v Godbenem domu Domžale), slamnikarski.muzej@kd-domzale.si | Odpri od tor. do pet. od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00, ob sob. od 10.00 do 12.00; ob praznikih, ned. in pon. zaprto.

EMINA DJUKIĆ
BREŽČAS

11. 5. – 1. 6. 2023

► Odpri razstave bo v četrtek, 11. maja 2023, ob 19. uri v Galeriji Domžale.

Z umetnico se bo pogovarjal Jurij Smole.

V času razstave je galerija odprta: torek–petek: 10.00–12.00 in 17.00–19.00, sobota: 10.00–12.00.

kd-domzale.si / 01 722 50 50

GD
Galerija Domžale

Kadar se ženski jezik ne suče

Kulturno društvo Groblje – Z vami že 30 let

KULTURNO DRUŠTVO GROBLJE

Dramska skupina Kulturnega društva Groblje, ki je bilo ustanovljeno v septembru 1993, je aktivna vse obdobje, začeto s predstavo Naše mesto. Skoraj ni bilo leta, da nas ne bi razveselili s premiero, v zadnjih letih so nas nasmejali z vrsto komedij in tudi letošnja jubilejna predstava je prinesla sproščen večer, v katerem smo se še enkrat prepričali, da je sicer dobro, kadar se ženski jezik ne suče, ampak ... Pod vodstvom režiserja Draga Plevela, ki je poskrbel tudi za sceno, ter v sodelovanju s Konradom Pižornom Kondijem, ki je komedijo predelal in odigral glavno vlogo trgovca Martina ter v igri pokazal vse svoje že poznane igralske kvalitete, je dramska skupina uprizorila komedijo Kadar se ženski jezik ne suče, ki jo nekateri preimenujejo tudi v Žena je najboljša, če je tih'.

V komediji, v kateri ob že poznanim Kondiju, ki je izvajal nasmeške ob vsakem prihodu na oder, igrajo: Beti – Nadja Svetlin Kastelic, ki ni imela težav ne kot mutavka ne kot gostobesednica, gospodinja Mara – Magda Pavli, pomočnik Žan – Franci Kovač, notarka Silva Demšar. S korektno igro so vsak po svoje prispevali k sproščeni predstavi, ob kateri je pomembno omeniti še: šepetalko Marijo Blatnik, Marjeto Plevel, ki je poskrbela za kostume, frizure in masko. V rokah Viljema Kakerja so bili zvočni efekti, za organizacijo pa je skrbel Anton Košenina.

Predstava je bila lepo tekoča, polna hudih misli o ženskem jeziku, ki jih sicer najdemo tudi v rekih in pogovorih. V gledališkem listu so povzeli: »Zakona dnevi v tihem miru in molčanju nama bodo tekli. Vsi možje jezičnici, hudih babnic nevoščljivo bodo rekli: Najlepša dika je ženska brez jezika!«

Ob mislih o sreči, kadar se ženski jezik ne suče, svojo srečo gradi trgovec Martin, ki z notarko pripravlja poroko z mutasto Beti. K poroki ga sili predvsem ljubezen, malce sreča z mutavko, ob kateri bo imel blažen mir,

malce pa tudi govorice o kovčku zlatnikov, ki bodo popestrili novo zvezo. A za informacijo o lokaciji kovčka bi bilo treba spodbuditi govor nesoje ne neveste. Rešitev prinaša svetnica Evlalija, ki s čudežem Martinu pomaga do govoreče žene. Ta pa postane prava klepetulja in tako podre Martinovo največje srečo: dobiti ženo, ki z neprestanim govorjenjem ne bo motila moža. Obiskovalci, ki so oba dneva napolnili dvorano in imeli o predstavi same pohvalne besede, pa se morajo vendarle sami odločiti, kaj je bolje.

Dramsko skupino smo tako na premieri kot ponovitvi nagradili z glasnim aplavzom. Z izbranimi besedami jim je na premieri čestitala Klavdija Gregorin Štifter v imenu Javnega sklada za kulturne dejavnosti, območne izpostave Domžale. Kadar se ženski jezik ne suče je lepo zaokrožila pomembno obletnico Kulturnega društva Groblje, ki mu za predstavo čestitamo in mu tudi v prihodnje želimo veliko uspešnih nastopov. Hvala tudi Občini Domžale in Krajevni skupnosti Jarše - Rodica, ki sta po svojih močeh prispevali k uspehu predstave.

VERA VOJSKA
FOTO: KD GROBLJE

KULTURNO DRUŠTVO GROBLJE DRAMSKA SKUPINA

**KADAR SE ŽENSKI
JEZIK NE SUČE
ali
ŽENA JE NAJBOLJŠA,
ČE JE TIH'!**

REŽIJA: Drago Plevel
AVTOR: Vojmil Rabadan
PREVOD IN PRIREDBA:
Konrad Pižorn Kondi

KULTURNI DOM GROBLJE
7. 5. 2023 ob 20. uri

Prodaja vstopnic uro pred predstavo.

Folkloristi gostovali v Banatu

Folklorna skupina Groblje, Domžale je že vsa leta svojega delovanja poznana po številnih gostovanjih doma in v tujini, od koder njihovi prijatelji iz različnih držav, ki radi prihajajo na njihove prireditve v našo občino.

FOLKLORNA SKUPINA GROBLJE, DOMŽALE Zadnji dan marca 2023 se je folklorna skupina zjutraj odpravila na 25. srečanje veteranov folklorne Srbije. Kot mi je povedal predsednik društva dr. Franc Hribovšek, je srečanje sčasoma pridobilo mednarodni pridih, kajti vsako leto se ga udeleži tudi ena ali več skupin iz tujine.

se je v soboto, 1. aprila, ob 19.30 začel odrski nastop v lepi kulturni dvorani. Zvrstilo se je enajst skupin, edini tujci so bili folkloristi iz Grobelj. Naši plesalci so, kot po nekem čudežu, dali vse od sebe in so, po oceni gledalcev in organizatorja, bili izmed vseh enajst nastopajočih najboljše. Med dvajsetminutnim nasto-

pa za spoznavanje območja, kjer so nastopili. V soboto dopoldne jim je vodič Turističnega društva razkazoval Zrenjanin, v nedeljo, že na poti domov, pa so se za dve uri ustavili v Novem Sadu, glavnem mestu Vojvodine, kjer jim je ljubezniva vodnica pokazala center in del mesta ob Donavi.

V nedeljo zvečer so prispeli domov,

Dogaja se pet sobot zapored v marcu in aprilu. Folklorna skupina Groblje, Domžale je bila njihov gost četrto, in tokrat tudi zadnjo soboto, ker sledijo naši in srbski velikonočni prazniki.

Srečanje se dogaja v Žitištu, kraju s 3000 prebivalci, sedežu občine, ki šteje 30.000 prebivalcev in v Banatu, 18 km severno od Zrenjanina. Organizator tega prikupnega festivala za 'starce' je Turistična skupnost Občine Žitište, gonilo pa je njihovo folklorno društvo. Angažirajo se vsi člani in ob odlični organizaciji poskrbijo za nemoten potek nastopov. Tako

pom so prejeli pet odrskih aplavzov, poleg tega je dvorana ploskala ves čas, na priklonu pa je vse kot ponorelo. Kaj takega še niso doživeli.

Dobro vzdušje se je nadaljevalo v restavraciji motela do dveh zjutraj. Vrstila so se kola, v katero so se lepo vključevali tudi gostje iz Grobelj. Prejeli so pol ducata vabil na njihove festivale, nekateri so izražali željo za prihod na obisk v Slovenijo. Folkloristi upajo, da se bo morda kateri od dogovorov in želja v prihodnjih letih uresničil.

Poleg srečanja veteranov so plesalci želeli gostovanje izkoristiti tudi

polni lepih vtisov in vsi veseli zaradi odličnega nastopa. K dobremu razpoloženju je vsekakor prispevalo vreme; kljub črnim obetom je bilo večinoma sončno, nekaj vmesnih kapljic dežja pa ni pokvarilo izletov.

»Menim, da smo dostojno predstavili državo in domžalsko občino, ki se ji tudi zahvaljujemo za podporo,« je ob koncu dejal dr. Franc Hribovšek. O tem sem popolnoma prepričana ter plesalcem in vodstvu iskreno čestitam za odličen nastop.

VERA VOJSKA
FOTO: FS GROBLJE, DOMŽALE

Trinajsti mladinski literarni festival Bralnice pod slamnikom

Ljubezen, veselje, žalost, jeza – vse to je v meni!

Miš založba tudi letos organizira mladinski literarni festival Bralnice pod slamnikom. Med marcem in majem se v soorganizaciji z osmimi knjižnicami po Sloveniji, med katerimi je tudi Knjižnica Domžale, odvija že trinajsto leto zapored, tokrat pod sloganom Ljubezen, veselje, žalost, jeza – vse to je v meni! Osrednja tema letošnjega festivala so namreč čustva v otroški in mladinski literaturi.

Prav v Knjižnici Domžale je 21. marca 2023 potekalo tradicionalno strokovno srečanje, s katerim so odprli festival. V fokusu letošnjega srečanja so bila čustva, dogodek pa je tudi letos potekal hibridno – kar nekaj poslušalk in poslušalcev je srečanje spremljalo v živo, še več pa si ga je ogledalo prek spleta. Predavateljice mag. Tilka Jamnik, dr. Barbara Kreš, dr. Sabina Fras Popović in predavatelj Damijan Stepančič so spregovorili o prepoznavanju čustev v knjigah, motiviranju za branje, razvijanju čustvene pismenosti in o tem, kako knjižna ilustracija poudari različna čustvena stanja knjižnih junakov, ter seveda pri tem predstavili zajeten kup knjig, ki jih je na to temo vredno brati.

Živahna okrogla miza z naslovom Odpreti knjigo, pogledati vase urednice Tine Bilban z mladinskimi pisateljicami Nino Mav Hrovat, Matejo Gomboc in Mašo Ogrizek pa je sklenila tokratno strokovno srečanje, ki je minilo v sproščnem klepetu obiskovalcev in sodelujočih.

Bralnice pod slamnikom in nekaj več kot dveh mesecih obiščejo številne šole, vrte in knjižnice po Sloveniji, kjer se lahko mladi družijo z avtoricami in avtorji mladinske literature – odšlo se bo prek osemdeset dogodkov. Letošnji festival bo še posebno zanimiv, saj ga bosta obogatili dve tuji gostji. Online pogovor z Bren MacDibble, avtorico romana Jaz, čebela (prev. Neža Božič, Miš založba, 2023), ki ga je vodil odlični Boštjan Gorenc - Pižama in je potekal 4. aprila 2023, je

v živo poslušalo več kot 150 učenk in učencev z različnih koncev Slovenije, ki so s svojimi iskričnimi vprašanji popestrili pogovor o romanu, svetu brez čebel, prihodnosti, ki jo kroji podnebna kriza, ustvarjanju in še čem.

Maja v Slovenijo prihaja Mette Vedsø, danska avtorica knjige 130 utripov na minuto (prev. Darko Čuden, Miš založba, 2022). Na štiridnevem obisku bo gostovala med mladimi bralci in bralkami – v Knjižnici Domžale bo obiskala učence domžalskih šol, srečala se bo z dijaki ljubljanske Gimnazije Ledina in Prve gimnazije Maribor, gostovala pa bo tudi na Vodnikovi domačiji v Ljubljani. Tesnoba med mladimi je glavna tema avtoričinega romana in postaja vse bolj pereča sodobna tegoba, zato se zdi še toliko bolj pomembno o tem govoriti zlasti z mladimi. S knjigo je lahko vse lažje!

V sklopu festivala tudi letos poteka ustvarjalni natečaj za osnovno- in srednješolce, ob obiskih avtorjev po šolah in knjižnicah še številne ilustratorske razstave širom po Sloveniji, izšla pa je tudi festivalska knjiga, slikanica Aksinje Kermauner O miški, ki je oklofutala medveda (ilustr. Kristina Krhin), ki so jo prejele vrtčevske skupine v Domžalah, ki sodelujejo v projektu Pravljčni palček.

Festival bo 26. maja 2023 sklenila zaključna prireditev, ki jo organizatorji pripravljajo v sodelovanju z Občino Domžale. Pestro dogajanje bo letos še posebej slavnostno, saj Miš založba v tem letu praznuje 20 let obstoja.

ŠPELA HABULIN

METTE VEDSØ
18. maj 2023, 18.00, VODNIKOVA DOMAČIJA CENTER
19. maj 2023, 9.00, KNJIŽNICA DOMŽALE

Danska pisateljica z izrednim posluhom za otroke in mlade, še zlasti tiste malce izgubljene in odmaknjene, je od leta 2011 napisala več kot petdeset knjig.

130 utripov na minuto (prev. Darko Čuden) je presunljiv mladinski roman o tesnobi in ganljivi moči povezane skupnosti.

POGOVOR Z AVTORICO BOSTA VODILA
TINA BILBAN IN GAŠPER STRAŽIŠAR.

KULTURA

Zbor članov Kulturnega društva Miran Jarc Škocjan

23. kulturni poletni festival Studenec 2023

Veliki dosežki za sorazmerno majhno ljubiteljsko gledališče so ene izmed številnih besed Lojzeta Stražarja, predsednika Kulturnega društva Miran Jarc Škocjan, ko je na zboru članstva predstavil poročilo o delu društva v letu 2022. Zanesljivo je v našem spominu ostala nepozabna

se je sicer že začel ob slovenskem kulturnem prazniku: monokomedijo Nikoli ni prepozno, koncert klape Cambi, domačo gledališko predstavo - komedijo Kadar se ženski jezik ne suče z najmanj desetimi ponovitvami, koncert tango Argentine z Bernardo in Markosom Finkom in Mar-

ga dne in še manj lepega in sproščujočega življenja. Seveda ni prijetno moralizirati, pa bi vseeno želel povedati sledeče. Danes prevladujejo pametni telefoni in vse, kar spada k temu, vse preredko pa se obračamo k sočloveku in skrbi za kulturo. Je že res, da smo tudi starejše generacije delale napa-

Deseti brat je odšel v bogato zgodovino kulturnikov.

domača gledališka predstava Dese ti brat in vse dobro obiskane ponovitve. V spominu ostaja jubilejni koncert Glasbene šole Domžale, množični zborovski BUM, spektakel Godbe Domžale Olimpijski plamen, vesela monokomedija Mali otroci, veliki problemi, lepo je bilo na koncertih Novih fosilov in ob 30-letnici ansambla Igor in zlati zvoki z gosti Štirimi kovači in Modrijani, uživali pa smo tudi s skupino Ingwenuim Ensemble v cerkvi na Krtini.

Ob tem odlično izpeljanem programu je društvo obnovilo stredo, kar omogoča odvajanje meteoritnih voda, obnovljeni so bili prostori društva, nakupili pa so tudi kar nekaj nujno potrebne opreme (naglavni mikrofoni, klimatska naprava, kovinska klančina za varen prevoz invalidov). Za delno sofinanciranje tega področja se zahvaljujejo Občini Domžale, predsednik pa je opozoril tudi na rezultate delavnice konceptualne rešitve prenove Poletnega gledališča študentov fakultete za dizajn iz Ljubljane, od katerih sta dva za imenitno opravljeno delo prejela evropsko priznanje in nagrado. Prisluhnili smo finančnemu poročilu ter številnim pohvalnim besedam predstavnikov društev ter novega predsednika Sveta KS Krtina dr. Boštjana Šumige. Drugi del zboru je bil namenjen sprejemu programa 23. poletnega kulturnega festivala.

In kaj bomo vse lahko videli na 23. kulturnem poletnem festivalu, ki

kom Hatlakom in Funtango, koncert Prifarskih muzikantov, prireditev za otroke pod okriljem radia Ognjišče ter koncert opernih arij Naj živi opera in balet, v krtinski cerkvi pa bo nastopil Zbor Slovenske filharmonije. Nekaj časa in dela bodo namenili izboljšanju pogojev v poletnem gledališču z obnovo in ureditvijo garderob, instalacijo alarmnih naprav ter ureditvijo še lažjega dostopa invalidom.

To je na kratko vse o uspešnem občnem zboru Kulturnega društva Miran Jarc Škocjan, prispevek pa zaključujem z delom uvodnega besedila predsednika Alojza Stražarja, ki o kulturi razmišlja takole: »Kultura bi morala postati svetinja in praznik za vse ljudi, starejše in še posebej mlade. Premalo se zavedamo slovenskih in drugih velikanov kulture, ustvarjalcev, športnikov, zgodovinarjev, duhovnikov, pesnikov, arheologov, pisateljev, glasbenikov. Vsi ti in še mnogi drugi tako kot nekoč tudi danes v človeštvo prinašajo bisere in svetinje kulture. Kako lahko spregledamo tolika znanja, ljubezni in ustvarjalnosti v tem modernem digitaliziranem prenasčenem svetu in samo zamahnemo z roko? Kot da te kulture iz maščevalnosti več ne spoštujemo in jo celo narčno uničujemo. Veliko črnila je bilo prelitega na papir, zato da bi se kultura, ta biser in svetinja, ohranila za nas in naše zanamce, za katere želimo, da bi jo sprejeli in tudi na novo ustvarjali. Živeti s premalo kulture pa tudi športa, običajno ne prinaša lepe-

ke, in je tudi res, da jim ne želimo priznati, tudi ne za ceno morebitne skrenjene poti do svojih potomcev. Mislim, da se le redko zgodi, da bi vnuku ali vnukinji kupili vstopnico za katero od domačih kulturnih prireditev, pogosteje se zgodi, da financiramo nakup dragih vstopnic, tudi za tujino, pa čeprav ne poznamo vsebine in zvrsti glasbe. Kot da koncert, opera, gledališče, likovna umetnost in še vrsta drugih umetnosti niso zrasli iz domačega znanja, ljubezni in tudi domoljubna. Naše gledališče vabi mlade in vse, ki v srcu začitijo potrebo po družinju in ustvarjanju. Kultura je naša in je ne smemo pustiti same in zapuščenemu umirati. Pomoč in entuziazem pričakujemo in jo sprejemamo z odprtimi rokami od vseh, še posebej pa od mladih in ustvarjalnih ljubiteljev kulture.« Dobrodošli!

VERA VOJSKA

FOTO: UROŠ ZAGOŽEN

OBČINA DOMŽALE
prostor zadovoljnih ljudi

V kraljestvu konjev Katarine Goltez

Ob zaključku programske sezone 2022/23 v Menačenkovi domačiji smo v goste povabili domačinko Katarino Goltez, ki je dokončala študij oblikovanja na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani.

MENAČENKOVA DOMAČIJA, KULTURNI DOM FRANCA BERNIKA DOMŽALE Čeprav deluje kot grafična oblikovalka, so njena resnična strast konji, s katerimi se je vrsto let (tudi profesionalno) ukvarjala. Leta 2016 je za diplomsko delo ustvarila v celoti avtorsko knjigo Kraljestvo za konja: osebna enciklopedija, ki se trenutno pripravlja na prvo izdajo. In le tisti, ki z avtorico delijo ljubezen do konjev, bodo razumeli brezmejnost ljubezni do teh mogočnih živali, ki jo s svojo pojavnostjo znajo tudi vračati. Delo s konji – njihovo čiščenje, hranjenje, jahanje, dresura – pa ne pomeni le ogromnega vložka časa in energije, temveč tudi način življenja. Konji so postali tudi njen likovni motiv, ki se je manifestiral skozi ilustracijo.

Na odprtju razstave, ki je bilo 19. aprila, smo ob prijetnem nastopu pripravevalskega dvojca Vročja župa, pospremili njeno prvo samostojno umetniško predstavitev. Središče in izhodišče razstave predstavlja avtorska knjiga, iz katere izvirajo ilustra-

cije konjev. Kolikor razstavni prostor omogoča, je avtorica pripravila analitično-raziskovalni vpogled v motiv konja – od simbolnega do mitološkega pomena, motiv konja v umetnosti in ilustracija konja v strokovnih knjigah. Razstavo izvirnih ilustracij zaključijo z dopolnjenimi delčki zgodb iz leposlovja ter mislimi, povezanimi s konji. Pravo presenečenje pa je uvodni pano, na katerega je uvrstila več

kot sto risb konjev, ki so nastali v procesu raznolikega raziskovanja tematike. Vsekakor je razstava vredna ogleda, zato vabljene na ogled vse do 20. maja v odpiralnem času Menačenkove domačije: od torka do petka od 10. do 12. ure in od 17. do 19. ure in ob sobotah od 10. do 12. ure (nedelje in prazniki zaprto).

KATARINA RUS KRUSHEL
FOTO: MIRO PIVAR

Kulturno društvo
Miran Jarc
Škocjan pri Domžalah

23. Kulturni poletni festival Studenec

Program 2023

Poletno gledališče Studenec pri Domžalah

četrtak 25. maj ob 21. uri	Monokomedija NIKOLI NI PREPOZNO Mojca Fatur																									
petek 9. junij ob 21. uri	Koncert dalmatinske glasbe Kulturnega društva Klape CAMBI iz Kaštela - Kambelovca																									
sobota 24. junij ob 21. uri	Akustični koncert DRUŠTVO MRTVIH PESNIKOV z gosti																									
Premiera sobota 22. julij ob 21. uri	Domača gledališka predstava - Komedija s petjem KADAR SE ŽENSKI JEZIK NE SUČE																									
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>četrtak</th> <th>petek</th> <th>sobota</th> <th>nedelja</th> <th>ponedeljek</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td colspan="5" style="text-align: center;">P: 22. julij</td> </tr> <tr> <td></td> <td>28. julij</td> <td>29. julij</td> <td>30. julij</td> <td></td> </tr> <tr> <td>3. avgust</td> <td>4. avgust</td> <td>5. avgust</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>11. avgust</td> <td>12. avgust</td> <td>13. avgust</td> <td>14. avgust</td> </tr> </tbody> </table>	četrtak	petek	sobota	nedelja	ponedeljek	P: 22. julij						28. julij	29. julij	30. julij		3. avgust	4. avgust	5. avgust				11. avgust	12. avgust	13. avgust	14. avgust
četrtak	petek	sobota	nedelja	ponedeljek																						
P: 22. julij																										
	28. julij	29. julij	30. julij																							
3. avgust	4. avgust	5. avgust																								
	11. avgust	12. avgust	13. avgust	14. avgust																						
sobota 26. avgust ob 21. uri	Veliki koncert TANGO ARGENTINA Bernarda Fink , mezzosopran in Marcos Fink , basbariton ter Marko Hatlak & FUNtango																									
petek 1. september ob 20.30 uri	Koncert PRIFARSKI MUZIKANTJE s prijatelji																									
sobota 2. september ob 17. uri	Prireditev za otroke RADIO OGNJIŠČE																									
sobota 9. september ob 20.30 uri	OPERNE ARIJE IN BALET (v kostumih) ob spremljavi OPERNEGA ORKESTRA SNG Opera Ljubljana																									
petek 15. september ob 19. uri	Koncert (40. članska zasedba zboru) ZBOR SLOVENSKE FILHARMONIJE Cerkev sv. Lenarta na Krtini																									

Rezervacija vstopnic:

Tel: **051 61 61 51** (Marijana)
kdmj.skocjan@gmail.com (informacije)

Tel: **051 61 41 41** (Urša)
vstopnice@studenec.net

Poletno gledališče Studenec www.studenec.net poletno.gledalisce.studenec

Slammnikarski sejem
Domžale, 3. junij 2023

SLAMNIKARSKI PARK (pri občini) med 10. in 17. uro

Odpiramo začetek sezone nošenja slamnikov ... Vabljene!

Organizatorji: Kulturni dom Franca Bernika Domžale, Slammnikarski muzej, Občina Domžale. Več informacij na: www.kd-domzale.si/slammnikarski-sejem.

DOSTAVA KNJIG NA DOM

PROSTOVOLJCI
VSEM BRANJA ŽELJNIM BRALCEM,
KI SO STAREJŠI OD 65 LET ALI INVALIDI,
PRIPELJEJO KNJIGE NA DOM.

- ♦ Na dom bomo pripeljali do 5 knjig.
- ♦ Naročite lahko le gradivo, ki je prosto.
- ♦ Gradivo bomo dostavili v najkrajšem možnem času.

Mavrca za zaščito naravnega okolja

Za svež dih v Blatne Mlake – hodi po prstih, da ne zmotiš tišine.

FKVK MAVRICA V prvih pomladnih dneh so močvirja Blate in Mlake vzhveto v vseh svojih skrivnostnih razsežnostih, zadišala v svežini čemaževega vonja in vsak dan vabijo radovedne fotoraziskovalce na foto sprehod.

Društvo Terra Anima skupaj s Kreativnimi nomadi, FKVK Mavrca in TIC Domžale so v okviru fotografskega natečaja na temo Močvirja, jih želimo ohraniti? v soboto, 11. marca 2023, organizirali prvi foto sprehod v Blate in Mlake. Skozi to območje močvirja je vodila predstavnica društva Terra Anima Špela Kaplja, ki se že dolgo zavzema za zavarovanje naših mlak Češeniško-Prevojske gmajne v krajinski park. Drugi foto sprehod je bil 30. marca 2023 popoldan, zbor ob Ribniku Črnelo, kjer so reševali življenja žab ob selitvi čez gozdno cesto.

Na prvem obisku tega ogroženega območja je bilo prisotnih 14 fotografov, na drugem pa osem, mnogi so se sami podali skozi močvirna območja. Udeležili so se ga tudi mladi, kar vse še posebej veseli, da mladina spozna pomembnost tega habitata mnogih

živih bitij. Izbrane fotografije bodo na razstavi ob Močvirskem simpoziju Moč-Vir-Je 19. maja 2023 v Kulturnem domu Radomlje v galeriji Dom.

Zanimivo je bilo, poučno, tudi zabavno in polno novih vtisov o mokriščih, ki skrivajo mnogo življenja v svojih mlakah, travah, mahu ... Vse smo obredli in pritiskali na sprožilce fotoaparatorov, pa tudi telefonov. Srečali smo zmaje (pupke), preskakovali potoke, pili izvirsko vodo in se od dneva poslovili skupaj s srni-

cam. Dragocen je ta naš svet in dragocena so taka druženja.

S fotografsko razstavo društva Terra Anima, Kreativni nomadi in foto sekcija Mavrca opozarjamo na nujnost razglasitve krajinskega parka Prevojsko-Češeniške gmajne, ki predstavlja velik pomen ohranitve mokrišč, in da se prenehajo nedovoljena zasipavanja in drugi posegi v to naravno okolje, ki ga moramo ohraniti za naše potomce.

BESEDILO IN FOTO: BINCA LOMŠEK

Mali ZOO Mitje Ficka

Fantazijski ustvarjalni svet ni predmet le sodobne umetnosti, temveč izvira že iz starejših klasičnih slikarskih usmeritev.

GALERIJA DOMŽALE, KULTURNI DOM FRANCA BERNIKA DOMŽALE

Imaginacija kot zamisel pojavov zunaj neposredne dojete stvarnosti se sklada tudi s koncepti umetnosti danes, ki prosto izbira iz široko zastavljenega repertoarja aktualnih tematik ter z njimi občinstvu posreduje večplastna sporočila. Med fantazijo in abstrakcijo rad potuje tudi akademski slikar Mitja Ficko, ki nas je v aprilu pogostil z unikatno bero umetnin iz njegovega zadnjega slikarskega opusa, katerega del zastopajo tudi slike, ustvarjene v umetniški rezidenci v Leipzigu. Vpetost v nemški umetnostni prostor je umetniku v zadnjih letih ponudila nove prelomnice v ustvarjanju, ki se kažejo v kompleksnejših kompozicijah, spremenjenih pristopih h gradnji slike in intenzivnejši barvitosti zaradi zgoščenih nanosov, ki jim dodaja tudi bleščice. Kar nas prepriča ob ogledu razstave, je aktualna in domišljena vsebina ter umerjena polnost postavitve v galerijskem prostoru, ki je nastala v sodelovanju z galerijskim strokovnim so-

delavcem Jurijem Smoletom. Razstava zagotovo ne dopušča, da s pogledom površno ošvrkneš po njej, temveč se ustaviš pred vsako podobo, saj je pomemben vsak njen delček. Pred nami se odpirajo fantazijski prostori, znotraj njih spet novi in novi, se prepletajo in ustvarjajo posebno doživljanje atmosfere v sliki. Abstrahiran prostor je naseljen z živalskimi figurami in drugimi razstavljenimi in ponavljajočimi se likovnimi elementi, ki v razgibani igri vmesnih prostorov stopajo v ospredje ali pa se umi-

kajo v ozadje. Te kompleksne kompozicije razkrivajo določen proces slikanja z dinamičnim pristopom, ki se skozi slikarjeva dela kaže kot prepoznava in samosvoja likovna govorica. Slikarsko razstavo, ki jo je avtor poimenoval Moj mali ZOO, smo slavnostno odprli 13. aprila 2023 in si jo z veseljem spet ogledamo do 4. maja v Galeriji Domžale. Vsakič znova nam bo odprla nove izvirne poglede na sodobno slovensko slikarstvo.

KATARINA RUS KRUSHELJ
FOTO: MIRO PIVAR

Na sprehodu z junaki zabavne glasbe

Predstavitev za ljubitelje zabavne glasbe

Ljubitelji zabavne glasbe na območju naše in sosednjih občin dobro poznajo obe knjigi o zgodovini zabavne glasbe na širšem domžalskem območju, ki ju je pod naslovoma Zabavni ansambli na Domžalskem v letu 2020 in Po poteh zabavne glasbe leta 2022 izdal Jože Skok, dolgoletni novinar in dober poznavalec zgodovine zabavne glasbe na našem širšem območju.

Potem, ko je Jože Skok knjigi predstavil na domžalskem območju, se je s svojimi spomini predstavil še v dvorani Knjižnice Franceta Balantiča v Kamniku. Po uvodnem pozdravu predstavnice knjižnice je stekel no-

stalgičen večer z glasbo in številnimi fotografijami z junaki glasbenih in pevskih zgodb v 60. in 70. letih prejšnjega stoletja predvsem na Kamniškem. Glasbenik Frenk Vengust, neformalni voditelj prijetnega večera, član znamenitih Kamniktitov, in Stane Sitar iz ansambla Jogi, sta povedala vrsto anekdot z njihovih igranj. V ozadju pogovora v kamniški knjižnici so se ves čas v primerni glasnosti vrteli posnetki Kamniktitov, Frenka Cente, Jaguarjev iz Domžal, Matjaža Juvana Jukija in Mira Sršena ter deklishe skupine ODA iz Moravč.

V pogovoru niso pozabili na vlogo glasbenika Tomaža Habeta, ki je

Kamniktitom veliko pomagal. Člani zasedbe so se spomnili tudi na Maska Lavrinca, njihovega nekdanjega menedžerja, pa na številne prijatelje, ki so jim pomagali pri nakupu glasbil in vsega, kar je bilo nujno za nemoteno igranje ansamblov. Lep je tudi spomin na zelo izobraženega župnika Franca Gačnika iz Stranj in njegovo pomoč pri igranju na velikonočnih in božičnih mašah.

Beseda je tekla tudi o ansamblu Karavan, Petru Kunaverju Peru iz Kamnika, Tomažu Perku ter Silvu Veglu Sivcu, glasbenih izvajalcih tistega časa.

VERA VOJSKA

več na www.knjiznica-domzale.si

E-zbirke

ENCYCLOPEDIA
Britannica

Spletna predstavitev e-vira Encyclopedia Britannica

sreda, 17. maj '23, ob 12.00

več na www.knjiznica-domzale.si

OBRAZI DOMŽALSKE TRŽNICE

PRISTEN IN POLN DOMAČ OKUS
MLEČNIH IZDELKOV

ANŽE PIRNAT Z DRUŽINSKE KMETIJE IN SIRARSTVA PIRNAT NA BREZOVICI PRI DOBU

Anže Pirnat je mlad kmet in sirar z družinske kmetije in sirarstva Pirnat, ki ga najdete na Brezovici pri Dobu, nedaleč od Domžal. Že več mesecev kot lokalni proizvajalci svoje mlečne izdelke, tako iz kravjega kot kozjega mleka, ponudijo tudi kupcem na domžalski tržnici.

Renata Uzman
Foto: Vido Repanšek

Od avgusta lani ob petkih in sobotah na domžalsko tržnico z veseljem prihajajo tudi z družinske kmetije in sirarstva Pirnat, saj si želijo, da bi v lokalnem okolju njihove domače mlečne izdelke bolje spoznali.

Kmetovalci in sirarji z Brezovice pri Dobu

»Naša kmetija Pirnat je srednje velika kmetija, nahaja pa se na Brezovici pri Dobu, ki ni gosto poseljena. Leži na vrhu hriba, zato imamo krasen razgled na bližnje Kamniško-Savinjske Alpe. Na tej lokaciji je živel že več generacij, ki so se ukvarjale s kmetijstvom. Vendar se niso ukvarjali le z govedorejo in s predelavo mleka, ampak tudi z gozdarstvom in sadjarstvom. Nekdaj so na tej kmetiji imeli tudi nekaj konjev za vprego. Danes naša družina vzreja pretežno lisasto govedo. Na kmetiji imamo tudi kokoši, piščance in prašiče,« pojasnjuje Anže Pirnat, ki je mlajša generacija njihove družine. Z ženo oziroma svojo mlado družino se je posvetil nadaljevanju družinske tradicije. To še uspešno razvija in nadgrajuje, del tega pa je v zadnjih letih tudi njihovo Sirarstvo Pirnat.

Nadaljuje družinsko tradicijo

»Naša kmetija Pirnat je torej družinska kmetija. Že kot otrok sem zato na kmetiji spremljal svoja starša pri različnih opravilih, pozneje pa sem jim začel tudi sam pomagati. Delo na kmetiji z govedorejo in sirarstvom s predelavo mleka v mlečne izdelke se dobro dopolnjujeta, zato bom s tem nadaljeval tudi v prihodnje. Danes lahko zato tudi najina otroka vsak dan vidita, kako poteka delo na kmetiji. Morda bodo tako s kmetovanjem nadaljevale tudi naše prihodnje generacije.«

Prireja kravjega mleka

Glavna dejavnost na kmetiji Pirnat je prireja kravjega mleka. »Poleg te se na kmetiji ukvarjamo še s prirejo mesa in nekaj malega z gozdarstvom. Pri delu na kmetiji pomagamo vsi družinski člani. Ker se naša kmetija nahaja na območju z omejenimi dejavniki za kmetovanje, teren je namreč kraški, je treba večkrat poleg dela s kmetijsko mehanizacijo kaj postoriti tudi ročno. Na primer travo kosimo ročno, ročno grabimo seno in tako dalje.«

Krave krmijo s pretežno domačo krmo

Prepričan je, da le iz kakovostnega mleka nastanejo kakovostni mlečni izdelki. Zato skrbno vzrejajo tudi svoje govedo. »Prav zato naše krave krmimo s pretežno domačo krmo in skrbimo za njihovo dobro počutje. Pozorni smo na to, da je njihova prehrana v zadostni meri senena. Osnova njihove prehrane sta seno in trava, spremljamo pa tudi sodobne smernice za prehrano in se dodatno izobražujemo. Lani je bila letina slaba zaradi ekstremne suše. Zato smo bili primorani krmo dokupo-

Anže Pirnat z ženo z družinske kmetije in sirarstva Pirnat, ki ju najdete na Brezovici pri Dobu, nedaleč od Domžal. Ob petkih in sobotah svoje mlečne izdelke ponudijo tudi kupcem na domžalski tržnici.

vati z drugih kmetij, predvsem s hribovskih, saj na tovrstnih območjih raste seno, ki je podobne kakovosti kot naše. Tudi na ta način smo poskrbeli za ugodno počutje naših živali.«

Že kot srednješolec se je navdušil nad sirarstvom

Na kmetiji s prirejo mleka se je nato v zadnjih letih lotil še sirarstva. »Pred leti sem razmišljal, kako bi lahko še dodatno nadgradil našo kmetijo. Doma imamo namreč kakovostno mleko in zdelo se mi je dobro, da bi začel še s predelavo kravjega mleka v mlečne izdelke. S sirarstvom sem se tako začel ukvarjati precej mlad, že kot srednješolec. Razlogov za to odločitev pa je bilo več. Danes naše stranke cenijo kakovostne mlečne izdelke, in vesel sem, da jim jih lahko ponudim.«

Od ranega jutra do poznega večera!

Dela na njihovi kmetiji in v sirarni nikoli ne zmanjka. Kakotopoteka? »Zdelo v naši sirarni začnemo med 4. in 5. uro zjutraj. Dela pa je res veliko. Med drugim je treba pripraviti mleko, ki se bo predelalo v različne mlečne izdelke. V sirarni se odvijajo različni procesi, od merjenja in spremljanja temperature surovin, odcejanja jogurtov na grški način, vzorčenja za spremljanje kakovosti in tako dalje, do pakiranja mlečnih izdelkov in razvoza teh do naših strank. Delo v sirarni pa moramo seveda stalno usklajevati z delom na kmetiji. Naše delo tako poteka ves dan, običajno pa z njim zaključim šele pozno zvečer. Nekatera dela opravljamo vsak dan, določena pa le občasno.«

Za vsak okus se kaj najde!

Kakšne mlečne izdelke proizvajajo v njihovi sirarni? »Proizvajamo različne mlečne izdelke iz kravjega mleka. Na primer mleko, skuto, albuminsko skuto, grške jogurte, tako sadne kot navaadne, feta sir, sir za žar, mladi sir, kisló smetano, sladko smetano, maslo, sadne jogurte, kefir in tako dalje. Posebej priljubljen je naš kajmak. Naš najnovejši izdelek pa je kisló mleko, ki ga bomo zaradi povpraševanja in zadovoljnih strank obdržali v redni ponudbi. Sam najraje izdelujem različne zorjene poltrde in trde sire. Skrbimo za to, da se za vsak okus kaj najde – nekateri siri so bolj blagega okusa, drugi pa so nekoliko pekoči.«

Cenjeni izdelki iz kozjega mleka

Posebnost njihove sirarne so izdelki iz kozjega mleka, ki so vse bolj iskani in cenjeni tudi med domžalskimi kupci. Pri nas so ena redkih domačih sirarn, ki iz kozjega mleka s pomočjo kefirnih zrn proizvajajo tudi kozji kefir. »V naši sirarni imamo torej tudi izdelke iz kozjega mleka, ki ga odkupujemo pri preverjenih pridelovalcih. Ker imamo za to več dobaviteljev, so izdelki iz kozjega mleka na voljo vse leto. Iz kozjega mleka izdelujemo kozji jogurt, kozji kefir, kozjo skuto, kozjo sirotko, kuhano kozje mleko, kozji mladi sir in kozji zorjeni sir.«

Pristen domač okus in kakovost

Prisegajo na kakovost in raznolikost, pa tudi pristen domač okus svojih izdelkov. »Naši mlečni izdelki so dobre kakovosti, narejeni iz kakovostnega

mleka. Strankam je všeč raznolika ponudba, zato imamo različne izdelke iz kravjega in kozjega mleka, ki jo sproti osvežujemo. Radi preizkušamo novosti. Med našimi sezonskimi izdelki na primer ponudimo jogurt z okusom kivija in kumare. Ta je na voljo poleti, saj je tak jogurt zelo osvežilen. Naši izdelki so brez konzervansov, domače izdelave in polnega okusa. Na voljo so v različnih količinah oziroma pakiranjih.«

Negujejo stike s kupci svojih mlečnih izdelkov

Zavedajo se, da je pristen stik s kupci njihovih mlečnih izdelkov pomemben, zato se udeležujejo najrazličnejših dogodkov. Tako čim več ljudi spozna njihovo kmetijo, sirarstvo in njihove domače mlečne izdelke. »Najbolj živahno je za nas v času sejmov in drugih podobnih dogodkov. Sodelujemo na različnih sejmih. Tako na spomladanskem in jesenskem kmetijskem obrtnem sejmu v Komendi, sejmu v Mengšu, na večerih v Stari Fužini pri Bohinju, na kostanjevih in jagodnih nedeljah na Jančah, na Lukovem sejmu v Lukovici, Vidovem sejmu v Šentvidu pri Lukovici, rokodelskem dnevu na gradu Tuštanj, sejmu v Dolu pri Ljubljani in tako dalje. Poleg tega se radi odzovemo na vabila v različne vrtce in šole. Na sejmih in podobnih dogodkih se tako lahko predstavimo strankam z različnih koncev Slovenije. Do zdaj je bilo o naši sirarni objavljenih že več prispevkov, tako televizijskih kot tudi časopisnih.«

Hiška številka 13

Od avgusta lani kot ponudniki prihajajo tudi na domžalsko tržnico.

»Za prodajo na domžalski tržnici smo se odločili, ker smo lokalni proizvajalci in se nam zdi pomembno, da nas v domačem kraju poznajo tudi osebno. Na tej tržnici nas najdete vsak petek in soboto med 8. in 13. uro v hiški številka 13. Na naši stojnici je mogoče kupiti vse mlečne izdelke, ki jih imamo v našem sirarstvu v ponudbi. Na domžalsko tržnico se rad vračam tako zaradi strank kot tudi zaradi ostalih ponudnikov. S prodajo na tej sem zadovoljen. Imamo veliko svojih rednih strank, pa tudi nove se rade ustavijo pri nas in kupijo naše izdelke. Zdi se mi pomembno, da stranke lahko poskusijo naš izdelek, preden se odločijo za nakup. Zato jim rad ponudim na primer kakšen kosček sira, kar jih običajno tudi prepriča v nakup. Všeč mi je, da imamo v Domžalah tržnico s slovenskimi izdelki. Na tej se tako res lahko predstavimo domači proizvajalci. Poleg domžalske tržnice pa nas lahko najdete tudi na ljubljanskih tržnicah, na Pogačarjevem trgu in v BTC. Sicer pa je naše izdelke mogoče kupiti tudi v trgovinah.«

Želijo si razviti nove mlečne izdelke

Anže Pirnat ima tudi več načrtov za prihodnost njihove kmetije in sirarstva. »Rad bi ohranil ali še povišal nivo kakovosti, ki ga naši mlečni izdelki trenutno dosegajo. V ponudbo si želimo dodati nove mlečne izdelke, ohranjati dobre odnose s strankami, biti še naprej odprt za njihove predloge in še naprej spremljati razmere na trgu. Predvsem pa si želimo, da bi se naše stranke še naprej vračale k nam.« □

800 LET PRVE OMEMBE KRAJA DOB

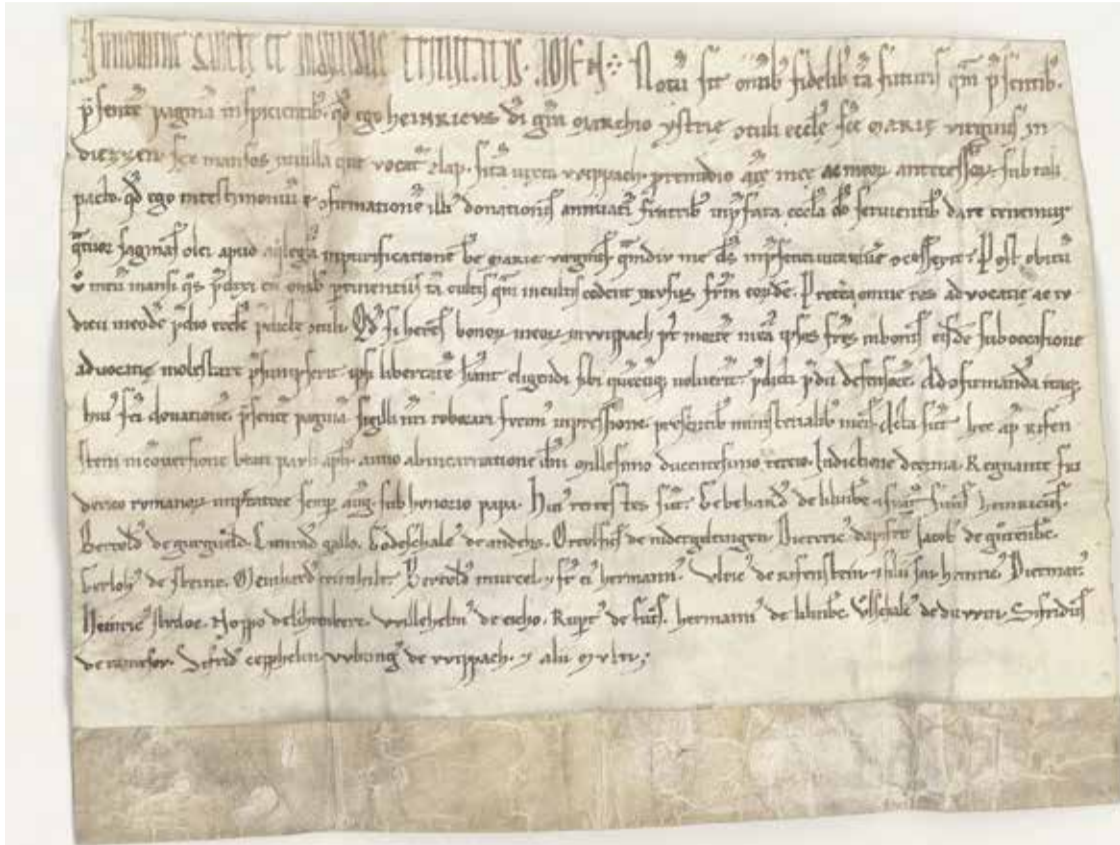
Kaj imajo skupnega Blagovna, Slap pri Vipavi, Dießen na Bavarskem ter istrski mejni grof Henrik II. z Dobom?

Blaž Otrin
Foto: Wikipedia in Wikimedia

Istrski mejni grof Henrik II. je 25. januarja 1223 na gradu Blagovna izstavil in s pečatom potrdil pergamentno listino, v kateri je dohodke šestih kmetij iz Slapa pri Vipavi daroval samostanu Dießen na Bavarskem. In v tej listini se prvič v zgodovini, v sicer nemški obliki Eicho, pojavi ime kraja Dob. In človek se upravičeno vpraša, kaj imajo Blagovna, Slap pri Vipavi, Dießen na Bavarskem ter istrski mejni grof Henrik II. skupnega z Dobom. Na prvi pogled ne prav dosti, a ob poznavanju zgodovine se pokaže, da je skupna točka rodbina grofov Andeških. Ta je bila v 12. in prvi polovici 13. stoletja ena najuglednejših bavarskih plemiških rodbin, ki je imela svoje posesti na Barskem na Tirolskem in tudi na Slovenskem in v Istri. A pojdimo po vrsti.

Začetnik rodbine je bil Bertold II.

Začetnik te rodbine je bil Bertold II. (+1151), praded Henrika II. Ta je okoli leta 1114 podaril veliko posesti za gradnjo samostana avguštinskih kanonikov v Dießnu, ki je postal neke vrste hišni samostan, samostanska cerkev Blažene Device Marije pa grobnica za člane rodbine. Ko je leta 1204 umrl Bertold IV. – vnuk Bertolda II., je njegov sin Henrik II. prevzel naslov mejnega grofa Istrsko-Krajske marke in posesti, ležeče južno od Donave. A po štirih letih je prišlo do dramatične spremembe. Leta 1208 je bil v Bambergu umorjen rimsko nemški kralj in vojvoda Švabske Filip in za umor so sicer po krivici kot sokrivca obdolžili Henrika II. in njegovega brata Ekberta, ki je bil škof v Bambergu. Da bi si zaradi obtožb rešila kožo, sta morala zbežati na Madžarsko k sestri Gertrudi, ki je bila poročena z ogrskim kraljem Andrejem II. Leta 1211 je bila Henriku II. sicer vrnjena Slovenska marka, njegove tirolske in bavarske posesti pa so bile zanj izgubljene. Leta 1228 je umrl v Slovenji Gradcu in bil nato pokopan v opatiji v Dießnu.

Listina iz 25. januarja 1223

Zakaj je incident iz leta 1208 pomemben za Dob?

Če Henrika II. ne bi obdolžili kot sokrivca umora Filipa Švabskega, bi se verjetno gibal v bolj imenitnih krajih, kje na Bavarskem ali na Tirolskem, tako pa je bil odrinjen in omejen na Slovensko marko in le tako je lahko v nekem dokaj nepomembnem gradu Blagovna (Rifennstein), to je danes del kraja Goričica pri Šentjurju, 25. januarja 1223 izstavil listino. In zdaj pridemo na bistvo. Sestavni del vsake listine so bile tudi priče, ki so jamčile, da je listina res istovetna. Med številnimi pričami najdemo tudi tri zastopnike gospodov Limbarskih iz gradu Limberk, Gerloha iz Kamnika in Viliijema iz Doba (Willehelmus de Eicho). Vsi ti možje so bili ministeriali, nesvobodni vitezi v službi Andeških grofov.

Listina dokazuje, da je v Dobu takrat že stalo neko grajsko poslopje, verjetno ob cerkvi, kjer je živel

Grb Grofov Andeških

nesvobodni vitez – ministerial Viliijem. Viliijem iz Doba je tudi prvi znani prebivalec Doba, seveda pa ni bil prvi, ki je na teh tleh prebival.

Okolica Doba je bil naseljena že v ledeni dobi

Kar dokazujejo arheološke najdbe v Babji jami, kako je bilo v naslednjih obdobjih, je manj znano, tudi ne vemo, če je ob rimski cesti, ki je tekla skozi naše kraje, stala kakšna naselbina. Gotovo so se na območju Doba naši slovanski predniki naselili vsaj v osmem stoletju. Naselili so se na robu močvirnega območja, kjer je bil nižinski hrastov gozd in od tod tudi ime Dob, ki je ime vrste hrasta. V nemščini se hrast danes imenuje Eiche, v stari nemščini pa se je imenoval Aich, Aycho, Eich itd. in od tod se je izoblikovala nemška oblika krajevne imena Aich, ki ga v zgodovinskih virih srečujemo vse od 13. pa do 20. stoletja. Slovenska oblika imena se kot 'Dub' prvič omenja v listini leta 1359.

Da je bil kraj poseljen že prej, dokazuje tudi dobska cerkev, ki se kot sedež župnije v okviru oglejskega patriarhata v virih sicer prvič omenja šele med letoma 1232 in 1246, glede na patrocinj sv. Martina, ki sodi med najstarejše pri nas, pa bi lahko njen nastanek postavili vsaj v 11., če ne že v 10. stoletje.

Vendar, ali se ni Dob prvič omenil že tri leta prej v listini 7. aprila

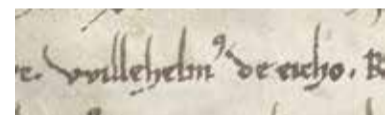
1220, zaradi česar so krajanje Doba leta 1970 praznovali 750-letnico prve omembe in je nastala tudi knjiga Kronika Doba?

Podatek 7. aprila 1220 se je izkazal kot napačen

Zgodovina se tako kot ostale vede razvija in podatek 7. aprila 1220 se je izkazal kot napačen. Že naš veliki kronist Stane Stražar je to zaznal in v svoji knjigi Župnija Dob skozi stoletja, ki je izšla leta 1996, prvo omenbo Doba ni datiral s 7. aprilom 1220, ampak s 25. januarjem 1223. In kako vemo, da je šlo za napako? V listini iz 7. aprila 1220, ki so jo izdali turjaški gospodje na gradu Turjak, se res pojavi Johannes de Aich, a ta Aich se ne nanaša na naš Dob, ampak na kraj Pudob blizu Starega trga pri Ložu, ki je bil del posesti turjaških. V zgodovinskih virih krajevno ime Aich, Eich, Aycha itd. označuje različne

kraje (Dob pri Stični, Dobe, Dobeno, Dobje pri Grosupljem, Pudob itd.), a le iz zgodovinskega konteksta lahko razberemo, za kateri kraj dejansko gre. Turjaški v naši okolici nikoli niso imeli posesti, zato ni nobene logične povezave, da bi bil Johannes de Aich iz našega Doba. Omenba Willehelmus de Eicho 25. januarja 1223 pa je v historičnem kontekstu, saj je takrat celotna vzhodna Gorenjska, tako Kamnik, grad Limberk kot Dob, ki so v listini omenjeni, spadali pod posest Andeških.

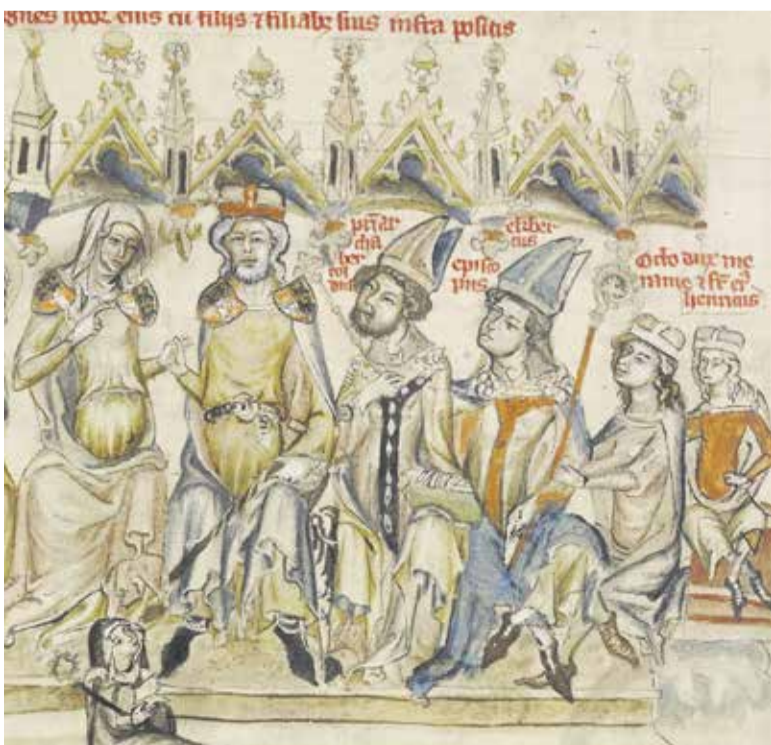
Gradu Blagovna že davno ni več, tudi samostana v Dießnu ni več, tamkajšnja prvotno samostanska cerkev je nadomestila veličastna nova, tudi kmetij v Slapu pri Vipavi ni več. Ostala pa je listina, ki jo danes hranijo v Bavarskem državnem arhivu v Münchnu (Bayerisches Hauptstaatsarchiv) v zbirki listin samostana Dießen in je dragocena materialna pričča časa in dogodkov. In ni veliko krajev v okolici, ki bi se lahko ponašali s tako dolgo in imenitno tradicijo, kot je to Dob. V občini Domžale je prej omenjena le Študa (de Stude) leta 1207, le osem ostalih krajev v občini pa je še omenjenih v 13. stoletju: Ihan (1228), Rodica (1232), Homec (1238),

Izsek iz listine: Willehelmus de Eicho (Vilije iz Doba)

Domžale (1250), Turnše (1258), Kolvec (1282), Brezje pri Dobu (1287), Spodnja Brezovica (1291), ostali kraji so omenjeni v 14. stoletju ali pozneje.

Če boste kdaj na Bavarskem, se zapeljite v Dießen, ki leži jugozahodno od Münchna ob jezeru Ammersee, pojdite do tamkajšnje baročne katedrale Marijinega vnebovzeta, nekdanjo samostansko cerkev, kjer je pokopan tudi naš Henrik II. ali pa vsaj vstopite v lokalno pivnico in spijte kakšen vrček piva Andech v spomin na plemiča, ki je s tem, da je dal zapisati Viliijema Dobskega: Willehelmus de Eicho, zaslužen za prvo omenbo Doba. ☐

Izrez upodobitve v Hedvikinem rokopisu iz leta 1352: Skrajno desno je Henrik II., istrski mejni grof; levo od njega so bratje Oton I. (+1234), vojvoda Meranski, palatinski grof v Burgundiji; Nato Ekbert (+1237), bamberski škof; Bertold V. (+1251), oglejski patriarh; sledita oče Bertold IV. Angleški in njegova žena Neža.

Praznujte skupaj z nami!

800. rojstni dan našega Doba

Starejši Dobljani se zanesljivo spominjajo dnevor pred 50 leti, ko smo v Dobu slovesno praznovali 750-letnico prve omembe našega kraja. Aprila 1970 je izšla Kronika Doba, ki jo je ob 750-letnici prve omembe Doba napisal znani kronist Stane Stražar, julija pa je bilo v Dobu posebej slovesno, saj so dobska krajevna skupnost, društva in organizacije pripravile vrsto prireditev ob tem jubileju Doba, Društvo za raziskovanje jam Simon Robič pa je za svoje delo v okviru praznovanja prejelo občinsko priznanje.

Ko smo se pred leti začeli pripravljati na praznovanje 800-letnice prve omembe naše kraja, je znani zgodovinar Blaž Otrin, tudi sam Dobljan, ob preučevanju zgodovine našega kraja ugotovil, da je bil naš lep kraj prvič omenjen v kateri od listin leta 1223, zato je bila sprejeta odločitev, da neke vrste rojstni dan skupaj z jubilentom – Dobom, najpšim krajem na svetu, praznujemo letos – v začetku junija. V ta namen že kar nekaj časa pridno dela Organizacijski odbor pod vodstvom Marijana Smolnikarja, predsednika Sveta KS Dob, ki je dorekel osnovna izhodišča praznovanja jubileja, v katerem bodo sodelovala prav vsa društva in organizacije v naši krajevni skupnosti. Najbolj slovesno bo v začetku junija, zato ne spreglejte obvestil in vabil v majski številki Slamnika, kjer bodo navedene prav vse slovesnosti, ki jih bomo v Dobu namenili pomembnemu jubileju.

Že zdaj pa povabljeni, da v prvih dneh junija 2023 praznujete z nami. Dobrodošli!

VERA VOJSKA

OBRAZI DOMŽAL

SPANEC JE BOLJŠI KOT ŽGANEC

MARKO PETERKA, PODJETJE MARSEN

Pogovarjali smo se z obrtnikom Markom Peterko iz ihanskega podjetja Marsen, ki se ponaša z dolgoletno tradicijo.

Nataša Gliha
Foto: Iztok Dimc

Podjetje Marsen obstaja že 22 let, kar je dokaz, da delajo dobro, pošteno in kakovostno, predvsem pa se lahko pohvalijo z lastno proizvodnjo, niso le trgovina, ki bi prodajala izdelke drugih.

Kaj vas je popeljalo v svet vzmetnic, postelj, vzglavnikov ...?

V posteljni program me je 'zaneslo' po naključju. Po končanem šolanju sem se zaposlil v tapetniškem podjetju, kjer smo se med drugim izdelovali tudi vzmetnice. Po določenem času sem v tem podjetju ostal več mesecev brez plačanih prispevkov in plače. To je bil eden izmed razlogov, da sem se odločil za samostojno pot podjetništva in proizvodnjo lastnih vzmetnic. Danes, po 22 letih, se lahko pohvalim, da izdelujemo 36 različnih vzmetnic in ležišč z možnostjo izbora štirih t-dot, udobja in različnih prevlek.

Po čem se ločite od ostalih ponudnikov?

Od ostalih ponudnikov nas loči, da so naši izdelki narejeni ročno, iz skrbno izbranih naravnih materialov. Ponudimo lahko jedra nestandardnih dimenzij in oblik. Vedno smo izdelovali izdelke, ki jih druga podjetja niso ponujala. Na področju posteljnega programa smo uvedli veliko novitet in posledično nismo bili primerljivi s konkurenco. Prvi smo bili v Sloveniji, ki smo v posteljo vgrajevali 100-odstotno kameljo dlako, saj je bila najboljše toplotni regulator. Prvi smo začeli s proizvodnjo dveh linij lateksovih jeder iz 100-odstotnega lateksa, ki imajo odtisnjen žig v jedru. Poleg tega smo prvi začeli izdelovati vzmetnice z vzmetmi manjšega premera. Še danes je poleg naravnega lateksa velika prednost pred konkurenčnimi podjetji ponudba jeder z vzmetmi manjšega premera, ki zagotavljajo natančnejšo (boljšo) podporo telesu. Najbolj se občuti razliko pri vzmeteh v ramenskem in ledvenem delu.

S čim se kot podjetnik najbolj soočate? Kakšne so težave in prednosti?

Trenutno se pojavljajo težave z dobavo materialov. Nekatere je težko dobiti, za določene materiale se je močno podaljšal rok dobave. Vsem tem spremembam se dobro prilagajamo in za enkrat sproti dobro rešujemo težave, tako da naši kupci niti ne zaznajo, da so težave na tem področju.

Kako so se kupci in trg spremenili v zadnjih 22 letih?

Pred 22 leti, ko sem prvič predstavil svoje izdelke na največji prireditvi v Sloveniji, na sejmu MOS v Celju, s področja posteljnega programa nas je bilo 15 ponudnikov. Danes nas je ostala le še peščica. Veliko podjetij je propadlo, nekatera so svojo ponudbo in prodajo preusme-

Domžale so bile svoje čase najbogatejša občina s šiviljsko, slamnikarsko in tekstilno industrijo. Danes je pa dejstvo, da je skoraj nemogoče dobiti, kaj šele zaposliti šiviljo.

nila na svetovni splet. Mi smo vedno zagovarjali osebni stik, direktno predstavitev (sejem, razstavnice) ter svetovanje. Glede na situacijo s pandemijo iz prejšnjih let smo nakup omogočili tudi prek interneta. Kljub spletni prodaji večina naših kupcev še vedno želi svetovanje, posvet. Ob nakupu je zanje pomemben osebni stik. Stalnica vseh 22 let je na prvem mestu, sledita pa direktna prodaja in osebni stik. Tega ni spremenila niti epidemija.

Kakšne so spremembe v materialih, pričakovanjih ljudi? Je biološko, naravno, ekološko ... prevladalo tudi pri posteljah?

Kar zadeva materiale, je v vsem tem času kar veliko sprememb. Že sam razvoj materialov, izbira med njimi in seveda tudi povpraševanje kupcev. Izbor umetnih materialov je pester in širok, tudi kakovost je boljša, kot je bila v preteklosti. Toda menim, da umetni materiali ne bodo mogli zamenjati narav-

nih. Večji delež naših kupcev želi naravne materiale v postelji, nekaj pa je tudi takšnih, ki želijo cenejše in ugodnejše izdelke in posledično so tudi materiali manj naravni.

Prva ležišča so bila iz slame, ličkanja (to so listi koruznega storža), perja, konjske žime. Naše babice so imele po tri manjše 'madrac' v postelji, ki so jih obračale, zračile, stepale, dale na vsake toliko časa spet napolniti. Danes si česa takega niti ne predstavljamo. Zdaj je precej drugače.

V katero smer gredo trendi in kaj pričakujete?

Razvoj gre v skrajševanje spanja s pomočjo elektronike. Gre za izdelke, ki imajo vgrajeno napravo za spremljanje spanja, analiziranje in svetovanje za boljše spanje. Blazino so razvili v sodelovanju z znanstveniki. Na tem področju pričakujemo v roku 10 do 15 let pravo revolucijo. Poznavanje spalnih navad, sodoben način življenja, razvoj znanosti in elektronike so omogočili nov pogled tudi na spanje in bodo imeli vpliv na naše življenje. Kdo ve, kako in na čem bodo spali naši otroci, ko odrastejo.

Kakšne so bile največje težave med korono? Kako ste se spopadli z njimi?

V času, ko je bilo popolno zaprtje države, je prodaja ležišč potekala prek telefona in interneta. Več je bilo dopisovanja ter svetovanja po telefonu. Kupci so zelo pogrešali preizkušanje izdelkov v razstavnem salonu ter da otipajo materiale. Prodaja je potekala bolj z vidika 'tehničnih podatkov' v smislu glede na telesno težo in višino, kateri materiali bi bili najbolj primerne. Prilagodili smo se, saj so ljudje

med pandemijo tudi spali (nekateri še več), mogoče še bolj razmišljali o kakovosti spanca ter se posvečali sebi in domačemu okolju.

Vas Občina Domžale podpira, bi si želeli več pomoči? Kaj konkretno?

Občina Domžale obstaja, če se pošalim, ni ne plus ni ne minus, so bolj sami sebi namen. Da, imajo lahko ogromno možnosti za izboljšavo in napredek. Domžale so bile svoje čase najbogatejša občina s šiviljsko, slamnikarsko in tekstilno industrijo. Danes je pa dejstvo, da je skoraj nemogoče dobiti, kaj šele zaposliti šiviljo. Občina bi se lahko zgledovala po sosednji občini Komendi, v mislih imam predvsem komendski sejem. V nekaj letih je iz povprečne prireditve nastala resna zgodba. Občina bi po mojem mnenju morala zaposliti človeka, ki bi stopil v stik s podjetniki ter jih spodbujal pri investicijah. Tudi pri črpanju EU sredstev bi se dalo narediti več. Verjamem, da bo z novo županjo bolje kot do zdaj.

Kakšni so načrti za prihodnost?

Načrti so vedno, to nas žene in spodbuja. Radi bi ostali obrtno družinsko-proizvodno podjetje, ki je stabilno in se je sposobno hitro prilagoditi, rasti in ustvarjati, nuditi kakovostne izdelke ter dobra delovna mesta.

V dolgih letih se je nabralo kar precej izkušenj, dogodivščin (zabavnih in manj zabavnih). Kaj vam je ostalo najbolj v spominu? Je kakšna stranka, ki vas je bolj presenetila in s čim?

Pri delu z ljudmi je vedno zabavno in nikoli dolgočasno. Morda eden od luštnih spominov ... Še da-

nes hranim razglednico iz Kranjske Gore, s pogledom na Prisojnik. Gospa je bila (verjetno je še vedno) zelo zadovoljna z nakupom ležišča in nam je poslala razglednico ter napisala: »Če na stara leta slabo spiš, rešitev pri Marsenu dobiš!« Lepo se je spomniti, da smo nekemu rešili neko težavo, izboljšali počitek, počutje.

Kako pa vi spite?

Načeloma dobro, seveda pridejo noči, ko prav tako slabo spim kot večina ljudi. Posteljo sem si uredil super, da resnično ustreza temu, kar potrebujem. To ugotovim vsakokrat, ko grem na oddih in spim na ležiščih, ki so 'univerzalna'. Ko se vrnem domov, sem res vesel, ko se uležem v svojo posteljo.

Kakšni so nasveti za miren in zdrav spanec?

V današnjem času se mi zdi, je res vse težje doseči miren spanec. Življenjski slog pomembno vpliva na dobro ali slabo spanje. Na miren spanec vplivajo gibanje čez dan, prehrana (dve do tri ure pred spanjem naj ne bi nič jedli, le spili kakšen čaj, ki pomirja), čim manj stresnih situacij podnevi, v spalnici naj ne bo pretoplo (raje malce hladneje, priporočilo je okrog 19 °C), naj bo ravno prav zatemnjen prostor, tih in umirjen brez televizorja, telefona in ostalih naprav. Preden pa se uležem v posteljo, naj bi bili že umirjeni.

Pripomorejo tudi mirna vest, zapolnjujo občutek po dobro opravljenem delu tistega dne, veseli trenutki v družbi nam dragih ljudi, če se nam kaj novega zgodi, lepe stvari, lahko dobra knjiga, nekaj, kar nas veseli in nam polepša dan. □

Evropa se vse bolj izmika

Nogometaši Domžal v spomladanskem delu prvenstva nikakor ne najdejo zmagovitega ritma, zaradi česar so se na lestvici oddaljili od tako zelenega boja za vsaj četrto mesto in s tem evropskega poletja.

NK DOMŽALE Po veliki zmagi s 4:1 proti vodilni Olimpiji sredi marca so varovanci Simona Rožmana zapadli v rezultatsko krizo, iz katere (še) niso našli izhoda. Zmagi sta takrat v marcu sledila poraza proti Radomljam in Celju ter v aprilu trije remiji in za konec še prvi poraz v sezoni proti Mariboru. Šest tekem

oziroma mesec in pol traja točkovna suša, ki je Domžalčane s četrtega mesta pahnila na šestega. Štiri tekme pred koncem sezone za četrtem Kopro m zaostajajo pet točk, za tretjimi Celjani že tako rekoč neulovljivih deset.

A na voljo jih je še dvanajst, zato se Domžalčani vse do zadnjega ne

bodo predali. »Čas je, da začnemo v zadnjih krogih tudi uživati,« je pred srečanjem z Bravom, ki se je 15. aprila končal z 2:2, dejal Rožman. Slednjemu težave povzročajo tudi poškodbe – dlje časa so odsotni Nick Perc, Tilen Klemenčič in Mark Strajnar, ob omenjenih pa se še kar nekaj nogometašev spopada z manjšimi poškodbami, ki omejujejo sestavo kadra. Zato v zaključku prvenstva prilagodijo mlajši igralci, za katere so v vodstvu kluba prepričani, da znajo biti prihodnost rumene družine. Ali pa tržno zanimivi in se tako lažje opozori nanje. V prvi vrsti gre zagotovo za 17-letnega Luko Topaloviča, ki je z igro navduševal v kadetski konkurenci in na 15 srečanjih dosegel 18 zadetkov ter pričakovano potkal na vrata članske ekipe. Na vseh štirih aprilskih srečanjih, remijih proti Muri (0:0), Sežani (1:1) ter Bravu (2:2) in na koncu po porazu proti Mariboru (0:1), si zagotovo pozitivno oceno zasluži tudi mladi vratar Gašper Tratnik, ki je med vratnici stopil po poškodbah Ajdina Mulaliča.

Za končno oceno ekipe pa bo treba počakati še mesec dni, ko bodo v klubu povedali, kako so zadovoljni z novo uvrstitvijo v sredini lestvice. In ali so svoje cilje izpolnili.

A za veselo novico so vseeno že v aprilu poskrbeli starejši dečki, ki so prepričljivo osvojili naslov prvaka v zahodni konkurenci ter zdaj čakajo izzivalca iz vzhoda za veliki dvoboj za naslov državnega prvaka.

DOMEN JARC
FOTO: NK DOMŽALE

Radomeljski niz neporaženosti še kar traja

Nogometaši Radomelj so si z nizom sedmih zaporednih tekem brez poraza, v katerem so premagali tudi Domžale in Gorico, tako rekoč že zagotovili obstanek med prvoligaši.

NK RADOMLJE Svoj pohod so začeli sredi marca s pomembno zmago proti Bravu, ki so ga prav po zadnjih uspehih tudi prehiteli na prvenstveni lestvici, in tako štiri kroge pred koncem zasedajo sedmo mesto. Z 32 osvojenimi točkami imajo

že pospravil še odbito žogo po streli Gabra Dobrovoljca z glavo.

Krog pred tem so mlinarji v Celju igrali neodločeno 1:1, potem ko je na začetku drugega polčasa po zaostanku v prvem delu izenačil Madžid Šošić. Celjani so nato sicer krenili po

Zgodovinsko: 'Otroka Domžal' Žiga in (zdaj že nekdanji Domžalčan) Jan Repas sta si na srečanju Maribora in Domžal stala nasproti in oba nosila kapetanski trak svojega moštva.

Dobljani so se znašli na robu prepada

Modrim iz Doba tudi v drugem delu sezone po menjavi trenerja nikakor ne steče in štiri tekme pred konec sezone so se znašli v sila nevhvaležnem položaju. Položaju, ki jih (lahko) prvič po sezoni 2009/10 pelje v 3. ligo!

NK DOB Nogometašem Doba tudi v spomladanskih mesecih nikakor ne steče. Če sta zmaga konec marca proti Primorju (4:1) in nato še remi proti Krki (2:2) nakazali dvig forme in vliili upanje po pozitivnem razletu tekmovalnega leta, se je že z uvodno aprilsko tekmo podrlo prav vse. V 24. krogu so namreč Dobljani doma gostili takrat zadnje Krško in 8. aprila doživeli zagotovo najtežji poraz v sezoni; gostje so slavili z 1:0 in Dobljane pahnili na samo dno prvenstvene lestvice. Po hitrem zaostanku so sicer varovanci Darka Birjukova naredili vse, da bi spreobrili rezultat, a tokrat tudi sreča ni bila na njihovi strani, saj so trikrat zatresli okvir vrat, mreže ne.

Po težkem porazu nato v naslednjih dveh srečanjih niso zmogli presenečenja proti favoriziranim Iliriji in Rogaški. Prva je doma sla-

vila s 5:2, v vodstvo pa prišla po avtogolu Gašperja Petka v 41. minuti, zadetka Luke Gajiča (1:3) ter Ivana Makovca (2:4) sta na žalost pomenila zgolj lepotni popravek na semaforju. Vlogo favorita je proti Dobu potrdila tudi prvouvrščena Rogaška, ki se krčevito bori za prvo mesto in neposredno uvrstitev med prvoligaše. Prepričljivo je slavila s 3:0 in nogometašem Doba prizadejala že 14. poraz na 26. prvenstveni tekmi.

Štiri kroge pred koncem so se tako Dobljani znašli v položaju, ki ga niso želeli – z zadnjega mesta se podajajo na misijo nemogoče, uloviti osem točk zaostanka za 14. Triglavom ali pa se po 13 sezonah poslovijo od 2. lige, v kateri so pred desetletjem predstavljali strah in trepet tekmecev.

DOMEN JARC
FOTO: NK DOB

Ali lahko nogometašem Doba uspe epski preporod in s tem obstanek v ligi?

Domžalski košarkarski spektakel z napako

Največji športni dogodek v Domžalah, finalni turnir Lige ABA 2, je imel vse sestavine spektakla, a z domžalskega vidika tudi tisto najhujše. Poraz, ki skeli in se ga ne da kar odmisli.

KK HELIOS SUNS Helios Sunsi so imeli kot zmagovalci rednega dela 2. jadranske lige med 12. in 16. aprilom čast organizirati zaključni turnir najboljših osmerice. In to so opravili z odliko, tako košarkarji na igrišču kot vsi ostali, ki so v domžalski hali pripravili košarkarski spektakel. Domžalska četrtfinalna zmaga s 101:47 proti Pelister Bitoli je bila zgolj uvertura. Varovanci Dejana Jakare niso ničesar prepustili naključju in že ob polčasu vodili za 32 točk ter lahko začeli razmišljati o polfinalu. Tam jim je nasproti stal Široki Brijeg, ki so ga še drugič letos prepričljivo premagali – že po polovici tekme so vodili za 17 točk, v drugem delu celo za 24 vse do končnih 91:79.

In nato je prišel na vrsto slovenski finale med Heliosom in Krko. V razprodani dvorani, ki je pokala od energije. In gledalci v njej so imeli kaj videti, saj je zmaga prinašala vstopnico za 'jadransko elito' in s tem zmelek s Partizanom, Crveno zvezdo, Budućnostjo, Cibono ... v naslednji sezoni. Tekma za živce je ponudila vse. Sunsi so skozi celotno tekmo lovili Novomeščane, ki so imeli slabih pet minut pred koncem deset točk prednosti (72:62), in zdelo se je, da je zmagovalac znan. A juriš Domžalčanov je minuto pred koncem rednega dela prinesel izenačenje in nato še domače vodstvo, ki pa so ga Krka-

Mlinarji so tako kot v lanski sezoni 'hit' drugega dela prvenstva.

točko prednosti pred ljubljanskim Bravom in kar devet oziroma deset pred Gorico in Sežano. Teorija s tragičnim koncem je še mogoča, a igrišče v zadnjem obdobju govori drugo zgodbo.

Svoj niz neporaženosti so v aprilu namreč nadaljevali tudi proti Celju, Gorici, Muri in Kopru. Neposrednega tekmeča v boju za obstanek so na domačem terenu v 30. krogu premagali z 2:0 in tako mesec in pol pred koncem sezone slavili eno najpomembnejših zmag pomladi. Junak srečanja je bil z dvema zadetkoma Sandi Nuhanič – v 35. minuti je zadel enajstmetrovko, ki jo je 'priskrbel' Ester Sokler, v 72. minuti pa je z bližine v mre-

zmo, a niso mogli premagati izjemno razpoloženega vratarja Emila Veliča, nekaj priložnosti pa so ob lovu na sedmo zmago zapravili tudi sami.

Tudi preostali tekmi v aprilu proti Muri in Kopru sta se končali z delitvijo točk in rezultatom 1:1, scenarij pa je bil identičen remiju s Celjani. Tekmec je najprej povedel, nato pa je za izenačenje obakrat poskrbel Sokler ter s tem potrdil, da gre za enega najbolj vročih napadalcev na slovenskih zelenicah ta hip – na zadnjih devetih srečanjih je zadel sedemkrat.

In s takšnimi predstavami na zelenici je obstanek le še korak stran.

DOMEN JARC
FOTO: NK RADOMLJE

Čestitke za izjemno izpeljan turnir so v Domžale letele z vseh strani.

ši uspeli izničiti v zadnjih sekundah tekme. Zmagovitega koša v zadnjih napadih nismo videli – Blažu Mahkovicu je uigrana akcija zaradi zdrsa spodletela, Novomeščani so na drugi strani zgrešili trojko, ki bi utišala polno dvorano. Ta je bila glasna tudi v podaljškju. V njem je znova povedla Krka, a Domžalčani so držali priključek vse do zadnjega napada, zadnjih 20 sekund. Organizator Austin Luke je iskal prostega soigralca, a na koncu našel pot proti obroču, šel na polaganje, a žoga ni želela notri. Zakotalila se je po obroču in sekundo pred koncem končala v rokah košarkarjev Krke. Luke je kot tragična figura tek-

me le obsedel pod košem, medtem ko se je novomeško slavje začelo. Scenarij za športni spektakel, a brez domžalske pike na i. Zgolj s tistim 'če', ki tako boli. Vseeno lahko KK Helios Sunsi zgolj čestitamo za letošnjo ABA-ligaško pot, ki pa še ni končana.

Košarkarji Helios Sunsi se v dodatnih kvalifikacijah za vstop v Ligo ABA merijo z Boracom, ki je uvodno tekmo na domačem terenu dobil s 96:78. Povratna tekma bo v petek, 28. aprila, v Domžalah, morebitna tretja – ekipi igrata na dve zmagi – pa znova v Čačku.

DOMEN JARC
FOTO: HELIOS SUNS

ŠPORT

Atleti tokrat blesteli predvsem zunaj stez

Prede se maja za člane Atletskega kluba Domžale začne zares na atletskem stadionu, so bili v ospredju gorski in cestni tek. Sila uspešno tudi za domžalske tekače.

AK DOMŽALE Na eni najpomembnejših tekem sezone, zagotovo prelomni za nadaljevanje leta, je nastopil mladinec Mark Kočar. Na Teku na Škabrijel v bližini Solkana, ki je 22. aprila štel kot izbirno reprezentančno tekmovanje, je na dobrih pet kilometrov dolgi trasi zasedel tretje mesto. S tem se je Mark kot zadnji

Odlično se je na gorskih poteh znašla tudi Zoja Per, ki je 14. aprila na prvenstvu Slovenije v gorskem teku za mlajše kategorije (9. tek na Bukovico) slavila v kategoriji pionirk U16, zmagoviti niz pa nadaljevala tudi v naši sosesčini, na jubilejnem 25. teku Petra Levca v Trzinu. Na petkilometrski razdalji je s časom

Nejc Pačnik (št. 71) je bil po dvoranskem klubskem rekordu v teku na 800 metrov tokrat blizu rekordni znamki še na 600 metrov.

uvrstil v reprezentanco, ki bo konec maja nastopila na tekmi mladinskega pokala U18 v Franciji ter nato še na junijskem svetovnem prvenstvu v Avstriji. »Gnala me je želja pokazati, kaj zmorem, s čimer bi bil polpačan ves trud, ki sem ga vlagal v treninge. Tempo je bil v prvem razgibanem delu res hiter in se je umiril šele v najbolj strmih delih proge. Sam sem pametno razporedil moči in na vrh priteknel kot tretji ter nato v dva kilometra dolgem spustu lovil tudi drugouvrščenega, ki je v cilj priteknel zgolj šest sekund pred menoj. A vseeno, tretje mesto mi je v veselje, je dosežek, ki daje vrednost vloženi naporu in gonilna sila za naprej,« je vtise po tekmi strnil domžalski mladinec, ki je že lani oblekel slovenski reprezentančni dres.

23:27,9 prepričljivo slavila v kategoriji pionirk, še hitrejša pa je bila njena sestra Maja Per, ki je osvojila drugo mesto med članicami (22:00,1). Med njiju se je na absolutno četrto mesto med tekačicami s časom 23:07,8 uvrstila mladinka Neja Ambrož. Na daljši, 10-kilometrski razdalji, je sedmo mesto osvojil Martin Ocepce.

Neja se je skupaj z Nejcem Pačnikom udeležila tudi prve atletske tekme na stezi v sezoni, oba sta 15. aprila nastopila na mitingu v Kozjem. In to sila uspešno, Neja je z novim osebnim rekordom 1:39,83 zgojil za desetinko zgrešila zmago, Nejc pa je med člani na tretjem mestu z rezultatom 1:22,22 zgojil za sekundo zaostal za klubskim rekordom, ki ga že od leta 2007 drži Peter Kastelic (1:21,16).

DOMEN JARC

S treningi do uspehov in naslovov državnih prvakov

Klub borilnih veščin Domžale gradi dobro bazo sparing treningov pred vsemi pomembnejšimi tekmovanji, posebej pa k dobri pripravljenosti prispevajo tudi različni kampi, na katerih pripravljajo tekmovalce vse starostnih kategorij za različna tekmovanja.

KLUB BORILNIH VEŠČIN DOMŽALE

Med njimi so potekale tudi priprave za državno kickboxing prvenstvo 2023 v vseh starostnih kategorijah obeh spolov v vseh sedmih kategorijah. Tako jih je sredi aprila čakalo državno prvenstvo posameznikov v boksu 2023, kjer so skušali ponoviti lanske uspehe, ko so ob koncu leta lahko čestitali kar šestim državnim prvakom.

V pripravi na tekmovanja v letu 2023 je Klub borilnih veščin Domžale pripravil več prijateljskih sparing srečanj, kjer so gostili Klub Black Panther iz Kranja, bili so gostje v Klubu borilnih veščin Pon do Kwan Zagorje ob Savi, Fight Klub Ljubljana ter Kickboxing klubu Koper. Vse to je veliko prispevalo k uspehom.

Med 10. in 12. marcem 2023 je v Laškem potekal že 6. kamp Marjana Bolharja, ki se ga je udeležilo veliko registriranih športnikov, ki trenirajo kickboxing in boks. Tridnevne priprave so vsebovale osem treningov, od jutranjega teka ob 5. uri na prvi večji hrib v naravi, elementov borilnih veščin, treninga sparing borb, prijateljskih tekem, dela na trenerskih fokusih in fizično vzdržljivostnih vaj do razteznih masažnih vaj v športni dvorani, fitnesu in naravi. Kot je povedal Marjan Bolhar, je bil zaključek priprav odlično timsko motiviran, brez poškodb, razen 'muskelfibra', ki pa je stalnica pri športnicah in športnikih. Priprave na Sports Kampu so bile namenjene prihajajočemu državnemu prvenstvu v kickboxingu in boksu. Vsem tekmovalcem in tekmovalkam Kluba borilnih veščin Domžale smo zaželeli srečno in danes jim že lahko čestitamo.

Prvega aprila 2023 je bilo državno kickboxing prvenstvo 2023 KL

disciplina v Ormožu in vse čestitke Klubu borilnih veščin Domžale, ki so dosegli naslednje uspehe:

Luka Počivavšek, starejši kadet do 57 kg – državni prvak

Nika Hotujec, mladinka do 70 kg – državna prvakinja

Patrik Mark Keržan, starejši kadet do 52 kg – 3. mesto

Kijan Kocipec, starejši kadet do 47 kg – 3. mesto

Žiga Hribar, starejši kadet do 69 kg – 3. mesto

Pan Lajovič, starejši kadet do 37 kg – 2. mesto

Žan Molk, starejši kadeti do 47 kg – 2. mesto

Žana Hribar, mladinka do 70 kg – 2. mesto

Maks Koselj, starejši kadet do 63 kg – 4. mesto

Renej Mahkovec, mlajši kadeti do 32 kg – 4. mesto

V boksu ligo 2023, ki je tokrat potekala v Domžalah, je Rok Avgustinčič v kategoriji mladinci do 86 kg zmagal, **Žan Močnik** pa v članski kategoriji do 67 kg izgubil. Čestitamo!

VERA VOJSKA

FOTO: KBV DOMŽALE

Državno prvenstvo v sankukai karateju za otroke

V soboto, 1. aprila, je Sankukai karate klub Forum Ljubljana v dvorani Vižmarje Brod gostil državno prvenstvo za dečke, deklice, kadete in mladinke.

KARATE Nanj so se po predhodnih kvalifikacijah v petih regijah uvrstili najboljši mladi sankukai karateisti in karateistke iz vse Slovenije. Tako se je kar 177 tekmovalcev iz 24 klubov pomerilo v športnih borbah, ippon kumiteju in katah.

Tekmovanje je po predstavitvi vseh udeležencev odprl podpredsednik Sankukai zveze Slovenije Dean Levačič. Sledilo je nekaj skupinskih demonstracij, ki so jih pripravili mladi karateisti.

Na štirih borilnih poljih so se nato razživila tekmovanja, kjer so karateistke in karateisti v različnih kategorijah prikazali atraktivne borbe. Dekleta so se pomerila tudi v katah, kjer sta bila zaradi izenačenih rezultatov potrebna dva kroga. Nekaj tekmovalcev je nastopalo v več kategorijah.

Domžalske klube in sekcije sta zastopala KK Domžale in KK Radomlje, iz katerih so državne prvakinje postale Rozalija Cerar Lija,

Tia Jeklic, Živa Jarc Vertovec in Eva Pudjak. Na drugo mesto so se uvrstili Rok Čater, Tian Olfacio, Zala Križanc, Živa Jarc Vertovec, Mojca Požek, Hana Kajtazović in Ela Pavli. Tretji sta bili Ela Pavli in Zala Križanc, tretji do četrta so bili: Matej Novšak, Žiga Habjan, Aleks Orešek, Lana Križanc, Tristan Urbanija, Tia Jeklic in Tia Teslić.

ALEKSANDER SOKLER

FOTO: MAJ RAVNIKAR

ŠAH Šahovsko društvo Domžale je zanesljivo osvojilo drugo mesto, pri čemer so, kot je praksa zadnjih dveh let, vsaj polovico štiričlanske zasedbe zastopali mladi člani društva. Zmagovalec lige Ig je ves čas nastopal z najboljšo zasedbo. Na tretje mesto se je uvrstil ŠK Trzin Buscotrade. Domžalska ekipa je tokrat igrala v novih prostorih na Zavodu za šport in rekreacijo v športnem parku. Največ partij so odigrali Jože Skok (8), Bine Markošek (9) in Miha Žmaucar (4). Bine se je še posebej izkazal, osvojil je 6,5 točke in prejel bronasto kolajno med rezervami, Miha pa je ekipi priložil 3,5 točke. Vrstni red: Ig 24 (14), Domžale 22,5 (15), Trzin Buscotrade 21,5 (13), Komenda Popotnik 20,5 (13), Vrhna 20 (11), Tomo Zupan Kranj 19 (9), Ljubljana in Zagorje ob Savi 18 (8) itd. – v oklepaju so meč točke. Dom-

žale bi lahko z nekoliko več sreče v zadnjih dveh kolih celo zmagale, saj so imele največ meč točk.

So pa gladko zmagale na zaključnem turnirju v pospešenem šahu v prostorih Gasilskega društva Komenda (Plaskan, Debevec, Skok, Kaja Faganel), druga ekipa (11,5) (**Žamucar**, Markošek, Sofia Timagina, Noah Vižintin) pa je osvojila odlično peto mesto, nastopalo je 13 zasedb. Vrstni red: Domžale 16,5, Komenda Popotnik 13,5, Trzin Buscotrade 13 itd. Kot vedno je ligo organiziral ŠK Komenda pod vzornim vodstvom Franca Poglajna.

Ekipa Domžal druga v Ljubljanski ligi: (z leve) Noah Vižintin, Blaž Debevec, Kaja Faganel, Sofia Timagina, kapetan Jure Plaskan, Miha Žmaucar, Bine Markošek in Jože Skok.

JOŽE SKOK

Izjemni namiznoteniški uspehi na državnih prvenstvih

Prvi vikend v aprilu smo v Športni dvorani v Mengšu organizirali 32. državno prvenstvo RS v namiznem tenisu za kadete in kadetinje (posamezno in dvojice).

NAMIZNI TENIS Izkazali smo se v celoti; tako vodstvo tekmovanja kot tudi sodniki, trenerji in seveda tekmovalci ter tekmovalke. Rezultati so

turnir kot najboljša Slovenka na svetovni lestvici, po odločitvi strokovnega sveta NTZS, začela kot osma nosilka turnirja, v kvalifikacijski skupi-

Skupinska fotografija vodstva tekmovanja, trenerjev in tekmovalcev ter tekmovalk po doseženih uspehih na 32. državnem prvenstvu RS za kadete in kadetinje v Mengšu

bili za naš klub (NTS Mengeš) res izjemni; od petih finalnih tekem (kadeti posamezno, kadetinje posamezno, kadeti dvojice, kadetinje dvojice in mešane dvojice) smo imeli predstavnike kar v štirih in končni izkupiček je bil dvakrat naslov državnega prvaka (Luka Jokić – kadeti posamezno in kadeti dvojice) in dvakrat naslov viceprvaka (Luka Jokić z Lano Slatinšek v mešanih dvojicah ter naši Maruša Vrhovnik in Pika Gorenc v dvojicah kadetinje). Tudi ostali tekmovalci in tekmovalke NTS Mengeš so prikazali res dobro igro in rezultate, še posebej tisti, ki so se uspeli prebiti v finalni del državnega prvenstva. Čestitke vsem in le tako naprej!

Na Rakeku je potekalo letošnje državno prvenstvo RS za člane in članice (posamezno in dvojice). Izjemen uspeh je dosegla naša Ana Tofant, saj je osvojila naslov članske državne prvakinje, temu pa je dodala še naslov državne prvakinje v ženskih dvojicah (skupaj s sotekmovalko Saro Tokič) ter naslov viceprvakinje v mešanih dvojicah (njen sotekmovalec je bil Gregor Komac). Malo manj športne sreče je imela sicer naša na lestvicah najbolje uvrščena igralka Katarina Stražar, saj je že v četrtfinalu naletela na Ano in izgubila proti njej, podobno je bilo tudi pri ženskih dvojicah, kjer je (s sotekmovalko Leo Paulin) ponovno naletela na letos res izjemno Ano (in njeno sotekmovalko Saro Tokič), v polfinalu pa se je njena pot končala tudi med mešanimi dvojicami (njen sotekmovalec je bil naš Andraž Avbelj). Vseeno pa je bil naš izkupiček na članskem državnem namiznoteniškem prvenstvu izjemen; dvakrat naslov državnih prvakov, enkrat tretje mesto ter kopica uvrstitev v finalni del tekmovanja, kar naš klub trenutno uvršča v sam vrh slovenskega namiznega tenisa. In kaj je po koncu tekmovanja povedala tokrat naša najboljša Ana Tofant? »Za razliko od posamičnega turnirja v konkurenci članov, kjer sta bila kot prvi in drugi nosilec postavljena najbolje uvrščena prijavljena igralca glede na svetovno lestvico, sem sama posamezni

ni. Tako mi je žreb že v četrtfinalu namenil Katarino Stražar (2. najboljša Slovenka na svetovni lestvici, sicer ta vikend postavljena kot 4. nosilka turnirja skladno s slovensko lestvico), s katero imava vedno izredno izenačene medsebojne dvojice. Zato pot do naslova državne prvakinje niti slučajno ni bila enostavna. Zelo sem vesela in ponosna, da sva s Saro prvič osvojili naslov v dvojicah, medtem ko nama je z Gregorjem do ubranitve naslova v mešanih dvojicah manjkalo zelo malo.« Ana Tofant se je neposredno po državnem prvenstvu vrnila v Francijo, saj ima v naslednjih treh tednih dve zelo pomembni tekmi za preboj v ProB ligo, nato pa se bo njena sezona nadaljevala z mednarodnimi turnirji.

V aprilu (a po roku za oddajo prispevkov) bo potekalo še državno prvenstvo za mladince in mladinke, ravno tako tudi še zadnji dvobojni v namiznoteniških ligah, zato več s teh tekmovanj v naslednji številki. Na Rakeku pa je potekal 2. odprti turnir RS za člane in članice do 21 let (U-21). Naš najboljši je bil Aljaž Goltnik, ki je pri članih osvojil 3. mesto, v finalni del se je prebil še Timotej Jerina.

V maju bo potekalo precej mednarodnih tekmovanj, nam najbližje bo tokrat kar v Sloveniji, kjer se bodo v Laškem na izredno zasedbeno močnem tekmovanju pomerili namiznoteniški igralci-invalidi. Sicer pa bodo mednarodna tekmovanja v Evropi med drugim še v Črni gori (Podgorica), Španiji (Platja D'Aro), Bolgariji (Panagyurishte), na Poljskem (Wladyslawawo) in na Češkem (Havirov).

BESEDILO IN FOTO: JANEZ

OBČINA DOMŽALE
prostor združevanja ljudi

Pot na Oklo in dogodki februarja 1944

Pričevanja partizanke Silve - Francke Maček

Foto-vir: iz knjige Sv. Urh

Francka Maček, rojena 7. aprila 1907, je med drugo svetovno vojno živela v mali sobici hiše v Polju, tik ob železniški progi Ljubljana–Zidani Most. V sodelovanju s sorodniki in somišljeniki Osvobodilne fronte je prenašala najrazličnejši partizanski material, partizansko pošto in Slovenskega poročevalca.

Nedaleč stran so stanovali zloglasni bratje Kukovica, pripadniki domobranske vaške straže in neusmiljeni krvniki z Urha, ki so jo prve dni januarja 1944 sredi noči prišli aretirat, da jo odpeljejo na bližnji hrib Sv. Urh nad Dobrunjami v bližini Bizovika pri Ljubljani.

* V cerkvi na Svetem Urhu in pripadajočih poslopih mežnarije je bila med drugo svetovno vojno ena najmočnejših domobranskih postojank v osrednji Sloveniji. V kletnih prostorih so ujele partizane, civiliste in sodelavce OF grozovito mučili, nasilno usmrtili in v bližnjem gozdu nato pokopavali.

Francka se je tistega večera v trenutku zavedla groze, ki bi sledila, če z njimi zapusti dom. Prijela se je za prsi, padla na tla, se tresla in zaigrala srčni napad. Kljub polivanju z vodo in klofutami ni bila videti nič bolje. Pustili so jo na tleh in se odločili, da nazaj po njo pridejo zgodaj zjutraj, da jo z vozom odpeljejo na Urha. Takoj ko so domobranci odšli, se je toplo oblekla in se podala v mrzlo januarsko noč. V temi je vso pot tekla do svoje rojstne hiše v Zadobrovi, kjer je očetu Francu na hitro razložila, da ni drugega izhoda, kot da se odpravi še tisto noč v gozdove ... Nečak Miro Maček jo je pospremil do Save, saj je dobro poznal predel, kjer je reka najnižja. Srečno jo je prebredla, se na drugem bregu reke skrila v grmičevju, počakala na ugodno priložnost in nato nadaljevala v smeri Dolskega. Ob cesti je Na dolgi njivi starejša ženička sklonjena opravljala kmečka dela, po Beričevem pa se je v tistem času premikala skupina 'raztrganec'. Mati jih je še pravočasno opazila, se hitro sklonila in pri-

družila neodzivni ženi. Nemo ji je pomagala pri delu in hkrati opazovala okolico. Na srečo se je oborožena skupina oddaljevala v smeri proti Dolskemu, ona pa je krenila naravnost proti Ihanu.

Francka je imela s seboj usnjeno aktovko s kosom kruha, pod podlogo v aktovki pa skrito titovko in hlače. V bližini Dola se je ustavila pri večji kmetiji z namenom da poprosi za malo hrane in vode. Odprla ji je domača gospodinja, vendar je bilo v kmečki sobi že polno oboroženih nemških somišljenikov, ki jih je zanimalo, koga išče in od kod je prišla. Hitro se je izgovorila, da išče moža, ki naj bi ga partizani odpeljali v gozd. Takoj so bili zainteresirani, da poiščejo partizane z zajetim možem, ker pa so bili že precej opiti, jih je mati lahko prepričala, da bo že sama pregledala gmajno in jih obvestila, ko bo kaj izvedela.

V goščavju pod hribom je nato po dveh dneh in neprespanih nočeh le dobila pravo zvezo s partizani in se pridružila Kamniško-Zasavskemu odredu. Njihova četa je štela okoli sto članov, večinoma mladih mož.

Na Oklu, zaselku nad Ihanom, so bile tri domačije in v eni od njih, po domače pri Kramarjevih, je bila nastanjena tudi Francka. Bivali so v hiši, gospodarskem poslopju, na velikem kozolcu in večina tudi na dvorišču. Vsak dan so iz okoliških vasi prihajali novinci, se opremljali, či-

stili orožje in se pripravljali za prenik v druge enote.

Kljub strogi komisarjevi prepovedi, da nihče, vključno z domačini, ne sme zapuščati zaselka, sta se eden od domačinov in njegova hčerka s konjsko vprego odpeljala v dolino. Vzrok tega odhoda naj bi bila hčerina poškodba in obisk zdravnika, imela je namreč povito glavo, vendar se do noči nista vrnila na Oklo.

Drugi dan, 24. februarja 1944, ko se je začelo daniti, pa so se zaslišali prvi strelji. Sprva niso vedeli, kaj se dogaja, kmalu pa so partizani ugotovili, da s strojnimi streljajo Nemci in njihovi domači sodelavci – oboroženi raztrganci, ki so obkolili zaselek. Vsi borci, ki so imeli možnost, so pograbili orožje in se postavili na položaje, ter odgovorili z ognjem. Veliko novincev, ki orožja sploh še ni imelo, se je poskrilo po domačiji, vendar so jih na koncu, če ne izstrelki Nemcev, vseeno pokončali raztrganci. Nemci so streljali in metali bombe vsepovsod, tudi proti vratom in skozi okna hiše. Francka je ravno zašla naravnost mlademu partizanu, ko je ta pograbil puško, stopil do okna, nato dvakrat ustrelil in se zgrudil. Nemška krogla ga je zadela naravnost v čelo. Grozljivi dogodki so se bliskovito odvijali v dimu, streljih in krikih ranjenih ljudi. Nekaj objektov je gorelo in zid gospodarskega poslopja se je zrušil od eksplozije. Skozi okna so z vseh strani leteli izstrelki iz močnega orožja, napad je bil premočen in nepremagljiv, zato je bil umik pečice borcev skozi zadnji izhod hiše nujen. Tako se je sedem borcev z mamo Francko mukoma plazilo med robidovjem po zaraščenem robu globeli do gozda, kjer so se ranjeni in opraskani pritajili in skrili do noči. Res je, da so se rešili, vendar niso nikoli pozabili grozot številnih mrtvih soborcev.

Mati je bila ranjena v stegno in hrbet in še dolgo po vojni jo je na to opominjal drobec izstrelka, ki ji je ostal v nogi. Po okrevanju je bila premeščena v Pohorski bataljon, po nekaj mesecih na Štajerskem pa je po njo prišel kurir – pisatelj Miško Kranjec iz Kočevskega Roga z naročilom, da se mora Silva odpraviti na Kočevsko, kjer je bila prerazporejena v bazo 15. Pot je bila težka in naporena zaradi razgibanega terena in veliko oboroženih skupin domobrancev, vendar je na koncu brez dodatnih večjih poškodb prispela na cilj.

Materino pričevanje je po spominu zapisal Mitja Maček, sin Francke Maček - Silve. □

V Polju, 10. marca 2023

* Podrobni opis dogodka v knjigi Sv. Urh avtorice Štefanije Ravnikar Podbevšek

MONOGRAFIJA MAKSIM GASPARI
300 strani in 950 raznih slik prikazuje umetnikovo življenje in delo. Trda vezava.
Format: 28x23x3,5 cm. Napredni tisk.
Naročilo knjige: **68 EUR** www.zibka.si, 031 204 460
Knjiga je lepo darilo nekemu, ki ga cenite.

TENTOURS
Ljubljanska 85,
DOMŽALE
www.tentours.si
tel: 01 7240 220

počitnice, kratki oddihi, potovanja, izleti, letalske vozovnice

OKOLJE

V NAŠE DOMOVE PRITEKA DOBRA IN ZDRAVA PITNA VODA

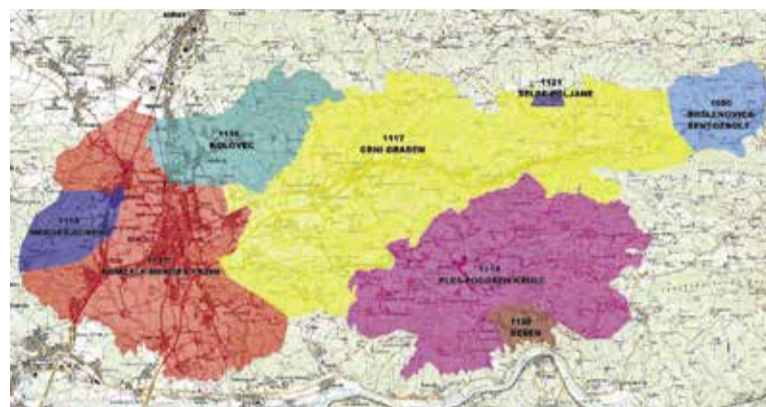
Varna in zanesljiva oskrba s pitno vodo je ena najpomembnejših dobrin za normalno življenje ljudi, zagotavljanje nemotene in kakovostne vodooskrbe pa z vidika odgovornosti do uporabnikov ena najzahtevnejših dejavnosti. Pitna voda, ki se distribuira v javno vodovodno omrežje, je izpostavljena strogemu nadzoru.

Javno komunalno podjetje Prodnik

Iz letnega poročila o kakovosti pitne vode iz vodovodov v upravljanju Javnega komunalnega podjetja Prodnik za leto 2022 je razvidno, da prebivalci občin Domžale, Mengeš, Trzin, Lukovica in Moravče pijemo dobro in zdravstveno ustrezno pitno vodo.

Pitna voda je strogo nadzorovana

Da je voda ustrezna, skrbita kar dva nadzora, in sicer **notranji, ki ga izvaja Nacionalni laboratorij za zdrav-**

Slika prikazuje osem oskrbovalnih območij, ki so določena glede na geografsko lego. Prebivalci na teh območjih se oskrbujejo s čisto pitno vodo iz vodnih virov v upravljanju Javnega komunalnega podjetja Prodnik.

šen, Selce - Poljane in Bršlenovica-Šentožbolt ni bilo neskladnih vzorcev, na sistemu Črni graben pa je bilo neskladnih pet vzorcev. V vseh primerih so bili glede na vzrok neskladnosti izvedeni ustrezni sanacijski ukrepi in ponovno vzorčenje, ki so dokazali ustreznost vzorčene vode. Pri tem je treba poudariti, da v nobenem primeru neskladnost vzorca ni pomenila tveganja za zdravje ljudi.

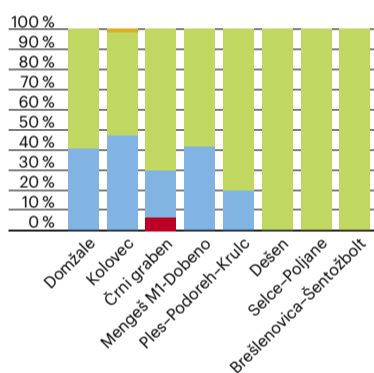
Pri enem neskladnem mikrobiološkem vzorcu v sklopu notranjega nadzora je prišlo do neskladnosti zaradi slabe interne vodovodne instalacije, za katero so odgovorni uporabniki sami. Zato želimo uporabnike opo-

Pogosto nadzorovane parametre pitne vode, enoto merjenja in njihove mejne vrednosti.

Parameter	Enota	Mejna vrednost
Elektroprovodnost	µS/cm	2500
pH		≥ 6,5 do ≥ 9,5
Amonij	mg NH ₄ /L	0,5
Nitrit	mg NO ₂ /L	0,5
Nitrat	mg NO ₃ /L	50
Klorid	mg Cl/L	250
Krom	µg/L	50
Železo	µg/L	200
Svinec	µg/L	10
Atrazin	µg/L	0,1
Desetiltrazin	µg/L	0,1
Pesticidi - vsota	µg/L	0,5
Trihalometani	µg/L	100
Escherichia Coli	v 100 mL	0
Koliformne bakterije	v 100 mL	0

Mikrobiološke preiskave

- neskladni vzorci - interna instalacija
- skladni vzorci na omrežju
- skladni vzorci na zajetju
- neskladni vzorci - omrežje

Od 347 vzorcev na omrežju je bilo sedem vzorcev neskladnih s Pravilnikom o pitni vodi, ki pa niso predstavljali tveganja za zdravje ljudi. V enem primeru je do neskladnosti prišlo zaradi stanja na interni instalaciji.

je, okolje in hrano - NLZOH, Kranj, ter državni monitoring. V sklopu notranjega nadzora se izvajajo redni odvzemi vzorcev pitne vode za laboratorijske preiskave. Število vzorcev in obseg posameznih mikrobioloških preiskav in fizikalno-kemijskih analiz je določen v letnem načrtu odvzema vzorcev pitne vode, ki ga izvaja NLZOH. Vsakodnevni nadzor pitne vode

skrbno prilagajamo trenutnim razmeram na vodovodnem sistemu in ugotovitvam državnega monitoringa vode ter drugim informacijam, ki jih dobimo od uporabnikov ali pooblaščenih ustanov. Izven letnega načrta izvajamo tudi nadzor, ki ga zahtevajo določene okoliščine pri uporabnikih in nadzor po interventnih delih na vodovodnem omrežju.

Rezultati preizkusov vzorcev pitne vode - interni nadzor (fizikalno-kemijske analize):

	Domžale-Mengeš-Trzin	Kolovec	Črni graben	Mengeš M1 - Dobeno	Ples-Podoreh-Krulc	Dešen	Selce-Poljane	Bršlenovica-Šentožbolt	SKUPAJ
Št. odvzetih vzorcev	77	5	5	2	12	1	1	8	111
Vzorci vzeti na zajetjih	58	0	3	2	7	0	0	1	71
Vzorci vzeti na omrežju	19	5	2	0	5	1	1	7	40
Neskladni vzorci na omrežju	2	0	0	0	0	0	0	0	2

Nadzorovani parametri so skladni s Pravilnikom o pitni vodi

Pri ocenjevanju skladnosti pitne vode upoštevamo določene mikrobiološke in kemijske parametre. Spremljamo tudi indikatorske parametre, katerih mejne vrednosti niso določene na osnovi neposredne nevarnosti za zdravje, saj imajo le opozorilno vlogo. Če so njihove vrednosti povišane, preverimo vzroke in prisotnost drugih onesnaževal. Med indikatorske parametre zato spadajo mikrobiološki in tudi fizikalno-kemijski parametri, kot so denimo barva, električna prevodnost in vrednost pH vode.

Z mikrobiološkimi preizkušanji pitne vode se ugotavlja prisotnost zdravju nevarnih (patogenih) organizmov, ki bi lahko povzročili akutna obolenja, zato je le-teh več v primerjavi s fizikalno-kemijskimi. To pomeni, da v pitni vodi ne sme biti mikro-

organizmov fekalnega izvora. Rezultati mikrobioloških preizkušanj so največkrat indikatorski, rezultati kemičnih preizkušanj pa nam povedo, ali so v pitni vodi prisotne snovi naravnega (kalcijeve in magnezijeve soli) ali antropogenega izvora (nitrati) ter v kakšnih koncentracijah.

Rezultati analiz v okviru notranjega nadzora so ustrezni

Za zagotavljanje skladnosti s Pravilnikom o pitni vodi (Ur. l. RS, št. 19/04, 35/04 26/06, 92/06, 25/09, 74/15 in 51/17) se pitna voda pred distribucijo v vodovodne sisteme tretira s klorovim preparatom na sistemih Ples-Podoreh-Krulc, Selce-Poljane in Bršlenovica-Šentožbolt. Na sistemih Domžale-Mengeš-Trzin in Kolovec se voda večinoma ne tretira - preventivno se dezinfekcija s klorovim preparatom izvaja le v obdobju visokih temperatur.

V okviru notranjega nadzora so določena stalna odvzemna mesta, ki omogočajo celovit nadzor pitne vode na posameznih delih vodovodnega omrežja. Za mikrobiološke preiskave je bilo v letu 2022 na omrežju in zajetjih odvzetih in laboratorijsko preiskanih 528 vzorcev pitne vode: 232 na vodooskrbnem sistemu Domžale-Mengeš-Trzin, 77 na Kolovcu, 87 na Črnem grabnu, 22 na sistemu Mengeš M1 - Dobeno, 95 na sistemu Ples-Podoreh-Krulc, sedem na Dešnu, šest na sistemu Selce-Poljane in sedem na sistemu Bršlenovica-Šentožbolt.

V letu 2022 je bilo od 347 vzorcev, odvzetih na omrežju, sedem vzorcev neskladnih s Pravilnikom o pitni vodi, od tega eden na interni instalaciji. Na vodovodnem sistemu Domžale-Mengeš-Trzin je bil neskladen en vzorec, na sistemu Kolovec je bil neskladen en vzorec (na interni instalaciji), na sistemu Mengeš M1 - Dobeno ni bilo neskladnih vzorcev, na sistemu Ples-Podoreh-Krulc je bil neskladen en vzorec, na sistemih De-

šen, Selce - Poljane in Bršlenovica-Šentožbolt ni bilo neskladnih vzorcev, na sistemu Črni graben pa je bilo neskladnih pet vzorcev. V vseh primerih so bili glede na vzrok neskladnosti izvedeni ustrezni sanacijski ukrepi in ponovno vzorčenje, ki so dokazali ustreznost vzorčene vode. Pri tem je treba poudariti, da v nobenem primeru neskladnost vzorca ni pomenila tveganja za zdravje ljudi.

Fizikalno-kemijske analize

V okviru notranjega nadzora je bilo skupno odvzetih in laboratorijsko preiskanih 111 vzorcev pitne vode za fizikalno-kemijske analize: 77 na vodovodnem sistemu Domžale-Mengeš-Trzin, pet na sistemu Kolovec, pet na Črnem grabnu, dva na sistemu Mengeš M1 - Dobeno, 12 na sistemu Ples-Podoreh-Krulc, po na sistemih v Dešnu in Selce-Poljane ter osem na sistemu Bršlenovica-Šentožbolt. Izmed vseh odvzetih vzorcev sta bila dva vzorca neskladna s Pravilnikom o pitni vodi. V tem primeru je bilo vzorčenje takoj ponovljeno in razširjeno. Rezultati so pokazali skladnost ciljnega parametra s pravilnikom.

Skupaj poskrbimo, da bo iz naših pip še dolgo tekla čista pitna voda

Rezultati notranjega nadzora pitne vode kažejo, da je voda, ki priteče iz pip, zdravstveno ustrezna in varna za uporabo. Ključnega pomena za varno oskrbo s pitno vodo je skrbno načrtovanje in izvajanje nadzora pitne vode, pravočasno prepoznavanje možnih nevarnosti, ki lahko ogrozijo varnost oskrbe s pitno vodo, ter redno vzdrževanje objektov in naprav na javnem vodovodnem sistemu. Uporabniki pa morajo poskrbeti za ustrezno hišno vodovodno omrežje, saj je kakovost vode, ki priteče iz pipe, odvisna tudi od stanja interne vodovodne napeljave. Vsi skupaj pa moramo z odgovornim odnosom do okolja varovati in ohranjati vire dragocene pitne vode.

Celotno poročilo o kakovosti pitne vode za leto 2022 je objavljeno na spletni strani <https://prodnik.si/oskrba-s-pitno-vodo/vodni-viri-kakovost-vode>. □

Biocare

Član skupine VEOLIA

BioCare storitveno in trgovsko podjetje d.o.o. na podlagi 10. člena Uredbe o ravnanju z biološko razgradljivimi kuhinjskimi odpadki in zelenim vrtnim odpadkom (Uradni list RS, št. 39/2010) in 9. člena Uredbe o ravnanju z odpadnimi jedilnimi olji in mastmi (Uradni list RS, št. 70/2008) objavlja

NAZNANILO

O NAČINU ODDAJANJA BIOLOŠKO RAZGRADLJIVIH KUHINJSKIH ODPADKOV IN ODPADNIH JEDILNIH OLJ IZ GOSTINSTVA

Kot registriran zbiralec biološko razgradljivih kuhinjskih odpadkov ter odpadnih jedilnih olj in maščob, vpisan v evidenco zbiralcev odpadkov, ki jo vodi Agencija RS za okolje pod številko 35469-61/2014, obveščamo vse povzročitelje kuhinjskih odpadkov in odpadnih jedilnih olj iz gostinstva, da oddajanje kuhinjskih odpadkov in odpadnih jedilnih olj poteka na sledeč način:

Biorazgradljive kuhinjske odpadke in odpadna jedilna olja prevzemamo od povzročiteljev oziroma imetnikov odpadkov s celotnega področja Republike Slovenije. Odpadki se oddajajo na lokaciji nastanka odpadkov v vodotesnih posodah. Pobrano polno embalažo takoj nadomestimo s prazno, očiščeno in dezinficirano. Pogostost oddajanja odpadkov poteka v dogovoru z imetnikom odpada. Odvozi se izvajajo z vozili, namenjenimi za prevoz tovrstnih odpadkov, ki ustrezajo normativom glede opremljenosti.

BioCare d.o.o.

Prihaja Močvirni simpozij 2023

V naših krajih imamo čudovito naravo, pogosto se le-te niti ne zavedamo, a med nami so tisti, ki je ne samo opazijo, ampak nanjo tudi opozarjajo in zanjo skrbijo.

Mateja A. Kegel
Foto: Steffen Wachsmuth / Pixabay

V luči te skrbi za naše naravne lepote letos organizirajo tudi praznovanje ob razglasitvi Krajinskega parka Češeniško-Prevojske gmajne in spoznavanje močvirij, teh izjemno pomembnih in ogroženih ekosistemov. Z raznolikim programom, kot je raznolika biotska pestrost močvirij, bodo tako združili znanost in kulturo ter predstavljamo unikatni dogodek, zaradi katerega se boste zaljubili v močvirja, obljudljajo.

A še prej pogledimo, kaj pravzaprav predstavlja to območje. »Območje Češeniško-Prevojskih gmajn je edinstven primer gozda, ki ima toliko različnih mokrišč – v njem meandrira še zadnja prosto tekoča reka v celinski Sloveniji, Rovščica, in ustvarja mokrišča; v njem je poplavni gozd črne jelše, ki se prepleta z zaraščajočimi se mokrotnimi travniki in ostanki poplavnih dobovih gozdov; tu so šotna barja, sicer zelo redka in ključna za blaženje podnebni sprememb, in še vrsta manjših mokrišč. Na tem območju je edino znano rastišče navadne barjevke v Sloveniji, skoraj nedostopno poplavno območje potoka Rovščica je pomembno predvsem zaradi ptičjih vrst, na tem območju živi več kot 23 vrst kačjih pastirjev in več vrst ogroženih dvoživk – med njimi poudarjamo izjemno redkega velikega pupka. To območje je izjemnega pomena, ker velja še za zadnji sklenjen gozd v nižinski Sloveniji, kjer je ogromno področij ali posejelih ali uporabljenih za namene kmetijstva,« nam zaupa Špela Kaplja.

Ob tem dodaja, da je samo območje degradirano na robovih, kjer je nanj veliko pritiska. Na njem je bila načrtovana gradnja sežigalnice, ustavljena tudi zaradi pritiska nasprotovanja lokalnega prebivalstva. Degradirano je predvsem zaradi obsežne gradnje (logistični center, grožnja industrijske cone Želodnik in ceste, večanje naselij ...). Znotraj je gozd še ohranjen in ravno zaradi tega je tako pomembno, da se zaščiti in ohrani. In to območje se nahaja med občinama Lukovica in Domžale in je veliko 416,43 hektara.

Pogled v zgodovino nam pove, da je bila iniciativa za zaščito tega območja vzpostavljena že pred 30 leti, prva pobuda za zavarovanje Češeniško-Prevojskih gmajn je bila podana leta 1992, a takrat neuspešno. Je bila pa po drugi strani že leta 2010 vzpostavljena Civilna pobuda za zavarovanje Češeniških gmajn, predvsem zaradi načrtovanega uničenja gozda južno od Rove, načrtovana gradnja soseske na zavarovanem območju se je takrat ustavila. Leta 2012 so se obrnili se na Evropsko komisijo, ki jih je z argumentom, da so mokrišča po evropskem pravu zaščiteni ekosistemi, podprla in izdala postopek kršitev, na podlagi katere je bila gradnja zaustavljena, dodaja Špela Kaplja, pisateljica in pripovedovalka zgodb, ki je navdih za svojo knjigo Kako ozeleni Srce, s

katero je želela predstaviti čarobni svet močvirij in njihov pomen, dobila prav v močvirju Blate in Mlake.

Pozneje je tja vodila mnoge skupine otrok, ti so v okviru Gozdne knjige, pod okriljem nje, biologije in ornitologa, spoznavali močvirje in s svojimi umetniškimi prispevki, izdanimi v istoimenski knjigi, postali ambasadorji močvirij. Leta 2017 je nastopala na slovitom škotskem pripovedovalskem festivalu, ki je imel tisto leto temo Pripovedovanje zgodb za Naravo. Tam je pripovedovala o izjemnem močvirju, ki napaja njihov domači svet. O njegovih živalih. »Res, vi še imate kačje pastirje?« se spominja vprašanja, ki ji ga je solznic oči zastavil pripovedovalec iz Anglije. To jo je tako globoko pretreslo in zdramilo, da je, ko se je vrnila domov, napisala pismo županu in leta 2018 je Društvo Terra Anima ustanovilo civilno iniciativo za zaščito Češeniško-Prevojskih gmajn. Začelo se je in po sedmih pravljicnih letih je uspelo - krajinski park je tu. »Močvirja so v času hitrih podnebni sprememb, ekstremnih sušnih obdobj in pomanjkanja vode, še kako pomembna. Poleg tega, da shranjujejo in čistijo pitno vodo, uravnavajo temperaturne razlike in blažijo vplive podnebni sprememb. Poudarila bi, da so rezervoar pitne vode – še

sploh na tem našem območju,« dodaja Špela Kaplja, ki hkrati opozori, da so močvirja najbolj ogroženi ekosistemi, že samo podatek, da jih je v zadnjih letih v Evropi izginilo kar 90 odstotkov, je zastrašujoč.

O vsem tem in še več bo govora tudi na simpoziju ob razglasitvi Krajinskega parka Češeniško-Prevojske gmajne. Kot pravijo, z raznolikim programom, kot je raznolika biotska pestrost močvirij, združujejo znanost in kulturo in s tem predstavljajo unikatni dogodek, zaradi katerega se boste zaljubili v močvirja. Dogodek bo potekal od četrtega, 18. maja, ko je ob 19. uri pod okriljem Terra Anima na vrsti Zgodbarjenje ob ognju z Nejo Meto Rojč, v petek, 19. maja, se preseli v Kulturni dom Radomlje, kjer bo ob 17. uri na sporedu otroška predstava o čarobnosti močvirja, ob 17.45 pa odprtje fotografske razstave in razglasitev zmagovalne fotografije ter glasba umetnice in naravovarstvenice Nike Solce ter ob 18. uri še Wet-Talk, kratka predavanja o pomenu močvirja s strokovnjaki: Anton Komat, dr. Gregor Torkar, Dušica Kunaver, Tilen Basle, Anja Bolčina in Špela Kaplja. V soboto, 20. maja, ob 16. uri sledi alternativno vodenje po poučni poti Blata in Mlake ter ob 19. uri večer zgodb za odrasle Metamorfoze Močvirja. Vsi dogodki so brezplačni, veseli pa bodo prostovoljnega prispevka. □

DRUŠTVO ZA MENTALNO ZDRAVJE
1000 LJUBLJANA
Glavarjeva 47
E-pošta: zlatkojajcanin.dzm@gmail.com
Splet: www.mentalno-zdravje.si
Telefon: 031/643-782
Telefon: 041/341-081

SKUPINE ZA SAMOPOMOČ V DOMŽALAH ZA LJUDI S ČUSTVENIMI TEŽAVAMI

Obveščamo vas, da DRUŠTVO ZA MENTALNO ZDRAVJE v Domžalah organizira **dopolnilno mentalno zdravljenje – skupine za samopomoč** pod vodstvom izkušenega terapevta. Terapije potekajo v Osnovni šoli Venclja Perka dva krat mesečno ob četrkih z začetkom ob 18. uri. Udeležba je brezplačna.

Če ste depresivni, nevrotični, žalujete, imate socialno ali kakšno drugo fobijo, psihosomatske motnje ali kakšne druge čustvene težave, vas vabimo, da nas kontaktirate na telefonsko številko 031/643-782, da se dogovorimo o vaši prisotnosti na skupini.

Vljudno vabljeni!

DRUŠTVO ZA MENTALNO ZDRAVJE
Predsednik: Zlatko Jajčanin

GŠd

Glasbena šola Domžale Šola s poslušom.

GLASBENA ŠOLA DOMŽALE VABI K VPISU NOVE UČENCE!

Sprejemni preizkusi za vpis novih učencev za šolsko leto 2023/2024 bodo predvidoma potekali

v petek, 26. maja 2023, od 16. ure dalje
(v prostorih Glasbene šole Domžale, oddelka Mengeš in oddelka Brdo pri Lukovici) in
v soboto, 27. maja 2023, od 9. ure dalje
(v prostorih Glasbene šole Domžale).

Prijava na sprejemne preizkuse bo odprta od 3. do 10. maja 2023.

Za sprejemni preizkus se bo možno prijaviti:

- na spletni strani GŠ Domžale (www.gs-domzale.si) prek klika na zavihek **PRIJAVA NA SPREJEMNI PREIZKUS**.

Po opravljeni prijavi na spletni strani boste na e-mail dobili potrditev prijave, med 18. in 24. majem pa še navodila s točno uro in lokacijo sprejemnega izpita.

Sprejemni preizkus ni potreben za vpis v Glasbeno pripravnico in Predšolsko glasbeno vzgojo:

PGV – predšolska glasbena vzgoja
(vpišujemo otroke, rojene v letu 2018)
GLP – Glasbena pripravnica
(vpišujemo otroke, rojene v letu 2017)

Vpis za PGV in GLP bo potekal:

- med 1. in 7. junijem 2023 na spletni strani GŠ Domžale (www.gs-domzale.si) prek klika na zavihek **PRIJAVA NA SPREJEMNI PREIZKUS**.

Otroci, ki se vpisujejo na PGV in GLP, ne opravljajo sprejemnega preizkusa. Vpisujemo jih do zapolnitve mest, velja vrstni red prijav.

Dodatne informacije o instrumentih in programih, ki jih poučujemo, najdete na www.gs-domzale.si.

V SVOJE VRSTE VABIMO MLADE GLASBENIKE!

Če se tudi tebi dogaja, da:

- te v šoli učiteljica kar naprej opominja, da nehai prepevati med matematičnim testom ...
- poješ pod tušem ...
- se ti zdi, da je plastična trobenta že malo premajhna (Božičkovo darilo izpred parih let) in je čas za kaj bolj konkretnega ...
- tvoji življenjski načrti vključujejo tudi turnejo z lastnim bendom okrog sveta ...
- bi rad/-a dirigiral/-a celemu velikemu simfoničnemu orkestru, ne le medvedom v svoji sobi?

Potem imamo rešitev zate:

Vpiši se v GLASBENO ŠOLO DOMŽALE!

Sprejemni preizkusi bodo **26. maja 2023**. Za več informacij spremljaj našo spletno stran: www.gs-domzale.si! Tam bo možna tudi prijava na sprejemni preizkus (od 3. do 10. maja 2023).

Veselim se novih mladih glasbenikov!

SIMAX

Domžale Masljeva 11, 1230 Domžale
tel. 01 724 16 56
Kamnik Ljubljanska c. 21A (Duplica)
tel. 01 831 17 96

PRENOVLJENA SPLETNA TRGOVINA:
www.simax-slo.com

AVTODELI - AVTOMEHANIKA
VULKANIZERSTVO

MALI OGLASI

Brezplačen odvoz vseh kovinskih predmetov, pralnih strojev, odsluženih koles, plinskih jeklen in akumulatorjev.
t: 040 780 078

Male oglase sprejemamo vsak delavnik med 10. in 12. uro, v sredo tudi med 15. in 17. uro osebno v uredništvu (Kulturni dom Franca Bernika Domžale) ali pisno v nabiralnik pri vhodu z zadnje strani oziroma po e-pošti: slamnik@kd-domzale.si

OBJAVE

Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
pomislite, kako trpel sem,
in večni mir mi zaželite.

V SPOMIN

18. aprila je minilo natanko eno leto,
odkar nas je zapustil naš dobri in dragi mož,
oče, deda, stric in prijatelj

Slavko Kučera

(1953–2022) iz Domžal

Hvala vsem, ki ga ohranjate v lepem in dobrem spominu.

Vsi njegovi žalujoči

Srce tvoje je zastalo,
zvon v slovo ti je zapel,
misel nate bo ostala,
spomin za vedno bo živel.

ZAHVALA

Roman Otolani

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalja, bili z nami v mislih. Zahvaljujemo se za darovano cvetje, sveče ter ostale darove. Prav tako se zahvaljujemo pevskega zboru, ki ga je pospremil na zadnjo pot. Radi te imamo!

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame, stare mame, prababice in sestre

Anice Tič

(20. 4. 1948–26. 3. 2023)
z Rodice

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste se poslovili od nje in jo pospremili na njeni zadnji poti. Hvala za izrečena sožalja, izkazano podporo ter darovano cvetje in sveče.

Vsi njeni

Vse na svetu mine,
vse se spremeni,
le spomin na tebe ostaja in živi,
le dom je prazen in molči.

V SPOMIN

5. maja mineva 10 let, odkar nas je zapustil naš dragi

Franc Dečman

z Vira

Hvala vsem, ki postojite ob njegovem grobu in prižgete sveče ter ga ohranjate v najlepšem spominu.

Vsi tvoji

Ko tvoje zaželimo si bližine,
gremo tja, v mirni kraj tišine.
Tam srce se tiho zjoče,
saj verjeti noče, da te več
med nami ni.

V SPOMIN

7. aprila je minilo 10 let, odkar nas je zapustila naša draga mama

Kancianila-Nilka Pevc

iz Štude

Hvala Ti, da smo lahko bili del tebe. Življenje s teboj je bilo polno lepih besed in prijaznega nasmeha. Hvala vsem, ki se je spominjate. Vedno boš živela v naših srcih.

Otroci Magda, Mitja in Sandi z družinami ter vnuki in pravnuki

Ni te več na vrtu ne v hiši,
nič več glas se tvoj ne sliši,
če lučko na grobu upihnil bo vihar,
v naših srcih je ne bo nikdar.

ZAHVALA

V 78. letu si na pot brez vrnitve odšla
naša mati, babi, tašča, sestra in teta

Mihaela Gaberšek

Ob boleči izgubi se iz srca zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste bili Mihaeli ter nam v oporo v težkih trenutkih, se poslovili od nje in jo pospremili na njeni zadnji poti. Hvala vam za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Ohranite jo v lepem spominu.

Vsi njeni

Čez noč, čez noč,
pregnila travica svet je,
čez noč, čez noč
na travo se vsulo je cvetje.

(Oton Župančič)

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 92. letu starosti sklenila naša draga mama, babica, prababica, tašča, sestra in teta

Olga Šraj

iz Radomelj

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje in sveče. Zahvaljujemo se tudi osebju Doma počitka Mengeš in enoti Trzin za oskrbo v zadnjih letih njenega življenja.

Vsi njeni

Utihnila je tvoja pesem,
ustavil se je tvoj čas,
a v srcih naših za vedno ostal bo
tvoje harmonike glas.

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 91. letu starosti sklenil naš dragi oče, dedek in svak

Franc Belcijan

z Vira

Od njega smo se poslovili 27. januarja 2023. Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za vsa izrečena sožalja, tople besede in objeme tolažbe, za vse darove, cvetje in sveče. Iskrena hvala vsem, ki se ga spominjate in ohranjate v svojem srcu.

Žalujoči vsi njegovi

Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče,
solza, žalost in bolečina
te zbudila ni, ostala je le praznina,
ki hudo boli.

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 89. letu starosti sklenila naša draga mami, babi, prababi, tašča in teta

Franciška Štifter

po domače Žagarjeva Fani iz Brezovice pri Dobu

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, sodelavcem in znancem, ki ste jo pospremili na zadnji poti, izrekli sožalja, podarili cvetje, sveče in mašne namene, ter gospodu župniku Juretu Ferležu za lepo opravljen obred in pogrebni službi Vrbančič.

Vedno boš ostala v naših srcih, draga mami.

Vsi njeni

Tako tiho, skromno si živel,
takšno si tudi življenje imel,
zdaj rešen vseh si bolečin,
za tabo ostal bo lep, a boleč spomin.

ZAHVALA

V 63. letu nas je prekmalu zapustil
moj dragi

Igor Valjavec

Iskreno se zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, sodelavcem in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujem mojima sestrama Meti in Joži, svaku Robertu in dr. Mušiču, ki so bili mojemu Igorju in meni v podporo.

Nada

Naj bo spokojen in sladek spanec tvoj,
prinese blaženega naj miru.
V srcih nosili bomo te s seboj,
spominjali se dni, ko smo bili s teboj.

ZAHVALA

V 86. letu je tiho odšla v večnost
naša ljuba

Helena Mav

iz Domžal

Iskrena hvala vsem, ki ste nam v času slovesa stali ob strani in jo pospremili na njeni zadnji poti. Hvala vsem, ki jo nosite v svojih srcih.

Vsi njeni

»Na svojo dlan sem zapisal tvoje ime«
(Iz 49)

Svojo življenjsko pot je v 80. letu starosti sklenil naš dragi mož, oče, ata, tast, brat, stric in svak

Marko Starbek

univerzitetni profesor v pokoju

Od njega smo se poslovili 26. januarja na dobskem pokopališču. Zahvaljujemo se vsem, ki ste se poslovili od njega in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala vsem za izrečena sožalja. Posebna zahvala gospodu župniku Juretu Ferležu in somaševalcema gospodu Pavletu Juhantu in bratu Jožku Smukavcu. Še zlasti se lepo zahvaljujemo številnemu zboru ministrantov, ki jim je nekoč tudi sam pripadal. Hvala vsem njegovim kolegom s Fakultete za strojništvo, še posebej gospodu dekanu prof. dr. Mihaelu Sekavčniku. Hvala za dolgoletno zdravljenje osebju Hematološke klinike, še posebej prim. dr. Jožetu Pretnarju in dr. Karli Rener. Hvala tudi osebju Nefrološke klinike in dializnemu centru UKC, še posebej prof. dr. Mihi Arnolu. Hvala tudi podjetju Meri-Impe za vse prevoze. Hvala vsem, ki ste na pokojnikovo željo namesto cvetja darovali za številne svete maše, sveče in v druge dobrodelne namene. In najlepša hvala tudi pogrebni službi Vrbančič za pietetno opravljen pogrebni obred. Naj bo pokojnemu zemlja, ki jo je tako ljubil, lahka in naj počiva mirno v Gospodovem naročju.

Za njim žalujejo: žena Marija, hči Mateja z možem Blažem, hči Petra s Simonom in sin Marko z ženo Jano. Ata močno pogrešajo njegovi vnuki: Klara, Maja, Matej, Manca, Gabrijel Marko, Tadeja in Doroteja.

Vse na svetu mine,
vse se spremeni,
le spomin na tebe ostaja in živi,
ker dom je prazen in molči.

V SPOMIN

Stjepanu Vargi

Mineva že 10. leto, odkar te več med nami ni.

Pogrešamo te!

Žalujoči: žena Ivanka in sin Josip

Martinu v slovo

V glavni, vadbeni sobi godbenega doma je na steni že desetletja obešen portret ustanovitelja Godbe Domžale Franca Pfeiferja. Marčni četrtek po vaji smo se v klubski sobi kot po navadi družili, debatirali. Martin je Janezu dejal, da je prišel čas, da bi ustanovitelj Pfeifer dobil nov portret, ki ga bo narisal prav on.

Tudi to je bil Martin, slikarski samouk, športnik, glasbenik, prijatelj, brat, dedek, oče, mož. Predvsem pa velik človek, ali še boljše rečeno velika oseba, ki bi septembra dopolnila 70 let. Leta ga niso prav nič obremenjevala, še več, s svojo naravo nam je dajal občutek, da je precej mlajši. A prav z Martinovo usodo se je še enkrat več potrdilo, da pravila življenja ne obstajajo.

M'rkuzov Martin, rojen in ponosen študljčan, je kot otrok najprej igral trobento, nato pa so ga potrebe pri godbi srečale s tubo. Bil je pravzaprav prvi učenec Glasbene šole Domžale, ki je dokončal program inštrumenta tuba. Dolga desetletja je bil nosilec sekcije tub v naši godbi, hkrati se je vedno iskreno razveselil, ko se mu je pridružil novi tubist. Redko je izpustil vajo, še manj nastop ali koncert. Dejstvo je, da je bil Martin zanesljiv glasbenik in družaben človek. Na prvi vtis resen, morda celo strah vzbujajoč, a ko si ga spoznal, spregovoril z njim, si ugotovil, da gre za dobrovoljnega, pozitivnega človeka skromne narave. Govoril je nekoliko pritaženo, a iskreno in argumentirano, predvsem pa zelo premišljeno. Če se je kdaj motil, ni imel težav priznati. Njegove energije, ki jo je delil na poseben način, povsem spontano in neprisljivo, smo bili deležni prav vsi v naši glasbeni družini. Prav v teh dneh, v težki situaciji, ko smo izgubili steber naše godbe, šele ugotavljamo, kako veliko si pomenimo drug drugemu. Verjetno si to premalokrat povemo.

Martin je v sebi nosil raznovrstne talente. Z njimi se ni prav nič izpostavljalo, a smo skozi pogovor in dejanja spoznali, da gre za zelo razgledano osebo, ki je prebrala veliko knjig, in ki je gledala na svet z nekoliko drugačne, neobičajne plati. Če je sklepati iz njegovega pripovedovanja, je v življenju marsikaj doživel: kot kuhar je obplul svet, se udeleževal Ljubljanskega maratona, bil je pohodnik, umetniška duša, zanimala ga je botanika, poznali so ga kot legendarnega kuharja v Tosami, bil je velika opora ženi Eriki, ponosen oče Evi in Žigu, v zadnjem obdobju pa tudi dedek.

Martin je pred dvema letoma nakazoval, da bo prenehal z aktivnim igranjem pri godbi, potem pa smo mu priskrbeli novo tubo in veselje se mu je povrnilo. Spet je bil tisti Martin, ki smo ga poznali. Tisti Martin, ki je vsakogar v družbi nalezel s širokim nasmehom širnega zobovja. Tisti Martin, ki so se mu zasvetile oči, ko smo zapeli in je z gromkim basom pritegnil zraven, po drugi strani pa se zakrohotal z najvišjo možno intonacijo.

Dragi prijatelj, večkrat slišimo, da smo vsi zamenljivi in pogrešljivi. Žal v primeru tvoje izgube temu ne moremo pritruditi. Portret ustanovitelja bo v godbenem domu ostal tak, kot je. Ne predstavljamo si, da bi ga ustvaril kdo drug kot ti. In kako pomenljivo je dejstvo, da je bilo tvoje zadnje dejanje udeležba na godbeni vaji in kratko druženje v klubski sobi, ki jo bomo od zdaj imenovali kar Martinova soba.

Martin, hvala za vse! Naj ti zvok tube in pesem nikoli ne ugasneta.

GODBA DOMŽALE

Prvenec poezij v naročju Momčila Lisičiča (1938–2023) na smrtni postelji

Avtoportret iz časa pred prihodom v Radomlje iz knjige poezij *Nedodir duge – Nedotakljivost mavrice*

Ko smo se na radomeljskem pokopališču konec marca letos poslavljali od učitelja, moža, očeta, brata in strica Moma Lisičiča, smo učenci njegove prve generacije iz konca 60. let preteklega stoletja šele izvedeli za celovito ustvarjalnost našega učitelja športne vzgoje na Osnovni šoli Radomlje izpod peresa Toneta Ftičarja.

Za nas učence je bil takrat vedno malo skrivnosten, dostojanstven, a nenačuden, saj je pri vajah vsa leta dosledno uporabljal besedi 'jedan-dva'. Veseli smo ga bili na obletnici valet pred nekaj leti. Ob zadnjem slovesu smo izvedeli, da je poleg slikanja in kiparjenja v lesu pisal tudi pesmi. Razstavljal je v Radomljah, Kamniku, Domžalah, v Tivtu in na Svetem Štefanu v Črni gori ter Lučanih v Srbiji.

Čprav se je celotno življenje izražal v pesmih v materinščini – jeziku srca, je bil izdan njegov prvenec poezij šele na smrtni postelji v prevodu kulturnika Toneta Ftičarja in sina Danijela Lisičiča. Ob obisku vdove po pogrebu smo odnesli njegovi učenci prvih generacij osnovne šole Radomlje zbrani dar namesto cvetja na gomilo.

Ganljivo je bilo srečanje s sinom, vnukinjo in ženo v stanovanju stare šole. Momo je imel Radomlje, kot smo izvedeli v pogovoru, rad kot svoj rojstni kraj Kruševo v Črni gori, s katerim je ohranjal stike do konca življenja.

Družina pa mu je pomenila varno zavetje, v okviru katere je lahko ustvarjal: »Imam sina, veter s planin, da mi megla nemoči razbije. Prirčnost hčere, večerne zvezde, da mi čez temo svetlobo razlije.« (pesem Srečni oče). Bil je izjemen v doživljanju narave, pogled na planine, gozdove, griče in mokrišča pa vir navdiha.

Ustvarjalnost, umetniško izražanje je zanj pomenilo vir življenja, a ga je hitra redka težka bolezen prikovala na posteljo in mu onemogočila nadaljnje ukvarjanje z umetnostjo, kot je zapisal.

Hvaležni za Momota, za neumorno izražanje, ki nam ga zapuščajo v slikah, skulpturah, v pesmih, v domačih ... Počivaj v miru, kolega Momo!

»Za zbogom mi pustite samo muziku valova i vjetra ...«
iz pesmi Oxygen II v poezijah Nedotakljivost mavrice.

Da, in lep spomin dodajam.

MAG. MARJETA CERAR
UČENKA IN SODELAVKA NA OŠ RADOMLJE

CVETJE ZA BOLJ CVETOČE DOMŽALE

V soboto, 13. 5. 2023 bo med 9h-12h v Češminovem parku KS Slavka Šlandra že tradicionalno razdeljevala sadike medovitih rož. Hkrati bomo organizirali tudi brezplačno izmenjevalnico sadik rož, zelenjave... po principu prinesi, kar imaš viška in vzemi kar potrebuješ. Pridružili se nam bodo tudi domžalski čebelarji, ki nam bodo razložili, zakaj je pomembno saditi medovite rastline. Lepo vabljeni vsi krajanje! Krajevne skupnosti Slavka Šlandra. Prevezem cvetja je oseben samo za krajanje naše KS, pri prevzemu se boste predstavili z osebnim dokumentom.

OBČINA DOMŽALE

OBVESTILO O JAVNEM RAZPISU

ZA SOFINANCIRANJE INFRASTRUKTURE IN OPREME ZA KULTURNE DOMOVE V OBČINI DOMŽALE ZA LETO 2023

Občina Domžale na svoji spletni strani www.domzale.si v rubriki »Objave/Javni razpisi, naročila, objave/Aktualni« objavlja Javni razpis za sofinanciranje infrastrukture in opreme za kulturne domove v občini Domžale za leto 2023.

Rok za prijavo je 29. 5. 2023.

Številka: 610-0032/2023

Datum: 28. 4. 2023

OBČINA DOMŽALE
ŽUPANJA MAG. RENATA KOSEC

OBVESTILO O JAVNEM RAZPISU

ZA IZBOR BANKE ZA SODELOVANJE PRI DODELJEVANJU DOLGOROČNIH PODJETNIŠKIH POSOJIL OBČINE DOMŽALE V LETU 2023

Občina Domžale na svoji spletni strani www.domzale.si v zavihku »Objave/javni razpisi, naročila, objave/aktualni« objavlja Javni razpis za izbor banke za sodelovanje pri dodeljevanju dolgoročnih podjetniških posojil Občine Domžale v letu 2023.

Rok za prijavo na javni razpis teče od dneva objave tega obvestila do 12. maja 2023.

Številka: 4300-32/2022

Datum: 28. 4. 2023

OBVESTILO O JAVNI OBJAVI

LOKACIJSKE PREVERITVE

Občina Domžale na svoji spletni strani www.domzale.si, pod zavihkom »Objave/Prostorski akti«, objavlja elaborat lokacijske preveritve za omogočanječasne rabe prostora v enotah urejanja prostora ŠR-11 in OB-12. Elaborat je na vpogled tudi na Oddelku za urejanje prostora Občine Domžale. Javna objava poteka med 26. 4. in 12. 5. 2023.

Številka: 350-9/2023

Datum: 20. 4. 2023

Občina Domžale
ŽUPANJA MAG. RENATA KOSEC

SPREJEM ZAHVAL

Zahvale in v spomin sprejemamo vsak delavnik med 10. in 12. uro, v sredo tudi med 15. in 17. uro osebno v uredništvu (Kulturni dom Franca Bernika Domžale) ali pisno v nabiralnik pri vhodu z zadnje strani oziroma po e-pošti slamnik@kd-domzale.si.

KRAJANI

Krajevne skupnosti Simona Jenka

Krajanje KS Simona Jenka boste letos paket rožic lahko prevzeli

6. maja med 9.00 in 12.00 uro v Vrtnariji Mamin vrt

na Študljanski cesti (Vrtnarstvo Kočar Tanja, s.p.).

Potrudimo se skupaj za lep izgled naše krajevne skupnosti!

Prevezem cvetja je oseben samo za krajanje naše KS, pri prevzemu se boste predstavili z osebnim dokumentom.

Cvetlicarna Omers

Cvetje pove več.
Ljubljanska c. 72, Domžale, telefon: 01/72 26 520
www.cvetlicarnaomers.si

ARTIK

nepremičnine

info@artik.si, 040 554 000

Zanesljiv partner pri prodaji, oddaji in nakupu nepremičnin.

AKTUALNO | NAGRADNA KRIŽANKA

KOLUMNA • KAM GREŠ, ČLOVEK?

ANTON KOMAT

Hrana kot vzajemno darovanje

Živimo v času velikih preizkušenj, ko staro propada novo pa še ni rojeno.

Drug za drugim se vrstijo ne- napovedljivi in nepredvidljivi dogodki, ki širijo tesnobo in moreč strah med ljudmi. Globalistična oligarhija s politično in vojaško represijo zakriva zgolj simptome, ker ne zna zdraviti obolenja. Zavest, ki je ustvarila probleme, jih ni sposobna rešiti. Zato ohranimo zdravo pamet v no- rem svetu, predvsem svoj odnos z resničnostjo. Bodimo pogumni, kajti le tako bomo izkoristili priložnost, da se z združenimi močmi poveže- mo na lokalni ravni, in ker je hra- na najpomembnejša, je stvaritev lastnega vrta preživetveni imperativ. V Domžalah člani društva Pod staro češnjo uspešno počnemo prav to. Obudimo pozabljeno hvaležnost do darov narave in ljudi. Hvaležnost ima silno moč in nam pomaga, da v naravi prepoznamo obilje in s tem kultiviramo etiko sobivanja. Ustvarimo oaze miru, svobode in zdravega življenja ter vstopimo v sobiva- nje z materjo Naravo in sočlovekom. Vse to nam nudijo vrtovi, na katerih pridelujemo svojo hrano.

Običaj obdarovanja sega v zelo stare čase. Obdarovanje prinaša simbolično željo po miru, blaginji

in obilju. Darilo ima mnogo pome- nov in vlog, lahko je prošnja, obljuba ali sprava, vedno pa zaznamuje začetek novega cikla. Med ljudmi velja pravilo vračila darov, kar se iz- raža v reku 'darove je treba vrača- ti!' Tu veljata strogi pravili pravič- nosti in povratnosti. Narava naših prednikov je bila polna bitij, s kate- rimi so živeli. Rastlina, ki ji je nabi- ralka obrala sadeže, ji je sadeže po- darila, zato se ji je bilo treba spoštlji- vo zahvaliti. Če je lovec uplenil žival, je ni le zato, ker je bil spreten, amp- pak, ker je bila žival njemu sorodna, bila sočutna njegovi lakoti in se mu je zato prepustila kot plen. Žival se mu je darovala. Naravni človek v od- nosu do bitij narave ni bil niti nebo- gljen niti gospodujoč, ampak ena- kovreden. Kot bitje med drugimi bi- tji je bil del vsega živega in vse živo je bilo del njega. Takemu odnosu pravimo participacija. Carl G. Jung piše o participation mystique, mi- stičnem izkustvu, kjer ni jasne meje med jazom in ne – jazom v občute- nju enosti z vsemi bitji.

Koncept industrijske revolucije je človek nespametno prenesel tudi v proizvodnjo hrane, kar je povzročilo silovit porast prebivalstva in uniče-

vanje ekosistemov. To lahko popra- vimo s krožnim kmetovanjem in vr- tnarjenjem, kar prinaša vrnitev stika z naravo. Toda ne na način EU, ki vodi v propad kmečkega stanu. Na- rava nam ponuja vse, kar potrebujemo, zato moramo z naravo vzpostavi- ti pristen odnos povratnosti. Darove, ki smo jih prejeli od narave, je

“ Bodimo pogumni, kajti le tako bomo izkoristili priložnost, da se z združenimi močmi povežemo na lokalni ravni, in ker je hrana najpomembnejša, je stvaritev lastnega vrta preživetveni imperativ. V Domžalah člani društva Pod staro češnjo uspešno počnemo prav to.

treba vrniti. Rodovitna prst, polna življenja, je najboljši dokaz, da smo na pravi poti. Pravilo, da je darove treba vrniti, ni le filozofsko oziroma etično načelo, z vsakim dihom, ki nam prinaša kisik, vdihnemo dar rastlin, ki nam omogočajo življenje.

Tako kot je za nas kisik plin življenja, je za rastline CO2 plin preživetja. Ži- veti po ekonomistični dogmi pome- ni biti brezglavi 'potrošnik', ki se v svoji brezumnosti ne zaveda, da na- rava ni več sposobna polniti super- marketov.

Na vrtu se sprostimo v ritmi- h narave, od zore, jutra, popoldneva, večera in noči, skozi letne čase in cikle rastlinja, od kalitve, rasti, cvetenja do semenjenja. Vsakič je nekaj novega in neponovljivega, nekaj, kar draži zavest, da se predaja čudenju. V vsakem trenutku gledamo v obraz prelestim življenja, obilju lepote in razcvetu ustvarjalnosti narave. Pre- vevajo nas občutki obilja, hvalež- nosti in miru v duši. Vsi ti močni učinki spremenijo naše videnje sveta, spoznamo, da je razum le dolgo- časno reproduktiven in da le domi- šljija vzbujajo ustvarjalnost. Zato mo- ramo učenje o naravi nadomestiti z učenjem iz narave. Učilnica narave je odprta vse dni v letu, vsak dan 24 ur in to brezplačno.

Najbolj zdravo je živeti z živo hra- no, ki raste okrog nas. Z njo potu- jemo skozi letne čase v presenetlji- vi pestrosti, ki nam jo daruje boga- to obložena miza narave. Če zdra-

va hrana raste le na zdravi zemlji, je doma pripravljena hrana naša zdravnica. V duhovni radosti, ki spremlja pripravo hrane, ta pridobi magični značaj darila. Hrana kot darilo, da prazniki ne bodo prazni! Magična moč darov se širi z oma- mnim vonjem v domači hiši, ki nam prebudi speča čustva. Tako hiša po- stane dom in njeni stanovalci dru- žina, ki jo duhovno povezuje obred za mizo. To je prava pot kulture hra- njenja, ne pa komplicirani recepti iz uvoženih artiklov in sintetičnih do- datkov. S tem izničimo izročila pred- nikov, odstranimo obrede in izbriše- mo sporočila zgodovinskega spomi- na. Uničimo nekaj, kar ne bo nado- meščeno z ničimer. Ker zazeva glu- ha duhovna praznina, je trebaokus in vonj domače kuhinje rešiti iz po- zabe in s tem obredom utrditi dru- žinske vezi. Prvi pogoj pa je seveda: obuditev domačih vrtov, skupno- stnih vrtov, malih kmetij in lokalnih tržnic, torej pridelava in poraba hra- ne na kratkih poteh znotraj lokalne skupnosti. Mi Domžalčani to znamo in zmoremo, v društvu Pod staro če- šnjo končujemo predlog OPN za ob- močje ekoloških vrtov enovite podo- be s ciljem povečane samooskrbe. □

Kolumne izražajo stališča avtorjev in ne nujno uredništva glasila Slamnik.

NAGRADNA KRIŽANKA 3

Nagrajenci, ki so pravilno rešili križanko v glasilu Slamnik št. 3-2023:

Marinka Rode iz Lukovice (Zgodo- vina Fare Domžale, 3. knjiga)

Anton Cerar iz Domžal (2 vstopnici za ogled predstave / koncerta v kul- turnem domu v letu 2023)

Marko Kmetič iz Domžal (2 vsto- pnici za domžalski Mestni kino v letu 2023)

Nagrade podarja:

Kulturni dom Franca Bernika Domžale Ljubljanska ceta 61 1230 Domžale

Rešitev križanke – vodoravno:

kafilija, mrest, akademizem, obala, Črna koža, Ian, kal, jig, Na, Benin, Mo, Elo, barketa, Alon, VN, VB, Nal, Tatar, Raša, ramenonožec, Asirka, Emil, eza, TM, šubara, Ems, NV, notar, last, oolit, ilovica, kranjica, Kamaran, enka, vat

Geslo križanke: Črna koža, bele maske

NAGRADNA KRIŽANKA 4

Nagrajuje Kulturni dom Franca Bernika Domžale

NAGRADE:

- Zgodovina Fare Domžale, 4. knjiga
- dve vstopnici za ogled predstave / koncerta
- dve vstopnici za Mestni kino

Pravilno geslo križanke lahko poš- ljete do ponedeljka, 15. 5. 2023, na naslov: Uredništvo Slamnika, Ljub- ljanska c. 61, 1230 Domžale ali elek- tronsko na slamnik@kd-domzale.si. Dobitniki nagrad bodo objavljeni v naslednji številki.

NAGRADNA KRIŽANKA 4

Kulturni dom Franca Bernika Domžale, p. p. 2 1230 Domžale

AVTOR: GREGA RIHTAR	MIR, KI GA SKLENE VOJSKU- JOČA SE DRŽAVA	VRSTA OSEBNE SEDEŽNICE	KAR JE NAVITO NA KAJ	DREVO TROPSKE AFRIKE	NEKDANJI KANADSKI SMUČAR BROOKER	DEL STATEV, RAVNAČICA	PREBIVALEC NASELJA RTICE V OBČINI ZAGORJE OB SAVI	100	KONJ TEŽKE PASME	PRODUKT SEČNE KISLINE PRI ŽIVALIH	NAŠ NEKD. KOŠAR- KARSKI SODNIK (IZTOK)	ISLAMSKI PESNIK (MUHAM- MAD)	NASELJE V OBČINI DOMŽALE	RASTLINA, KI IMA V KALČKU EN KLJIČNI LIST	KDOR PRODAJA KOŽE
ČLAN SENATA							OBDOBJE SUZNE- LASTNIŠKE DRUŽBENE UREDITVE								
ENAKO- PRAVNOST							TELEVIZI- JNE PREDVAJAJ- NJE FILMOV VULKAN- SKA JAMA								
GESLO															
REKA V SIRIJI, ORONTES				GLASBENIK ZGUR	PRIPADNIK APAČEV		ITALIJAN. TISKOVNA AGENCIJA FIGURA PRI ČETVORKI						KARLI ARHAR	ZRAK PO LATINSKO	
VELIKO REŠETO Z REDKO MREŽO					TEŽKO, MALO CENJENO DELO	ZELO MOČNO, A KRATKO- TRAJNO ČUSTVO					EST. POLIT. (MART) ANGLEŠKI SAHIST (MICHAEL)				
KDOR SE UVAJA V KAKO VEDO						ZAKOVICA			SREDIŠČE VRTENJA DOLINA NA AVSTRJI. KOROSKEM		ELI LIKAR			KVAR, DEFEKT	IGRALEC ZALOKAR
DEL VOZILA							OBMOČJE, PODROČJE BIČ, SPLE- TEN IZ JERMENOV								
NADA ZGUR			KUČMA V RUSKEM OKOLJU VLADAR KNEŽEVINE				NASELJE V OBČINI KOČEVJE VIC							ČRTOMIR OBLAK JUŽNO- AMERISKA ŽELVA	
PRIPADNIK INKOV				NEKD. KAN. SMUČAR READ	KRAJ PRI OPATLJI		ŠTEFAN ZINKO NEKDANJI JAPONSKI DROBIZ			ARA, PREDUJEM NEMSKA PESNICA SEIDEL					
KRATKO UMETNL. SKO DELO									FINSKO JEZERO, ENARE IGRALEC NELSON						ALUMINIJ
TELIČEK					ETEN										
ČRTA, GUBA (REDKO)					DRŽAVA V SEVERNI AMERIKI										MENIČNO JAMSTVO

POMOČ: ALANTOIN-produkt sečne kisline pri živalih, ASI-reka v Siriji, Orontes, IKBAL-islamski pesnik, LAAR-estonski politik, MOFETA-vulkanska jama, RAZA-guba, STEAN-angleški šahist, TEKALO-del vozila, TODD-smučar Brooker